

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):
Titel | Title:

[Oversat af P. T. Wandal].
Azema's, et Russisk Fruentimmers forunderlige
Tildragelser, der baade i Med- og Modgang
har viist sig dydig : En Historie, hvorudi
tillige forekommer adskillige Hændelser af
dette Hundrede Aar til den Nordiske Historie
enhørende

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : trykt paa A. Kanneworffs
Bekostning ... af L. L. Heiden, 1749
Fysiske størrelse | Physical extent: [8], 275 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

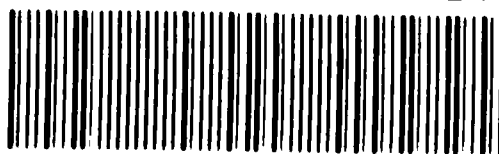
The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

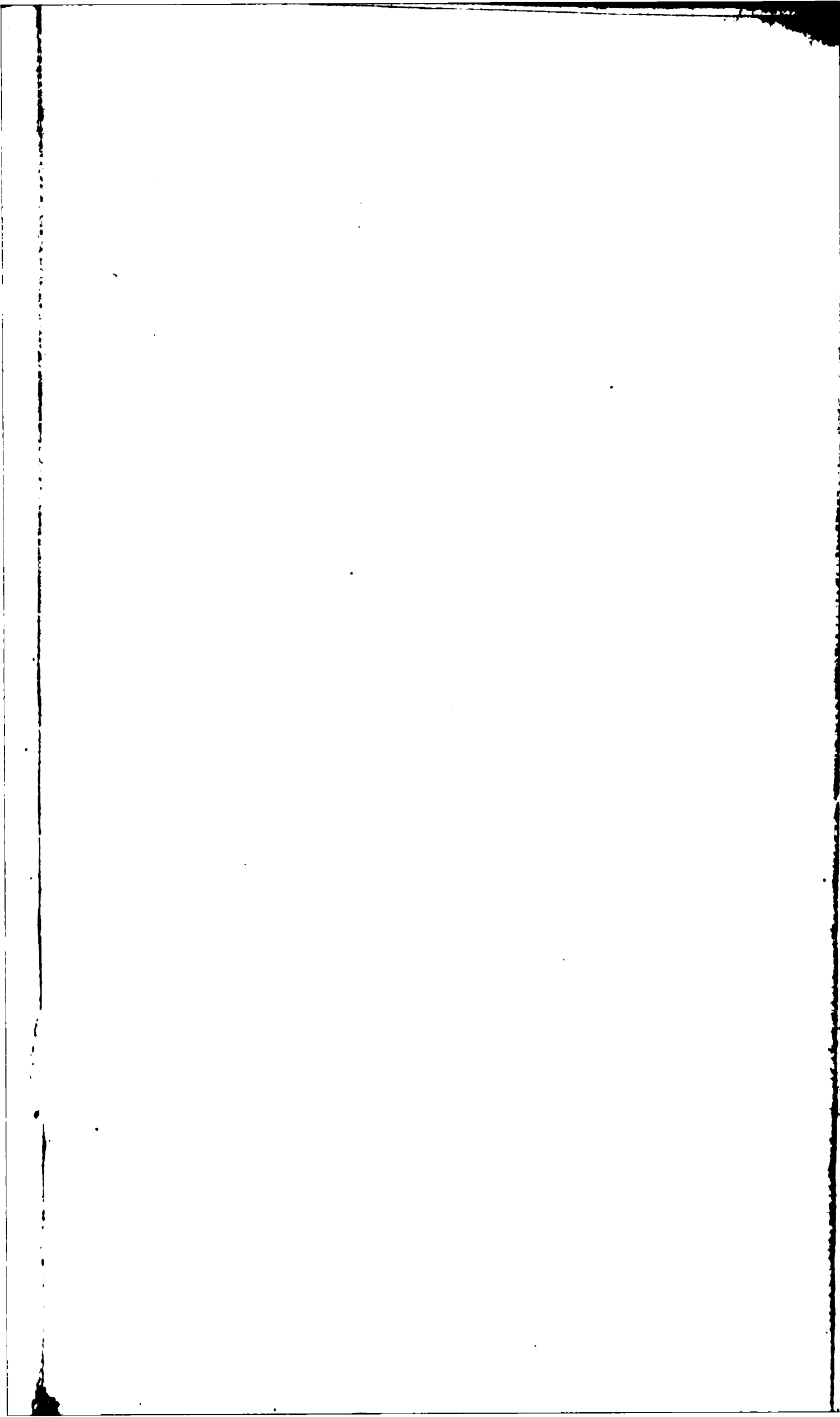
57. - 330.

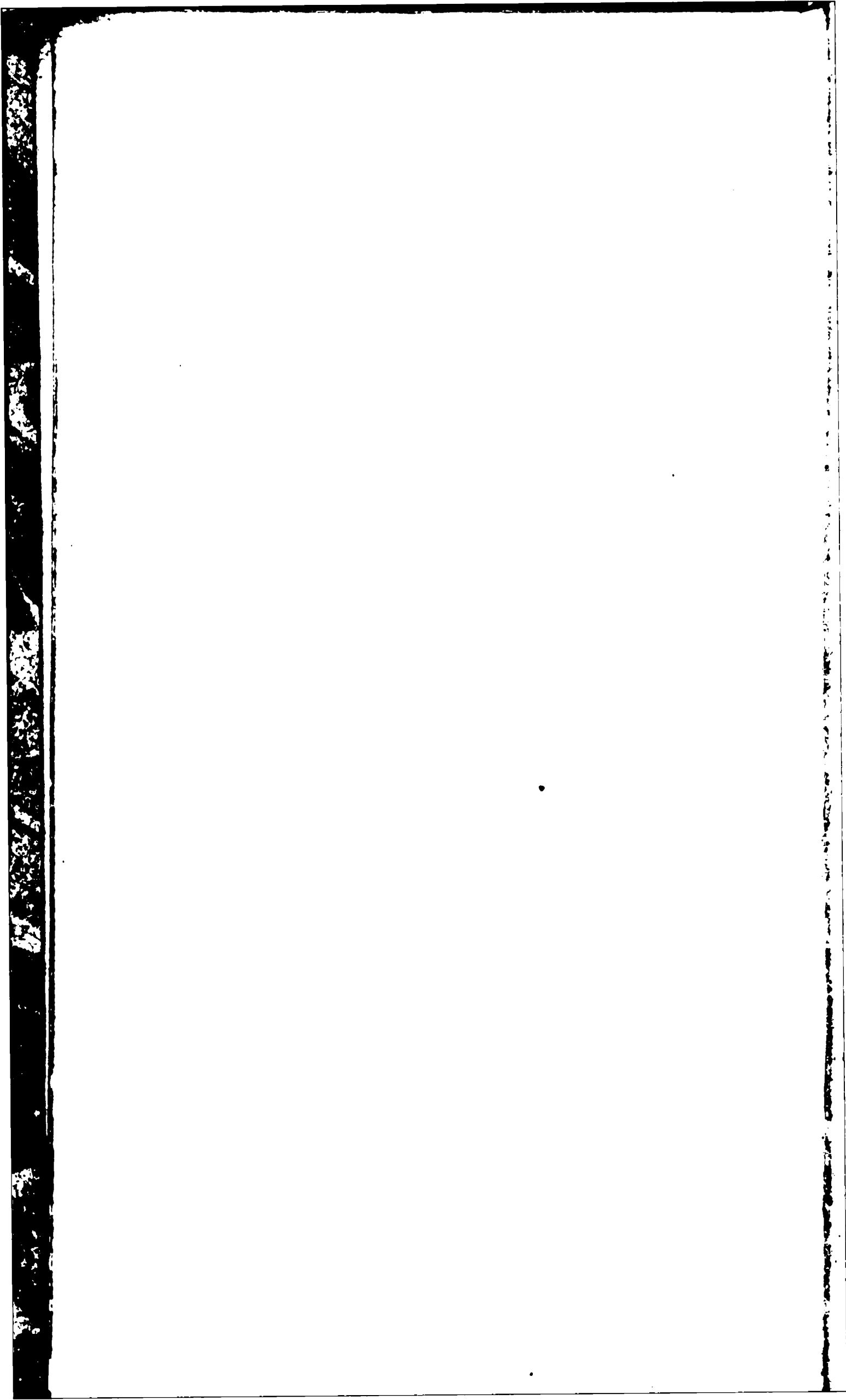
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021681531

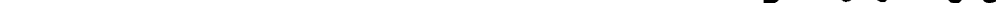
Azema's,
Et Russisk Fruentimmers,
forunderlige

Der baade
i Med- og Modgang
har viist sig dydig.

En Historie,

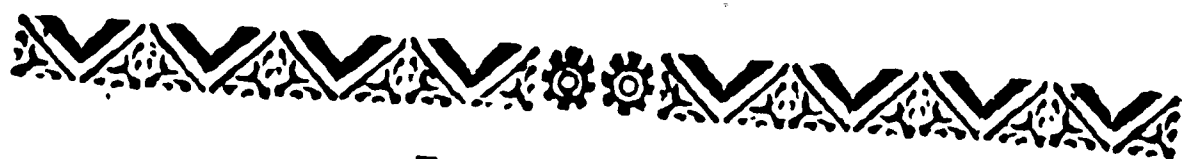
Hvorudi tillige forekommer
adskillige Hændelser
af dette Hundrede Aar
til den

Nordiske Historie
henhørende.

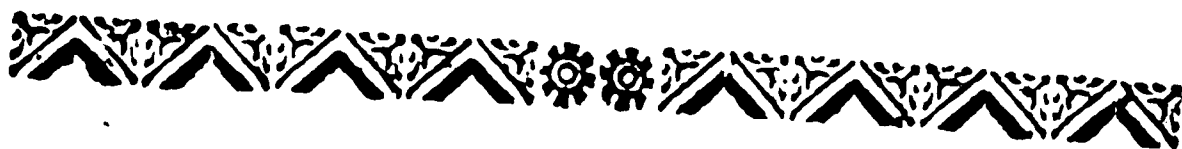
ရက်စွဲ၊ ၁၇၆၉.

Trykt paa A Banneworffs Betskuning, som Forlegger,
og findes til Kiøbs i Silke-Gaden første Dør paa
venstre Haand fra Kiøbmager-Gaden,
af L. L. Heiden. -

Imprimatur.

C. F. WADSKIÆR.

Høvedle og Velbaarne

FRUE

Sophia Amalia

Cicignon,

fød Sehested

Frue til Nachebølle.

Den for den private aflegge her med
en offentlig Tætsigelse, og tillige
vise den inderlige Følelse jeg endnu
har af den Raades Beviisning De
den Gang tilbød mig.

Jeg er

Høyhædte og Velbaarne
Raadige Frues

Kiøbenh. d. 20 May.
1769.

underdanige Tienere

N. Kanneworff.

Fortale.

Det vil blive de Danske Læsere og Læserinder der skal afgjøre hvor ofte en Forleggere tør driste sig til at giøre Forsøg med enten at lade udarbejde eller oversette Historier og Romaner, af denne eller anden Beskaffenhed. Vel mangle vi ikke iblant vore Danske Læsere, af begge Kiøn dem, som ofte spørge efter nye Historier, ja vel ogsaa med Begierlighed læse dem, men deres Andtal er en saa tilstrekkelig, at man ved dem kan vente at blive skadesløs; om endikont den Tid er allerede kommen, at der hos de Danske, saa vel som hos andre Nationer findes en Richardson og Fielding, tør jeg dog en forvise en Forleggere om gandske at blive uden Tab, hvor til gjerne kunde gives Raison, om ingen tabte noget der ved, at man anseer den. Forleggeren har besørget denne Oversættelse trykt, i det Haab, at hans

hans Tab en skulde blive alt for stort;
Historien kan læses med Behag og For-
nøjelse, den fortæller os et Nordisk
Fruentimmers forunderlige Hændelser,
der baade i Med- og Modgang har udøvet
Dyden i en temmelig høy Grad, uden no-
gen anden Fordeel, end den Dyden altid
har i Følge med sig; Læsere af en finere
Smag og mere dyb Indsigt vil letteli-
gen kunde finde noget paa Historien at
udsætte, men intet, som kan gjøre den
Læsende kiedsommelig, intet som jo baa-
de har været Oversetteren og Forleggeren
forud bekierdt; saa meget kan med Vis-
hed siges: at der over alt udi Histo-
rien hersker Dyd, Morale
og Religion.

Azema's
Forunderlige Tildragelser.

Første Deel.

Sørend jeg begynder at fortælle mine egne Tildragelser, maae jeg nødvendig tale noget om mine Forældre, og erindre en Deel af deres selsomme Begivenheder.

Mazeppa, en Pohl'sk Adelsmand, nedstammede fra en af de fornemmeste Familier i denne Republik. Han blev skilt ved sine Forældre i en af de Uroeligheder som ere saa sædvanlige i Pohlen, herpaa fik han sin Morbroder til Formyndere; men ved nye Uroeligheder i Riget mistede han ligeledes ham. Denne hans Morbroder,

der, som holdt med det Partie, der var for Friheden, blev berøvet alt sit Gods, og da han stod Fare for at miste Hovedet, var han nødt til at romme sit Fæderneland; man kunde siden ikke faae mindste Efterretning om, hvor han var kommen hen. Formedelt Fødselen havde Mazeppa Ret til at paastaae alle Ting; men de slætte Omstændigheder, hvori han befandt sig, syntes at forhindre ham al Udgang til høje Betieninger. Imidlertid blev hans Opdragelse dog ikke aldeles forsømt; hans Hovmester, en indfødt Franskmænd, en grundig og lærd Mand, anvendte for Venskabs Skyld saadan Glid paa hans Opdragelse, som visselig megetielden naaes ved Rigdom. Under denne duelige Lærere fik Mazeppa Smag paa den sunde verdslige Viisdom; da han ogsaa bragte det vidt i Historien, Jordbeskrivelsen og de smukke Videnskaber. Da han af Naturen var dybsindig, saa indsaae han Stats-Kundskabens Gange, og de Europæiske Tyrsters forskellige Fordele, som ellers ere saa vanskelige at bestemme. Han forsonde ikke heller de Kunster, som blot tiene til Fornøjelse, og med eet Ord, Mazeppa blev inden kort Tid et fuldkomment ungt Menneske.

Han behøvede langt mindre Fuldkomnensheder, for at glimre ved et Hof, hvor Krigens Haandværk allene var i Anseelse. Mazeppa lod sig der se til sin store Fordeel, og drog alles

Dyde

Dyde paa sig. Johan Casimir indsaae hans Fortienester, og antog ham iblant sine Pager. Borens unge Adelsmand henbragte nogle Aar i denne muntre Stand, som forhvervede ham Kongens Naade, og kunde give ham Haab om en større Lykke.

Pohlen har Mængde af Fruentimmere, som besidde stor Skionhed og store Fortienester. Der er det smukke Kion levende, munter, artig og elsker Fornøjelserne. Man ønskede overalt at have Mazeppa hos sig, man gjorde meget af ham, og han var Sielen i alle Selskaber. En ædel indtagende Skabning, store sorte Dyde fulde af Gid, en smuk Legems Dannelse, en overordentlig Høflighed, et kierligt Hierte, Ungdom, Vittighed, Tæffelighed; alt dette vare Egenskaber, hvilke det Pohlske Fruentimmer beundrede hos denne nye Page.

Grevinden af Bra * * * var ikke den sidste, som fæstede Dyde paa den unge Mazeppa. Det var ikke længe siden hun havde giftet sig med en af de rigeste Herrer ved Hoffet, men samme var knurvurren, skindsyg, og allerede tredsindstyve Aar gammel. En herlig Forening for en Skionhed paa atten Aar! O I Forældre, som lade Gierlighed og Stoitthed være de eneste Rettesnore for eders Handlinger; hvilket Ansvar paaligger eder ikke for et saa slet stiftet Ægteskab!

Jeg haver af ingen anden Aarsag saa nøye fortalt alle Omstændighederne ved denne Forlystelse, som ved alle andre Lejligheder havde været gandske ubetydelige, end fordi de siden bleve en Aarsag til de største Begivenheder. Det er vist, naar man mange Gange vilde undersøge Driveskærene til de største Stats-Forandringer: saa skulde man ofte finde, at deres første Aarsager ikke have været meget vigtigere. Sielden gjør Mennesket sig en regelmæssig Plan, som det bestandig følger. Den mindste Forhindring i hans Ønsker, forandrer hans Begreb, og bringer ham, saa at sige, imod hans Villie paa en fremmed Bænk, hvor han vandrer med tillukte Øyne. Saaledes spiller Forsynet med vores Indretning, det allene bestemmer egentlig vores Bænk, omendstiont vi fast indblide os, at vi gjøre alting af os selv og af fri Villie.

Greven begyndte at merke de spottende Besømmelser, med hvilke man overvældede ham; han fik Mistanke, og gav agt paa hvert Trin hans Frue gjorde. Vist nok er det, at Grevinden havde nu tabt hendes Ufskyldighed, men hendes Mand havde selv fort hende i Garnet. Mazzeppa havde fornærmet sin Belgiorere, men han var endnu i den flygtige Alder, da Sinds-Lidelserne regiere, og Offeret havde selv fastet sig i hans Arme. Grevinden og Mazzeppa vare unge og skrøbelige; Greven allene var strafværdig.

Grev

Grevens Skindsyge bragte ham saa vidt, at han vilde have Bished om sin Illykke. Han forstillede sig længe, for ret at komme efter den, og han var desto mere at frygte for, da han syntes langt venligere, end ellers. Han skulde det fæleste Sindelav under den tryggeste Roelighed. Han opfandt alle Slags Forlystelser og Selskaber paa Landet. Han overgavde Mazeppa med Venligheder, og formerede sin Høflighed imod Fruen. Han tilskrev nødvendige Enhedsforretninger, at han bestandig var fraværende. Imidlertid vare der grusomme Dyne nok, som vaagede i hans Sted. Forrædere, som vare kjøbt dertil, formerede daglig den Gift, som fortærede ham. Hvor tung en Byrde hans skulde Kaserie end var ham, saa bar han den dog uden at lade sig merke dermed. Et Hierte, som er indtaget af Skindsyge, kan forud smage den affænelige Fornøelse i at hevne sig. Jo mere det overlader sig til de Slinger, som nage det, og jo nærmere det kommer til det Øyeblik, da alting skal udføres, jo nærmere troer det ogsaa at være sin Lyksalighed. Dette Øyeblik var kommen, Greven havde allerede i lang Tid gjort sig færdig dertil.

Bores unge Forelskede overlode sig uden Evang til alt hvad deres Sindsbevægelser paa begge Sider indgav dem; de saae ikke paa nogen Ting i Verden, uden paa sig selv, og troede ikke, at man saaledes gav agt paa dem. Uforsigtige

Slagtoffere! hvor dyrt komme J til at betale denne Sikkerhed!

Paa denne Tid gjorde det Pohlste Hof en Rejse til Cracau. Greven af Bra * * * foreslog sin Frue, at føre sig denne Lejlighed til Nytte, og besøge nogle af hans Slotte paa Grændserne af Ukraine. Der lovede han hende nye Forlystelser; han sagde hende, at hun kunde opholde sig paa disse behagelige Godser, saa længe Hoffet blev i Cracau, at det aldeles skulde komme an paa hende selv, hvilke Personer hun vilde tage med sig, for at gjøre hende Selskab, og at han selv vilde henbringe ethvert Øyeblik hos hende, som han kunde faae tilovers fra sine vigtige Forretninger.

Man behøvede ikke nær saa megen List for at skiule for den Stakkels Grevinde den Fare hun løb i Møde. Hun renste bort, og Mazepa var en af hendes Selskab.

Alt hvad Landet har angenemt og fornøynligt, alt hvad Kunsten kan føye til den smukke Natur, for at gjøre den endnu yndigere, med eet Ord, alle muelige Land-Forlystelser sandt Grevinden forsamlede paa Slottet Bialystock. Men endskiønt man hvert Øyeblik forskaffede hende nye Forlystelser, saa faae hun dog intet andet, end hendes elskelige Mazepa. Kierlighed kiender kun
en

en eneste Fornøjelse, nemlig at elske og at blive elsket. Hestige Sinds-Lidelser have altid den bedrøvelige Uforsigtighed i Følge med sig. Maseppa og Grevinden droge ved deres Opførsel alles Dyne paa sig; da de derimod ikke saae noget uden sig selv. Man lurede paa det mindste Ord, de taledes; deres uskyldigste Gierninger gjorde man til Forbrydelser, og Greven selv var Vidne til deres allerhemmeligste Umgængelse.

En Aften, da Maseppa, i et Klat, som laae affides, havde beskrevet sin hestige Kierlighed's Magt for sin denlige Grevinde, og gandske indtaget af de Forsikringer hun paa hendes Side havde givet ham om Gienkierlighed, just havde fastet sig til hendes Fodder: saa frembrød uformodentlig den forbittede Bra*** med rasende Dyne, efterfulgt af dem, som skulle hielpe ham at fuldføre hans Hevn. Skielv for mig, Elændige, raabte han, og annam her den Løn du har fortient med din Utroeskab! i samme Øjeblik anfaldt han hende, og stødte en Dolk i hendes Bryst. Maseppa sprang op, rev Dolken ud af sin Elskedes Bryst, og saarede den Barbariske Greve med den; men Soldaterne bleve ham for mægtige, og Greven befalede for alle Ting at skaane hans Liv. En Medbenslers Død er et alt for ringe Offer for den Skindsyges Hevn; jo mere han synes forvissat om sin Beskæmmelse, jo længere mener han ogsaa Misdæderens Smer-

ter maae vare. Greven var kun let saaret, dog blev han endnu mere ophidset ved det han saa sit Blod flyde. Han betragtede med en rasende Glæde, hans Frue og Mazeppa bundne med Lænker. De grove Slaver, som havde fulgt Bra *** , hvor haardhiertede de end vare, bleve dog bevægede ved at see deres blodige Grevinde; dog torde de ikke lade sig merke dermed. Deres Medlidenhed var bleven holdt for en Misgierning, og den mindste Bevægelse de havde gjort, for at hjælpe de Fangne, vilde kostet dem Livet; de maatte derfor tie gandske stille. Imidlertid dette forfærdelige Oprin varer, fremledes nogle Betientere en ung Hest, som man havde med Garn fanget gandsk vild i de Ukrainske Ørkener, og bragt i Grevens Stald, og som endnu aldrig havde haft Bidsæt i Munden. Mazeppa blev spændt fast paa dette utemmede Dyr, hans Bødler førte ham ud i næste Skov, og overlode ham aldeles til dette vilde Bæst.

Vi ville et Øyeblik forlade Slottet Bialystock, hvor vi, ved vores Tilbagekomst, ville faae et langt forfærdeligere Skuespil at see. Vi ville følge den nøgne Mazeppa, som bortslæbes af den vilde Hest igiennem Skove og Afgrunde. All den Umage han anvendte paa at løse sig, drev dette hidlige Dyr endnu stærkere fort, saasom det meget imod sin Villie bar denne Byrde. Altsaa blev Mazeppa udmattet, blodig,
og

og skiult med Saar, bragt firesindstyve Mile bort fra Pohlen ind i Ukraine. Hans Afmagt havde allerede været meget længe, da han igien kom til sig selv, og befandt sig ved Bredden af Dniiper-Floden iblandt nogle Bønder, som søgte at bringe ham til Rette igien. Disse godhjerterede Folk havde stillet Blodet, og forbandt hans Saar. Nogle Draaber af stærkt lugtende Band gjorde ham levende igien, han aabnede sine Øyne, opløstede sine Hænder til Himmelen, til Tegn paa hans Taknemmelighed, og hans Læber udstammede nogle Ord, som tilkiendegav hans Erfiendtlighed.

Bønderne fortalte ham, at da de langt borte vare blevne en Hest vaer, som løb gal med sin Rytter, havde de søgt, at beholde den i Syne; i det Øyeblik, da de troede den vilde styrte sig i Floden, faldt den om i Sandet. De lebe til, og fandt Hesten død, men hvor blodig og afmægtig end Rytteren var, saa havde de dog haabet, at han igien kunde komme sig. Du er levende igien, sagde den ældste af dem til Mazeppa, vi takke Himlen, at den har bragt os til denne Havbred for at redde dig, vi ville bære dig i vores Hytte, hvor du snart igien skal komme til Kræfter. Mazeppa vilde takke disse goddædige Bønder, men de forbød ham at tale. Fire af de stærkeste bære ham paa deres Arme til Landsbyen, som laae omtrent to hundrede Skridt derfra.

Det

Det meget Blod, som Mazeppa havde mistet, forvoldte, at det stod nogle Uger hen før end han igien blev frisk. Hver Dag kom en gammel Bonde, som forbandt hans Saar, og lagde visse lægende Urter paa dem. En Suppe af Rødder og ungt Heste-Kiød, var den eneste Spise han fik, hans Drik var intet uden Mælk og Vand af Dniper-Floden, og hans Leye bestod af Blade og Mos, hvorpaa man havde udbreidt nogle Skind. Imidlertid kom dette ulykkelige unge Menneske, uden nogen Hielp af Læge-Kunsten, igien til sin forrige Sundhed, og man tillod ham at tale. Det var en stor Lættelse for hans Hierte, at han kunde fortælle sine Begivenheder. Han fortiede ikke en eneste Omstændighed; jo større hans Ulykke var, jo mere haabede han at opvække Medlidenhed hos hans Gæstefrie Benner. Denne Fortroelighed, som han af et oprigtigt Hierte vilste, havde al den Virkning, han kunde ønske sig, de tjenstfærdige Bønder lode ham vide, at han var i Ukraine hos Cosakkerne, tæt ved Baturin, Hovedstaden i Landet, hvor deres General eller Hetman holdt Hof. Vores Fæderneland, sagde den Gamle til ham, grænses til det lille Tartarie, til Pohlen og Moskou; en farlig Belliggenhed, som setter os blot for al Ulykke. Paa den ene Side bliver Groden af vores Marke et Rov for Moldauerne, og de Pudziakfiske og Prefopiske Tartarer; paa den anden Side angribes vores Frihed, som

som vi agte høyere end Livet, bestandig af tre mægtige Stater, nemlig Pohlen, Rusland og Tyrkiet. Vores Svaghed og vores Stats Klogskab udfordrede, at vi skulle vælge iblant disse tre forfærdelige Naboer, vi skulle udnævne os en Beskytter, og fastede os altsaa i Pohlsens Arme. Men, min kiere Moseppa! du har aabenbaret os din Skiebne, du er født midt iblant vores Fiender; dog, du er uhykkelig, du er et Menneiske, jeg er ikke bange for, at lade dig see ind i vores Hjerter. Dine grumme Landsmænd ansaae os ikke for andet, end overvundne Slaver, i Steden for de med kiertlige Hjerter skulle anseet os som Benner, der selv havde tilbuddet sig. Fra det første Øyeblik, da vi havde underskrevet den skammelige Traktat, søgte de at tvinge os under Naget; vores Love bleve traadde under Fødder, og vores Privilegier til intet gjorde. Det ringeste Tegn til Misfornøelse blev anseet som en Misgierning, na de uforsigtige Cosakker maatte lade Livet, naar de vovede at klage offentlig. Dødsstraf kan vel nogen Tid undertrykke Modet, men aldrig kan den udrøddde Kiertlighed til Frihed af Hjertet. Vores Brødre begræd deres Ulykke i Stilhed, men tilsidst vare de saa dristige, at kalde Rusland til Hielp; og strax derpaa plantede de Oprørets Fahne. Dog, hvi vil jeg kalde det Oprør! de søgte for deres Frihed, og for deres Loves Bedligholdelse. De Pohlske bleve jagede ud af Landet. Deres Besæt-

sætninger, som vilde giøre Modstand, maatte springe over Klingen. Vi begyndte at blive lykkelige, i det mindste troede vi det. Men neppe havde vi overgivet os til Russerne, førend vores Skiebne blev endnu hundrede gange haardere, end den var tilforn. Vore nye Herrer misunde os alting, lige indtil den Lust vi indaande. Vi have ingen Love, ingen Friheder mere, vi ere Slaver; det Russiske Hof har berøvet os den herligste Rettighed et Folk kan have, at udvælge sig en Fyrste, en Anfører. Dette er Tilstanden i disse rigelig velsignede Lande. Cosakkerne ere i Lænker, men deres Hierter ere frie. De forbande Pohlakkerne, de ere bange for Tyrkerne, og have en Afsky for Russerne. Imidlertid ville de tage imod dig med al Menneſkes Kierlighed. Deres gamle Herrer's Haardhed har ikke qaalt al Følelse af Ære hos dem, og de ville ikke være saa ubillige, at hævne dine Landsmænds Boldsomheder paa dig.

Denne gamle Mand's Tale satte Mazeppa reent uden for sig selv, han kunde ikke begribe hvad han vilde sige dermed. Det Liv, som jeg har eder at takke for, og den Alabenhierlighed, hvormed I betroer mig eders vigtigste Hemmeligheder, udfordrer paa min Side den største Erfiendtlighed. Jeg er for evig uddreven af mit Fæderneland, hvor barbariske Fiender have svoret min Undergang, jeg er uden Midler, uden
Rang,

Rang, og needsænket i Ulykke; alt dette er Borgen for min Troeskab. Enkeltens Yndest forener ikke Mennesker; disse Baand ere svage, man sonderriver dem; men Nøden forbinder dem allerstærkest med hinanden; kan jeg være eders saa nyttig, som eders Hielp er mig aldeles nødvendig, saa kan intet opløse disse Baand, som vores fælles Fordeel har knyttet. Jeg taler ikke som en Ulykkelig, der vil opvække eders Medlidenhed; jeg taler som en Mand, der har Mod, og som ingen Hændelse kan gjøre forsagt. Læser i mit Hierte, som ikke kiender Forstillelse, og straffer mig, om I troer jeg er en Bedrager.

Men, raabte den Gamle, du er ingen Bedrager, Naturen har saadanne Gøller og Udtryk, som Kunsten ikke er i Stand at efterligne. Hof-List, og du, de Stores fine Forstillelse, I have endnu ikke fordervet denne ædle Siel! Den har endnu bevaret sin første Uafhængighed, den kiender ikke Lasterne. Kom i mine Arme, min kiere Mazeppa, ulykkelige Søster-Søn, som jeg i femten Aars Landflygtighed, uagtet alle Forfølgelser af mit grumme Fæderneland, dog endnu ikke haver glemt. Kom, og kiend i mig din Morbroder Savieski.

De Taare, Mazeppa udøste, vare Kiendtegn paa den Bevægelse han følte for sin Morbroder. Han fastede sig i hans Arme, hundrede
de

de afbrudte Ord, hundrede stammende Udtryk, beviste hans Kierlighed, hans Glæde, hans Uroelighed. Savieski, som endnu var bekymret for sin Søster-Søns Sundhed, befalede ham, at renime sin Glæde, og at høre hvad han havde at fortælle ham.

Da jeg maatte sige, sagde Savieski, fordi man i Pohlen havde sat en Belønning paa mit Hoved, saa fandt jeg igien hos dette tappre Folk den Viestand og Ære, som mit utafnemmelige Fæderneland, til sin egen Skade, havde berøvet mig. Cosakernes Anfører tog imod mig med Ægen paa det oprigtigste Venkab, han anviste mig adskillige Stykker Land til min Underholdning, og gav mig et Compagnie ved sin Liv-Baat. Jea var saa lykkelig, at gjøre mig beremt ved adskillige Venligheder; jeg steg fra et Æres-Trin til et andet; og nu beklæder jeg det andet Sted i Krigs-Staten. Omendskiont vi staae under et mægtigt Riges Beskyttelse, og ere forstræffelige nok inden vort eget Lands Grændser, saa frygte vi dog endnu stedse for vores forrige Herrers, Pohlakernes, Had og Hensigter. De ansee os som oprørske Slaver, hvilke de engang, naar de see Venlighed dertil, igien vil bringe under Aaget. Vi give bestandig Agt paa deres Opsørsel, vi udforske paa det omhyggeligste deres Overløbere, hvilke vi de fleste Tider ansee for Spændere, som vores Tyranner have udsendte;

sendte; og endstønt vi ikke ere Rufferne bevaagne, saa giøre vi dog alt hvad os mueligt er, for ikke igien at komme i det utaalelige Pohliske Elaverie. Alle ere opmerksomme paa dig, formes delst den selsomme Maade, paa hvilken du kom hid. Generalen har faaet Underretning derom, og befalet mig at undersøge, hvorledes det egentlig hang sammen med denne besynderlige Tildragselse. Jeg har udvalgt den Forklædning, hvori du her seer mig; den Oprigtighed, hvormed du svarede, har indtaget mig til din Fordeel, og er der en fierlig Ahnelse til, saa er der den, som har bevæget min Siel. Du har forklaret dig paa saa ædel en Maade, at jeg endelig maatte kende dig. Lader os rense herfra, og udbede os Beskyttelse af Hermannen, det er noaet, han ikke vil nægte dig i din Ulykke og for dine gode Egenskaber, naar jeg taler for dig.

Herpaa renste Mazeppa med sin Morbroder til Baturin, hvor Cosakernes General tog særdeles naadig imod ham. Han fik strax et Compagnie let Rytterie, og aabnede sig her ved Bøven til høyere Cres-Poster for Fremtiden, da vi altid vil finde ham stor, saavel i Lykke som i Ulykke. Borens unge Heldt, for hvilken Krigens Haandverk endnu var noget nyt, gjorde sin Lieutenant til Anfører, og sig selv til en gemeen Rytter ved sit eget Compagnie, hvilket han først efter tre Maaneders Forløb holdt sig selv for drøgtig

tig at forestaae; og derved at indføre den Orden og de Øvelser som han havde foresat sig, og som Cosakkerne endnu aldrig havde villet underkaste sig. Hans Exempel udrettede alting; ingen Cosak understod sig at knurre, da han saae, at hans Anfører delede Besværlighederne med ham. En eneste Pohlak besværede sig, hvorfor han strax fik sin Afstæed, og blev sendt tilbage til sit Fædeland, hvorfra han tilforn med Skiendsel var rømt; her blev hans Forseelse ham ogsaa allene tilgivet, fordi han aabenbarede alt hvad han vidste om Mazeppa, som imidlertid af sin liden Krigs-Hob gjorde en Plante-Skole af Heldte.

Saaledes gjorde Peter den Store paa samme Tid sine Undersaatter sædelige, og indførte Krigs-Kunsten i Rusland. Et ædelt ja tillige det eneste Middel, som høje Siele bruge med Fordeel.

Dette Compagnie, over hvis Orden og lette Bendinger Generalen selv forundrede sig, havde stedse en Mængde Folk til overs. De flygtige og Pohlske Overløbere bleve ved deres Ankomst altid antagne deri. Mazeppa glemte ikke, at erkundig sig hos dem, hvad man saade om ham i hans Fæderneland. Han fik at vide, at man troede gandske vist han var død, at hans elskelige Grevinde var kommen sig igien afhendes Saar;

Saar; og at Bra * * *, da man ved hans Tilbagekomst til Cracau ikke havde anseet ham med gunstige Øyne, havde frievillig jaget sig selv i Landflygtighed til Slottet Bialystock, hvor han først for kort Tid siden igien var ankommen.

Hvor snart kan ikke en kun halv udslukket Sindss Lidelse igien antændes i et ungt Hierte! Mazeppa var reent uden for sig selv over disse Efterretninger. Hans Kierlighed blev igien opvækket, og de Plager, hvilke han formodede Grevinden maatte udstaae, opvakte hans Medlidenhed, men ogsaa tillige hans Forbittrelse. Foruden disse stormende Sindslidelser, blev han ogsaa indtaget af en heftig Begierlighed, efter at have set de Fornærmelser man havde vrist imod ham i Særdeleshed. Han soer Grevens af Bra * * * Undergang, og gjorde et Løfte, at anvende alting, for at befrie hans kiere Grevinde af hendes Slaverie.

For destobedre at udføre dette Forehavende, bad han sin Morbroder at betro sig saa mange Tropper, som kunde holde Pohlakkerne i Erbødighed, og tillige sætte ham i Stand til at iagttage deres Bevægelser ved Grændserne. Dette lidet Feldtog vilde være got i tvende Henseende, nemlig, først at forjage nogle Partier, som ofte havde ladet sig see i Cosakernes Lande, og for det andet, at holde Soldaterne i Øvelse og Vande.

Man opfyldte hans Dufte, hans Soldater til-
bade ham, og fulgte ham med Glæde.

Tre Mile fra Grændserne ved Ukraine ligger,
som vi tilforn har meldt, Slottet Bialystock.
Mazeppa udsendte om Natten to Ryttere, som
skulle erkjendige sig om det var sandt, som man havde
fortalt ham. Morgenens derefter fik han den Es-
terretning, at Greven af Bra * * * tillige med
hans Frue havde allerede i sex Maaneder opholdt
sig paa Slottet, men at Grevinden aldrig gik
ud; en Overløber fra Cosakkerne havde for faa
Dage siden bekiendt, at et aliseeligt Partie af
hans Folk vilde oversalde Landet deromkring;
Bra * * * havde længe været uvis, om han skulde
flye eller ikke; endelig havde han besluttet, at
blive, da han endnu havde taget fire hundrede
Soldater ind i sin liden Fæstning, og besat Bol-
dene med Kanoner.

Man maae ikke forundre sig over, at jeg
her taler om reguleerte Tropper og Kanoner.
Det er enhver bekiendt, at de Store i Pohlen
ofte holde to tusinde Soldater, og at de fleste af
deres Slotte ere befæstede, og forsynede med Ka-
noner.

Mazeppa blev meget fortrydelig over denne
Esterretning. Hans Anslag var forraadt, og
maatte altsaa uden Tvivl gaae overstyr. Han
hen

henbragte. Resten af Dagen i en forfærdelig Uroelighed. Hans omvankende Inderbildnings-Kraft forestillede ham tusinde Midler, men han understod sig ikke at bruge et eneste af dem. Nat-ten kom paa, og han vidste endnu ikke hvad han skulde gribe til. Der maatte imidlertid besluttes noget vist; han brød op i Spidsen af sine Folk, uden at vide hvad han skulde gjøre, eller hvorledes hans Forehavende vilde løbe af. Ved Midnat naaede man Landsbyen Bialystock, som var forladt af sine Inderbyggere. Mazeppa udstillede Poster, og lod Slottet recognoscere ved Patroller. Der var alle Ting i Bevægelse. Halvtredsindstyve Rytttere vilde angribe Cosakkerne, men de bleve drevne tilbage med Forliss. Da dette Detaschement kom tilbage, holdt man en Art af Krigs-Raad. Mazeppa, der anstillede sig, som han havde fuldkommen Ordre af Generalen, foreslog Officererne, uden at melde noget om, hvad der egentlig bevægede ham dertil, at opfylde de Slots-Gravene, da man ikke kunde overrumple det. Alle lovede ham, at vinde eller at døe. Man gjorde Planen til Angrebet, og enhver begav sig til sin Post.

Hovedsagen var, at blive særdig for Dag; thi ellers gjorde Slottets Artillerie det hele Foretagende umueligt. Alt det Træværk man fandt i Landsbyen, blev brugt til Faskiner, og man gik meget stille, og i den største Orden løs paa Slot-

tet. Fienden var paa sin Post, han løsnede nogle Kanoner, dog uden at giøre megen Skade, og man kom snart til Bredden af Graven. En Gang af Træer beskyttede de af Cosakkerne, som havde Ordre, at giøre et falskt Angreb paa Vindelsbroen; de gjorde en bestandig Ild af Musketterne paa Slottets Soldater, hvilke stadig troede, at dette var det virkelige Angreb, og at man vilde bestorme Porten; dette var altsaa Aarsagen, hvorfor Greven af Bra . . . blottede de andre Poster.

Imidlertid dette Skede, havde to hundrede og halvtredsindstyve Cosakker forsynet sig med Gaschiner til den anden Side af Slottet, hvor de forsøgte at opfylde Graven; men samme var alt for dyb, at det kunde lade sig giøre. Og var end Graven bleven fyldt, hvorledes kunde man bestege en Bold, som var tredsindstyve Fod høj, og hvilken et par hundrede Mand, som idelig bleve afløste, strax havde været færdige at forsvare, naar de havde merket Angrebet.

Man begyndte at indsee, hvor umueligt dette Forehavende var, da nogle Cosakker merkede, at man, ved at svemme, kunde komme ind i den inderste liden Grav i Slots-Gaarden. Morgenroden brød allerede frem, og Tiden var kostbar. Fiersindstyve Soldater sprang i Vandet med deres Baaben paa Hovedet; de svømmede
uden

uden Skade igiennem den store Grav, trængde ind i den inderste, og til deres desto fuldkomnere Lykke finde de en Aabning, som fører dem lige ind i Slots-Gaarden. Disse tappre Folk stige op af Bandet, bestandig raabende: Frisk! Frisk! og gjorde tillige saa forfærdelig en Ild, at Pladsen inden kort Tid blev ledig. De løbe til Vinsdelbroen, lode den gaae need, og strax derpaa nærmer Mazeppa sig i Spidsen af sine Soldater.

Greven havde neppe havt saa megen Tid, at han kunde tage Flugten ind paa Slottet, og faae Portene lukte. Kun saa af hans Soldater havde været i Stand til at følge ham, altsaa kunde han ikke holde sig længe. Det var allerede lys Dag, og den glade Mazeppa gjorde alle Anstalter, at tvinge Fienden til at give sig. Han var just færdig at trænge sig ind i Slottet med de tapperste af sine Soldater, da Greven af Bra " * " lod sig see paa en Forhøjning. Med den ene Haand holdt han Grevindens, og i den anden en blot Dolk. Skælv, grumme Mazeppa, raabte han med en tordnende Stemme, skælv, uværdige Medbenler; du tvinger mig til en Misgierning. Gjør du endnu et Skridt, saa er din strafværdige Elskerinde om en Hals! hvor vilde det ikke være mig behageligt at doe, dersom jeg kunde tage dig med mig! mit Raserie kan vel ikke ramme dig; men
B 4 jeg

jeg kan dog have den Fornøielse, at udøse min Utroes Gemahls Blod for dine Dyne. Hun skal være mig Borgen for et Liv, som jeg forbander, og hvilket jeg allene vil redde for at straffe dig. Du kan kiende mit hele Raserie af det Forløb jeg har fattet. Fly, dersom du ikke vil være Aarsag til en lastefuld Gierning.

Mazeppa var bleven gandske sandseles; en kold Sved skulde hans Ansigt, han begyndte pludselig at skælve, hans Læber udstammede nogle uforstaaelige Ord, og hans Dyne vare uafsladelig henvendte til Forhøyningen. Hvem kan beskrive alt hvad der gik for sig i hans Hierte, og den Tilstand, hvori den uhyggelige Grevinde befandt sig! en fornærmet Mand, som stod færdig at berøve hende Resten af hendes elendige Liv; en Elskere, som tilbød hende, som vovede sit Liv, for at sonderbryde hendes Lænker, og som er forbunden til at forlade hende, for at redde hende; Frygt for Døden, den sømteste Kierlighed, de stærkeste Nag af Samvittigheden! — — hvilken Forvirring! hvilken Angst! kunde vel noget menneskelig Hierte udstaae det.

Dette forfækkelige Optrin havde allerede været over en Minut; Cosakkerne ventede stiltiensde paa deres Anførers Ordre til Angreb; den forfærdede Mazeppa kunde ikke fatte nogen Slutning, og Grevinden laae afmægtig ved hendes

ved hendes Mand's Fodder. Greven syntes med sin opløstede Arm at trodse sin Medbeylere, og at æske et Svar af ham. En Cosak gjorde en Ende paa denne forfækkelige Scene, han tog sin Karabin, og dermed ihjelskød den ulykkelige Bra * * *.

Strax lod Mazeppa Portene slaae ind, og fløj til sin elskelige Grevinde. Han kom til Forhøyningen, kastede sig i sin Elskedes Arme, og søgte, at drage hende fra dette forfækkelige Sted, hvor hendes Mand laae og svemmede i sit Blod. Eder's Umage er forgievet; min Kiere Mazeppa, sagde hun med en soag Stemme. Jeg har ikke fundet undgaae den retfærdige Straf, som mine Misgierninger fortiente. Det var en Last at elske dem, og dog! hvor nær jeg end er Graven, saa affiger jeg dog ugierne denne Kierlighed. Jeg havde fornærmet min Mand, og han har hevnet sig. I det Øneblif, da han skulde doe, gav Himlen ham endnu saa mange Kræfter, at han kunde tvinge mig til, at nedsynke et Gift-Pulver, som snart vil gjøre Ende paa mit Liv. Beflag mig ikke, de Baand, som forenede os, vare lastefulde, derfor kunde de ikke være lykkelige. Mit Kions Svaghed, den hidt sigte Ungdoms Sind's Eidelser ere nu ikke længere nogen Undskyldning i mine Døne, Døden bortriver den Fortryllelse, som forblindede mig. Speil dem i mit Exempel; vær bange for Kierlighed,

B 5

frøgt

frngt for dens Yndigheder; de ere bedrægelige.
 — Seg doer! — — jeg har fortient det! —
 — og dog! — — ja jeg doer som deres El-
 fterinde. —

Den stærke Forgift betog i dette Øjeblik
 Grevinden Mælet; hun døde i Mazeppa's Ar-
 me: al verdslig Blisdom forlader os ved saa for-
 skrækkelige Optrin. Den ene Sinds-Bevægelse
 kommer paa den anden, og giver Sielen ikke
 den mindste Tid at komme til sig selv. Cosak-
 kerne maatte med Magt føre deres Anfører bort
 fra dette græsselige Skuepil; de bragte ham tre
 Mile bort fra Bialystock, hvor de sloge deres
 Lejer.

Jeg vil ikke opholde mig med at fortælle den
 Smerte Mazeppa følte, da han igien kom til
 sig selv. Hans Hierte blødte en lang Tid der-
 efter, og Erindringen om denne Hændelse, har
 ofte trukket en mørk Sky over hans lykkeligste
 Dage.

Dette Cosakernes Indfald havde snart væ-
 ret af farlige Følger, det Pohlske Hof ansaae
 det som et offentlig Freds-Brud, og Mazeppa
 fik derfor af Hetmannen de skarpeste Frettesæt-
 teller. Imidlertid havde Gemytterne ingen Lust
 til Krig, og det som ved visse Omstændigheder
 ofte giver Anledning til et offentlig Brud, gjør
 paa

paa en anden Tid ikke den mindste Forandring. Til store Krige behøver man ingen grundede Aarsager, man lader sig nøye med sandsynlige Paaskud.

Sinds-Eidelserne ere fødte med os, de udgiøre vores gandske Væsen. Hiertet kan ikke være tomt! da Mazeppa ikke mere elskede, saa overlod han sig aldeles til sin Ergierrighed. Ved sine Fortienester vilde han bane sig Vej til Ceres-Poster; han paatog sig alle farlige Forehavende, og hans Tapperhed udforte dem alle lykkelig. Hans Morbroder Savieski døde, Soldaterne udraabte ham for deres Anfører, og Hermanen stadfæstede deres Valg. Jeg vil ikke opholde mig med at fortælle de smaa Feldtog han gjorde, endskiont han i dem indlagde sig stor Berømmelse. I Almindelighed vare de ikke andet end Streiferier, snart imod Wallacherne, snart imod Tartarerne. Disse Folk lade sig kun see, og forsvinde igien, og holde aldrig Stand imod ordentlige Krigsfolk, og saadanne begyndte Mazeppa's Soldater nu at blive. En eneste af disse Eildragelser fortæner allene at fortælles.

Ved de østlige Grændser af Ukraine, ikke langt fra Dniper, ligger et Land, som behøves af det fælsomste Folk i Verden, nemlig af Saporogerne. Det er en Blanding af gamle Russer, Pohlakker og Tartarer, de bekiende sig til
en

en Art af Christendom, og leve af Røveri: En maae være forjaget fra sit Folkeslag for saa strafværdige Laster, som man kan optænke, naar han kun har Tapperhed og Mod, saa er han dette Folk velkommen. De taale ingen Gruentimre i deres Boeliger, men i en Omfreds af tredive Mile, røve de alle de Børn de kan faae fat paa, og opdrage dem efter deres Skik. Om Sommeren falde de ind i Naboe-Landene, ødelægge Landsbyerne, og trække Kvæget bort med sig; om Vinteren opholde de sig paa de smaae Der, som dannes af Dni-per-Flodens adskillige Arme. Disse Folk ere saa meget farligere, som de ikke kan angribes i deres uovervindelige Smuthuller. De udvælge sig en Anfører, men de sætte ham af, eller dræbe ham, naar han giver dem den ringeste Marsag. De ere ikke bange for noget, leve i Frihed, og gaae Døden i Møde, naar de see mindste Bytte. Dette var den Fiende, som Mazeppa vilde holde i Ave; han vidste, at den største Deel af dette Folk havde begivet sig hen til den Pohliske Side; han havde ogsaa faaet Efterretning om, at de paa Hiemvejen vilde udplyndre Grændserne af Ukraine. Han drog altsaa need til Bredden af Dni-per-Floden med en Krigs-Hær paa tyve tusinde Mand. Denne liiden Hær havde neppe staaet otte Dage i Marsken, forend Mazeppa fik at vide, at Saporogkerne kom anstigende gandske belæssede med Bytte, som de havde taget fra de Pohliske og Cosakkerne,

Perne. Strax forlod han sin Tøyer, og gik dem i Møde. Denne Røver-Bande ventede intet mindre, end at foresinde saa forfærdelig en Fiende; men da de ikke havde andre Raadgivere, end deres Mod og den yderste Nød, saasom de ikke kunde komme tilbage uden allene igiennem den fiendtlige Hær; saa nærmede de sig i god Orden, og gjorde et heftig Anfald paa Mazeppa's Soldater. Generalen befalede sine Soldater at trække Slagtordenen fra hinanden i Midten, og udbrede sig med begge Fløene saa vidt mueligt var. Trefningen begyndte, og var overmaade blodig paa begge Sider. Jo mere Saporogerne saae sig bragt i Knibe, jo heftigere forsvarede de sig. Men da de saae at alting var forgieves, gjorde de i Fortvivlelse og uden at vide noget af Krigs-Kunstens Regler, en firskandet Slagtorden.

Udfaldet paa denne Sag stod nu i Tvivl, og desuden gjorde det Mazeppa ont, at saa mange tappre Folk skulle miste Livet. Han befalede altsaa sine Soldater, at standse Angrebet, og nærmede sig gandske allene til Fiendens nye Slagtorden. Han forlangede at tale med Moro, Saporogernes Anfører, og da denne kom, tiltalte han ham saaledes: min Ven, det Mod I viser, indtager mig meget til eders Fordeel. Jeg kan ikke uden Graad see paa, at saa mange tappre Folk skulle bide i Græsset, og ligesaa

gesaa mange endnu af Fortvivlelse rende i den visse Død. Den sande Tapperhed lider ingen Skam derved, at den giver efter for en større Mængde. Jeg tilbyder eder Livet, Fred, og Cosakernes Venjskab. Jeg udbeder mig allene en Post; viis den tilbørlige Hønhagelse for eders nye Fredsforvandte, udplyndrer i Fremtiden ikke mere de Ukrainske Provindser, giver det Bytte tilbage, som I have taget, og denne Haand, som jeg rækker dig, skal være et Tegn paa vores Forsoning, og et Pant paa et ubrydeligt Forbund. Du berøver os Seneren, svarede Anføreren for Saporogerne; thi du veed best hvad Tapperhed kan udrette, naar den bringes til Fortvivlelse; dog din Villighed og den Agt du viser for vores uforsagte Mod, river os Baabnene af Hænderne. I mine Stalbrødres Navn antager jeg de Betingelser, som du foreslaaer. Jeg underskriver dem ikke, men vi skal dog stedse nøye opfulde dem. Man skal igien tilstille dig alt det Bytte vi have taget fra Cosakkerne. Jeg sværger dia til, at vi herefter ville forskaane eders Lande; ja jeg lover dig, at eders Fiende ogsaa skal være vores. Kald os til Hielp, og vi ville udøse vores Blod, for at forsvare dig. Ere vi end Barbarer, saa lade vi os dog ikke overvinde i Høymodighed.

Denne Samtale reddede otte tusinde Saporogers, og en Mængde tapre Cosakkers Liv, som

som ellers ufejlbarlig vilde blevet i dette Blodbad. Det gjorde Bytte blev igien givet tilbage, og begge Anførere gave hinanden Foræringer. Ibland Moro's Foræringer var en ung Circasisk Skønhed, som disse Røvere havde stiaalen i Pohlen.

Mazeppa's Ankomst til Baturin, var en virkelig Triumph. Man opløstede hans Tap- perhed til Skyerne, og endnu mere hans Klog- skab, ved hvilken han havde befriet Ukraine fra en forfærdelig og farlig Fiende, og i samme for- skaffet det en nyttig Freds-Forvandre. Hetman- nen overvældede ham med Berømmelser, og skrev for ham til det Russiske Hof. Peter den Første, en Kiendere af Fortienester, bærede ham med Andreas-Ordenen. Denne Monark pøn- sede allerede den Tid paa, at gjøre sit Folk sæ- deligt, og sit Rige til en Skræk for hele Europa.

Mazeppa havde ved sin Klogskab forhver- vet sig Hetmannens Fortroelighed, ved sit Mod vundet alle Cosakernes Hjærter, og forvisset sig om Zarens Beskyttelse; han behøvede allene at gjøre et Skridt endnu, for at opnaae den høieste Magt. Naar Generalen døde, kunde han være vis paa hele Armeens Stemme, altsaa søgte han endnu, og det allene ved sin Mildhed, at sætte sig i Gunst hos det gemene Folk. Hidindtil havde man endnu ikke i Røttergangs-Sager vidst af

af nogle visse Regler at sige; altsaa gjorde han ogsaa heri en vis Orden, og gav nye Love. Soldaterne vare nu saa vandte til Krigstugten, at den ikke længere saldt dem besværlig, og Algerdyrkningen begyndte ligeledes, at blive afholdt.

Mazeppa gjorde den smukke Circasserinde, som Moro havde foræret ham, til sin Huusholderske. Metima, dette var hendes Navn, havde ikke allene et behageligt Ansigt, men tillige en overmaade munter Forstand. Naturen syntes ret at have dannet hendes Siel til en Prydselse for et Serail. Hendes Hierte var dannet til Kierlighed, og syntes derved allene at leve. Hun havde fra Ungdom af været Slavinde, og kiendte ingen anden Pligt, end at ære hendes Herre, og at behage ham; men hun vilde igien være elsket af ham, og den ringeste Mistanke, at han deledede sit Hierte med en anden, var hende modbydelig og kunde bringe hende til det yderste Rasserie. Dette er en Fæni hos alle Omfinede; Fjelsløshed fornærmer dem.

Metima holdt de særdeles Benskabs Tegn, Mazeppa beviste hende, for en frembrydende Kierlighed; hun troede, hun burde belønne den, ved at vise al muelig Omhed. Hun blev gandske indtaget af hendes nye Herre, jo ærbødigere han viste sig imod hende, jo stærkere blev hendes
Sinds

Sindslidelser. Den vellystige Metima søgte hastig at naae sit Maal, men Mazeppa vidste ikke hvad der gik for sig i hans Slavindes Hjerter, han tilskrev alt det hendes Taknemmelighed, som dog egentlig var en Virkning af den heftigste Kierlighed. Hans elskelige Grevindes Død, som endnu bestandig stod ham for Øyne, nedscændede ham stedse i den Tungsindighed, som er be-
drovede Gemytters største Fornøvelse.

Metima var alt for heftig, at hun skulle oppebie en Kierlighed's Erklæring, som hun troede man var hendes Undigheder skyldig. Da hun en Dag imod sin Villie brast i Graad, bad Mazeppa at hun vilde aabenbare ham Aarsagen til hendes Bedrøvelse. Denne Tilstaaelse vil koste mig meget lidet, svarede den smukke Slavinde, thi gjorde jeg den ikke, maatte jeg doe af Sorg, ligesom jeg maaskee maae doe af Blusel, naar jeg har gjort den. Jeg elsker dig, Mazeppa, eller meget mere, jeg tilbeder dig! Du har vundet mit Hjerter, i det selv samme Øyeblik, da jeg blev din Slavinde. Jeg holdt dette for den lykkeligste Hændelse i mit hele Liv. Jeg vil ikke haabe, at denne frie Bekiendelse vil skille mig ved din Genagtelse. Vi rette os efter de Fordomme, som indprentes os ved Opdragelsen. Den strenge Dyd, som regierer under eders Clima, og om hvilken man i Pohlen har gjort mig en Beskrivelse, er ingen Gave af Naturen, det er den
E Masque,

Masque, under hvilken de plagende Sindslidelser skjule sig. List, Forstillelse, og Forræderie, ere Fostere af denne falske Dyd, som jeg ikke har ver Lust at kiende. En kierlig Moder meddeelte mig hendes nyttige Lærdomme. Hun viiste mig at vores Kion er skabt til at adlyde og fornøne Mandfolkene, og at det paa ingen anden Maade kunde være lykkelig, end allene i sin Herres Lyksalighed. Jeg har fulgt hendes Raad, saasom jeg derved troede at efterkomme min Pligt. Da Tartarerne have revet mig af hendes Arme, da jeg er bortrøvet af Pohlakkerne, og siden bortført af Saporogerne, og endelig af Moro overleveret i dine Hænder, saa maae jeg troe, og jeg troer det ogsaa virkelig, at Himlen har bestemt mig for dig. Dette er den herskende Gølelse i min Siel, som gandske opfylder mig med en ubeskiendt og behagelig Bellyst. Men ach, hvor slet belønner du min Kierlighed! Mine Dyne møde aldrig dine! vi sukke ikke tilsammen! Dine Venligheder ere kolde og tvungne; da derimod mine, om jeg turde vove at bevise dig nogle, saa skulle de være kierlige, fyrige, ja endogsaa gaae uden for Grændserne. Ach, Mazeppa! kan min Kierlighed ikke opvække nogen Fortroelighed, nogen sed Fornøelse hos dig? Ved dig allene kan jeg være lykkelig. Min Siel bliver lettere i det jeg taler; den lever allene for dig. Vil du ikke tage Deel i den Jyd, som fortærer mig?

De Taarer Metima fældte, imidlertid hun
taledede, forhindrede hende at sige mere. Nazep-
pa, som ikke havde ventet saadan Tilstaaelse, da
han endelig kom noget til sig selv igien, gav hende
saadant Svar:

Du handlede meget uretsfærdig, kiereste
Metima, dersom du tvivlede paa mit omme
Vensteb; den Fortroelighed jeg har havt til dig,
fra der at sige. Jeg har erfaret alle disse Hentykkel-
ser, som du saa levende afmalte mig. Smigren-
paa. Men det staaer ikke i min Magt, at føle
noget andet for dig. Jeg har elsket, du veed
det, og min Sindslidelse vidste af ingen Grænde
at sige. Jeg har erfaret alle disse Hentykkel-
ser, som du saa levende afmalte mig. Smigren-
de Drom! paa hvilken forfærfelig Maade blev
jeg ikke opvakt af den! Allynke ramte os begge!
Jeg maatte see den omkomme, som var min
Kierligheds Glenstand. Dette forfærdelige Bil-
lede svever mig endnu uafsladelig for Øynene:
Mit Saar bløder endnu stedse, og bliver aldrig
lægt. Misund ikke en bekymret Siel sin Skieb-
ne. Du fortjener et heelt Hierte, som elsker for-
ste Gang, og med den største Omhed; mit er
dig ikke værdig. Jeg er opfyldt med Smerte,
med Samvittigheds Nag, i saadan Tilstand
stikke sig disse søde Følelser, som to forenede Hjer-
ter fornemmer, ikke mere for mig. Allynke for-
dunkler Sielen og forhærder Hiertet. Saaledes
er

er et Gemyt bestaffen, som ikke finder Fornøielse i andet, end i sin Tungsindighed. Kierlighed har bestæftiget mig i de første Øieblik af mit Liv; nu er Ergierrighed kommen i dens Sted, siden dog Mennesket ikke kan være uden Sindslidelser. Verømmelsens Bane staaer aaben for mig, jeg vandrer paa den, og jeg haaber, at naae dens Maal. Paastaae derfor, kiereste Metima, ikke længere en Erobring, som er alt for ringe for dig, du er mig kier, jeg agter dig høyt, jeg tilbyder dig det ommeeste Venskab — men jeg kan ikke elske dig.

Hvilken slet Belønning for min Kierlighed! raabte Metima. Kan jeg vel leve uden dit Hjerte, Mazeppa? Ja! jeg vil leve for at ære dig — for at elske dig, endogsaa uden Haab om din Gienkierlighed. Men, kiere Mazeppa, jeg gjør dig dette Offer allene med et Vilkor. Jeg gjør ingen Paastand paa dit Hjerte, men en Medbenlyst! — det blotte Navn er mig allerede forhadit, og jeg er fra mig selv, naar jeg ifkun tænker derpaa. Jeg funde ikke see saadan en, uden maaskee at forfalde til de grumme Yderligheder.

Mazeppa gjorde sig al optænkelig Umage, for at tilfredsstille sin Glavinde. Han forekom alle hendes Ønsker, om ellers et forelsket Hjerte kan have andre Ønsker, end Gienkierlighed af
den

den det elsker. Denne yndige Pige førte Herredømmet i hendes Herres Huus, hun manglede intet uden Navn af hans Kone, og dette haabede hun ogsaa at faae med Tiden. Da Metima ikke blev elsket, saa overgav hun sig til Argierigheden. Etsakernes Hermand havde tilvendt Mazeppa al sin Fortroelighed; og han overtod al Omsorg for Regjeringen til ham. Denne fuldkomne Fortroelighed af Generalen vendte alles Dyne til Mazeppa, og Officererne ansaae ham allerede forud, som det Overhoved, hvilket det Russiske Hof havde bestemt dem. Imidlertid har det almindelige Beste ikke altid de fleste Stemmer i en Staat, hvor Sæderne endnu ere noget grove, hvor enhver troer han er frie, og holder sig for værdig nok til at befale. De Nordiske Historier ere ofte et Beviis herpaa.

Metima benyttede sig af den Anseelse hendes Elskere stod i, til at forskaffe ham Tilhængere. Hun udøste hans Rigdomme iblant Etsakkerne, som meget ofte lode sig underkjøbe, og altid ere meget pengegierrige. Peter den Stores hemmeligste Fortroelige kunde ikke imodstaae hendes høymodige Foræringer, og med eet Ord, Sagen var saa got anlagt, at Hermanden aldrig saa snart havde lukt Dynene, forend Mazeppa af alle eenstemmig igien blev udvalgt til General. Den Courer, som meldte det Russiske Hof dette Stændernes Balg, kom strax tilbage med det

E 3

Kysers

Kænsferlige Patent, hvori dette Balg blev bekræftet.

Hvor ærgierrig Mazeppa end var, saa havde han dog ikke understaaet sig at trage efter den høieste Værdighed i Staten. Han var tilfreds med at befale over Krigshæren, og hvorledes havde han kunnet forestille sig, at en Fremmed, en Pohlak, skulle have Fortrinet for de indfødte Officerer, og for saa mange mægtige Russiske Herrer, som paa engang havde gjort sig Umage for at opnaae denne vigtige Post. Statsintendanten i Ukraine udfordrede en indfødt Cosak til Hetmand, den Russiske Statsklogskab derimod havde gierne seet at en Russe var bleven ophøjet til denne Værdighed, at han med sin Person kunde være dette Hof Borgen for dette Krigsærgierlige og ubestandige Folks Troeskab; men ingen af Delene skedre. Metima havde forstaaet at overbevise det Russiske Hof om, at det var til dets Fordeel, om Mazeppa fik denne Post. Paa de Indvendinger, man gjorde hende, anførte hun, at Mazeppa var forjaget af Pohlen, og hvor nødvendigt det var ham, at have den Russiske Magt til Ven, for at sætte ham i Sikkerhed for Cosakernes hemmelige Efterstræbelser.

Kierlighed kan opfinde meget, naar den gær sig Umage for sin elskede Gienstand. Metima overbeviste Zaren om, hvor meget Mazeppa maatte

maatte være ham undergIVEN, om endstjønt hun paa selv samme Tid virkelig pønsede paa Midler, at gjøre hendes Elskere fuldkommen til sin egen Herre. Hvem skulle troe, at saa fint et Statskneb har været Virkningen af saa heftig en Kierlighed. Men intet er for tungt for denne Sindslidelse; den er en Moder til Dyder og Laster. Metima havde ingen Medbenlæstke at frygte for; hun var overtydet om hendes Elskers Hønhedsse, hun søgte at gjøre ham sig forbunden og at forpligte ham til Taknemmelighed; hun opløster ham til Vrens høieste Spidse, hans Vre var hendes egen; Metima var lykkelig.

Saa snart Mazeppa havde taget sin nye Værdighed i Besiddelse, gav han troe Slavinde ham det Raad, at gjøre en Rejse til Moskva, for der at besøge sine Venner, og endnu at sette sig fastere i Keiserens Bevaagenhed.

Førend han rejste, holdt hun for, at hun burde aabenbare ham alt hvad hun havde gjort for ham, at han kunde blive Cosakkernes Overhoved; en Lykke, som, uagtet hans Værgierrighed, endnu bestandig forekom ham som en Drøm. Man kan let tænke, hvad for et Indtryk denne Opdagelse har gjort paa Mazeppa's Hjerte; han fordobblede sin Erkiendtlighed og sit Venskab for den kjerlige Metima, og bevidnede det for hende i de meest levende Udtryk. Dog

E 4

hvis

hvilken slet Belønning for hendes Belgierninger! Kierlighed vil belønnes med Gienkierlighed.

Da Mazeppa kom til det Russiske Hof, fandt han Kysseren indviklet i en heftig Krig med Sverrig; Zaren ansaae altsaa hans Ankomst desto beleiligere, som han gjorde sig stor Haab om Hielp fra Ukraine.

Førend Peter den Førstes Tid, gjorde det Russiske Folk, hvor forskædeligt det end var, dog endnu en meget slet Figur iblant de Europæiske Magter. Zaren havde i sin Ungdom endnu ikke fundet sætte noget af det i Bærk, som hans store Forstand siden efter udrettede. Prinsesse Sophia, som var overmaade hidsig og listig, og som brændte af Begierlighed efter selv at regiere, havde anvendt alle Kunster paa, enten at rydde hendes Broder af Bønen, eller at quæle de ypperlige Egenskaber som han allerede viiste Prover paa. Sammenrottelserne bleve opdagede og straffede. En ung Genever, ved Navn Le Fort, blev et Redskab til den forunderligste Forandring, som nogen Tid har fortient at optegnes i Historien. Peter lærte af denne Fremmede, at han maatte omdanne sit Folk og sit Rige, forskaffe sig en Flode, og indføre en tilbørlig Krigs Tugt iblant sine Soldater. Han besluttede at indføre Kunster og Videnskaber i sit Rige, og fuld af den Ild, som udgjør den sande Heldt,

benhavn. En Krigshær af tyve tusinde Mand Sielliske, Hannoveriske, Svenske og Hollandske Tropper rykkede imod den Danske Læner for Kongen. Belejringen maatte derfor ophæves. De Danske forlode Holsteen, og et nyt Forlig blev sluttet med Hertugen. Herpaa forlod Carl Sielland, og ilede for at undsætte Staden Narva, som Peter Alexiowicz belejrede, og slog med otte tusinde Svenske, firindstyve tusinde Mand Russer. Derfra gik han til Pohlen, forfulgte Kong August, stødte ham fra Thronen, og satte Kronen paa Stanislaus Leszinsky's Hoved, en Herre, som uden Tvivl kunde forrient en Krone, naar Guden gjorde Konger.

Midt i disse Uroeligheder ankom Mazeppa til Zarens Hof. Man modtog ham der med den største Afgt. Og hvilken stor Herre er vel ikke naadig, naar det kan befordre hans Hensigter. O! I Hof-Folk! I! hvis Sieler ere tilfals, og holde intet Middel for nedrigt, naar I derved kan svinge eder i Beyret, hvor ofte grunder I ikke eders hele Lyksalighed paa et eneste naadigt Dyekast? saa snart man ikke mere behøver eder, saa falder eders hele Bygning omkuld, som her koster eder tyve Aars Arbejde, ja maaske eders Ærlighed og Dyd.

Zaren lod Mazeppa spise ved sit eget Effel, og tog ham med sig til alle sine Forlystelser. Han
 alede

taledede ofte med ham om Cosakernes Begreb, Sæder og Skikke, og særdeles om den Forandring som var skeet, siden Mazeppa kom til at regiere over dette Folk. Ofte sagde han til ham: vi ere begge bestemte til, at forandre Skikkelsen af vores Lande. Russerne og Cosakkerne maae omdannes, og dersom du vil hielpe mig, saa kan disse tvende Folk, naar de holde sammen, i Fremtiden være Herrer over deres Naboers Skiebne. Hetmanden, som var mere Soldat end Hofmand, indsaae endnu ikke, hvorhen denne Kæiserens Tale sigtede; han var indtaget af den Hønsagtelse, Zaren viiste ham, og naar han havde noget, sine Lande angaaende, at afgjøre med Ministerne, saa kunde han ikke noksom berømme Peter den Stores Høymodighed.

For desto bedre at forstaae nærværende Historie, maae jeg nu anføre nogle Ting, som tilforn havde tildraget sig.

Imidlertid den Forvirring varede, som Prinsesse Sophia's umaadelige Ureshge havde anrettet i Staten, var det Russiske Rige formeddelt Strelighernes Oprør allerede paa Bredden af sin Fordervelse. En Broder til den berngtede Tetlolarovitov, som var Oberst ved Strelighederne, maatte lade sit Liv paa Skafottet. Denne Broder, ved Navn Osafoi, hvis samtlige Godser saldt til Kæseren, efterlod sig en Søn i
den

den største Elendighed. Det var saa at sige et Underverk, at dette unge ullykkelige Menneske undgik Zarens Esterstræbelser. En gammel Slave, som havde tilhørt hans Fader, skulde ham i en ringe Landsbne. Da han blev større, aabnede denne Betient ham hans Fødsel og Stand, som hidtil havde været ham en Hemmelighed, og viiste ham det Middel, hvorved han kunde hevne sin Familie, nemlig ved at tage Livet af Kysseren. Den unge Osakoi skielvede ved dette Forslag, imidlertid forstillede han sig dog. Slaven, som troede, at han havde overtalt ham, førte ham til Moskva, hvor han skulle finde de andre Sammensvorne. Osakoi fulgte med sin Ledsagere enten af Frygt, eller af Begierlighed til Hevn. De ankomme om Natten, og opholdte sig i en Cabak eller Bertshuus tæt ved Kremmelin, Kysserens Residens. Slaven berettede sine Venner dette, og det blev besluttet, at man endnu samme Nat vilde holde Raad i et øde Huus ikke langt fra dette Kysserlige Slot. Hidindtil havde Osakoi endnu ikke fundet saae at vide af sin Slave, hvem de Sammensvorne egentlig vare, han bad ham derfor nu paa nye, at sige sig det, men forgieves. Timen nærmer sig, sagde Slaven, at man skal samles; de skal finde Mænd, som brændte af Begierlighed efter Hevn, og som have udvalgt dem til deres Overhoved, uagtet deres Ungdom og liden Erfarenhed. Den Elendighed, hvori de er needsfænk-

Deres

deres Faders Blod, som endnu ryger, alt dette maae antænde deres Mod, og giøre dem følesløs for alt det som vil holde dem fra det retfærdige Mord, de nu snart skal begaae. Osafoi blev forskrækket over disse Ord, og det saa meget desto mere, som Stuen var fuld af drukkne Russer; vel taledes Slaven sagte med ham, og brugte en Udtale, som var temmelig fremmed for Russerne i Moskau; men hvor let kunde ikke nogen opsnappe deres Ord. Der var Livs-Fare ved, men Easterne ere blinde og forraade sig stedse selv.

Slaven og Osafoi begave sig hen til det øde Huus, hvor den ulykkelige Sammenkomst skulle holdes. De Sammensvorne vare allerede forsamlede. Den anseeligste iblant dem tog Ordet, og begyndte saaledes at tale til det unge Menneske: Du seer her en mængde Elendige, som ere undkomne Zarens Barbariske Grumhed; denne Tyran, som ved Bøddelens, ja endogsaa med sine egne Hænder haver ombragt den største Deel af vores Brødre, Strelighederne, kunde ikke naae os med sin Rasenhed. Himlen har bevaret os for at hevne hans Misgierninger, og hans Time er kommen. Zaren kan ikke undgaae vores Stod. O du unge Osafoi! jeg har seet vores Anføreres Blod at flyde, af din ulykkelige Faders blev jeg næsten overstænket, da jeg fulgte ham til Skafottet, uden at jeg kunde redde ham. Siden denne forfærfelige Dag haver
jeg

jeg og mine Staldbrodre, berøvede alt vores Gods, ubekiendte af alle, vanket omkring i Orknerne, og ført et kummerfuldt Liv, hvilket er endnu verre, end den Død, som truer os. Vores grusomme Tilstand har nødt os til ved Besdragerie at forhverve os en Underholdning, hvilken vi som Borgere havde kundet forhverve med Ret. I Morgen ville vi fuldsøre vores Hevn ved en Lænlighed, som er aftalt imellem os; i Morgen ville de Fornemste ved Hoffet overlevere Keyseren til vores Stod. Jeg vil ikke udlade mig videre herom. Min Son, vi have elsket din Fader, han var vores Anfører, vær du det samme, men fortien denne Ære ved dit Mod. Al Frygtagtighed være langt fra os! hvem som længe vælger iblant de Midler, ved hvilke han kan op høyes, han fortienet den dybeste Fornedrelse. Lad de lykkelige Mennesker vandre paa Dydens Bæne. Naar Elændigheden gaaer uden for de sædvanlige Grændser, saa maae Modet ligeledes sonderrive alle Menneskelighedens Baand, for igien at hielpe sig ud af sin Elændighed.

Dette var omtrent den Tale, som Hovedet for denne Røverbande holdt. Osaaki turde ikke betænke sig længe. Den ringeste Tvivl han havde ladet sig merke med, det ringeste Tegn til Frygt eller Modbydelighed havde kostet hans Liv. Han viiste et Mod, som han ikke egentlig havde. Da de Sammensvorne toge Afsked med ham, saa

saa troede de alle, at han var sindet ligesom de. Man gik fra hinanden, for den følgende Dag igien at forsamles ved samme Time og paa samme Sted. Der blev og gjort Aftale om, at Slaven og Osafoi skulle til desto større Sikkerhed, paa forskjellige Bøye gaae tilbage til Berts Huset.

Osafoi havde endnu ikke gaaet tredive Skridt, da han blev anholdt af en Russe, som bad ham at gaae med sig. Osafoi skielvede ved denne Anmodning, men da han troede, at det maatte være en af de Sammensvorne, saa fulgte han ham. Det varede ikke længe, førend de kom til en liden Trappe, paa hvilken de med nogen Umage maatte stige op, og derpaa vare de i en Sal, som var kun meget lidet Ens. Da de havde gaaet igiennem adskillige Kammere, komme de ind i et Kabinet, hvor Russen strax lukkede Døren til efter sig. Saa megen Forsigtighed gjorde Osafoi endnu mere bange; han ventede med Utaalmodighed paa Udfaldet af denne Hændelse.

Forundre dig ikke, sagde nu endelig Russen, at jeg omgaaes saaledes med dig. Det jeg har at sige dig, udfordrer den største Taushed. Jeg kommer ligesaa vel som du fra denne Nattes Forsamling, hvor man har tilsvoret Kyskeren Døden; men de Aarsager, hvorfor man vil tage
Livet

Livet af ham, synes mig svage, og Midlerne dertil alt for usikre. — I et saa overordentlig vigtigt Forchavende, maae man ikke gaae ufor-
 sigtig til Verks. Uværdige Misdædere, som ere
 undflyede Boddelen, kunde meget let foragte
 Døden, naar det kommer an paa at forbedre De-
 res Omstændigheder; deres eneste Haab er grun-
 det paa Statens Kuldkastelse; men en virkelig
 behiertet Mand overvejer først Aarsagerne til en
 Handling, førend han setter den i Verk. Det
 almindelige Beste maae være hans eneste Øye-
 meed, det er ikke nok, at han gjør sin Lykke ved
 et farligt Foretagende, han maae ogsaa sørge for
 sin Ære. De Sammenførte have i Nat ind-
 ladt mig saavel som dig første gang i deres For-
 samling. Retfærdige Aarsager til Hævn gjøre
 mig til min Keners uforsønlige Fiende; men ders-
 om han med sit Blod skal bøde for de Grusom-
 heder, man beskulder ham; saa synes mig, vi
 ikke vel have begyndt vores Sag; thi med et Ord,
 hvem ere vel disse Sammenførte? efter al For-
 modning strafværdige Undersaatter, lastefulde
 Misdædere, som ere undrømte Lovens Stræng-
 hed; Rovere, som ønske intet mere, end at rane,
 plyndre og myrde. Og hvem ere de, som ere i
 Ledtog med dem? de tale om de Fornemteste i
 Staten; men de have ikke understaaet sig at næv-
 ne dem. Og hvorledes kunde de det? hvilket Men-
 neske vilde fornægte sig til disse Afvikum af Natu-
 ren? hvad for en Sammenrottelse have de altsaa
 aabent

aabenbaret os? for hvem skulle vi arbejnde? for hvem skulle vi vove vores Liv? man maae dog foresette sig et vist Maal; man maae have en vis Betænkning at vente. Af alt dette, er intet bleven afgjort i den sidste Forsamling. Vi kiende ingen Plan, vi vide ikke heller hvorledes den skal udføres; og vi skulle i Blinde være Redskaber til dette Forhavende? dette, min kære Osafoi, haver været mine Tvivl og mine Betsymringer imidlertid vores Forsamling varede; de Sammensvorne have udvalgt dig til deres Hoved, jeg samtykker dette Valg; men lad mig lære at kiende de andre Sammensvorne, lad mig see ind i Denne uigienneitrængelige Hemmelighed, og min Arm er til din Tjeneste.

Man kan let forestille sig den unge Osafoi's Forundring. Han var opdraget iblant Folk, som ikke ere meget anseete i det menneskelige Selskab, endskjont de udgjøre den største og vigtigste Deel deraf; han kiendte aldeles intet til den Kunst at forstille sig. Mistanke nyrer sig kun hos falske Sieler. Et Hierte, som Naturen har dannet og bevaret fra Stadens og Hoffets Listigheder, et Hierte, som ikke er oplagt til Forræderie, tænker ikke engang at man vil eller kan bedrage det. Ruffens Fortrolighed rørte Osafoi, og opmuntrede ham til at sige sin Hiertens Mening.

Uden Tvivl har J mærket min Forvirring, sagde han til Ruffen, da jeg var midt i eders
D For:

Forsamling. Jeg var tilfreds med min Tilstand, jeg kiendte intet videre end min Landsbye, jeg ønskede intet, jeg kunde ikke forestille mig, at der i Verden var et endnu kostbarere Blod, end mine Staldbrodrer; og paa den Maade nød jeg den Roelighed, som man kun naaer ved at leve i et lykkeligt Mørke. Man har aabnet mine Øyne, man har sagt mig, at jeg ikke er født til en roelig og stille Lykke, at jeg nedstammer fra Forældre, som have været utafnemmelige, og maaskee handlet strafværdig imod deres Herre, og at min Ære forbandt mig til, enten at omkomme, eller at hevne deres Død. Min Natur har en Afsky for disse Barbariske Grundsatninger. Hvem er jeg, at jeg skulle domme mine Over-Herrer? hvad Ret haver jeg dertil, og hvad Magt har Himlen givet mig dertil, om de endoasaa vare straffskyldige? jeg er opdraget i en slavisk Tilstand, og derfor maae jeg have Taalmodighed og vise Lydighed. Man henter mig ud af min Ensomhed, for at giøre mig til Hovedsmand for en Røver-Bande. Min Haand skal være et Redskab til at fuldbringe en afskyelig Last. Jeg har skielvet ved dette Forslag, og jeg maae tilstaae, jeg skammede mig derved. Frygt for Døden har hindret min Fortrydelse, at vise sig; jeg kunde ikke svare; men da I har aabenbaret eders Hjerter for mig, saa betragt ligeledes mit. Jeg har en Afsky for denne skammelige Sammenrottelse. Da mine Slægtninge have
 besnittede

besmittet sig med de afskyeligste Laster, saa vil jeg ikke mere kiende dem for mine. Den Hevn, man foreslaaer mig, er mig imod. En indvortes Stemme raaber til mig: ær og elsk din Kæjser, og lad dit Liv for ham. Jeg følger denne Stemme, og dens Værdomme skulde evig være indgravne i mit Hierte. Hav Medlidenhed med min Ungdom, jeg overlader mig aldeles tileders gode Raad. Befrie mig fra disse Barbarers Raserie, som vil gjøre mig til deres Kæjsers Boddel. Men skal jeg døe, saa vær vis paa, at jeg døer uskyldig, og aldrig vil jeg besmitte mine Hænder med Zarens Blod, om end al Ulykke derover skulde ramme mig.

Oprigtighed selv taledede igiennem Osafoi's Læber. Den Hestighed, hvormed han taledede, tillod ikke at tvivle; han græd, og Zaren, som blev rørt, kunde ikke holde sig længere. Det var denne Herre selv, som i en Slaves Dragt havde udforsket en Deel af Sammenrottelsen i Berts-Huset. Denne Opdagelse bragte ham paa de Tanker, at han selv ville indfinde sig i denne Forsamling, som svor ham Døden. Han havde været saa dristig der at blande sig ibland de Sammensvorne. Hansaa, at den unge Osafoi var uvis i sine Svar, han havde Medlidenhed med ham, og troede, at han kunde reddes, dersom han ikke var alt for strafværdig. Man maae ikke troe, at denne Tildragelse er en romanff Opfindelse;

findelse; Zarens Levet er fuldt af saadanne Hændelser. Denne store Fyrste ville see alting med sine egne Øyne. Han forklædte sig ofte, og gik i de offentlige Huse, hvor Guldskab ikke tillader længe at skjule en Hemmelighed. Ved dette farlige Middel opdagede han mere end tyve Sammenrottelser imod sit Liv; paa denne Maade saae han ind i sit Folkes Hjerte, og lærte at kiende alle deres Ønder og Lynder. Han torde ikke frygte for, at være uretfærdig i at straffe, eller at belønne i Blinde; forgieves vilde hans Hof-Folk have søgt at bedrage ham; den ringeste Slaves Dadeln, naar den var grunder, kunde forbedre ham. Man ærede ham, man havde frygtet for ham, og hans Folk pleyede at sige: Lader os være ærlige, Kæyseren hører os.

Zaren kunde, som vi allerede have hørt, ikke længere skjule sig. Han omfavnede Oskoi. Min Søn, saade han, din Naahenhertighed fortjener min hele Fortrolighed. Endelia finder jeg det Hjerte, jeg saa længe har søgt efter! Ønden er os altsaa medfødt, og vi kiende ikke til Easler af Naturen; den Oprigtighed, du viser mig, er et sikkert Beviis herpaa. Kiend din Kæyser, din Herre, din Ven. Mine Belæiærninger skal bevæge dig til at forglemme dine Slægtningers Død, og de usle Omstændigheder, hvori du har ver levet, ja de skal tvinge dig til, at blive mig bestandig troe.

Kort

Kort derefter opfyldte Peter den Store ogsaa sit Lofte. Han befalede, at Osafoi den samme Aften igien skulle gaae tilbage til Berts Huset, og undskyldte sig med, at han som Fremmed havde taget Fejl af Gaderne i Moskau. Osafoi's Slave troede uden Banskelihood dette foregivende. Der blev aftalet, at sette Ild paa Kremmelin paa adskillige Randter. I den almindelige Forvirring, som denne Ulykke vilde foraarsage, skulle en Deel af de Sammensvorne bebynde at plundre, og de andre skulle, under Osafois Anførsel, forene sig med dem af Sammenrottelsen, som vare paa Slottet, hvilke man nævnede, og disse vare de Fornemste i Riger; derpaa skulle man forsøge sig til Kæiserens Kammer, og dræbe ham, saa snart han kom ud. Man var just færdig at sværge den afskyelige Eed, som skulle forene disse Barbariske Mordere, da Kæiserens Liv-Vagt brød ind. Ingen af disse Skielmere kunde undgaae, de bleve alle fæstede i Fængsel. Man fængslede ligeledes de Sammensvorne, som de havde nævnet, og de bleve strax Dagen derpaa afstraffede ved Boddelens Haand.

Osafoi stæa paa eenang til Enffens høieste Spids. Det varede ikke længe, førend der ingen var imellem ham og Kæiseren, uden allene Kyrst Menzikof, hvilken Skiebnen havde af Støvet ophøyet til de høieste Træs-Poster, og som den

D 3

strax

strax derpaa, efter sin sædvanlige Ubestandighed, nedstyrkede i den største Elendighed. Desslige Begivenheder foresalde ikke sielden i Rusland, ved Gudselen faaer man der ikke den ringeste Ret til Vres: Poster. Monarkens Billie ophøyer og styrter efter Behag. Under saatterne ere i deres Herres Haand det samme som Leeret i Pottemagerens Haand. Men Pester kiendte Fortienester, han fremdrog dem af Hoben, og satte dem paa det Sted, hvor de kunde være til Nytte.

Kenseren, for at gjøre sig sin nye Vndling destomere forbunden, besluttede at gifte ham. Den unge Princesse Tzeridoff var formedelst hendes Rigdom og Slægtninge, et af de anseeligste Partier i Riget. Kenseren foreslog ham hende til Frue. Hvem kan afslaae en Monark noget, som elsker os, og ønsker vores Enfsalighed? Osa! Poi gif fuld af Verbødighed, Rierlighed og Taknemmelighed til Alteret, hvor Zaren selv gav ham Princesens Haand.

Det første Aar af hans Egetskab var endnu ikke til Ende, da han saae sig Fader til en Datter; hvis Fødsel kostede den uhykkelige Moders Liv. Osa! Poi var utroostelig, men dersom noget kunde lindre denne Smerte, saa var det den Umage Kenseren gjorde sig, for igien at stille ham tilfreds.

Der

Der gives ofte visse forgelige Hændelser, som have en Indflydelse paa Gemyts Karakteren, og tit gandske og aldeles forandre den. Saaledes gik det ogsaa Osafoi; i Steden for han tilforn havde været lystig og munter, saa blev han nu fnurvurren og tungsindig. Tilforn elskede han Tidsfordriv, men nu flyede han alle Selskaber. Han lukkede sig inde i sit Pallads, og et hvert Øneblif, som han var frie fra Statsforretninger, anvendte han paa sin Datters Opdragelse. Azema, dette var hendes Navn, var ogsaa virkelig en Gienstand for det Russiske Hofs Beundring og Elskovs Ønsker. Hendes store Skønhed var hendes ringeste Guldkommendation; men hendes Kundskab, hendes Bittighed, hendes Forstand, og hendes behagelige Væsen vare næsten et Under i et Land, hvor de Europæiske Sæder for kort Tid siden endnu vare ube- kiendte, og hvor Videnskaberne først begyndte at fremspire. Osafoi agtede ingen uden hans Datter, og Azema havde ligeledes den omnieste Kierlighed for hendes Fader.

Jeg kommer igien til Mazeppa. Da han kom til det Russiske Hof, saae han, at Osafoi stod i den største Naade hos Kysseren. Han brugte Benner, og holdt sig derfor til Osafoi. En meget ordentlig Opførsel, en haard og streng Karakter, og rene Sæder indtog i en Hast Azemas Fader til hans Fordeel. Han tilbød ham

ham sit Pallads, sit Bord, sine Berientere; Fort sagt alt det, hvormed en Mand af hans Rigdom og Anseelse kunde tiene Mazeppa. Denne, som havde at bestille i sit Folks Forretninger, indsaae snart hvor vigtigt dette Benskab var. Han betroede sig til Kysserens Yndling uden al Forstillelse. Han havde ofte Lejlighed at see Azema, og uagtet hans Løfte, herefter aldrig mere at elske, saa begyndte han dog at agte hende høyt, og strax derpaa at tilbede hende. Azema tog imod Hermandens Kierligheds Erklæring med hendes medfødt aabenhjertig Godshed. Hun forfastede ikke hans Ønsker, men hun beraabte sig paa den Magt hendes Fader havde over hende, som hun aldrig vilde sette sig imod, og ved hvilken allene hun kunde blive ham til Deel. Imidlertid gav hun hendes nye Elskere det Raad, at bide med sit Forslag til ham fandt en beqvem Lejlighed.

Mazeppa troede man ville sette ham paa Prove, og underkastede sig alt det hans Elskersinde forlangede; han søgte stedse at sette sig fastere i Osakois Benskab, og han var meget lykkelig i denne Bestræbelse. Imidlertid lakkede det ad Tiden, at han skulle tage Afsked, hans Forretninger vare til Ende, og alting foranstaltet til hans Vortreise. Han bad sin Azema indstændig om Tilladelse, at Tale med hendes Fader, og i denne Sag at udbede sig Zarens Forbøn,

Forbøn, eller om den ikke kunde formaae noget, da hans Befaling. Endnu holdt hun ham stedse tilbage. Alt for megen Hidsighed vilde sikkerlig skade os, sagde hun; vær taus, det kan være Dem nok, at jeg ønsker intet mere, end engang at gjøre noget til Deres Lyksalighed.

Imidlertid disse Underhandlinger varede, blev Mazeppa buddet til Hove, til et af de fortroelige Gæstebudder, hvortil Zaren ofte indbød sine fortroeligste Benner. Man drak stærk, og Keiseren, ophidset af Vinen, foreslog de Midler, ved hvilke Cosakkerne kunde gøres sædelige. Du allene kan gjøre mit Rige denne Tieneste, sagde han til Mazeppa. Hvor stort det end er, saa maae jeg dog ogsaa være Herre over Ukraine. Denne Krig, som jeg med saa foranderlig Lykke fører imod Sverrig i Ingermanland, Liefland, ja endogsaa i Pohlen, vil snart med alle sine Odelæggelser trænge sig lige ind til Hjertet af mine Stater. Jeg behøver uigiennemtrængelige Brøstværn, til at standse den unge Carl. Jeg vil heller have aabenbare Fiender end uvisse Bunds-Forvandte. Den Bestemtelse Cosakkerne have udbedet sig af mig, efter at de havde afkastet det Pohlske Aag, og de Friheder jeg har maat tilstaae dem, forbinde dem kun meget svagt med mig. Dette ustadige Folk maae have en Herre. Du allene kan bringe dem under mit Herredomme. Du er en indfødt Pohlak, men forjas
D 5 get,

get, og du maae være en uforsonlig Fiende af dit Fædeland. Du er fremmed iblant Cosakkerne, og du maae have een som kan beskytte dig. Cosakkerne elske og ære dig; din Tapperhed og min Magt have ophøjet dig til deres Anfører. Overgiv dem til mig. Krigs- Magten er til din Tjeneste. Tag Baturin og de faste Stæder i Landet i Besiddelse; formeer dine Tropper, opret Magaziner paa de Stæder, hvor du tænker at forsvare dig, indslut Levnetsmidlerne i de faste Stæder, at Bonden og Borgeren kan allene af dig faae den meest fornødne Underholdning. Jeg vil hielpe dig. Naar Fienden nærmer sig, vil jeg sende dig Levnetsmidler og Soldater, jeg vil skikke dig erfarne Officerer, som du kan fordele iblant dine Regimenter. Derpaa ville vi brude løs. Cosakken, som er i Betræk paa alle Kander, som har ingen Levnetsmidler, som er omringet af vore Tropper, og som trues af Sverrig, vil opofre os sin Frihed, for at redde sit Liv. Lader os betage ham de Friheder, som vores Svaghed og vores Naboers Misundelse haver tilladt ham at beholde. En Undersaat, som beskyttes i Nøden af sin Herre, er lykkeligere end en Friherre, som ikke kan forsvare sig.

Zaren holdt denne Tale med saadan en myndig Tone, som ikke taaler Modsigelse. Smidlertid vovede Mazeppa dog at svare. Det Udfast, sagde han med al Erbødighed til Keiseren,

seren, som Eders Majestet haver gjort, til at gøre sig Cosakkerne underdanige, vil finde flere Banskeligheder, end De maaſkee tænker. Dette Folk, som nedstammer fra Tartarerne, og som er lige ſaa uſtadigt ſom de, har endelig opſlaaet ſin Boepæl i Ukraine under en Himmelfant, ſom er behageligere, end den forrige i deres Orkener. Hos dets Naboe, Pohlen, ſaate det en Beſkyttelſe, ſom dets Svaghed og Kierlighed til Noe holdt for nødvendig. Saa længe denne Republik beegnede dette Folk ſom en Bundsforvandte, ſaa længe har Cosakken holdt ſine Forbindelſer; men ſaa ſnart man angreb hans Friheder, har han revet ſig løs fra deres Maat, og ſaat en mere troeſt Bundsforvandte i deres Majestet. Cosakernes Grundſetning er Frihed eller Død. Deres Friheder ere dem kiere end Livet, de vove deres Blod for dem. Deres Majestet lade ſig ikke bedrage deraf at de ſynes afmægtige. Cosakken behøver kun lidet at leve af; han har Lyſt til Krig, han har intet at tabe, og derfor maae man frygte for ham. Han forlader heller ſin Hytte, end bliver Slave. Deres Majestet forlade min Opriktighed; men der Naag, hvor under Ruſſerne ſukke, er ikke ſkabt for Cosakernes ſtolte Hierte. I ſit Land vilde han ikke taale alle diſſe fremmede Officerer, diſſe Fæſtninger, diſſe Forraads-Huſe, i hvilke den daglige Underholdning ſkulde indelukkes, ja endnu mere, Sverrig, Ruſland og Pohlen tiſſammen kunde ikke
fomme

Komme ham til at skielve. Han vilde falde Tarterne til Hielp. Moldauerne, Caporværne, vilde gjøre ham Bistand. De vilde foren sig og anfælde Deres Lænse, Deres Huse vilde blive opbrændte, og Deres Undersaatter udplyndrede og dræbte. Jeg tilstaaer, at de tilsidst maatte bukke for Deres Severtige Baaben, men Ederes Majestet kunde ikke have ringeste Naah om Hevn. Naar de havde ødelagt deres egne Lande, vilde de forlade Ukraine, og gaae til de Budziackiske og Precopiske Orkener, for at undgaae et Uag, som er dem saa forhadet. Jeg nedkaster mig for Deres Majestets Fødder, og besværges Dem, at lade dette Forhavende fare. De haver Venner iblant Cosakkerne, som ere villige at lade deres Blod for Deres Ære; hvorsfore vil De gjøre sig usonskelige Fiender af dem, som ere desto farligere, da de, foruden den sidste Tilflugt, hvormi jeg har talt, ved den ringeste Mistænke om dette Forhavende, kunde slaae sig til Ederes Majestets Fiender.

Zaren kunde ikke med foldt Blod høre paa Mazeppas Grunde og det Raad han gav. De Trudsler, med hvilke han endte sin Tale, forøgede hans Bræde. Forræder, raabte han, jeg troer du vil giere mig bange? Hvad var du ælendige Pohlske Alstun, uden min Raade? Jeg vil uden dig bringe disse Kævere, som du behersker, til Lydighed; de skulle skielve, saa snart

De see min Hær, jeg selv vil tvinge Dem! Men først skal dit Hoved være mig Borgen for deres Lydighed.

Strax drog Zaren sin Sabel, og ilede løs paa Mazeppa. De forkrækkede Hoffolk vovede at forhindre deres Herres Raserie; de holde paa ham, Zaren river sig løs, og saarer alt hvad der kommer ham i Veien. Saaledes var denne Monark, denne sine Tiders Helt, beskaffen. Han oprettede Lovenes, Krigs-Ordenens og gode Sæders Throne paa et forstyrret Barbarie og Uoidenhed; han skabte et nyt Folk, og kunde aldrig undertvinge sine egne heftige Sindsbewægelser. Dite gjorde han sig selv derfor de haardeste Bebrejdelser, men den stærke Drik han brugte, udiatte ham snart igien for nye Anfald af hans Raserie. General Le Fort var i lang Tid den eneste, som kunde tæmme sin Herres Brede, og efter ham vidste Kenserinde Catharina allene at styre denne vilde Hidsighed, og dette Barbarie, som var ham medfødt, og som var ham endnu stærkere indprentet ved Opdragelsen og de Farer, han i sin Ungdom saa ofte havde været underkastet.

Mazeppa, som havde reddet sig fra Zarens Sverd, flygtede til Olakoi. En af hans Slaver, som han sandt, maatte i en Hast gjøre ham en Slæde færdig. Hans Liv var i Fare, han havde ikke ringeste Tid at spille.

Da

Da hans Tanker endnu vare gandske opfyldte med det som var skeet, og alle Ting gjort færdig til hans Flugt, saae han den unge Azema komme ind i sit Kammer, med nedhengende Haar, skielvende, og gandske skult med Taare og Blod. Lader os flue, Mazeppa, sagde hun, lader os flue, dersom du elsker mig. Jeg kiender mig ikke mere selv. Være — Kierlighed! Natur! Lader os flue, riv mig ud af dette forfærfelige Opholdssted! I samme Øyeblik faldt hun asfægtig i hans Arme. Det var nu ikke Tid at gjøre Betragtninger, eller at spørge om Aarsagen til denne Opførsel; det mindste Ophold giældte Hermandens Liv; han tog altsaa Azema i sine Arme og bar hende til Slæden. Han vilde selv just stige ind i den, da han saae Osafoi komme anstigende med Sabelen i Haanden, hvormed han gjorde et Hug efter ham, som skulde berøvet ham Livet, skønt det kun gav ham et ubetydeligt Saar i den ene Skulder. Kierlighed til Livet. Snar for Zaren, Azemaes Tilstand, hans Bens Kaserie, sit eget Blod han saae flyde, bragte Mazeppa til saadan Forbittrelse, som han ikke længere kunde styre. Han gik løs paa Osafoi, og kastede ham til Jorden med første Hug. Gandske fortvivlet sprang han derpaa i Slæden, som snart bragte ham langt fra Moskau af ubekiendte Ben.

Vore Flygtige vare allerede langt fra Hovedstaden, da Azema aabnede Dørene og
 kom

Kom igien til sig selv. Hvor ere vi, Mazeppa, spurgte hun med en svag Stemme? Min Fader! hvor skielver jeg! Moskau! vi ere allerede et got Stykke fra Moskau, elskelige Azema, svarede Mazeppa; lad din Frygt fare; men hvad haver gjort dig saa forskrekket? Er det mueligt, at du saa snart kunde faae Esterretning om den Fare, som truede mig? Og hvad skal jeg tænke? din Fader, min Ven, kunde han lade sig bruge til at dræbe mig? Saa ere vi da under en Gnevolds-Herres Love ikke andet, end elendige Redskaber, som han bruger, ligesom han finder for got? Jeg hører dig tale, kiere Mazeppa, men jeg forstaaer ikke det ringeste af det du siger.

Hør, hvad der er hændet mig, og som jeg aldrig skal glemme. Din Kierlighed rørte mig, jeg kunde ikke skilse det for dig, og jeg tilstod, at jeg igien elskede dig. Jeg forlangede en urnskkelig Taushed af dig angaaende vores Kierlighed, og dertil havde jeg meget vigtige Aarsager. Jeg har i lang Tid haabet, at den Flugt, som jeg var betænkt paa, skulde redde mig fra det, jeg nu endelig har erfaret. Viid derfor, at min Fader — — alt mit Blod iigner i mig, ved en Fortællning, hvorved Naturen maae forskrekkes! Viid, at min Fader havde den strafværdigste Tilbovelighed til sin Datter. Jeg imodstod hans Forsølgelser, saa længe det var mig mueligt,

mueligt. Endelig kom han forgangen Nat med
 funklende Dyne, og en Dolk i Haanden, ind i
 mit Kammer. Du maae døe, sagde han, eller
 opfylde min Begierlighed. Jeg fastede mig til
 hans Fodder, vædede dem med mine Taare, og
 brugte de bevægeligste Ord for at formilde ham,
 og aabne hans Dyne, men forgieves! han brugte
 Bold, og jeg var næsten overvunden. Dog
 Himlen gav mig Kræfter, jeg rev Dolken fra
 ham, han vilde have den igien, og har uden
 Tvivl selv saaret sig dermed. Min Haand er
 ikke skyldig i noget Fader-Mord. Hvad skal jeg
 sige dig mere? Min Fader sank need for mine
 Fodder. Jeg flyede fra dette forfærfeligg
 Skuespil, og sandt dig. Himlen give, at du
 ikke har en Misgierning, at fortælle mig, som
 jeg har Afseer for, og som min Datterlige Kier-
 lighed visselig ikke vilde begaaet.

Hvilken Hændelse fik Mazeppa ikke her at
 vide! saa gives der da Misgierninger, raabte
 han, som ere ubekiendte iblant dette fric og dy-
 dige Folk, som man kalder Røvere! Herpaa
 fortalte han den bedrøvede Azema, hvad der
 havde tildraget sig hos Zaren, og dølgede ikke
 heller for hende, at han troede, han havde dø-
 delig saaret den strafværdige Dsarkoi.

Imidlertid disse uslyffelige Elskende fordyb-
 bede sig i deres bekymrede Tanker, nærmede
 Glæde

Glæden sig til' de Ukrainske Grændser, og fort
derefter fik de Murene af Baturin at see. Ma-
zeppa blev af sit Folk imodtaget med de fiender-
ligste Glædes-Tegn; og havde de ikke Aarsag at
være fornøiede, da de igien saae deres Fader?
Hetmanden fremstillede Osafois Datter for
Metima, og dette var et Tordenslag for den
alt for kierlige Cirkasserinde. Hun saae allerede
hendes Ulykke forud, og da hun kun lidet kunde
forstille sig, saa overvældede hun hendes Herre
med de bitterste Bebrejdelser. Hun havde gjort
alle Ting for ham, hun elskede ham inderlig, og
havde svoret, ævig at elske ham. Hun havde
været tilfreds med hans Løfte, at han aldrig
mere vilde elske; han maatte takke hendes Sne-
dighed og Umage for det han var, og dog be-
drog han hende; ja for ret at fornøie sig over
hendes Forvirring og Fortvivlelse, saa under-
skod han sig, at forestille hende en Medbejlerske.
Jo heftigere Sindslidelserne ere, jo mere trykke
de os. Den fornærmede Cirkasserinde overlod
sig aldeles til hendes rasende Fortvivlelse.

Hvad skulle den utafnemmelige Mazeppa
gøre herved? hvad Raad kunde han give Me-
tima? Han bragte en elskværdig Skionhed til
Fortvivlelse, da han var hende Tafnemmelighed
skyldig; vel var det en Slavinde, men denne
Slavinde tilbød ham; hun var hidstig, og da
hun ved hendes Snedighed og Klogskab havde
E
op

ophøyet ham, saa kunde hun ogsaa lettelig være duelig nok til at forstyrre hendes eget Arbejde. Var det desuden vel en Misgierning, at elske ham? Kunde han vel med Føye straffe hende for denne Svaghed? Han satte Metima andensteds hen, og gav Befaling at give Algt paa hendes Opførsel, og drage Omsorg for hendes Liv. Osafois Datter tog Besiddelse af de Kamre, man havde tillavet for hende, og man beegnede hende med al den Høvagtselse, man var Osafois' Hermands tilkommende Gemahlinde skyldig.

Imidlertid eftertænkte Mazeppa det, som var hendes ham i Moskau. Han maatte frygte alle Ting af Zarens Brede; derfor holdt han det for det beste skriftlig at undskyldte sig hos ham, til han kunde finde Lejlighed, at udføre den vigtige Plan, han i lang Tid havde tænkt paa. Buddet, som overbragte hans Brev, fandt Zaren i Egnen ved Smolensko, hvorhen han havde taget Flugten for Carl den Tolvte. Efter da værende Omstændigheder tog Zaren temmelig vel imod Mazeppas Undskyldninger, og lod ham forstaae i sit Svar, at han var villig at tilgive ham, naar han vilde underkaste sig hans Befalinger. Mere forlangte Mazeppa ikke; han havde endnu ikke fattet noget vist Forsæt, han vilde allene vinde Tid. Han fik tillige at vide, at Osafoi ikke var død af sine Saar, men at han havde forsonet sig til Zarens Krigshær.

Den

Den unge Azema, hvor meget hun end var vant til Ulykke, kunde dog ikke uden For-
skrekkelse tænke paa hans Skiebnes Uvisshed.
En strafværdig Sindslidelse, for hvilken hun
næsten var bleven et Offer, havde tvunget hende
til at flye fra hendes Fader og Fæderneland.
Hendes Hierte havde ladet sig indtage af Ma-
zeppas rare Egenskaber, og overgivet sig til hans
Kierlighed. Den blotte Nødvendighed, at und-
gaae hendes forskrekkelige Tilstand, havde fastet
hende i hendes Elskeres Arme; hun havde med
Glæde taget Flugten, uden at tænke paa andet,
end at redde sig fra Synd og Skam, Men
hvilken Velkomst for et Kierligt Hierte, som Tak-
nemmelighed og Nødvendighed havde forenet med
sin Elskere? hun saa et elskværdigt Fruentimmer,
som beklagede sig over Mazeppa, som truede
ham, og som bebrejdede ham hans Utroskab og
Utafnemmelighed. Dette Fruentimmer maae
have nogen Ret, tænkte hun! Ach hun har maa-
ske overgivet sig til en Troeløs! Disse Tanker
plagede Azemas omme Hierte.

Hetmanden søgte ved sin medfødt Oprig-
tighed, at dæmpe denne Gist, som fortærede
hans Elskelige. Da han havde fortalt hende alt
det som egentlig var forefaldet imellem ham og
Metima, saa fik han hende snart igien tilfreds-
stillet.

Da Mazeppa havde befriet sig for denne Betyngning, saa stræbte han efter at forekomme hans Fienders Forsæt, og at sette sig i den Stand, at han kunde afkaste det Russiske Aag. Han formerede sine Tropper anseelig, og sparede ingen Glid med at øve dem. Alle Slags Forraads Huse bleve opfyldte, og Fæstningerne forbedrede. Han gav Zaren nye Efterretning om alle disse Anstalter, og ved dette Skin af Oprigtighed vandt han al den Tid han behøvede til at opnaae sit Maal.

Imidlertid han gjorde disse Anstalter, fik han Breve fra Moro. Denne Saporogernes General lod ham vide, at en Gesandt fra Zaren havde anmodet ham om, strax at giøre et Indfald i Cosakernes Land, men da han saa, at han ikke havde Lust til, at bryde med sine Bundsforvandre, saa havde han søgt at vinde nogle af hans Undersaatter med Venge. Min vil, skrev han, fange dig død eller levende, men særdeles vil man have fat paa et ungt Gruentimmer, ved Navn Azema, som du haver forført, da du opholdt dig i Moskau, og røvet fra hendes Fader ved din Vortrense. Jeg troer, Faderen selv leder Zarens Tanker i denne Sag. Til din Sikkerhed vilde jeg ladet denne Zarens Gesandt sætte fast, men jeg kunde ikke bringe det saa vidt, da jeg kun haver lidet at sige hos mit Folk, naar det kommer an paa deres Fordeel. Min Høpagtelse og
mit

mit Venſkab for dig haver bevæget mig til at give dig Efterretning herom. Tag dig i Agt for hemmelige Mordere; der findes overalt ſaa nedrige Siele, hos hvilke Penge formaae alle Ting.

Diſſe Advarſeler vare ikke at foragte. Mazzeppa lod foretage de ſkarpeſte Underſøgelſer i Baturin. Men da han dog var beſtandig uroelig, ſaa forlod han Staden, og tog ud paa et Enſthuus ved Spidsen af en Leyer, ſom han ſelv havde udvalgt, og hvor han forſamlede ſine Tropper. Metima fik et ſærdeles Kummer, og man gav none Agt paa hende. Fem hundrede Mand udgiorde Generalens Liv-Vagt.

Azema, hvis Kummer og Rierlighed Hetsmanden havde tilfredsſtillet, var juſt gaaet ind i hendes inderſte Kummer, og tænkte paa hendes Lykke og foreſtaaende Egteſkab. Hun græd ikke længere for hendes Fader. En Dør gik op; ſkal jeg ſige det, Metima, nej, en Furie med en Dolk i Haanden ſtørte ind, og vilde nedſtøde den elſkværdige Azema. Holdt, raabte en Stemme, holdt! det tilkommer ikke dig at gjøre dette Offer! (Det var Oſakoi, ſom havde fulgt efter Metima, og ſom nu trængde ind igiennem ſamme Dør) holdt! raabte han, i det han bemægtigede ſig hendes Arm, og du, Ulykkelige, du ſkal dyre betale mig den Fortred du har gjort mig. I det ſamme ſtødte han Metima tilſide,

skönt Mazeppas vare større, saa havde man dog Haab, at see dem lægte inden kort Tid.

Det er unødvendigt at forklare denne selvsomme Begivenhed. Da det ikke vilde lykkes Usakoi efter Ønske hos Moro, Saporogernes General, saa købte han nogle himmelige Mordere iblant hans Tropper; han havde paa adskillige Steder bestilt friske Heste for dem, at de desto lettere kunde tage Flugten; og med tre af de forvoxneste var han just kommen til Baturin paa samme Tid, da Mazeppa forlod Staden. For medelst denne Omstændighed havde han forandret sit Forsæt, menget sig iblant Slaverne, og var paa denne Maade kommen ind paa Slottet. Nogle Foræringer, Forvoxnethed, en opdigtet Historie, og særdeles Generalens mange Betientere havde gjort ham det let, at holde sig skjult i nogle Dage, hvilke han havde anvendt paa, at giøre sig alle Lejligheder ret bekiendt, og han havde taget alle Ting saa nøje i Agt, at han gandske vist havde bortført sin Datter, dersom Metima ikke var kommen der imellem.

Man kan let forestille sig, hvad der bevegede Metima. Da hun saa sig paa saa grum en Maade bedraget af Mazeppa, da hun stod paa Nippet at miste ham for ævig; da hun selv ikke kunde eye ham, og dog ikke vilde overlade ham til hendes Medbenlæste, saa kan man ikke

undre over, at hun søgte at hevne sig ved saadant et Mord.

Saa snart Mazeppa igjen var kommen sig, holdt han for det fløgeste, at haste med Brylluppet saa meget mueligt var. Ved denne Ceremonie troede han at forebygge alle videre Foretagender fra Osakois Side, saa og at bes tage Metima alt Haab; desuden havde han allene paa dette Vilkor lovet Azema at sette saavel hendes Fader, som Metima i Frihed. Endelig nærmede denne vigtige Dag sig. Mazeppa havde ladet begge Fangerne vile dette; og disse havde givet deres Løfte, at finde sig i alting, naar man allene vilde tillade dem, at reise bort fra Cosakernes Land. De skulde løses af deres Lænker Bryllups Dagens Morgen, i denne Tanke gik man ogsaa ind til dem, men de havde allerede Natten tilforn fundet Lejlighed at undflye. Metima havde saavel bestuftet hendes egen som Osakois Bagt, og da de vare fornærmede af de selsomme Personer, og begge sigtede til eet og det samme Maal med deres Hevn, saa haabede hun i ham at have en troe Medhielpere i hendes forfærdelige Forsæt.

Disse to farlige Fienders Flugt gjorde ikke ringeste Ophold i Brylluppet; man fordoblede istun Baaterne, og gav nye Agt paa alle misrænskelige Personer. Mazeppa tog for Alteret
imod

imod sin elskelige Azemas Haand, og endskione der var Forskiel paa deres Alder, saa gjorde de dog paa begge Sider deres Føster med lige Munterhed. Azema havde ikke manglet noget i hendes Lynke, naar hun allene i hendes Faders Arme kunde været vis paa, at den strafværdige Glød, hvormed han saa høylig havde bestæmmet hende, for ævig var udslukket.

I Ukraine nærmede man sig imidlertid til den største Statsforandring. Den Agt Mazzeppa endnu stedse havde viist for Zaren, fra den Tid af da han i Moskau var i Livsfare, var et overordentlig fint Statskneb, hvis Drivesfære ingen endnu havde opdager. Da han var alt for høyhieret til gandske at underkaste sig en Enevolds-Herre, saa havde han besluttet hos sig selv at gjøre Ukraine frie, og der at danne sig et eget Rige, hvilket han tænkte, at formere med nogle Synker, som han vilde tage fra Rusland, der, efter hans Tanke, var nær ved at falde. Af denne Aarsag havde han sluttet et Forbund med Wallacherne i det liden Tartarie; deres Chan skulle hielpe ham at naae sit Ønemeed, og han lovede sig store Ting af den Hielp han ventede fra Saporogerne. Men for alle Ting forlød han sig paa den Forstaaelse, han stod i med den Svenske Krigshær. Det lykkelige Øneblæk til at brude løs, syntes nu at være for Haanden. Zaren flydde for Carl den Tolvte, som nærme-

E 5

de

de sig til Grændserne af Ukraine, og truede med at forfølge ham lige til Moskau.

Et opbragt Fruenimner gjorde dette hele Forehavende til intet. I Statskyndige, som i eders Kabinetter ofte afvejer og bestemmer den halve Verdens Fordele; I som leverer Feldtslag, anordner og ophæver Belæyringer, og forstyrer hele Riger i eders Indbildning; eders Udfast, hvor indviklede de end ere, blive forandrede ved den ringeste Hændelse. En eneste Hemmelighed, som ikke er holdt skjult, fuldkaster ofte den hele Bygning, som I have bygget eder i Løsten.

Osafoi førte Metima til Zarens Leyer. Denne fortvivlede Elskerinde aabenbarede ham alle Mazeppas Anslag, hans farlige Forehavende, og hans Forsæt at gjøre sig frie; med eet Ord: hun forglemte intet for at ophidse Kænsken til Brede imod Cosakernes General. Peter den Store var alt for villig til at hade Herman den, og disse nye Opdagelser vare Aarsag til, at han svor hans Fordervelse. Han lod strax fyrretyve tusinde Mand rykke imod Ukraine, og Grev Golostin blev Anfører for denne Krigshær. Generalen forrettede sine Sager med den største Hurtighed. Tropperne stode ved Grændserne, han stillede sig i Spidsen af dem, og opfyldte ved sit Indfald i Ukraine alle Ting med Mord og Brand. Han borttog alle oprettede Forraads-
Huse,

Huse, forjagede alle de smaa Corps, Mazeppa satte imod ham, og kom uden mindste Forliis indtil under Murene af Barurin. Hermanden var tre Mile derfra i en forskandset Leger, hvor han imodtog alle de Detachements, som findde for Goloffin; men efter al Anseelse vilde Mangel paa Levnetsmidler snart bringe ham til det yderste. Han vilde ikke oppebie dette, men rykkede ud af sin Leger med tyve tusinde Mand, men disse vare allerede forsagte, og tillige i en Hast sammenrupsede. Han saildt hidsig an paa Russerne; nedsablede alt hvad som satte sig imod ham, og saae i nogle Øyeblik Seneren i sine Hænder. Men Goloffin, som selv var allevegne tilstæde, førte sine adspredte Tropper tilbage til Slaget, og da deres store Mængde bødede paa deres Feighed, saa fik han snart Cosakkerne uddrevet af deres Forskandsninger. Den fortvivlede Mazeppa vilde endnu vove et Angreb, men hans Soldater vegrede sig ved at følge ham. Han kom næsten allene tilbage til Leiren, han maatte fatte en vis Slumning, det eneste han endnu kunde giøre, var at trække sig tilbage; han gjorde dette som en snild General. Endnu havde han omtrent sex tusinde Mand tilbage, disse deelte han i tre Hobe; imellem de to første bragte han alt hvad han endnu havde tilovers af Baaben, Penge og Levnetsmidler, og han selv bedækkede dem med den tredie. Han besalede at tage Benen til Dnieper-Floden. Forgæves søgte Goloffin at

at angribe ham, han blev stedse slaget af Mazeppa, som ikke i mindste Maade tog Flugten, men havde Mod nok, at oppebie ham ved alle snevre Bene, ja endogsaa foruroligede ham ofte i aaben Mark.

Imidlertid havde Mazeppa smiaret sig med, at han i en langt anden Tilstand skulle støde til Carl den Tolvte. I Kraft af den hemmelige Tractat han havde sluttet med Kongen, skulle han tilføre ham tredive tusinde Cosakker, tillige med alle Slags Levnetsmidler, og med denne Hær, som skulle forstærkes af Saporogerne og nogle tusinde Svenske, aabne ham Benen til Moskau. Men i Steden for at komme som en Geyerherre, der kunde hielppe andre, saa fremstillede han sig som en Flygtning, der selv behøvede Bistand. Han fandt sine Bundsforvandre i en endnu flattere Tilstand.

Den Nordiske Alexander, som var svækket ved sine egne Geyervindinger, forfulgte Baren igiennem ubanede Skove. Han var gaaet over Dnieper-Floden, og nærmede sig, omvendt som langsom, til Bredden, hvor han havde sat Mazeppa Stevne. I Steden for Cosakker, fandt han der en Hob Russer, som gjorde ham Overgangen stridig. Det kostede usigelig Umage, at slaae dem paa Flugten, og at gaae over Floden. Men Mazeppa lod sig endnu ikke see. Den

uds

udmattede Svenske Armee leed Mangel paa alle Ting. Lövenhaupt, som skulde tilføre Carl den Tolvte Tropper og Levnetsmidler, havde i tre Dage holdt fem Feldtslag; han indlagde sig den største Berømmelse, endskjønt han blev slægt, men han ankom med Resten af sine Tropper uden Levnetsmidler. Nu indfandt ogsaa Mazeppa sig med sine Cosakker i de ælendigste Omstændigheder. Carl var den eneste, som i denne Tilstand ikke lod Modet falde. Denne Herre, fuld af den krigske Gid, som ingen Fare eller Hændelser kan nedslaae, befalede sine Tropper at nærme sig Saporogernes Land og at belejre Pultava ved de yderste østlige Grændser af Ukraine. Han overdrog Mazeppa at indlade sig i en Underhandling med Moro, Anfører for disse Fribyrttere, som jeg tilforn har talet om.

Han begyndte igien at opleve i den Svenske Lejer. Sex tusinde Cosakker, og sex tusinde Saporoger, som Mazeppa fik af Moro, og hvilke den sidste selv anførte, udgjorde med atten tusinde Svenske endnu altid en forfærdelig Krigshær, som syntes uovervindelig, da den havde Carl den Tolvte til Anfører. Kun at man endelig maatte borttage Pultava, i hvilken Stad Zaren havde sine Forraads-Huse, ved hvilke man paa et Øjeblik igien kunde faae Overflodighed i den Svenske Lejer. Men Kysseren nærmede sig i Spidsen af tredsindstyve tusinde Mand.

Saa

Saa snart han var ankommen, rettede han sig efter sin Fiende, og Menzikos fastede Forstærkning ind i Staden. Begge Dele gjorde sig endelig med lige Hidsighed færdige til Slaget.

Det ullykkelige Slag ved Pultava er saa bekiendt, at man ikke har nodig noye at fortælle alle Omstændighederne derom. Alt, hvad som ikke blev nedslæbt, kom i Russernes Bold. Carl den Tolvte vilde heller flye til Tyrkerne, end overgive sig til Sarens Højmodighed; Moro, og den haardt saarede Mazeppa tilligemed Azema fulgte ham til Bender, og dersfra begave disse tre ullykkelige Personer sig til Constantinopel.

Hvilken Række af ullykkelige Hændelser har ikke gjort Mazeppas kummerfulde Levetid mærkbar! med Bedrøvelse tænker jeg paa dem. Han, som var født af Forældre af første Rang ved det Pohlske Hof, blev ved gandske usformodentlige Hændelser styrket i den største Elendighed. Han saae sig forladt af alle. I hans Ungdom havde han et Glimt af Haab om en bedre Lykke, men i en Kierligheds Begivenhed havde han nær mistet Livet ved en hidindtil uhørt Straf. Men hvem kan udgrunde Forsynets Raad? Denne Hevn, man ville tage over ham, førte ham til de største Æres-Poster. Han blev Regent over det selv samme Folk, hvis Medlidenhed han fortidligere havde anraabt. Midt i hans Lykke ser han

han sig bestandig omringet af hemmelige Mordere. Han var færdig at befrie sit Folk fra Russernes utaalelige Aag; men et lidet Øyeblik gjorde alle hans velgrundede Forhaabninger til intet. Slaget ved Pultava var Enden paa hans Enfsalighed. Det Blod som i Mængde flød af hans store og farlige Saar, svækkede ham øyensynlig, og gjorde snart en Ende paa hans monsommelige Liv. Han flydde med den Heldt, som i ni Aar havde været en Skræk for Europa, og han faldt nu tilbage i den Afgrund, af hvilken Skiebnen havde fremtrukket ham.

Mazeppa havde for sin egen Person trolig stiftet sig i denne Enfsens Forandring, men han kunde ikke taale at see Azema sælde Taare. Hun var frugtsommelig, og nær ved at giøre Barsel. Den største Deel af de Skatte, som Mazeppa havde reddet fra hans Fienders Rovbegierlighed, var fastet i Dnieper-Floden. Han var hos et ubestandigt, ofte troelos, ja mange gange grusomt Folk. Han tvivlede ikke et Øyeblik paa, at jo Zaren vilde forlange og med Penge kobe hans Hoved, og Statsbetienterne ved Porten vare gierrige. Hvilken en Mængde af Aarsager, som kom Hermandens Standhaftighed til at vakle.

Han lagde sig ind hos Ali Mehemeth, som var Officeer ved Spahi, hvilken han tilforn havde kiendt. Denne Ali, som ofte var bleven brugt i hemmelige Forretninger, havde imod
Eyr:

Tyrkernes Sædvane renst og opholdt sig hos de
 fleste Europæiske Nationer. Han var en Mand
 ikke allene af en streng Ærlighed, men tillige be-
 hagelig i sin Omgang, og besad en ikke almindel-
 lig Indsigt. Mazeppa kunde ikke skjule sin
 Ulykke for sin nye Bert; han aabenbarede ham
 den Frygt han var i for Zarens Forfølgelse, og
 bad ham, at erkjendte sig om alt det som i Di-
 van blev besluttet for eller imod ham. Moro
 paa sin Side forhvervede sig Udgang til Stors-
 vizier Baltagi, og intet undgik hans Opmerk-
 somhed. Ved dette Middel fik Grev Ponias-
 tofsky, Carl den Tolvtes Gesandt, Krigsstals-
 broder og Ven, alle Zarens Ministers hemme-
 lige Anslag at vide. Denne tappre Officeer
 havde som Oberst ved Kong Stanislaus's Svens-
 ske Liv-Bagt aandske opofret sig Kongen af Sver-
 rig, og det mere af Tilhøvelighed, end af noget
 Haab om en alimrende Lykke. Han fulgte den
 Herre, som han havde udvalgt sig, i hans Lykke,
 og han forlod ham ikke heller i hans Ulykke. I
 Krigen havde han tient ham med sin Arm og
 med sit Blod, og nu da han opholdt sig i Ben-
 der, var han ham til Nytte med sin Stats-
 Klokskab. Han var en nypperlig Soldat, en
 klog Statsmand, en trofast Ven, og en fier-
 lig Fader. Han endte sit Liv i Skjodet af sit
 Fæderneland, overvældet med Ære, beklædt
 med Statens fornemmeste Bærdigheder, og
 høytagtet og elsket af enhver, og, hvilket plener
 ellers

ellers meget sielden at see, alle hans Sønner have fulgt hans Godspor, og opnaaet de høieste Æres-Poster.

Da Greven begav sig til Constantinopel, havde han et vigtigt Forehavende i Sinde. Han haabede igien at oprette Carl den Tolvtes Lykke, og at overtale den Ottomanniske Port til Krig mod hans Fiender. En vis Sonseta, en Portugisisk Læge, hjalp ham i hans Forsæt, og ved sin Anseelse og Snedighed, fandt han Middel at tilbringe Sultaninden, Kæserens Moder, Breve, og at gjøre denne Princesse sine Anslag bevaagen. Men da han stod færdig at opnaae sit Ønneend, gjorde Zarens Foræringer, at der blev intet af hans hele Forehavende. Vel mistede Poniatofsky en Bezier, som var alt for meget paa Russernes Side; men en anden kom i hans Sted, som ligeledes var bestuften af de Russiske Ministre. Tilslidst syntes Sagerne at være i saa forrøvet en Tilstand, og de Efterretninger man fik af Divan saa ufordeeltagte, at man maatte tage sin Tilflugt til de farligste Midler. Stor-Bezieren havde bragt det saa vidt, at man indlod sig i Fredshandling med Russerne, at man vilde sende Carl den Tolvte tilbage, og udløvere Mazeppa og Moro til deres Fiender. Ali bragte denne bedrøvede Tidende hjem med sig, og strax derpaa blev den stadfæstet af Moro.

I deslige forrignfulde Øyeblik er al Mod forgievet, Mazeppa blev forskrækket. Han vidste, at han ikke kunde undslye, og hans Liv stod i Fare. Jo mere Standhaftighed Azema viiste, jo mere igiennemborede hun den alt for kierlige Mazeppas Hierte, han havde heller seet, at hun havde givet hendes Taare frie Løb. Den BOLD hun gjorde paa sig selv for at tvinge sig, forarsa gede hende saadan Smerte, at hun var nær ved at døe. Hun havde været lykkelig, om dette Øyeblik havde været det sidste af hendes Ulykke! Azema aabnede igien Øynene, og maatte see, at hendes Mand laae i den største Fortvivlelse, og havde kun faa Timer tilbage at leve i. Hans Saar havde igien aabnet sig, og Blodet flød Strømmevijs af dem, endskjønt man gjorde sig al Umage for at stille det. Hvilken Pensel kan asmale dette skrækkelige Oprin; men det var endnu ikke til Ende. Ali og Moro søgte at hielpe den elendige Mazeppa; Betienterne løbe gandske forvirrede iblant hinanden, for at udrette de Befalninger man gav dem. Azema laae paa hendes Mand's Legeme, og vædede hans Bryst med hendes Taare. Et Gruentimmer indsvæbt i en stor Kappe træder ind i Kammeret, hun giver sig tilkiende, det er Metima-Himmel, raabte hun hvilket Syn! ullykkelige Mazeppa, flye, dit Liv staa er i Fare. Det er ikke længere Tid herill, svarede Hermanden med en svag Stemme. Min Afssceed nærmer sig,
Doden

Døden soever mig for Dønnene, min Ulykke
faaer paa eengang Ende, og jeg kan trodse mine
Fiender. Azema, du min kiereste Azema! Mes-
tima! Moro! Kierlighed, Redelighed, Bens-
skab! alting er bleven min Fordervelse, og det
som er mig kierest, maae tillige med mig bære
min haarde Skiebne. Og du, Metima, du,
som jeg stedse har agtet høyt! det stod ikke i min
Magt at elske dig anderledes. — Du tager
Deel i min Ulykke? af hvad Aarsag, ved hvil-
ken Hændelse — — — Mazeppa kunde ikke
tale mere, han faldt i en Besvimelse, som syntes
at gjøre Ende paa hans Liv. Grumme, saales-
des begyndte Metima med Hestighed at tiltale
sig selv, endelig lyffes det dig at igiennemføre
et Hierte, som du ærer. See nu, hvortil din
Hidsighed, som du aldrig kunde dæmpe, haver
bragt dig. Jeg har intet Haab mere! Du
doer, kiere Mazeppa! det er Tid, at du faaer
alle mine Misgierninger at vide. Jeg har tragt-
et efter Azemas, jeg har tragtet efter dit eget
Liv, og dog vilde jeg med mit Blod redde dit.
Jeg troede jeg var fornærmet, og tænkte paa in-
tet uden Hevn. Men ach, Kierlighed regierede
i min Siel! da jeg stod færdig, at tage Flugten
ud af mit Fængsel, satte jeg ogsaa Osakoi i Fri-
hed. Du havde i ham en Fiende mere. Jeg
er den som har forraadt dine Hemmeligheder;
ved mig har Zaren faaet dine Anslag at vide,
han er forekommet dem, og har overvundet dig:

Din Ulykke har ikke kundet tilfredsstille mit Raserie, jeg har forfulgt dig paa din Flugt. Jeg har endnu gjort mere, jeg har fordret dit Hoved, og nu just har man lovet mig det. Hvilken Mængde Forbrydelser! imidlertid har et eneste Øyeblik forandret dette rasende Hierte. I Tænkne saae jeg dig allerede i Bøddelens Kloer; jeg skielvede, naar jeg tænkte derpaa; jeg har forekommet dem, men ach! jeg finder dig døende! forfærdelige Hevn?

I det hun saaledes beklagede sig, blev Allis Huus opfyldt med Soldater; deres Anfører lod sig see ved Kammer-Døren med Bezierens Befalning i Haanden. Holdt inde, grumme, raabte Metima, kom ikke nærmere, Barbar! hav Ærbødighed for en Helt, som Døden nu bortfalder. Officieren stod ubevægelig af Forundring over denne Tale. Azema var som Livløs; Moro havde taget Flugten; thi han var om en Hals, des som han blev. De bedrovede Tilfuerre iagttog en dyb Taushed. Den eneste Metima fremdrog med sunkende Øyne en Dolk. Bort, Ulykkelige, sagde hun til Officieren, udret ingen tyranske Befalninger, som mit Barbarie har gjort Ansøgning om. Hvad Hevn kan man faae over et dødt Legeme? overlad dette forfærfelige Syn til min Smerte, som er haardere end alle Pinsler. Tving din Brede, elskelige Metima, sagde den endnu døende Maseppa, lad

lad Hevnens Sværd have sit frie Løb, det for-
maaer intet mere over mig. Jeg tilgiver mine
grusomme Fiender — Men min Kone, et uskyldigt
Barn, som endnu skal fødes, du selv, du
som fælder Taare over min Skiebne! mine uskyldige
fælgere! dette, og ikke Døden forskrækker
mig — retfærdige Himmel, jeg føler min Død!

I det han saaledes talte, sov han hen.
Metima kastede sig paa hendes Elskerss Lege-
me; men da Officieren og hans Følge vilde nær-
me sig til Sengen, sprang hun op. Gaae,
sagde hun, du har nu ikke længere nødig at frygte.
See her mit Slagtoffer. Jeg har fordret hans
Blod, det er billigt, at mit eget afstroer denne
Misgjerning. I samme Øjeblik da hun sagde
dette, stødte hun sig Dolken i Brystet, og faldt
død ned for de forskrækkede Tyrkers Fødder.

Hvilket Hierte havde været i Stand til at
hemme sine Taare ved saa blodigt et Skuespil.
Officieren, som var bleven rørt, gav Bezieren
Efterretning om Mazeppas Død, og om det
øvrige, hvortil han havde været et øyensynligt
Bidne. Men vi ville ikke længere beklage hver-
ken den heftige Metima, eller den uskyldige
Mazepa; men spare vores Medlidenhed for
den trostesløse Azema. Hun laae endnu bestan-
dig i Asmagt, og denne Art af Død befriede
hende fra at see de forskrækkelige Optrin, som
hid-

hidindtil have sat os i Bestyrrelse. Ali lod hende bære ind i det Underste af sit Serail, og Sonseka blev strax hentet; han skyndte sig derhen, og anvendte alle Lægekunstens Midler, for at bringe hende til sig selv igien. Et Suk gav Haab om at hun vilde komme sig, og endelig aabnede hun hendes døende Øjne. Mazeppa, raabte hun, hvor er jeg? Mazeppa! Himmel, han er altsaa borte; hun faldt paa nye i en Afmagt, af hvilken hun ikke kom til sig selv uden for at udstaae de heftigste Pinsler, nemlig Fødsels Smerterne. Hun fødte en Datter, som hun gav det Navn Stephanine. Jeg er dette uhyggelige Barn, hvilket, som man seer, er født under en af de grusomste Stierner. Dog vi vilde vende tilbage til Historien.

Lægen havde ikke mindste Haab om at redde Azema, hver Dag stod hun ogsaa i nye Livs Fare. Hun græd ikke mere, hun taledede ikke beller et eneste Ord; alle Kunstens Hielpemidler syntes forgieves; og hendes Følesløshed var den allerflemmeste Omstændighed. Efter Lægens Raad søgte Ali at bringe hende fra denne Følesløshed. Han taledede med hende om Mazeppa, om hans Ulykke, og om hans sorgelige Endeligt. Hun fældede mange Taare, og dette var allerede meget vundet. Han vovede det, og snakkede for hende om hendes Stephanine, og hendes Taare fordoblede sig. Han forestillede hende,

at dette uskyldige Barn havde ingen i Verden uden hende; at hendes moderlige Kierlighed, ja hendes Religion forbandt hende til, at spare sig for hendes Datters Skyld. Ja! raabte Azema endelig med Hestighed, du aabner mine Dyne, Kiereste Ali! jeg vilde doe for Mazeppa, men nu vil jeg leve for Stephanine! hvor stor Tak er jeg dig ikke skyldig, o Ali; jeg stod færdig, at udøve den største Grumhed, men dine Forestillinger kalde mig tilbage til mine Pligter. Jeg vil aldrig forglemme min Mand, han skal stedse ligge mig i Minde; men jeg har nu Mod nok at spare mit Liv, for det dyre Pant paa hans Kierlighed. Kiere Ali, berøv mig ikke længere den Fornøjelse, at see min Datter; ved at omfavne hende, vil jeg fatte alt det Mod, jeg behøver, for at tilbagekalde en Siel, som allerede var færdig at forlade mit Legeme

Da Ali saae Virkningen af sin Bestalenhed, lod han strax Stephanine frembringe, og Moderen overvældede hende med de sømteste Bønligheder. Hun udbad sig den eneste Bevaagenhed af ham, at han aldrig mere ville skille dem fra hinanden, og hendes Begiering blev hende lettelig tilstaaet. Sonsekas Lægemidler, som nu ikke længere havde denne sorte Tungtsindighed, og dette grumme Forsæt at doe, at bestride, kom nu Naturen til Hielp, formerede hendes Kræfter, og hiulpe hende snart til hendes forrige Sundhed igien.

Ali vigede ikke fra Azema; Grev Poniatoffsky besøgte hende ofte; og Moro, som, da Mazeppa var død, ikke længere var af nogen Bigtighed, og altsaa ikke heller mere blev forfulgt af dem, som Zaren havde udsendt, var ligeledes bestandig hos hende, under det Paaskud at troste hende. De havde alle tre været Hermansdens Benner, og de bleve alle tre forelskede i hans Enke. Azema var den gang i hendes syttende Aar, og uagtet den store Bedrøvelse hun havde havt, saa var hendes Skønhed dog endnu fortryllende. Hendes Siel, som var endnu mere bleven dannet ved Læsning, kunde stikke sig i alle Gemytter. Hun var saa meget mere forforisk, som hun ikke gjorde sig Umage for at behage. Ali havde begyndt med at beklage Azema, og endte med at elske hende. Medlidenhed havde bereed hans Hjerte til Kierlighed; og det at han var vandt til bestandig at være hos hende, havde antændt en Kierlighed hos ham, hvilken ikke længere stod i hans Magt at dæmpe. Men jo stærkere hans Sindslidelse blev, jo mere vaersom blev han ogsaa. Poniatoffsky elskede Azema, saasom hun virkelig var elskværdig, og han selv var artig. Han var vandt til at gjøre en Erobring efter den anden, og mente derfor at det var et Skaar i hans Ære, om han lod Denne Lejlighed, som syntes at tilbyde sig, gaae sig af Hænderne. Da han desuden endogsaa i sine Forlystelser ikke forglemt Statsklogskaben, saa

saar troede han Azema kunde være ham behjælpelig i hans Hensigter. Allsaa elskede han hende egentlig til Tidsfordriv, og af Egennytte tillige; og hvor mange Kierligheds Forstaaelser ere der ikke, som aldrig have sigtet til andet! Elskovs Behageligheder vare ikke ikabte for den hærde, stolte og hidsige Moro. Finere Siele kunde allene smage den Henrykkelse som gives i kierlige Tilbøieligheder. Moro kiendte ikke uden den dyriste Fornøjelse: det var ham nægtet at føle en høyere Kierlighed. Da han var gandske indtaget af hans mørke Statskunst, saar holdt han Azemas Besiddelse for et sikkert Middel til igien at oprette sin Lykke, og han holdt det ikke for umueligt, at, dersom han fik hendes Haand, han da igien kunde forhverve sig Zarens Bevaagenhed. Saa ofte han imidlertid vovede, at tale til Azema om sin Kierlighed, saar ofte viiste ogsaa denne dydige Person ham hendes Afstøje derfor; han var siin nok til at forstille sig, og optænkte de skrækkeligste Midler til at hevne sig, som vi herester ville saae at see. Disse vare allsaa de Elskere, som fulgte Azemas Seners Bogn.

Jeg vil ikke opholde mine Læsere med alle de søde Beskrivelser, med hvilke vore Tiders Romaner ere opfyldte. De kunde ikke passe sig paa Azema, som ikke elskede, og ikke kunde elske. Hendes tause Elskere gave sig blot tilkiende ved

deres Erbødighed. Jeg beskriver allene Handlinger, hvilket ogsaa er det bedste Middel, til at affskildre deres Gemytter.

Bed den Ottomanniske Port havde Carl den Tolvtes Anseelse erfaret alle muelige Forandringer. Saa længe Stor-Bezieren Courculi sad ved Roeret, havde man største Haab, at to gange hundrede tusinde Tyrker skulle gribe til Bevæhr for ham. Zarens Guld gjorde al Forhaabning til intet, og den gierrige Bezier blev en Ben af Russerne. Poniatoffsky troede ikke uden Marsag, at Sultanen ikke vidste noget af dette, og at alle Ting vare skedte uden hans Befalning. Han besluttede at give ham Efterretning herom, og for at fuldbringe dette Forsæt, udvalgte han et meget farligt Middel. I visse Omstændigheder maae man vove det yderste.

Hver Fredag gaaer Stor-Sultanen til Moskeen, og er omringet af sin Livvagt, som bære saa høje og store Fjærbuske paa deres Turbaner, at Folket for dem ikke kan see Kenserens. Naar nogen vil overgive en Supplique, saa blander han sig blant Soldaterne og holder Papiret i Beyret. Ofte har Sultanen selv den Naade, at tage derimod, men ofte befaler han en Aga, at gjøre det, og naar han kommer tilbage fra Moskeen, lader han dem læse for sig. Dette er en meget farlig Naade at besværges sig over Ministerne,

nisterne, saasom disse Suppliquer de fleste Tider falde igien i deres Hænder. Poniatoffsky vidste dette, men hverken Omstændighederne eller Tiden tillode ham at være alt for forsigtig. Han gik til Azema og forestillede hende paa det bevægeligste Kongens af Sverriges nærværende Tilstand, viiste hende hans Sienders Uretfærdighed, hans forrige Berømmelse, og den Fornedrelse han nu var udi. De, sagde han, formaaer allene, igien at ophielppe hans Ænfke. Man bedrager Sultanen, Bezieren er underkøbt af Zaren; dette maae man lade Herren vide og styrte Slaven. Man maae overgive Kysseren denne Suppliq. Undskyld sig ikke med den Fare, hvori De herved begiver sig, jeg skal nok sette Dem i Sikkerhed derfor, naar De vil adlyde mig. De maae allene see paa den Ære, De indlægger sig derved, at De igien fornøyer saa stor en Konges Haab. Denne Hevn skylder De Deres ullykkelige Mazeppa.

Poniatoffsky talede ikke forgieves; Azema fulgte hans Forestillinger. Han forskaffede hende en grædsk Klædning, og den næste Fredag begav hun sig paa Benen til den Moskee, som Sultanen besøgte, og havde et Skrift med sig, hvori Poniatoffsky fortalte alle Stor-Bezierenes listige Paafund for at skiule Sandheden for Sultanen. Da Sultanen kom, trængde Azema sig ind iblant Soldaterne, og omendskiont disse gjorde

giorde sig al Umage at forhindre hende, saa holdt hun dog hendes Skrift saa længe i Benret; indtil Sultanen saa det, og selv tog det af hende. Alt dette kunde ikke stee uden nogen Forvirring. Der laae Bezieren alt for stor Magt paa, at Sultanens Dyne ikke ved noget Middel bleve aabnede, han havde til den Ende givet de strængeste Befalninger ikke at lade nogen komme frem paa denne Maade. Azema blev ofte drevet tilbage, og revet til Jorden. Hun var just opstaaet, da hun overgav Sultanen Skriftet, men hendes Turban var faldet af, og lod hendes lange Haar til Syne, hvorforsø Kaysereen fattede nogen Mistanke. Han befalede at denne Græker skulle bringes til Serraillet, og føres for ham, naar han kom tilbage fra Moskeen.

Achmeth udspurgte den forstilte Græker med en Godhed, som de fleste Frenimede ikke troe at findes hos en Østerlandsk Regent. Azema omfavnede hans Knæ, og da hun havde bedet ham om Naade, fordi hun havde været saa forvoven at forklæde sig, saa fortalte hun ham alle Bezierenes Bedragerier. Achmeth blev meget opbragt ved denne oprigtige Fortælling; men hans Klogskab forhindrede ham at udlade sig videre, førend han paa en sikker Maade havde faaet Sandheden at vide: han lod Azema gaa fra sig med det Løfte, at Misdæderne snart skulle blive afstraffede.

Imidlertid dette gik for sig, udførte Poniatoffsky endnu nogle andre Anslag. Han vidste, hvor meget Kislaraga, Hovedet for de sorte Gildinger, og Janitskarernes Aga hadede Stor-Bezieren; det var ham bekiendt, at Sultanens Moder var den største Affke for ham. De tvende første bestak han med Penge, de lovede ham, at tale offentlig derom med Sultanen, og at berøve deres Fiende hans Naade. Sultaninden Valide havde fattet saadan en Hønhagelse for Carl den Tolvte, at hun ikke kaldte ham andet end hendes Løve. Poniatoffsky var saa forvoven, at han lod Azema føre til hende, ved en gammel Godinde, som var bekiendt i Séraillet; den Samtale hun havde med Sultaninden, brakte deres Eger fuldkommen i Stand. Sultanen, som fra alle Rander blev overbevist om sin Ministers Bedragerie, besluttede at straffe ham.

Dagen derpaa blev Bezieren Kurkuli sat fra sin Bærdighed, og forviist til Caffa i det Crimmiske Tartarie. Rigets Seil blev overgivet Numan Ruprulgi, en Sønnesøn af den berømte Ruprulgi, som havde indtaget Candia. Tolstoy, og de andre Zarens Gesandter, bleve fastede i de syv Taarne. Poniatoffsky vandt Sener, og det Svenske Partie havde Overhaand i Divan. Paa denne Tid var det, at det Russiske Anhang vilde med Gift tage Livet af denne
Duelige

duelige og dristige Statsmand, men dette Skielms-
stykke blev opdaget og straffet.

Alle Omstændigheder syntes nu at være
Kongen af Sverrig gunstige, da den nye Bez-
siers ubevægelige Ærlighed næsten paa engang
igien havde fuldkastet ald hans Forhaabning.
Kuprulgi faldt paa, at betale Janitskarerne af
den kenserlige Skat, uden hertil at bruge sine
Formænds forhadte Udsueller. Achmeth be-
brejdede ham, at han havde Undersaatterne fies-
rere, end hans Kenser, herpaa svarede Bezies-
ren, at han var stolt af sin Uvidenhed i at berige
sin Herre af Roverier. Formedelst denne Dris-
tighed mistede han sit Embede, og fik Befal-
ning, at forsøge sig til Den Negrepont.

Baltagi Mehemet, hans Efterfolgere,
havde allerede engang tilforn været Stor-Bezier,
men ved Serraillets hemmelige Kunster havde han
mistet Ridders Seil, og Kensereren havde gjort
ham til Pacha over Syrien. Da han kom til
Aleppo, fandt han alle Ting færdig til Krig
imod Russerne. Men denne Krig var ikke efter
hans Sind. Han havde fra en Brændehugger
af, opsvinaet sig til den øverste Rang i Riget,
altsaa var han intet mindre end en Krigs-Heldt.
Han maatte imidlertid afsted, og stille sig i Spids-
sen af to gaaende hundrede tusinde Mand. Denne
store Krigs-Hær forsamlede sig paa Gletterne
ved

ved Adrianopel, og Poniatoffsky skyndte sig til Bender for at give Carl den Tolvte Efterretning herom. Alle disse umaadelige Anstalter skede for denne uhyggelige Konge. En blot Pohlst Adelsmand bragte det ved sine Kunster og sin Forvovenhed saavidt, at den Ottomanniske Port greb til Baaben for en flygtig Konge, og havde maaskee stødt en Kenser fra Thronen, som havde forhvervet sig den største Berømmelse, ja den havde muelig atter jaget Kong August ud af Pohlen, og igien indsat Stanislaus. Og hvad var Aarsagen, at disse store Begivenheder ikke gik for sig? vi ville strax forklare det.

Ali, denne dydige Tyrk, som havde saa hyppelig en Gemyts-Charakter, var endnu stedse forelsket i Azema. Da han fik Befaling, at forsøge sig til Lenren ved Adrianopel, vilde hans Kierlighed ikke tillade ham, at lade Azema blive tilbage i hans Serail. Hun samtykkede uden Bamskelighed, at følge ham med hendes Stephannine til Hæren. Det er en Skik hos Muselmændene, at de tage det kostbareste de have, med sig i Marken, og denne fordervelige Sædvane har ofte berøvet dem Seneren, eller forarsaget deres Slægtninges Sorg. Men hvad agtede Azema imidlertid om hele Verden? hun levede alene for hendes Datter, og fulgte uden Modsigelse en Ven, som hun ikke havde mistænkt for Fierligere Tanker.

Bed

Bed den Ugt Poniatoffsky stod hos Tatar-Chanen, fik Moro en af de anseeligste Poster under denne Fyrstes Tropper, som han skulle tilføje den Tyrkiske Krigs-Hær. Han havde understaaet sig at giøre Azema sin Kiærligheds Erklæring, og hendes Afslag havde forvandlet dens ne Fribytters Elskov til det bitterste Had. Han var kommen efter Alis kiærlige Tanker, hvorved hans Skindsyge blev endnu mere rasende. Saa snart et lastefuldt Hierte haver besluttet at hevne sig, saa skynder det sig ogsaa at sætte det i Verk. Moro bliver ikke elsket, men foragtet, og han vil snart forderve den Ulyksalige, som er alt for dydig til at efterkomme hans Begiering.

Saa snart Peter den Store fik Tyrkernes Ankomst at vide, saa stillede han sig i Spidsen af firfjendstyve tusinde Mand, og gik over Donau ved Saccia, just paa det Sted, hvor Darius fordum lod slaae en Broe, som fik Navn efter ham. Den Tyrkiske Krigs-Hær skyndte sig saaledes, at den inden kort Tid stod Russerne i Sigte, og Pruth allene gjorde Skilsmisse imellem begge Hær. Zaren begik den gang en Uforsigtighed, som bragte ham temmelig nær til hans Fordervelse. Han lod Tyrkerne ubehindrede gaae over Floden, og lige for hans Øyne oprette en forskandset Leyer, som indsluttede ham paa alle Sider.

Zaren

Zaren begik selv samme Fejl, som Carl den Tolvte havde begaaet ved Pultava, da han alt for meget forlod sig paa den Hielp, som Mazeppa skulle tilføre ham. Da Zaren alt for stærk byggede paa den Moldauiske Fyrste Cantemir, som havde forbunden sig til, at forsyne ham med Levnetsmidler, saa saa han sig blottet for alle Ting, da det faldt denne, af sine Undersaatter forfulgte Fyrste, umueligt at holde sit Løfte, og han maatte enten lade sin Hær døe af Hunger, eller han saa sig nødt til i denne fortvivlede Tilstand at levere et Geldtslag, hvis Udfald umuelig kunde være fordeelagtig.

Moro holdt dette for den beqvemmeste Tid til at fuldføre sit Forehavende. Han havde i lang Tid ført en overordentlig Brevveppling med Usakoi, Azemas grusomme Fader, og ved hans Mellemhandling haabede han igien at komme i Naade hos Zaren.

Omendstiont Mazeppa altid laae hans bedrøvede Enke i Tanterne, og hans ustandne Elendighed og sorgelige Endeligt bestandig svevede hende for Ønnene; saa stod hendes Hu dog endnu stedse til hendes Fæderneland. Hun saa med Bedrøvelse den Tilstand, hvori den Russiske Hær befandt sig. Hun talte derom med Ali, og denne fornuftige Tyrk, som havde stor Adgang til Stor-Vizieren, gav hende det Raad, at hun

G

fulde

skulde skrive til Kayszerinde Catharine, for at bevæge hende til, at gjøre Fredsforslag, hvilke efter Alis Mening ikke vilde blive forkastede af Tyrerne. Han paatog sig at forskaffe Brevet til den Russiske Keyer. Tiden var kort, og Morgenens derefter skulle et Feldtslag afgjøre begge Rigers Skiebne.

Paa det Azema kunde have desto større Magelighed, saa havde Ali ladet hendes Telt opslaae ved Enden af den Flod, som han anforte, og som blev bedækket af en liden Tartarisk Keyer, over hvilken Moro befalede. Azema havde just endt hendes Brev, og Ali gik ud for at eftersee de yderste Forposter. Han saa sig omringet af en Mængde Tartarer, hvilke Moro anforte. Tapperhed formaaer intet imod Mængden, hele Bagten og alle Berientere af begge Rion, endogsaa den stakkels Stephanines Amme, bleve nedsablede, Barnet allene blev ikke funden af Morderne. Forgieves vilde Ali forsvare sig, han blev greben og bunden fast til en Pæl i Teltet. Dette var den afskyeligste Maade Anførsen for Saporogerne kunde hevne sig paa over ham, saa som han vidste meget vel, at Livet vilde være ham utaaleligere, end en Død ved tusinde Pünslar. Moro med sit Complot stormede løs paa Azema, bemægtigede sig hende, satte hende paa en Hest, og skyndte sig med hende til de Russiske Forposter. Forgieves søgte den
ulyk.

ulykkelige Azema at vikle sig løs af hendes Røveres Hænder, man hørte ikke hendes Skrig. Da man kom paa den flette Mark, som skildte begge Krigs-Hær fra hinanden, stødte man paa nogle Russer som bleve anførte af Osafoi. Begge Generaler kiendte hinanden, og ønskede sig til Lykke med deres vel udførte Anslag. Osafoi drev Spot med Azema, og lovede, at han vilde hegne sig for al den Fortred hun havde gjort ham. Moro sornøpede sig ligeledes over den Ulykke hun vilde komme til at udstaae, og troede han snart at vilde blive hevnet for den Foragt, Azema havde viist imod ham.

En stor Stilhed er ofte Forløbere for en Storm. I det Roverne udøste Bebrejdelser imod deres arme Fange, og troede nu at de vare i fuldkommen Sikkerhed, siden de vare de første Forposter forbi; saa stødte de uformodentlig paa den Russiske Hoved Kund, som Grev Scheremetoff i egen Person anførte. Azema, som ikke kiendte andre Fiender end hendes grusomme Røvere, fordoblede hendes Skrig, og faldte alle medlidende Hjerter til Hielp. Ved dette Skrig blev Scheremetoff bevæget at gaae derhen, og forlangede at vide hvad der passerede. Min Herre, begyndte Osafoi at sige, De seer her en vanartig Datter og hendes Fædernelands Forræderste; jeg siger det imod min Villie, det er min Datter, en Enke af den troeløse Nazepa, som

som denne tappre Officier leverer i mine Hænder. O naadige Herre, forbarne De sig over mig, raabte Azema; hav De mere Medlidenshed med mig, end jeg kan haabe af min Fader. Jeg anklager ingen uden Moro, han er født til Laster, og skal omkomme i dem. Jeg ærer min Fader, jeg elsker mit Fæderneland; man føre mig til Keyserindens Throne, jeg haver Hemmeligheder at aabenbare hende, som skal vidne om mit Hjertes Uskyldighed. Dersom De, min Herre, redder min Ære og mit Liv, saa kan De tillige redde Staten; jeg overgiver mig i Deres Beskyttelse.

Osakoi og Moro vare imidlertid i Forsvulvelse. De havde gierne anfaldet Scheremetoff, men deres Partie var det svageste, og Generalens Liv-Baat havde allerede indsluttet deres saa Folk. De maatte altsaa give efter, og finde sig i, at de bleve førte til Keyserinde Catharines Telt.

Alf alle Enffens egensindige Indfald, er maaskee ingen besynderligere, end denne Prinsindes Ophovelse. Hun var født paa Rügen af Forældre, som vare Oberste Roses Baarnede; hun mistede dem i hendes første Ungdom, og blev opdraget af medlidende Hjertes. Hun fik nogen Opdraaelse først af Dommeren i Amtet, og derefter af Superintendenten i Marienburg.

Alle

Alle de som saae Catharina, forundrede sig over hende, saavel formedelst hendes ædle Skabning, som formedelst hendes høje Siel og munstre Forstand. En Sergeant af Besætningen i Marienburg gistede sig med hende, men han blev skudt paa Bryllups-Dagen i Stadens Besætning. General Bauer tog derpaa Catharina i sin Tjeneste. Fyrst Menziko, som saae hende hos ham, udbad sig hende af ham. Zar Peter, som ofte kom til sin Yndling, blev indtaget af Catharines Skønhed og Bæfedenhed. Han gjorde hende først til sin Maitresse, og kort derefter ægtede han hende. Det var aldeles ikke ved Kionnets sædvanlige Kunst, reeb, at Catharina forhvervede sig den højest Rang. Hun var beqvem til de største Foretagender; ved hendes Mod og ved hendes Standhaftighed havde hun reddet Staten fra sin nær Undergang, og derfor fortiente hun at regiere. Da Zaren satte Kronen paa hende, var han overbevist om, at han efter sin Død i hende lod en Heltinde paa Thronen, som vilde vedligeholde alt det Store han havde gjort for sit Fæderneland.

Catharina havde just forladt Kysserens Telt, da Scheremetoff kom med sine Fanger. Peter den Store var i yderste Forvivelse, han saae, at et Feldtslug var uundgaaelig, derfor havde han gjort alle Anstalter til den følgende Dag; dette var det sidste han kunde gribe til,

hans Krigshær omkom af Hunger, Udfaldet af Trefningen var uvis, og sandt at sige, han saae tydelig, at han kunde ikke andet end tabe, og at dette Øjeblik vilde til intet giøre hans nye Mars Arbender. Disse Tanker havde forarsaget ham Convulsioner, og saasom han ikke vilde være seet af nogen i denne Tilstand, saa havde han befalet, at ingen, hvem det end var, maatte komme til ham. Man forestille sig Kæiserindens Tilstand. Saa snart Azema traadde ind i Teltet, kastede hun sig need for Kæiserindens Fødder, og vædede dem med sine Taaer. Tiden tillader mig ikke, sagde hun, at fortælle Deres Majestet al min Ulykke. Omendskjønt jeg er slæbet hid som en Misdæderesse, saa vil jeg dog ikke anraabe Deres Majestet om Hielp, hverken for mig eller for mit uskyldige Barn, som man har berøvet mig; men jeg forlader mig allene paa Deres Medlidenhed, og paa Deres Menneske-Kierlighed. Jeg beder om Naade for en alt for strafværdig Fader, som dog altid vil blive mig fjer. Dette er Belønningen jeg udbeder mig for den vigtige Tjeneste, som jeg kan giøre mit Fæderneland, dersom det behager Deres Majestet at høre mig.

Denne Tale gjorde Kæiserinden forvirret. Hun forsikrede, at Osafoi, hvad Misgjerning han end havde begaaet, ikke skulle blive straffet, naar Azema ikke vilde forrie noget. Hun lod
 Saa

Fangerne gaae ud, og beholdt allene Grev Scheremetoff i Teltet, som ogsaa skulle høre paa Azemas Fortællning.

Azema, som havde faaet alle Ting at vide af Ali, aabenbarede Kæiserinden alle Tyrkernes Anstalter til Feldtslaget, som skulle holdes den følgende Morgen, hun fortiede ikke heller for hende hvor visse de vare paa Scheren. Derpaa aabenbarede hun hende, hvor meget det var Stor-Bezieren imod at vove dette Slag, og hvor let det vilde blive, at overtale ham til Fred. Endelig gav hun hende ogsaa med saa Ord Efterretning om hendes eget Levnets Omstændigheder. Hun kunde ikke dølge den strafværdige Tilbøielighed, hendes Fader havde havt for hende, imidlertid brugte hun dog al hendes Forsigtighed og Omhed, for at forringe denne hans Forbrydelse.

Kæiserinden horte paa Azema med al den Opmerksomhed, som den undertrykte Dyd med Ret kan forlange. Hun lod Osafoi og Mororigien komme ind. Osafoi, sagde hun, jeg har ikke fundet vægre mig ved at forlade eder paa eders dydige Datters Forbøn. Jo strafværdigere I selv maae erkiende eder, jo mere maae I stræbe efter at bringe eders forrige Opførsel i Forglemmelse. Mine Begiærninger skal forekomme eders Ønsker; søg at giøre eder værdig til
G 4 Dem.

dem. Scheremetoff skal være mig Borgen for eder, indtil jeg kan berette Kæseren eders fortrydelse. I Moro, da I ikke er min Undersaat, saa skal I ikke heller have noget at befrygte af min strænge Retfærdighed. Jeg giver eder eders Frihed igien. Eder egen Fordeel maae raade eder og eders Følge hvad I skal gribe til, vend tilbage til Tartarernes Teyer, eller bliv i vores; men vil I træde i Zarens Tieneste, saa kom ihu, at man langt mere ved Ære og Redelighed, end ved Mod allene opnaaer høyere Æres-Voster. Herved lod hun dem begge gaae fra sig, uden at oppebie deres Svar.

Kæserinden lod derpaa de fornemteste Generaler kalde sammen, og holdt Krigs-Raad med dem i Zemas Nærværelse. Der blev besluttet i Kæserens Navn at skrive et Brev til Stor-Bezieren. Da Kæserinden skulle søge at komme ind i hans Telt, og bevæge ham til at underskrive dette Brev. Det var ingen let Sag, og den kunde koste Kæserindens Liv. Peter tilgav ikke nogen, som overtraadde hans Befalninger. Men de forvildede Omstændigheder, i hvilke man befandt sig, gav Kæserinden Mod nok til at vove dette Skridt. Denne berømte Forstinde trængte sig igiennem Kæserens Vagt, og faldt ham til Fode. Jeg bringer dig mit Hoved, sagde hun; igiennemboer mig om du troer, at jeg har fornærmet dig. Du er
retfærdig

retfærdig, mit Liv staaer i din Magt; men før-
end jeg doer, saa hør mine Raad. Paa en
 eneste Dag vil du tabe den Berømmelse, hvor-
paa du i tyve Aar har arbejdet. De umaades-
lige Arbejder, som du har foretaget til dit Folkets
Beste, ville gaae under tillige med dig; thi du
kan ikke overleve din Skiendsel. Jeg skal ikke
saae det at see; thi jeg vil doe ved din Side.
Men forbinder Tapperhed os til at forsøge det
Ummelige? er det en Skam at rette sig efter de
forefaldende Hændelser? og er din Fiende min-
dre Heldt, fordi han blev slaget ved Pultava?
betragt den Stilling, hvori din Hær er. See
hvorledes de stolte Muselmænd tredobbelt have
omringet dine svage Forskandsninger. Tartar-
erne, som sverme omkring paa Sletten, afskære
dig alle Levnets-Midler; ingen kan komme til at
hjelpe os. Hvorledes skulle vores udhungerede
Soldater kunde overvinde en Fiende, som lever i
Overflodighed og er saa meget stærkere end vi?
og om den retfærdige Sag end ogsaa skulle vinde
Sejer, hvilken sorgelig Sejer vilde det ikke
være? det som undgik Sværdet, vilde blive et
Kov for Hungeren. Tyrkerne vilde overlade os
Marken, trække sig tilbage igien i deres uover-
vindelige Skanser, og, uden at vove et nyt
Slag, skulle de der have den Fornøjelse, at see
os omkomme af Hunger. Et eneste Ord kan
forandre alt dette. Medlad dig saa vidt at bede
om Fred. Dine Døder mangle intet uden allene
G 5. Denne

denne Prøve paa Wiisdom, for at fordunkle alle Monarker i Verden. Du kan døe, men det er dig ikke tilladt. Dine Undersaatters Liv er forbunden med dit, du er deres Fader, de kunne ikke leve, uden ved dig. Dersom du omkommer, maae de ligeledes forderves. — Du bliver bevæget? du græder? o dette er en Heldts, en Fædernelandets Faders Taare. Du gjør i Dag en større Gierning, end om du overvandt dine Fiender; du overvinder dig selv.

Zarens Dyne vare som hestede paa Rensserinden; han tog Brevet af hendes Hænder. Du har vundet Sener, raabte han; jeg underskriver; drag Omisorg for min Ære; jeg opofrer den for mine Undersaatters Lyksalighed.

Catharina kom med Sener tilbage til Ministerne, som stode i tusinde Ængstelser for hendes Skyld. Læser dette Brev, sagde hun, og renser strax bort dermed; dersom man ikke betragter mig, saa have vi gandske vist Fred. Alle Rensserindens Juweeler, og alle de Penge man kunde faae samlede, bleve leverede Vicekansleren Schafirof og General Scheremetoffs Son, som paatog sig at bringe Freds-Artiklerne i Rigtighed, og at blive som Gisler saa længe indtil Freds-Traktaterne aldeles vare sluttede.

Alt dette gif for sig i den forfærfelige Nat, da begge Partier udstode alle hestige Bevægelser af Frygt og Haab.
Man

Man erindrer sig, at Kenserinden i denne samme Nat havde skienket Moro og hans Tarterer deres Frihed, og givet dem Valget, om de vilde tage Russisk Tjeneste, eller igienvende tilbage til Tyrkerne. Moro tog det sidste Partie. Da han var vandt til Saporogernes Røverier, saa havde Kenserindens Trusler forstræffet ham, og hendes Tilbud kun gjort liden Indtryk i hans nedrige Siel. Han gik lige til Alis Telt; han fandt ham endnu bunden ved Vælen, hvor hans smukke Hjerte udstod de grumme Pinster ved at see paa hans dræbte Bagt og Betientere, som laae omkring ham. Dagen begyndte at frembrude, og han fiendte Moro. Kom og gjør Ende paa mit Liv, raabte han, jeg tilgiver dig min Død, og udheder mig den af dig som en Gunst. Hvorfor gjør du paa saa grusom en Maade Forskiel imellem mig og de Elendige, som ligge omkring mig? i Sandhed! Moro, du kan dog ikke have sparet mig til større Pinster. De ere endnu ikke til Ende, svarede Moro ham, og det er ikke uden Aarsag, at jeg har skaanet dig. Jeg saae forud, at jeg ingen Nytte vilde have af mit Foretagende; Lykken er ikke altid paa de Forvovnes Side. Jeg vilde spare mig nogen til Gidsel, disse elendige Slaver kunde ikke skade mig, jeg har dræbt dem. Du kan være mig nyttig, jeg har ladet dig beholde Livet, at du skulle være mig Borgen for mit. Sværdet, som bestandig skal sveve over
dit

dit Hoved, skal hevne mig for det Fortrin, en Utafnemmelig giver dig. Han lod ham derpaa strax løse fra Vælen, og sette paa en Hest bag en Rytter. Imidlertid udflyndrede Tartarerne alle Alis Skatte, men hvor stor var ikke deres Forundring, da de hørte et Barn græde. De bragte det strax til Moro. Himmel, raabte denne, hvilken Lykke! nu beklager jeg mig ikke mere over Skiebnen. For et Hjerte, som mit, ere Rigdomme langt fra ikke af saa stor Værdie, som en fuldkommen Hevn. Jeg er lykkelig, saasom det allene staaer i min Magt, at giøre mine Fiender saa lykkelige eller saa ulykkelige, som jeg selv vil. Herpaa drog disse Barbarer bort med deres Bytte, og skyndte sig til den Tartariske Lejer.

Imidlertid dette skede, ankom Azema til Osman Agas Telt, som var den næst overste Anfører for den Tyrkiske Krigs-Hær. Hun havde Zarens Skrivelse, og Foræringerne saavel for ham som for Mehemet Baltagi med sig. Bezieren svarede som en Overvinder, at han ikke vilde indlade sig med andre end de Russiske Ministre. Herpaa traadde Schafirof ind. Disse tvende Stads-Betientere af de største Riger i Verden bleve først enige om en Baaben-Stilstand paa sex Timer, i hvilken Tid de vilde arbejde paa Freds-Artiklerne.

Azema,

Azema, som imidlertid var frie, lod sig føre hen til Alis Telt; men hvor stor var ikke hendes Fortvivlelse, da hun ikke fandt andet end Døde ilde tilreedte Legemer, som svemmede i deres Blod. Rasende trængde hun sig ind i Teltet; hun fandt ikke hendes Datter, Alis Legeme kunde man ikke finde ibland de Døde, hendes Ulykke var altsaa vis, og hun overgav sig til den allerheftigste Fortvivlelse. Azema havde besluttet at leve allene for hendes Datters Skyld; hun mistede hende, og altsaa sagde hun Livet igien Farvel. Da denne ulykkelige Moder havde henbragt nogle Timer i en Art af Kaserie, kom hun endelig til sig selv igjen; men imidlertid hun havde været i denne solesløse Tilstand, som meget lignede Døden, havde man ført hende bort fra dette sorgelige Syn, og bragt hende til den Russiske Lejer, hvor Kæserinden lod bære al muelig Omsorg for hende.

Strax derpaa blev Freds-Traktaten underskrevet til begge Partiers Fornøjelse, uden at agte paa den Svenske Konges Fortvivlelse, og uden at Grev Poniatoffsky kunde udrette noget med sine hemmelige Anslag. Man fik igjen Overflodighed paa alle Ting i den Russiske Lejer, Glæden var almindelig, og Hoffet reyste fort derefter til Moskau. Azema var den eneste, som ikke kunde tage nogen Deel i den offentlige Glæde, hun sølte ikke engang Tyngden af hendes Ulykke.

Hun

Hun henbragte tre Aar i en Art af Bannvittighed, og i al denne Tid vare alle Lægekunstens Hielpemidler forgieves. Keiserinden, som ofte besøgte hende, var den eneste Person hun kiendte, og for hvilken hun med aftrudte Ord beklagede hendes Ulykke, dog varede det ikke længe, førend hun igien faldt til hendes forrige Tungsindighed.

Imidlertid skede adskillige Ting, som vare meget vigtige for denne dydige Person. Man erindrer sig, at Keiserinden betroede General Scheremetoff Opsigt over Osafoi. Zaren vilde have alle Ting at vide angaaende denne Hændelse, Sagen blev nøje undersøgt, og Osafois Opførsel imod hans Datter befunden saakammelig, at Zaren troede endnu at bevise ham en Naade, ved at befale, at han skulle forføne sig til sine Guder, da det tillige blev ham utrykkelig forbudet, at han aldrig maatte nærme sig til det Sted, hvor hans Datter, eller Hoffet opholdt sig.

Den troeløse Osafoi blev endnu mere opbragt ved denne Naade af en ellers meget streng Keiser. Han ventede med Længsel efter en beqvem Lejlighed, at hegne sig ved sin Keisers Død. En lastefuld Forræder søger ved alle Lejligheder at udføre sine Anslaa. Peter den Store havde lader udgaae en overmaade skarp Forordning imod dem, som havde gjort sig straffældige ved

ved at tage imod Strik-Penge, eller paa andre Maader at plage Folket. En Mængde af de Fornemmeste i Riget vare deeltagende i denne Forbrydelse, og der var ingen Naade at vente. Uroeligheden var almindelig iblant Folket, enhver stod i Angst for sig og sine. Alle Fængsler vare fulde; man arbejdede paa Processen, og Dommen skulde fældes med det første.

Her maae vi endnu anføre, at Osafoi strax efter han var jaget fra Hoffet, havde udsurgt, hvor Moro opholdt sig, og vedligeholdte Brevverling med ham. Da Moro havde bortført Ali tilligemed Azemas Datter, saa havde han ikke begivet sig igien til den Tartariske Lejer, men taget Flugten til Dnieper-Floden, hvor han havde trukket alle dem, som vare rømte fra begge Krigs-Hærerne, til sig, og udplyndret Benner og Fiender. Han kom med to tusinde Mand og et stort Bytte til Saporogerne, hans gamle Staldbrodre. De toge imod ham med Glæde, men gave ham ikke Generals-Titelen igien. Han skulde sin Fortrydelse herover, og udbad sig en særdeles Egn til Boepæl for sig og sine Folk. Den nye General tilstod ham alt, hvad han forlangede. Derpaa varede det ikke længe, førend han fik en Mængde af denne besynderlige Republiks gamle Indbyggere paa sin Side, som erkiendte ham for deres General. Med denne Forstærkning anfaldt han Saporogerne;

gerne; Blodbadet var forfækkeligt paa begge Sider, men hans Fiender vunde Seyer. Moro, saasom han var forladt af sine Folk, saa maatte han tage Flugten. Han havde ingen sikker Tilflugts-Sted, men da han stod i Brev-Beyling med Osafoi, saa besluttede han at besøge ham.

Han ankom just paa samme Tid, da Osafoi pønsede paa Hevn imod Zaren. Han aabenbarede sin værdige Ben sit Anslag, og begge begave sig forklædte til Petersborg, denne nye Stad, som var Peter den Stores Forlystelse, hvor Kunsten havde overvundet Naturen, saa den kunde stride med de prægtigste Hoved-Stæder i Europa om Fortrin. Ved deres Ankomst var Hoffet i yderste Bekymring, og Folket ventede stiltiende, hvad Dom Kejseren den anden Dag vilde fælde over de Stads-Fanger, med hvilke alle Fængsler vare opfyldte. Man beklagede graaehærdede Mænd, og Ministre, som i mange Aar havde gjort Riget de vigtigste Tjenester, men nu vare blevene straffældige af Uvidenhed og menneskelig Svaghed. Den ene begræd sin Broder, den anden sin Fader, med eet Ord: Bedrøvelsen var almindelig, og Zaren syntes usorsonlig.

Dette havde begge Forræderne seet forud: Hele Natten igiennem løb Osafoi omkring til sine gamle Bekjendtere; af hvilke de fleste saae Retsfærdigheds Sværd oploftet over deres Slægtningers

ningers Hoved. Han bebrejdede nogle deres Feighed, andre viiste han, at det endnu var mueligt maaskee at redde disse uslykkelige Offere fra det Slag, som truede dem; men for alle afmaledede han Zaren som den største Tyrann, hvis Hierte fandt Fornøielse i sine Undersaatters Død, og som gierne vilde have alt det Guds, som skulde fradømmes dem, i sin Casse. End videre sagde han, at dersom man vilde hielpe ham, saa skulde Zarens og hans Gemahlindes Regiering snart faae Ende, og dersom man satte Zarens Søn paa Thronen, saa kunde man gandske vist vente en mildere Regiering, og deres gamle Sæder og deres gamle Regierings Form kunde igien komme i Benret, som havde været fuldkastede af fremmede Skikke og Love. Denne Osafois Tale gjorde al den Virkning han havde ventet; midlertid var Frygten endnu ikke overvunden, og ingen vilde være den første, som brød løs. Natuten gik hen i store Bevægelser, uden at der blev besluttet noget vist.

Saa snart Dagen brød frem, forføjede Renseren sig i Raadet, hvor han horte paa Misvædernes Døds Dom. Folket havde i stor Mængde forsamlet sig paa Pladsen, og da man bekiendtgjorde det Raadets Dom, troede det at høre sin egen Døds Dom. Laarene strømmede af alles Dyne, men de bleve rasende, da de saae at man oprevrede Skafotter til Henrettelsen, som
H
fulle

skulle gaae for sig Morgenens derefter. Denne Urolighed bevægede Zaren til at fordobble Bagterne. Matten faldt paa, og det gemene Folk blev endnu bestandig paa Gaderne.

Imidlertid dette stod paa, løb Oskoi omkring til sine Benner, og søgte at ophidse dem. Han havde forført adskillige Officierer, som vare den unge Zar hengivne, og nogle Aar derefter indviklede ham i det Oprør, som kostede hans Liv, og som gav Lejlighed til det Exempel paa stor Strængighed, ved hvilket Zaren viiste hele Verden, at Kierligheden til Fædernelandet var stærkere hos ham, end Kierligheden til hans Børn.

Den nderlige Fare formerede Tallet paa de Sammensvorne. De løbe allerede omkring i de store Huse i Staden uden noget Forsæt og uden at have nogen Anfører. De gjorde Begyndelsen med at sætte Ild paa Brakkerne. En endnu større Mængde gik løs paa Fængslerne. De bortjagede Baaten, sloge Dørrene op, og satte Fangerne i Frihed. Hele Petersborg var i den nderste Forvirring; Skaffotterne bleve nedrevne, og Blodet strømmede paa alle Kandter. Matten hjalp de Sammenrøttede meget i deres Forehavende; de skyndte sig med brændende Fakler til Valladset, og besatte alle Tilgangene.

Imidlertid dette skede, overvægede Kejseren, for hvilken man havde gjort Zaren større end den
var,

var, hvad han skulde gribe til. Oprørerne havde allerede dræbt en Mængde af hans fornemmes-
te Hof-Folk, som han havde udiendt for at hente
Tropper. Han vilde stille sig i Spidsen af Liv-
Bagten som han havde hos sig, og gaae løs paa
dem, men Keiserinden faldt paa Knæ for ham,
og bad han vilde staae fra dette farlige Forsæt.
Endelig besluttede han at sende Prins Rodoma-
nosky til Folket. Denne Herre havde stor
Liighed med Peter den Første, og da denne
Monark, for at indføre god Orden iblandt sine
Tropper, lod sig selv Tid efter anden ophøje til
forskjellige Krigs-Embeder, maatte denne Prins
forestille Keiserens Person paa Thronen. Op-
rørerne troede saa meget mere det var Keiseren,
som Matten bestyrkede dem i denne Bildfarelse.
Osakoi anfaldt ham strax, og med et Hug af en
Sabel fældede ham død til Jorden. I samme
Øjeblik hørte man fra alle Kander det Raab:
Keiseren er død! Keiseren er død! Dette Øje-
blik afgjorde alle Ting. De Sammensvorne, i
Steden for at trænge ind i Keiserens Pallads,
løbe til hans Søn's Pallads, for at udraabe
ham til Keiser; Folket fulgte Hobevis efter dem.
Keiseren, som fik Efterretning om alle Ting,
rykkede frem i Spidsen af sin Liv-Bagt. Trop-
perne, som af Frygt for Jlden havde fordeelt sig
omkring paa de offentlige Pladse, stødte til ham;
man sendte Forstærkninger til Admiralitetet, og

H 2

Fæst,

Gæstningen; man bemægtigede sig alle Tilgange, og indsluttede Oprorerne fra alle Sider.

Derpaa befalede Kysseren, som havde stor Medynk med Folket, der næsten altid uden Forsæt lader sig af andre forlede til Lasterne, at de skulle udløvere Hovedmændene for Oprøret, nedlægge deres Baaben, og forsøge sig hiem. Da de nu strax vare lydig, saa beviiste han dem Naade.

Zarens Standhaftighed, hans høje Siel, og hans Naade gjorde paa engang Forandring i disse vilde Gemytter. De lovede alting med en lydelig Røst, og det som gjorde det største Indtryk hos Peter den Store, var Folkets Skrig, da det med Taare ofte raabte: Længe leve Peter! Han er Fædernelandets Fader! han tilgiver os, han vil ogsaa lade de Fordømte vederfares Naade.

Denne Storm var begyndt med Natten, og havde lagt sig da Dagen brød frem. De Sammensvorne vare ubekiendte Personer, Folket kunde ikke udforske dem. Moro var bleven i Allarmen, eller skulde sig i det mindste paa det omhyggeligste; hans Legeme blev ikke fundet, men Forræderen Oskoi havde gjort sig alt for fiendelig, han blev greben og i Lænker ført for Zaren. Alle de andre Misdædere maatte igien gaae i Fængselet, og alting blev paa nye roeligt.

Da

Dagen derefter lod Kysseren befiendtgjøre en almindelig Forladelse, han undtog ingen uden allene Osafoi og nogle andre Misdædere, som havde forseet sig alt for grovelig, med hvilke han befalede man skulle forfare efter Loven.

Paa denne samme Dag havde Kysseren faaet Breve fra Tostoi, hans Gesandt ved det Tyrkiske Hof, og i Pakken var en Skrivelse til den ulykkelige Azema. Dette Brev var' fra Ali, og af følgende Indhold:

" Enkfen holder op at forfølge os, dydige Azema. Fra den Dag af, da en Røver rev dig af mine Arme, har jeg udstaaet alle de Vinsler, som disse Barbarer havde fundet optænke. Endda var jeg lykkelig i min Eidelse deri, at det blev mig befalet, at give Agt paa den uskyldige Stephanines Liv. Jeg har bevaret hende til dig, kære Azema. Den reneste Kierlighed, med hvilken jeg tilbeder dig, har vedligeholdt mine Kræfter, jeg er bleven i Live, saasom du havde mig nodig. Endelig er en lykkelig Grietne oprunden for mig. Osafoi og hans Complot ere styrte ved deres egne Medborgeres Hænder. Hovedet for denne Morder-Bande har i sin Stienket mig til mit Fæderneland, for derved at erlange den Ottomanniske Ports Beskyttelse. Jeg kommer just til Constantinopel, og mit første Arbejde er, at give dig Efterretning om din Stephanines Skiebne. Jeg elsker hende som min egen Datter,

H 3

og

og ærer dig som hendes Moder. Foralem i min Person en Elskere, som ikke kan lade af at tilbede dig; men som aldrig mere vil tale derom til dig; betragt i ham allene den sande Ben, som er villig at lade sit Liv, for at gjøre dit lykkelig. Ali.

Kensserinden, som meget kierlig tog Deel i Azemas Skiebne, hastede, for selv at bringe Denne ulykkelige Person saa behagelig en Tidende. Efterat hun havde brugt al muelig Forsigtighed med at forberede hende til denne Efterretning, gav hun hende Brevet, og befalede hende, at læse det. Ligesom hun læste fort i Brevet, saa bleve hendes Dyne, som vare gandske fordervede af Graad, paa engang igien opklarede; hendes Mund smilede; hendes Kinder bleve igjen levende, og et Glædes Suk gik for en Strøm afbrudte Ord. Himmel! raabte hun, dig skee Tak! Du giver mig min Datter, min kiere Datter igjen! Og du dydige Ali — Eders Majestet stiger selv ned af Thronen? Hvilken høn Giel! O min Datter! du skal astorre mine Taare — Jeg forglemmer al min forrige Ulykke. Kiereste Stephanine! du lever! Din Staffels Fader, Mazzeppa! — Døg vi ville ikke gjøre denne glædelige Dag sorrigfuld ved nye Klager — og min egen Fader! tilgiv ham, allernaadigste Kensserinde, han var straffværdig — Han er bleven det endnu mere, svarede Kensserinden, og derpaa fortalte hende alt hvad der havde tildraget sig. Azema
var

var som uden for sig selv ved denne forfærdelige Efterretning. Jeg nedkaster mig for Eders Majestets Fodder, raabte hun, Naade! Naade for min Fader! Hvad kunde al denne Lykke hjælpe mig, naar min Fader skulle døe for Bøddelens Haand — Ach! mit Hierte brister, naar jeg tænker derpaa. Forlad ham endnu engang, naadigste Kæserinde! jo større hans Misgierning er, jo større Ære er det for Dem, at forlade den. Jeg kan — jeg kan ikke aflade — jeg døer —

Kæserinden, som gandske svemmede hen i Taare, oploste med megen Kierlighed Azema, som laae ved hendes Fodder. Høymodige Siel, raabte hun, hvem kan nægte dig noget? Jeg selv kan ikke redde din Fader, men følg mig til Kæserens Throne. Giv din Bedrøvelse frit Tøyle, dine Taare have en alt for ædel Aarsag, end at du skulle skjule dem. Zaren er dydig, hans Hierte vil bevæges af dine Klager. Da man nødde ham til at være stræng imod hans Villie, saa vil din Kierlighed paa nye opvække hans Mildhed og Naade. Troe mig, Azema, du finder en Folkets Fader i Peter den Store.

Azema blev af Kæserinden strax fort til Zaren. Hun knælede for ham med alle Tegn paa den største Sorg. Min Fader, sagde hun, forstærker Døden. Eders Majestet er retfærdig. De

maae fordømme ham dertil. Men, Stormægtigste Monark! det er Deres Naade jeg anraaber. Lovens Strænghed formindsker ikke altid Misdæderes Mængde. De forfækkeligste Exempler paa Straf gjøre dog ikke Lasterne færre; og det er ikke Frygten allene, som river Dolken fra Morderne. Lad en Tyrste end bestandig være omringet af Bøddel, Svenne, saa er hans Liv dog i Fare. Er der noget Middel til at forbedre de Ugudelige, saa er det visselig Naade. Jeg igientager det, naadigste Herre, min Fader er strafværdig, han fortjener ikke Forladelse. Men skal Retfærdigheden tilfredsstilles ved Blod: saa tilbyder jeg mit; det er reent, det er uskyldigt, og jeg vil ikke knurre over, at det bliver udøst, for at formilde min Beherskeres retfærdige Bredde og at redde en Fader, som jeg ikke kan hade, hvor skyldig han endog er.

Kejseren raug nogen Tid stille. Han fiendte sit Folk, Mildhed havde bestandig formeret Misgjerningerne iblandt dem, og de maatte først regieres med et Jern Scepter, førend de kunde taale at bære Lovens Eftergivelse. Denne grumme Strænghed, som man saa ofte havde bebrejdet Zaren, var et nødvendigt Onde. Uagtet alle disse Marsager kunde han dog ikke imodstaae Akesmas Laare, og Keiserindens Forbønner.

Din Kierlighed som Barn, sagde han endelig, rører mig. Osafoi fortjener Døden; jeg
fiend

skienfer dig hans Liv, og jeg skienfer tillige alle de andre Sammensvorne deres. Uretfærdigheden var alt for stor, om jeg vilde straffe de andre, naar jeg benaader Hovedmanden. Men da jeg forlader ham, saa vil jeg ogsaa tillige forekomme hans tilkommende Misgierninger. Til dit, og til mit Beste maae jeg sette Grændser for min Naade. Han skal leve, men for ævig være forsvlilst til Siberien.

Paa dette var intet videre at svare. Zaren regierede uindskrænket, og taalede ingen Indvendinger. Da hun havde været saa lykkelig, at redde hendes Faders Liv, saa overlod hun sig aldeles til den Glæde Alis Brev foraarsagede hende.

Paa denne Tid gjorde Kysseren Anstalt til at giøre en Kense til Frankrig, paa hvilken Kysserinden skulle følge ham. Osafoi beholdt Livet, men ved det han blev forviist til Siberien, i istede han alt sit Gods. Alt dette Gods befalede Kysseren, førend sin Bortreise, at skulle gives Azema, og man indsaatte hende strax i dens Besiddelse. Dette var kun en liden Lykke for hendes uegennyttige Hierte; al hendes Hu stod til en langt fierere Gienstand. Hendes Datter levede endnu, men i et langt bortliggende Land. Altsaa besluttede hun selv at afhente hende fra den ædelmodige Ali, og at gaae med i Kysserindens Folge til Frankrig, hvilket denne Monarkinde allerede

allerede havde tilladt hende. Imidlertid manglede hende endnu stedse noget i hendes Glæde; hun skielvede for hendes Faders Stiebne. Sibiens øde Egne ere levende Grave for de Stats-Fanger, som sendes derhen. Hun bevægede Kyserseren til, at forandre denne Landfængtighed til et ævigt Fængsel paa Fæstningen Schlüsselborg, og at tilstaae Fangeren en anseelig Sum aarlig til sin Underholdning.

Azema reyste bort tillige med Hoffet; men da man kom til Rotterdam, blev Kysersinden, som var frugtsommelig, overfaldet af saa heftige Smærter, at det var hende umueligt, at fortsætte Rejsen. Kyserseren gik allene til Paris, og Catharina gik til Weser, en Stad i Hertugdømmet Cleve, for der at ligge i Barselseng. Da hun igien gandske var kommet sig, fik Azema, som ikke havde forladt hende, Tilladelse, at tiltræde hendes Kysse. Af en stor Forsigtighed klædte hun sig i Mandsklæder, og tog ikke flere med sig, end en fransk Kammertiener, som var vel berøst, og en russisk Betient.

Den nærmeste Vej fra Wesel til Frankrig gaaer igiennem det Lütriske Distrikt, endskønt denne Vej ikke altid er sikker. Azema sad i hendes Bogn, i hvilken hun ogsaa havde tilladt hendes Kammertiener at sidde, og den anden Betient reed foran; Natten var temmelig mørk,

mørk, og Postkarlen hastede for at komme over Maasen med Færge. Otte til ti Røvere brøde frem af en Huul-Ben, og skødde adskillige Skud af Pistoler, som dog til al Lykke hverken gjorde Postkarlen eller Hestene nogen Skade, da det dog syntes at være sigtet meest efter den første, som derover ogsaa begyndte at jage desto stærkere til. En af disse Skielmere kom derpaa ridende i fuld Galop hen til Bognen. Kammertieneren, som havde Gevær hos sig, tog Tiden saa vel i Agt, at han skød ham en Kugle igiennem Livet, saa han styrtede need af Hesten. Da Benen just bøiede sig omkring, saa hørte man denne Uværdige skrig: Jeg er saaret, troeløse Azema; men du flyer forgieves, Moro skal forfølge dig lige need i Helvede.

Man kan let forestille sig, hvor forstrefket Azema blev ved at høre denne Stemme, som hun gandske noye kunde kiende at komme fra den affrønelige Moro. Hun kunde have Fiender, men skulde hun vel have indbildt sig, at hun skulde finde denne hendes Forfølgere, som man havde troet at være død, otte hundrede Mile borte fra sit Hjem. Den Stakkels Azema, som var gandske uden for sig selv, lod af alle Kræfter haste med Hensen, og hendes Frygt havde endnu ikke forladt hende, da hun kom til Lüttrich.

Resten af Hensen til Paris blev fuldbraat, uden at der hændtes hende noget videre Ondt.

Hun

Hun tog ind til den Russiske Gesandt, hvis Frue var hende beslægtet, og hvilken hun særdeles var anbefalet af Keiserinden. Hun klædte sig paa nye i Fruentimmer-Klæder, og lod sig see i Selskaber med alle de Undigheder, som Skionhed og Bekjendtskab med den store Verden kan meddele. I Paris taledes man ikke om andet, end om den denlige Russinde, hele Verden snakkede derom. Man fulgte efter hende paa Spadseregangene og ved Skuespillene. Mandfolkene bleve ikke trætte af at berømme hende, og Fruentimmerne gjorde sig al Umage for at finde Gyn hos hende. De, som havde den Lykke, at komme i nærmere Bekjendtskab med hende, forundrede sig over hendes behagelige Væsen, hendes fine Smag, og hendes store Kundskab. Hele Verden var enig deri, at hun fortiente at være født i Frankerige, og man veed hvor stor denne Eortætte er, naar man fiender den Forsængelighed som hænger saa meget ved de Franske frem for ved andre Folk. Man maatte visselig ogsaa forundre sig over, at et ungt nordisk Fruentimmer ikke var fremmed i Paris. Saadant Exempel vilde nu ikke mere være forunderligt, da det Russiske Hof ikke giver noget andet efter i Pragt, Artighed og fin Levemaade.

Peter den Store blev i Paris imodtaget med alle de Æresbevisninger, som man var hans høje Rang skyldig; men endnu mere med den Beundring, som hans store Egenskaber opvakte hos

hos de Franske. At stige need af Thronen, for at lade sig undervise, og at befordre sine Undersaatters Lyksalighed, syntes dem at være en Helles Gyd, som ikke nok kunde berømmes. Hertugen af Orleans, som den Gang var Regent i Frankrig, opdagede meget let den store Mand under eenfoldige og ofte noaet underlige Sæder. Allene de Smaa-Herrer, Personer af lige saaliden Bigtighed, som de Ting ere, med hvilke de befæstige sig, saae intet videre i ham, end en Monark over et Rige, hvorhen de nye Mosder endnu ikke vare komne.

Eige saadant Indtryk gjorde i forrige hundrede Aar den berømte Svenske Dronning Christina, da hun lod sig see ved det Franske Hof. Fruentimmerne lagde Merke til, at hendes Hoveds Prydelse var uden Smag, og Mandes-Personerne sagde offentlig, at hun dandsede slet. Det var allene nogle faa fornuftige Mennesker, som betænkte, at hun frivillig havde forladt en Throne, for at legge sig efter Kunster og Videnskaber, og at nyde en Roelighed, som aldrig bliver store Monarker til Deel.

Zaren opholdt sig ikke længe i Paris; Kysserinden, hvis ulykkelige Barselseng ikke havde efterladt sig nogle slemme Følger, biede efter ham i Holland, og deres Nærværelse var høyst nødvendig i Rusland. Zarowitz var bleven forført
ved

ved nogle Misfornøyes Indskydelse, og var med sin Maitresse, Afrosine, en ung elskværdig Sinsænderinde, hemmelig reyst til Wien, og deraf til Italien. Denne Prins, som hidtil stedse havde levet i Mørkhed, havde et meget vildt Gemyt, og beholdt en ret overtroisk Tilbøielighed for alle sit Folkes gamle Skikke; hans Vndlinge vare nogle Præster, og det forrige Russiske Barbaries gamle Tilhængere. Kysseren gjorde sig spørgieves Umage for, at vænne ham til nogen Sinag paa Kunster og Videnskaber; der var intet, som kunde bringe ham fra hans naturlige Dorkhed og fra hans Tilbøielighed til de nedrigste Lideligheder. Han havde Afstøne for alle Krigs-Oveser, og var imod alle nyttige Anstalter, naar de allene vare nye og stridige med den gamle Glendrian. Bær vis paa, sagde han offentlig, saa snart jeg kommer paa Thronen, skal alle Ting igien komme i den gamle Orden, og jeg vil afskaffe alle de nye skadelige Skikke, som min Fader søger at indføre.

Kysseren var meget bedrøvet over, at hans Eftermand allerede forud var betænkt paa at forstyre det Nyttige han havde begyndt, og at fuld-
 kaste det, som havde fostet ham saa megen Røye og Arbejde. Han besluttede at forekomme dette flemme Forsæt, og at bruge al Strængighed imod sin Son. Han vidste, at Zarowitz havde udvalgt Neapolis til sit Upholds Sted, han sendte
 tvende

tvende Gesandtere til ham, som skulde overtale ham til, at forsøge sig igien til Moskau, med Løfte, at alting skulde blive ham tilgivet. Den unge Flygtning lod sig overtale hertil. Saa snart han var ankommen, lod Keyseren med Soldater omringe det Pallads, hvor han opholdt sig. Man tog Kaarden fra ham, og han blev i den fornemmeste Adels og Geistlighedens Nærværelse erklæret for udygtig til Thronfølger, da han ogsaa offentlig maatte frasige sig al Rettighed dertil. De som havde fulgt ham paa hans Flugt, bleve dømt til at døe, undtagen Afrosine, som blev befunden uskyldig, og fik Tilladelse, at reise bort, (man sagde, at Zarowitz hemmelig havde giftet sig med hende). Keyserinde Ludovica, hans Moder, blev indsluttet i et Kloster ved Ladogor-Soen, og Prinsesse Maria, hans Søster, som ogsaa var indviklet med i denne slemme Sag, blev sat paa Fæstningen Schlüsselborg. Prinzen blev nogen Tid nøye bevogtet som en Stats-Fange; imidlertid troede man dog ikke, at hans Liv var i Fare. Men Menzikof var hans uforsonlige Fiende, som bestandig ophidsede Faderen imod Sennen, og hvis vidtudseende Tanker forlangede Zarowitzens Død. Hans Stedmoder, Keyserinde Catharina, ønskede ligeledes, at hendes Søn maatte komme til Regieringen, hvilket hun ikke kunde haabe, saa længe Zarowitz levede. Saa mange Statsaarsager foraarsagede, at der blev hastet med hans Døds-Dom.

Zaren,

Zaren, som af Naturen var hidfig og hevngjerrig, og som blev endnu mere opirret imod ham ved idelige nye Efterretninger, lod endelig arbejnde paa hans Proces. Han blev befunden skyldig, hvilket han ogsaa virkelig var. Hans Dommere domte ham til at døe; den Forstræffelse han blev sat i, da hans Døds-Dom blev ham forkyndt, forårsagede ham heftige Convulsioner, som gjorde Ende paa hans Liv.

Brutus, enten af Rierlighed for det almindelige Beste, eller maaskee ogsaa af Stolthed og Haardnakkenhed, opofrede sin Son. En forlovet Skindsøge var meget mere Årsag til at Don Carlos i Spanien blev henrettet, end noget Oprør, som man beskyldte ham for at spinde paa; i Rusland blev Zarowitz i Begyndelsen erklæret udygtig til at være Thronfølger, hvilket ogsaa virkelig forholdt sig saaledes, og derefter døde han enten af Frygt, eller af Forgift, (hvilket man aldrig ret kan faae at vide,) saasom Kæserens Yndling vilde regiere, og en Stedmoder frygtede for hans Tilhængere, som vilde endog saa imod denne Prinsens Villie have sat ham paa Thronen, til Skade for hendes Son Petrowitz.

I Henseende til Tiden, haver jeg fortalt denne Hændelse noget for tidlig, saasom jeg ellers ikke havde fundet nogen Lejlighed at anføre den herester, da Azema ikke kom tilbage til Rusland;
forend

Førend efter denne Prinses Død. Men nu vil jeg
fare fort i min Historie.

Hvor begierlig end Azema var efter at see
hendes elskelige Stephanie igien, saa maatte
hun dog søye sig efter den Russiske Ministers
Forestillinger, da han ikke vilde tillade hende at
fortsette Reysen, saasom det var nær imod Vin-
teren. Altsaa maatte hun imod hendes Villie
og af blot Forsigtighed opsette hendes Reysse.

I Gesandens Huus var der daglig stort
Selskab af de fornemmeste Stands-Personer.
Azema var en elskværdig Fremmed, og hun havde
ingen Mangel paa Elskere. De Flittigste i at
opvarte hende vare en Engelsk Lord, og en ung
Fransk Ridder. Ridderen, ved Navn Joreville,
var af et af de fornemmeste Huse i Normandiet,
og af en meget indtagende Skabning. Former-
delst hans fornemme Elegtskab, og hans egen
store Riadom, havde han Udgang til alle Ting;
hans Ungdom, hans Vittighed og behagelige
Omviengelse forvissede ham om at indtage alle de
Hierrer, som han værdigede at angribe. I hans
to og tyvende Aar havde han allerede gjort tre
Feldttog paa Kirkens Galeer imod Tyrkerne, og
indlagt sig stor Berømmelse. Han kom fronet
med Sejler tilbage til Paris, han havde ikke
mere Tid til sine Forlystelser, end allene en Vin-
ter, da han om Foraaret skulle igien reyse til
Malta.

Malta. En ung Krigsmand, som havde givet Prover paa sit Helte-Mod, som fører et berømt Navn, og eger store Midler, bliver overalt frem for andre vel imodtaget. Modrene smigre for ham, Døttrene kaste forelskede Dyne til ham, og enhver gjør sig Umage for at rive ham til sig. Man var saa meget efter Ridderen, at han nær var bleven en Nar derover. Fuld af den flygtige Aand, som udgior vore Smag-Herrers Bæsen, vilde han med Storm indtage et hvert Hierte, som han angreb. Han var dristig og ubestandig, mere af Moden, end af Grundsetninger; han spurgte, og oppebiede ingen Svar, man taledede med ham, og han var allerede gaaet bort. Han var en oprigtig Modens Sommerfugl; hans Klædedragt bestod altid af de munterste Farver, han svermede omkring ved Matbordene og i Selskaber, og besad fuldkommen den Grad af Egenfierlighed, som nærmer sig saa meget til Uforskammenhed. Saaledes som jeg har afskildret Idreville, saa elskede han den smukke Kussinde i Begyndelsen af Forfængelighed, strax derpaa af Skindsyge, og endelig for ramme Alvor, tvert imod hans første Forsæt.

Mylord Dullington var af en Bestaffenhed, som var tvert imod Ridderens. Han nedstammede fra en fornem Familie i den Provins Wallis, men han vilde ikke kiende noget andet Adelskab, end det man viser ved ædle Handlinger; han ansaae alle Baabner og Adelsbreve som den største Grad

Grad af mennesselig Daarlighed. Da han var overmaade rig, saa gif han meget ofte med sin Gavnildhed over Grændserne. Han var en Fiende af Moden, og meget ligegyldig i Henseende til sine Sæder, han gjorde sig lystig paa alle artige Herrers Bekostning, hvilke, efter hans Ord, ikke havde andre Fortienester, end de, deres Skrædere og Kammertienere meddeelte dem. Mylord søgte ligesaa meget at være beskeden, som Ridderen søgte at vise sig paa en fordeelagtig Maade. Ridderens Samtaler vare flygtige, muntre, spøgefulde, og krydede med behagelige Smaating og Mode-Indfald; Mylords derimod vare alvorlige, fornuftige og philosophiske. Den første fordrede noget heftig, at man igien skulle elske ham; den sidste bad derom, som om en Maade. Med eet Ord, Ridderen var elskværdig, men Mylord fornuftig.

I Forstningen fornøiede Azema sig over hendes tvende nye Elskere. Da hun paa nogen Tid maatte opholde sig i en By, hvor man ikke tænkte paa andet, end Urtighed; saa fandt hun sig i alt hvad der var behageligt i saadan Slags Omgang, saa længe Bittigheden allene tager Deel deri. Efter Maseppas Død var hendes Stephanine det eneste, som opfyldte hendes Hierte; men da hun havde nodig at adsprede Tankerne over hendes forrige uhyggelige Hændelser, saa viiste hun sig ofte med den for et ungt Fruentimmer

timmer anstændige Munterhed. Mylord og
 Ridderen vare hver Dag tilstæde ved hendes
 Mat-Bord, og hver Dag fattede begge saadant
 Had til hinanden, at det offentlig brød ud inden
 kort Tid. Imidlertid gav Azema ikke den ene
 noget Fortrin for den anden. Ridderen for-
 nøjede hendes Vittighed, og Mylord underholdt
 hendes Forstand. Man maae imidlertid sige
 hvad man vil, to Medbeylere forliges ikke med
 hinanden. Idreville, saadan en Mar, saadan
 Wildbasse han end syntes at være, saa var han
 dog for Alvor forelsket. Da han var hidsig i
 sine Anslag, og bekymrede sig hverken om For-
 hindringerne eller deres Følger, saa holdt han
 det for afgjort, at Azema igien maatte elske ham,
 og med det første blive hans Kone. Denne alt
 for hastige Slutning ophidsede den alvorlige
 Dullington meget, og da han taledes derom med
 saa stolte Udrøp, saa kunde Engellænderen, hvor
 koldt Blod han end havde, dog ikke holde sig
 fra, at vise ham det Urimelige i hans Indbild-
 ning. Mylord havde desto større Ret til at hol-
 de sig fornærmet, da han holdt den Opmerksom-
 hed, hvormed Azema betragtede ham, for Kier-
 lihed. Da han havde Fortrinet, saa maatte
 hans Medbeyler, efter hans Tanker, lade ham
 beholde Pladsen.

Fra nærgaaende Ord kom disse tvende Herrer
 til Trusler. Idreville gik til Mylord paa hans
 Kam-

Rammer, og bragte det saa vidt, at han maatte flaaes med ham paa hans egen Stue. De toens de Riddere fægtede en lang Tid med hinanden om Seneren, men endelig fik Dullington saadant et Stød igiennem Livet, at han maatte lade Kaarden falde. Ved det Skrig, han gjorde, forsøgte Betienterne at støde Døren ind; Ridderen, som blev forskreffet, saae intet andet Mid- del at redde sig ved, end at springe ud af Bindvet, og flabre over en Have-Muur.

Dette var en meget slem Sag, saasom man kunde ansee den for et Slags hemmeligt Mord. Dullington var paa Gravens Bredde; hans Tienere havde vidnet imod Ridderen, Dvrighe- den lod søge efter ham, og han var saa ulukkelig, at blive grebet, og bragt til et Fængsel, i hvilket man kun pleyede at fæste de groveste Misdædere. Azema var gandske fortvivlet; en Moders Frue havde anseet denne Hændelse som den største Sener for hendes Yndigheder, men den smukke Rusfinde holdt denne Tildragelse for hendes stør- ste Ulykke; thi hun blev derved berømt i Paris paa en Maade, som var hende meget ubehagelig. Hun havde en Afstye for Ridderen, som ikke var i Stand til at undskyldte sig med andet, end med hans Uforsigtighed; og Mylorden beklagede hun oprigtig, saasom hun bar Dopagtelse for ham, og han ikke fortiente saa stor en Ulykke.

En Tidende, som hun fik paa samme Tid, gjorde hende endelig reent tungsindig. Iwan, hendes Russiske Betient, fortalte hende, at et vist Menneske ofte listede sig omkring Huset hvor hun opholdt sig, men særdeles lurede det under hendes Bindver, og at han troede, at han havde seet dette Menneske i Rusland hos hendes Fader Usakoi. Der behovedes ikke mere til at gjøre den Stakkels Azema bange. Hun lod strax den Russiske Gesandt vide hendes Frygt; hun sagde ham, hvad hun havde at frygte for af den Forræder Moro, hvis Stemmis hun havde kiendt paa Beyen til Rüttich. Hvor svage end disse Gisninger vare, saa kunde de dog ikke gandske slaes hen i Beyret, og omendskiønt Gesandten ikke kunde indbilde sig, at en Friebytter, en som tilforn havde været General for Saporogerne, som maatte flygte fra Tyrkiet, og som i Rusland var bleven overbeviist om det største Forræderie, skulde befinde sig midt i Paris; saa efterlod han dog ikke at give Hertug-Regenten Efterretning herom; men hvor meget end Politiet søgte, var det dog forgieves; man kunde ikke komme efter det mindste, og derfor holdt man Azemas Frygt for at være gandske uden Grund.

Imidlertid gjorde den Engelske Gesandt ved Hoffet sig al Umage at skynde paa Retten, at den skulde fælde Dom over Dullingtons Morder, thi saaledes faldte man Ridderen. Vidnerne
vare

bare forhørte, og havde vidnet imod ham, hans slet udfaldne Flugt gjorde hans Forbrudelse større, og Mylords farlige Tilstand tillod ham ikke at opdage Wildfarelsen og bevise hans Uskyldighed, thi man tillod ingen at tale med den Enge, og ingen Fremmed maatte komme ham nær. Idreville sad i Fængsel, hans Slegt og Venner gjorde sig forgieves Umage for ham. Forbruddelsen syntes for stor; døde Dullington, saa gieldte det Ridderens Hoved.

Azema overveiede alle disse Omstændigheder. Hun var overbevist om Ridderens Uskyldighed; han havde skriftlig berettet hende sit usorgsigtige Føltrin, men for Retten var det ikke nok til hans Retsfærdiggjørelse. Tiden var kostbar, Dullington, om hvis Sundhed hun hver Time erkjendte sig, blev hvert Øyeblik slettere, og uden en hastig Hielp var Ridderen om en Hals. Hvad? sagde den dydige Rusinde, man behøver altsaa allene at elske mig, for at komme i den største Ulykke? Jeg understaaer mig ikke at tale om Osafoi, men Nazeppe, den dydige Ali, Moro selv, — Dullington, Idreville, alle have mistet Ære, Liv og Guds formedelst deres Kierlighed til mig? Hvor ulykkelig er jeg ikke!

Hun lod hendes Kammertjener strax komme. La Morre, sagde hun, du veed i hvilken Fare Ridderen er, det er langt fra jeg elsker ham, han har

har fornærmet min Vre, og jeg vilde hade ham, dersom han ikke var ullykkelig. Jeg haaber, at redde hans gode Rygte, hielp mig med eders gode Raad. Omendstient La Motte var nødt til at tiene, saa var han dog af en god Familie. Ved ullykkelige Hændelser var han bragt i denne Tilstand, men han viiste bestandig en Opførsel og en Tænkemaade, som forhvervede ham Høvsagtelse hos alle. Han foreslog sin Frue adskillige Midler, hun udvalgte det hurtigste og usenslbarligste, omendstient det var det farligste.

La Motte gif til en af Kertens Betientere, som han fiendre, og som lod sig bruge til en Gierning, som vel i Grunden var god, men som vilde komme ham dyrt at staae, om man var kommen under Bøyr med ham. Azema flædte sig i Mands Klæder, Kertens Betient tillige med nogle andre Politie-Betientere hentede hende, og saaledes forfønede de sig lige til Dullingtons Huus. Man besatte Dorene, og Kertens Betient gif med den forflædte Azema lige ind i den Døndes Kammer. Kertens Betient havde besatet sine Folk ikke at lade nogen, hvem det og maatte være, komme ud af Huset, og at vise alle dem bort, som vilde ind, paa det Dommeren ikke skulde faae noget at vide om det, som skede. Han selv besatte Kammer-Døren.

Azema gif allene ind i Kammeret, og med en besalende Tone bød alle dem, som vare hos

My

Mylord, at forføne sig bort. Hun nærmede sig
Kiølvende til Sengen. Mylord! sagde hun,
hvorledes befinder De sig? De vil ikke svare
mig? Er det mueligt, at De ikke kiender mig?
Hvad horer jeg, sagde Dullington med en døens
de Stemme — Det er Azema! Men jeg drøm-
mer — Himmel! — Han kunde ikke sige mere.
Azema tog hans Haand, som han rakte hende.
Ja, sagde hun, det er Azema, som er overmaa-
de rørt over, at see Dem i saadan Tilstand.
Men, Mylord! der ere endnu Midler — Haas-
bet — For mig er der kun lidet mere tilbage,
svarede Dullington; det er aldeles ikke mine-
Saar, som forarsage mig Døden. En uluk-
kelig Sindslidelse — Vi ville haabe alle Ting i
Henseende til Deres Forbedring, saaledes afbrød
Azema hans Tale; men, Mylord! De har et
høymodigt Hjerte; ville De vel tilståde, at en
Ufskyldig skulle døe for Bøddelens Haand, at
Tdreville? — Tdreville, svarede Dullington,
ach! naadige Frue, han er en ærlig Mand, det er
sandt — velan, sagde den smukke Rusfinde, jeg
siger Dem, at han maae døe som en Morder.
Herpaa fortalte hun ham alt det som havde til-
draget sig, og bad ham, at han ved et med hans
egen Haand underskrevet Beviis ville redde Tdres
villes Liv og Ære. Ach! sagde Torden, De
elsker ham. Men, raabte Azema, jeg sværger
Dem det til! Medlidenhed allene bevæger mig
til hans Fordeel; jeg kiender Deres Dyd, og jeg
har

har endnu saa megen Høragtelse for Ridderen, at jeg holder ham for uskyldig; imidlertid sidder han fangen, og maae miste sit Hoved: skulle De døe af Deres Saar, saa bringer De et Menneſke i Unſkke, ſom fortjener al Deres Høragtelse; og lever De, ſaa maae De ævig bebrende ſig ſelv, at De har beſnittet Deres Hænder med uskyldigt Blod. Spar Dem ſelv for denne Berſtnggeliſhed! man bedrager Dem; i Deres Navn forfølger man den unſtkkelige Idreville, vel ſandt, man vil hevne Deres Død, men man handler med ham, ſom med den nedrigſte Morder, der vil ſtiæle Livet af Folk. Vær De høimodig, vær De retfærdig; jeg forlanger det af Dem for Deres egen Vres Skyld, ſom er mig kjer, men ogsaa for min egen Skyld, da jeg har været den unſtkkelige Aarsag til denne Evetſamp. Ja, naadige Frue! raabte den ſvage Lord, hvis Kræfter nu syntes at tage til, jeg vil redde Idreville, om jeg i ham endogsaa ſkulle redde en Medbenler, ja det ſom mere er, en lykkelig Medbenler. De benyttede ſig af den Tid, jeg endnu har tilovers at leve i. Kan De end ikke elſke mig, ſaa vil jeg dog tage Deres Høragtelse med mig i Graven.

Man lod ſtrar hente en Notarius, i hvis Nærværelſe Dullington fuldkommen friekjendte Idreville for alle de Beſtyldninger, man havde gjort imod ham. Skynd ſig, dydige Azema, ſagde

sagde Lorden, at befrie Uskyldigheden. Det synes ligesom den gode Gierning jeg haver gjort, har styrket mine Livs-Aander. Haver Himlen sparet mit Liv saa længe, paa det jeg kunde redde en Uskyldig, saa vil den ogsaa lade mig beholde det endnu længere, at jeg i Stilhed kan tilbede og ære Dem.

Azema hastede med Lordens Bidnesbyrd til Fængselet; og efter mange Omstændigheder udvirkede hun endelig Idrevilles Befrielse. Man tog ham af det mørke Fængsel, hvor han havde ligget i Kieder. Hvor forundrede ikke Ridderen sig, da han saae Azema for sig, og havde hende at takke for sin Befrielse. Han manglede Ord, han faldt ned for hendes Fodder. Efter at hun havde ladet Idreville vide alt hvad hun havde gjort for ham, og tillige sagt ham de ædle Bevægelses-Grunde hun havde dertil, saa førte hun ham til Lorden.

Dullington, som ved den foregaaende Scene kunde forarsaget sig Doden, var meget mere derved bleven stærkere; han omfavnede Idreville meget kjerlig, og disse tvende Medbenlere tilsvore i Azemas Nærværelse hinanden et ævigt Venkab.

Fra den Tid af at dette skede, havde man det visse Haab om Dullingtons Saar, at de igien snart vilde blive lægte. Han begyndte igien
at

at faae de Kræfter, han havde mistet med det meget forløbne Blod. Feldtskiererne forkyndte ham hans fuldkomne Helbredelse, i det de tillode ham at benytte sig af den deplige Aarets Tid, som var for Haanden. Han havde gierne ønsket at tale med Azema, førend han reyste bort, men siden denne ulykkelige Hændelse havde hun afbrudt al Omgængelse, og lukt sig inde i sit Kammer. Altsaa maatte han reyse bort, uden at faae hende at see. En af hans gode Venner, som enede et meget smukt Gods ved Randten af Rohne-Floden, havde længe siden bedet ham til sig, og Dullington opfyldte hans Begiering.

Joreville, som efter det, hvortil han var bestemt, skulle til Malta, havde forsoyet sig til Marseille, for der at gaar om Bord. Forgies ved havde han søgt at giøre sin Opvartning hos Azema, man negtede ham al Adgang; han havde skrevet til hende, og hans Breve bleve ubesvarede, saa at han maatte give sig paa Reysen fuld af Rierlighed og Fortvivlelse.

Azema havde, hvilket man uden Tvivl har merket, uden megen Betænksonhed fulgt hendes første Indfald i denne Sag, da hun var overbevist om, hvor uskyldige hendes Tanker vare; men da hun nærmere overvejede denne Hændelse hos sig selv, saa skielvede hun for de Slutninger man deraf kunde drage. Tvende Medbeplere.
Aaas

flaaes ikke uden Skindsyge, og en af dem er altid den lykkelige Elskere. Men mon et Fruentimmer af blot Edelmødighed sætter sin Dyd og Ære i Fare, for at redde en Mandspersons Liv, som er hende virkelig ligegyldig? Man kan vel sige det, men intet Menneske tror det. Maaſkee man allene kunde undskyldte Azema dermed, at hun var en Rusſinde, hvilken man heller kunde tilgive ſaadan en noget romannæſſig Tænkeniaade, end vores erfarne Smukke.

Det var alſaa diſſe Betragtninger, ſamt Frygt for Eſtertale, og endnu mere end alt dette, den moderlige Kierlighed, ſom bevægede hende til at haſte med hendes Bortreſe, uden at agte om Geſandtens Foreſtillinger. Azema tog alſaa Benen til Lyon, hvilken Reſe hun gjorde efter Magelighed. Hendes Folge beſtod af La Motte, Iwan, en Kammer-Jomfrue, og to Betientere til Hæſt. Hun opholdt ſig nogen Tid i denne velhavende Stad, ſom ikke haver ſin Rige, ſaavel i Henſeende til Smagen ſom Koſtbarheden i de Stoffe, ſom forſærdiges i dens Berkſtæder; hun nærmede ſig til Grevſkabet Arignon, da hun beſtandig reſte ved Bredden af Rhone-Floden. Det begyndte at blive Aften, da fem Mennesker til Hæſt brøde frem af et Krat, og omringede Vognen. En af diſſe Skielmere ſatte Piſtolen paa Brøſtet af Rudſken, og tvang hui til at tiøre en Afvev, en anden forjagede de tvende Betientere,

tientere, som vare til Hest, og den tredie fastede
 Iwan til Jorden, som allerede var bleven for-
 rumlet af et Skud, imedens de tvende andre
 med opspendte Haner holdte La Motte tilbage,
 som var i største Angest for hans Frues Liv. De
 forte Bognen reent bort fra Landevejen ind i en
 Skov, hvorigiennem det lod som de vilde tage
 deres Vej. Usformodentlig modte dem tre Jæ-
 gere med Flint, og adskillige Betientere; de
 flygtige Tienere havde fundet dem, og kom til-
 bage med dem. Ved dette Syn gjorde Rudsken
 sig frie, de tvende Ryttere, som rede ved Bogns-
 Døren, vare nødte til at forsøge sig derfra. La
 Motte sprang ud af Bognen, og paa eengang
 skede ti Pistolskud, uden at nogen blev truffet;
 den eneste Fordeel deraf var, at Røverne toge
 Flugten, iblandt hvilke Iwan havde fiendt
 Moro, som havde saaret ham. Den anseelig-
 ste af Jægerne traadde derpaa til Bognen. Hvor
 forundret blev ikke Azema, da hun i hendes Bes-
 friere saae Mylord Dullington! Himmelen er
 mig gunstig, naadige Frue, sagde han, da den
 giver mig Lejlighed at tiene Dem. Jeg forund-
 drer mig over Forsynets Bøje i denne besynderlig-
 ge Hændelse. Jeg maatte elske Dem, og som
 en Elskere, der havde faaet Kurven, opvakte jeg
 endda Skindsnge hos en anden; jeg maatte være
 i Dødens Strube, og derpaa reise til dette Land-
 gods, for at redde Dem fra nedrige Røvere. O
 at jeg ikke haver fundet opofre Dem Hevnen.

Alt

Alt hvad der skede, forekom Azema som en Drøm. Hun vilste Mylord al muelig Erkiendtlighed; og tog imod et Tilflugts-Sted i hans Bens Huus. Imidlertid Dullington forte Azema til Slottet, havde hans Ven Rochibard, en Skotlandsk Adelsmand, som var kommen til Frankerig med den uheldige Konge af Engelland, bedæbnet alle sine Bønder, for at bemægtige sig Koverne. De grebe fire i Skoven, Moro alleve, som man meest ønskede at faae fat paa, undgik deres Estersættelser.

De bleve strax overleverede til Dommeren der paa Stedet, som paa staaende God udspurgte dem. De tilstode, at da de havde været dømte til Galeerne, saa havde Moro lovet at vilde befrie dem, dersom de vilde staae ham bi i et farligt Forehavende, hvorfor han rigelig vilde belønne dem. Kierlighed til Frihed havde formaet dem til alle Ting. I den bestemte Nat havde han ogsaa hemmelig stukket Sile til dem, med hvilke de havde brudt deres Lænker, og forsøget sig til det Sted, Moro havde sagt dem. Her aabenbarede denne Skielm dem, at han vilde bortføre et Fruentimmer, og flygte med hende til Tyrkiet. De sagde videre, at en Barke, som Moro havde fragtet, biede efter ham ved de Hieriske Øer, og at Moro gandske vist havde forsøget sig derhen. Dommeren skikkede strax Bud til Marseille, for at tage Moro fast, om det

det endnu var Tid, og tillige at melde, at man havde fanget de fire Galen-Slaver.

Azema, omendskiont hun var gandske forsumlet af den Fare, hun havde udstaaet, saa havde hun dog viist en temmelig Kiekhed i den. Men da hun var kommen paa Slottet, faldt hun i en hidsig Feber, da hun tillige fik saadant Anfald af Raserie, at man to Timer derefter tvivlede om hendes Liv. Dullington var reent i Fortvivlelse; Garen var stor, og man kunde i saadan Hast ingensteds faae Hielp. Man havde ingen anden at tage sin Tilflugt til, end til Barberen i Landsbyen; og herved vovede man meget; imidlertid kom det an paa Lykken, og man maatte beriene sig af ham. Han kom, for Jede den Syges Puls, og forsikrede med en Ensbeds-Mine, at det havde ingen Fare, og man snart skulle see den lykkelige Virkning af hans Lægemidler. Denne Barber, som hverken Kiendte Urter, eller andre Læge-Kunstens Hjelpe-Midler, havde dog ofte anordnet Sager, som, imod al Rimelighed, havde hiulpet. Hele Egnen var fuld af hans forunderlige Curer, og dog var han egentlig en Døsmier. Han gav den Syge en temmelig Deel Liqueur, som aldeles ikke stikede sig for denne Sygdom. I Forstningen forarsagede dette Middel ikke andet end de heftigste Convulsioner.

Dullington

Dullington og alle Tilstædeværende tabte alt Haab om den Stæffels Azema, Barberen allene blev ved et got Mod. Det skal altsammen gaae got, sagde han. Imidlertid forgif den Syges Kræfter. Hun kom i saa hestig en Sved, og faldt i saa stærk en Asmagt, at man troede det var ude med hende. Alt dette forstærkede ikke vores Barbeer, han fortalte imidlertid sine forunderlige Curer. Endelig, imod alles Formodning, aabnede Azema iagten sine Dyno indom Morgenhen, og omendstiont hun endnu var overmaade svag, saa befandt hun sig dog meget bedre. Hvem vilde ikke her have raabt Under! og tillige rigelig belønnet denne nye Æskulap? Imidlertid havde hans Lægemidler ikke bestaaet af andet, end af Brændeviin, almindelig Salt, Peberkorn, nogle stærke Urter og Zalappa. Man havde med meget mindre fundet dræbe i det ringeste ti Personer. Men hvad skal man sige? Denne Uvidende naaede sit Dyemeed, og efter saadan en Cuur havde han i en Hovedstog fundet ventet sig et ikke lidet Tillob.

Azemas Sygdom drog ikke nogle flumme Følger efter sig. Dullington var uden for sig selv af Glæde. Han havde ønsket at opholde hende endnu nogen Tid paa hans Bens Slot, men Azema bad indstændig om Tilladelse at reise bort. De vil reise, sagde han en Dag til hende, De vil flye for en Ulyksalig, som ikke kan leve for andre end for Dem? Vilde De endnu ikke en kort Tid opsætte en Skilsmisse, som jeg gruer saa meget for? jeg vil ikke tale til Dem om den

lykkelige Sindslidelse, som Deres Skionhed
 har forårsaget mig. Jeg har svoret at quæle
 den; og jeg vil holde mit Ord; men jeg er bange
 for Deres Sundhed. Denne Frugt maae De
 tilskrive den Deel jeg tager i alt det, som angaaer
 Dem. Min Sundhed, svarede Azema, er
 ikke længere i nogen Fare. Jeg veed hvad jeg
 er Deres Venstab skyldig, men kan De dadle
 det, at jeg haster? Da jeg saa at sige fra Guds-
 felen af hver været skilt fra en Datter, som er
 mig saa overmaade kjær, skulle jeg da ikke ønske
 mig Linger, for igien at see hende? Hvilken
 Moder vilde ikke gjøre det samme? Jeg tæller
 hver Minut, og jeg holder alle de for fortørne,
 som gaae bort uden at jeg seer hende. Dulling-
 ton, jeg udbædet mig det som en Bevaagenhed,
 at De skynder paa min Bortreise. Endnu i
 Morgen skal De reise, svarede Lorden, jeg kan
 ikke løste Deres Naalmodighed, den er naturlig.
 Hvorfor kan jeg ikke lige saa vel sonre De, forlade
 denne Egn, see mit Fæderneland igien, og haste
 i Armene paa en Kæftrenneme, som jeg endnu
 elsker, og hvis Erindring gjør al min Lykkelighed
 bitter. Hvorledes? Mylord, svarede Azema
 hidsig, hvilken Vinst kan forstyrre Deres Ro-
 lighed? De, en Vilis, en Philosoph, De skulle
 aldrig kunde forurdelmes ved de adskillige Hæn-
 delser, som kunde foresalde i Livet. Ach, naa-
 lige Brue! svarede Lorden, hvor lidet har min
 Philosophie hjulpet mig i den Hændelse, hvorefter
 jeg taler. Ved den kan jeg vel lære at stikke mig
 i Lykkens Forandring, men den kan ikke komme

og til at forgielte det, som angik et mit Hierte.
Jeg Egteskab, som jeg indgik i min Ungdom;
sige jeg at Himmelen en Son, som opfyldte alt
mit Haab. Jeg opdrog ham med al den Om-
hyggelighed, som er en Fader nøjagtig. Noget
efter hans Fødsel mistede jeg hans Moder; dette
Skag gik mig nær, min Son blev mig tilovers,
og var min eneste Gienstand for min Kierlighed.
Jeg levede alene for ham; den Fremgang han
giorde i Videnskaberne var mit eget Arbejde.
Jeg var nær ved at blive lykkelig! En forderve-
lig Smidslidelse, en Grænseløs Kierlighed gior-
de alt mit Haab til intet. Han havde neppe
fuldt sit attende Aar, forend han forelskede sig i
en ung Person, som hverken havde Forældre,
eller Riadom, og som ikke heller var af Stand.
Betty, jeg måtte tilgaae det, var smuk og dndig,
men Betty var ingen Kone for Lord Dullings-
tons Son. Jeg gjorde mig Umage for, at op-
høve en Ungæenselse, som vancerede os saa me-
get. Men jo flere Forhindringer jeg fastede i
Veien for ham, jo mere jagte min Son at rydde
dem af Veien. Det lykkedes ham alt for vel.
Hverken Frygt for at mishage mig, eller for at
jeg skulle gjøre ham arveløs, en heller Frygt for
Folkets Eftertgle Kunde holde ham fra, at sulds-
byrde en Forbindelse, som jeg ikke vilde give mit
Samnæmme til. Hvor var jeg ikke forblindet!
Jeg bragte mine Klager for Thronen, jeg udvir-
kede en Skilsmisse i dette uretmæssige Egteskab,
jeg sluttede min Son inde, og jog den ulykkelige
Betty bort. Hvor haard end denne Medsart

var, saa haabede jeg dog, den skulle have en god Virkning. Men hvor bedrog jeg mig ikke! Min Søn blev endnu mere forhærdet ved sin Lidselse; han forglemte at jeg var hans Fader, og holdt mig ikke for andet end for hans Forfølgere. Den Philosophie, hvori jeg havde underviist ham, hjalp ham til at opfinde Grunde, som vedligeholdte hans Trodsighed. Af Fortvivlelse forsøgte han, at undvige af sit Fængsel, og jeg havde det Banhæst, at det lykkedes ham. Hans første Betyrning var at finde Betty, dette faldt ham ogsaa let, thi alle mine Betientere vare paa hans Side. Saa snart jeg fik at vide, at min Søn havde taget Flugten, og bortført Betty, saa hastede jeg, men forgieves, efter dem, for at hente dem ind; de vare allerede gaaet om Bord. Et Brev, som jeg fik, overbeviste mig fuldkommen om al min Ulykke. Jeg har forvaret det, det var af følgende Indhold:

Omendstiont De ved Deres Forfølgelser, imod mig haver ladet af, at være Fader, saa skal jeg dog aldrig lade af, at være Deres Søn. Med Bedrøvelse slyr jeg bort, men Guden forlanger det. Guds el og Rigdom ere blotte tilfældige Gaver af en blind Hændelse. Dette haver jeg lært af Deres Underviisninger. Betty er mig værdig, saasom hendes Hjerte er dydigt. De nyde alle Himmels Belgierninger, De være lykkelig! Imidlertid bliver jeg det dog mere end De, da jeg ikke haver nogen Samvittigheds Nag at frygte for.

Hvori

Hvorledes blev jeg til Mode ved at læse dette Brev! at min Philosophie forlod mig. Nu holdt jeg mig selv ikke for andet end for en barbarisk Fader, som havde opofret sin Søn en forsænelig Døds. Længe haver jeg søgt at opspore denne Fiere Søn, men al min Umage har været forgæves. Uden Tvivl er han død. Denne Sinds Uroelighed, som De anseer som min Gemyts-Charakter, og som en Frucht af min Philosophie, er intet videre end en Maske, som skjuler en Siel for dem, der plages af de stærkeste Samvittigheds Nag. Da jeg er mig selv til en Byrde, saa troer jeg, at min Uroelighed skal formindskes i en fremmed Lust, og at jeg langt fra min Sønns Fæderneland igien skal finde min indvortes Siels-Roe, som jeg har tabt. Jeg udvalgte Frankerig, men al den Tidsfordriv, som her er, har ikke et Øyeblik lindret min Smerte. Min Sønns Forliis er en langsom Forgift, som legger mig i Graven. Jeg maae tilstaae Dem, naadige Frue, da jeg saa Dem, har jeg føelt alt det, som den ommeste Kierlighed nogen Tid kan virke, og disse nye Følelser have paa nogen Tid dæmpet min gamle Smerte. Men endelig, har Deres Sagmodighed, og jeg siger det ugierne, Deres Eiegenldighed, og Deres gode Raad, adspredt den Taage, som fordunklede mine Øyne; jeg har tabt alt Haab, min Kierlighed er forandret til Hovagtelse, og jeg vender tilbage til den tungsindige Tilstand, udaf hvilken Deres Undigheder havde trukket mig. Reys De bort, og omfavn Deres Datter; smag den Fornøjelse, som er ved

at være Moder. Denne Fornøielse er kun for
dydige Hiertter, hvilket mit har ladet af, at være,
den Tid, jeg ved min Strængheid tvang min Son
til Fortvivlelse.

Azema havde ikke formodet sig saadan en
Befindelse; imidlertid svarede hun med den
Godhed, som var hende saa naturlig, og sagde
at opmuntre hans nedslagne Sind. Deres
Smerter, Mynd, sagde hun, har alt for ret
færdig en Alarsag, at man kan døle den; imid-
lertid troer jeg dog, at De overgiver sig alt for
meget til Fortvivlelse. Deres Son lever gands-
ke vist endnu. De skal endnu komme til at
favne ham, naar De nøiere lader sege efter
ham. Forglem hans Udydighed, som den eneste
Forseelse, han har begaaet imod Dem. De er
billig, og alt for ædelmodig, at De skulle være
en Slave af de almindelige Fordomme, Rang,
Fødsel og Lyffens Haver, gøre ingen Forskiel
paa Menneskene i en Mands Øjne som tænker.
De haver sagt mig, at Betty er dydig — Meget
dydig, faldt Mylord hende ind i Ordet, fød af
dydige men fattige Forældre, som vare komne i
Armod ved andres Ulykke, og hun har erhvervet
sig endda saa Deres Hønhagelse, som vare højere
end hun. Betan, sagde Azema, har da saa-
dan en Person ikke Titler nok til at kaldes Deres
Datter? og fortiente Deres Son ikke at nyde
denne Lykke? Troe mig, Dullington, Deres
Ulykke skal ikke være stedse; De skal finde denne
Son igien — O, naadige Frue, smigre mig
ikke

ikke med saadant Haab, jeg har nu allerede be-
grædt ham i fejn Aar. Han er død, eller i det
mindste lever han ikke mere for mig; han har fra-
sagt sig Fader og Fæderneland. Dersom jeg
saae ham igien, saa kunde han være vis paa For-
ladelse! gandske forbitret over hans Slugt, som
jeg ansaae som en Forhærdelse i Easterne, har jeg
taget Lovene til Hielp, og stilt ham ved al Ret til
mine Midler. Jeg har frasagt mig min Rang,
jeg har solgt mit Gods, og er renst fra Engelland,
uden at sige noget derom til en eneste Ven, saa
at min Staffels Son, dersom han kommer til-
bage, saa har han intet andet at haabe end For-
agt og Elendighed.

Osaføis Datter anvendte al hendes Belta-
lenhed, for at overbevise Mylord, at han, enten
det varede kort eller længe, dog engang skulle see
sin Son igien. Hun gav ham det Raad, at
vende tilbage til Engelland, hvor han gandske
vist ville faae bedre Efterretninger. Imidlertid
Azema gjorde sig færdig til hendes Bortreise,
saa fik man af Dommeren at vide, de Efterret-
ninger, han havde faaet fra Marseille om Moro.
Da denne Skielm havde merket, at han var rø-
bet, saa havde han forsoyet sig til de Hieriske
Der, hvor han fandt sit lidet Karty færdigt,
og strax søgte Soen. De, som vare udsendte
for at gribe ham, vare kun komne en eneste Time
for sildiae; de havde allene faaet at vide, at Ski-
bets Enere var en Skielm, som havde begaaet
mange Misgierninger. Denne Beretning stille-
de den frygtsomme Azema nogenledes tilfreds.

Dullington, og hans Ven, fulgte hende til Marseille, og forlode hende ikke lige indtil Skibet, som skulde føre hende til Constantinopel, var bortsejlet. Jeg vil ikke tale om den Bedrøvelse Dullington følede, da han saa Azema særdis at rejse bort, ikke heller om de kieriige Taksigelser hun afslagde til hendes Befriere.

Skibet, hvormed hun rejste bort, var bestemt til Smirna; det skulde affette Azema tillige med en Deel andre Rejsende og Bakre i Constantinopel. Det førte tredive dngtige Mand og tolv Kanoner. I Begyndelsen var Vinden meget gunstig. Uden nogen Hændelse gik man igiennem den Kanal, som skiller Corsika fra Sardinien. Men da man kom i den rumme Sø, blev Himlen saa fuld af Skyer, og Bølgerne gik saa højt, at den forfækkede Skipper maatte tage Sejlene ind, og binde Roeret fast, saasom han ikke mere kunde regiere det. Man blev over sex og tredive Timer i denne farlige Tilstand; men endelig blev Himmelen klar, og alle paa Skibet fik ligesom nyt Liv. Dog disse glade Øyeblik bleve snart igien forandrede til Bedrøvelse. Skipperen fik tvende Fartøyer i Sigte, som stræbte efter at hente den ind, og desuden det tredje, som syntes at have samme Forset. Forfækkelsen var almindelig; man tvivlede ikke noget Øyeblik

paa, at det jo var Sø-Rovere, og man gjorde alle Anstalter til Modværge.

Ende paa den Første Deel.

Uzema's

Forunderlige Tildragelser.

Anden Deel.

Man havde ikke taget Seyl; det første af de tvende Skibe var en Algierst Fregat paa atten Kanoner, og det andet et Sicilianst Skib, som den havde taget og besat med nogle Soldater. Partiet var ikke lige, men i saadanne Øyeblik maae man enten tilfægte sig Frieheden, eller døe med Berømmelse. Søe-Roverne bragte strax det Franske Skib imellem tvende Tid; de gave det deres fulde Lag, hvilke dog til al Lykke ikke gjorde nogen Virkning. Men Kiøbmands Skibet gav sit Lag saaledes i rette Tid, at det gjorde ryddeligt paa Bordækket af Fregatten; Søe-Roverne gjorde et nyt Anfald, men Havet var saa uroeligt, at de ikke kunde endtre Skibet.

Imidlertid kom det tredie Skib, som man havde seet, ogsaa tilstødende for fulde Seyl, og

tog Bunden fra Søe-Røverne. Hvilket Glæde-
 Skrig, da man kunde kiende det; det var en
 Maltesisk Galee! Søe-Røverne, da de merkede
 den forestaaende Fare, vilde undflye, men Kapi-
 tainen paa Kiobmænds Skibet, som havde saaet
 endnu mere Mod ved den Hielp han saaet for sig,
 lod ikke afstaa bestynde dem. Endelig kom Galeen
 til Søe-Røverne; Sagnvingen begyndte under en
 forfærdelig Jov, en forfærdelig Røg stulste alle
 disse Fartøyer; Seil, Mast og Touverk fløye om-
 ring i Splinter, og Dækket laae fuldt af Døde.
 Havet blev farvet af Blod. Galeen var færdig
 at endte Fregatten; men hvilket gruesomt Skue-
 spil; Søe-Røverne havde fastet sig i Chalouppen,
 og i samme Øyeblik, da Malteserne sprang om
 Borde til dem, satte de Ild i Krudt-Kammeret;
 Fregatten stey i Lufsten, og tyve Malteser-Riddere
 mistede ved denne Lestighed Livet. Malteserne,
 som maatte lægge af Boyen, for de brændende
 Stykker af Skibet, anholdt det andet Fartoy,
 som de erobrede med Kaarden i Haanden, im-
 dens den fiendtlige Chaloupe var snart over,
 snart under Bolgerne, og maatte overlade sig til
 Bunden; Ridderne holdt det ikke for at være
 Umagen værd at forfølge disse Elendige, som des-
 uden snart vilde blive opslugede af Bolgerne.

Det første Arbejde Matroserne foretog sig
 paa Galeen, var at rense Dækket fra Blod og
 knusede Lemmer. De begyndte strax derpaa.
 Men

Men hvor stor var ikke deres Forundring, da de horte et ungt Barn at græde, og som der syntes at fremføre: nogle Ord med en svag Stemme. Man søgte overalt om det, og endelig fandt man dette uskyldige Offer paa den store Mast: Rurv, hvor det havde indviklet sig i Louverket, hvori det var bleven hengende, og saaledes undgaaet et dødeligt Fald. Dette Barn havde været paa det Algierste Skib, da det fløj i Luffen, og Himlen havde gjort dette Under for at redde det.

Imidlertid man kom den liden Ulykkelige til Hielp, var Riobmands Skibet i den største Nød; det var bleven lef paa fem adskillige Steder, og endikont man uophørlig pompede, saa stod det dog i Fare for at synke. Noden kunde ikke være større. De bade om Hielp. Anføreren for Galeen fastede sig først i en Chaloupe; og de dristigste Matroser fulgte ham, for at hielp disse Ulykkelige.

Jeg har hidindtil ikke meldet noget om Azema. Men man kan let forestille sig, hvad Tilstand et ungt Fruentimmer maae være udi, som staaer Fare for at drukne, og som maae see paa saa hidsig en Fæatning, af hvilken hun maae vente enten Døden eller Slaverie.

Maltesernes Anfører sprang om Bord paa Riobmands Skibet, og trængte sig ind i Kapiteinens

fainens Rahyt. Hvilket Søn! o Himmels
raabte han, Azema? ved disse Ord blev Azema
opvakt af hendes Desighed. Himmels! raabte
hun ligeledes, Ridderen af Idreville. Der var
imidlertid ikke Tegnelse til at tale meget, Ridde-
ren tog Azema i sine Arme, og bar hende i Cha-
louppen, og Riibmands Skibets Baad blev
beladt med de fornemmeste og kostbareste Vahre;
alle Reysende, og alle Matroserne fastede sig i
en Hast i begge Fartøjerne. Man forlod Skibet,
som strax derefter blev et Rov for Bolgerne.

Ridderens første Befymring var at skaffe
Azema al den Bistand, hun i hendes nærværen-
de Tilstand behøvede, saa snart de vare komne
paa Galeen, førte han hende til sit Kammer,
hvor han nogen Tid lod hende hvile sig.

Imidlertid Idreville gav de fornødne Be-
falinge til sine Officierer, gik der paa det Al-
gierste Skib et Oprin for sig, ved hvilket han
selv nødvendig burde være nærværende. Enve
Soldater og to Officierer, som han havde sat
paa Skibet, kunde ikke holde Styr paa fem og
fyrrethve Fanger, som heller vilde døe end være
Slaver. De havde sonderbrudt deres Lænker,
og da de havde nedsablet en Deel af Besætningen,
fattede de det fortvivlede Forsæt, at gjøre sig til
Mester af Galeen. I denne Tanke kom de frem
om Natten uden nogen Allarm, sprang uforsær-
dede

dede op paa Dækket, og nedlagde alt hvad der satte sig imod dem. Til al Lykke var Idreville just i Spidsen af sin Liv-Bagt; han oversaldte disse Røvere, og fældede nogle af dem til Jorden; men deres Raserie blev derved ikke formindsket. Den Unseeligste iblandt dem gik løs paa Idreville, for at give ham et Hug af sin Sabel, hvilket uden Tvivl havde dræbt ham, dersom det havde ramt ham. Ved den Allarm, som denne Fægtning forårsagede, steg den forfækkede Azema op paa Dækket; omendskiont det var temmelig mørkt, saae hun dog den Fare Idreville var udi, sprang derfor ind paa Morderen, holdt hans Arm tilbage, og gav Ridderen derved Tid, at tilbringe ham et Hug, som lagde ham paa Jorden. Grumme Azema, raabte: Soe-Roveren, skal jeg da stedse være et Offer for dig, og skal jeg aldria kunde hevne mig? Ulykkelige Moro! Retfærdige Himmels, sagde Azema, Moro! Er det mueligt, Moro! raabte Ridderen, og alle disse Raab stode næsten paa een Tid tillige.

Imidlertid vedvarede Fægtningen endnu stedse, og Soe-Roverne folgte deres Liv og deres Frihed dyrt nok. Men da tyve af disse Barbarer laae paa Pladsen, saae Resten sig nødt til, at kaste Gevær, hvorpaa de i Baand og Lænker bleve fæstede i Rummet. Man drog endnu større Omforg for Moro; man overgav ham
til

til Feldtsfiærent, som, da han havde undersøgt hans Saar, forstodde, at hans Liv ikke var i Fare; hans Liv var nødvendigt, for at redde Azema, og Joreville gav til den Ende Befalning, at pløve hin paa det bedste. Alle de Rejsende, og Matroserne som havde været paa det Graust-Skib, tillige med alle Jængerne, gik da over paa Rødt-Skibet, og gav dem en tilstrækkelig Dag med, som kunde holde dem i Udv; Azema og Novo bleve alene paa Galeen, og Sneyrmanden fik Befaling at stille Løbet til Malta.

Saa snart Joreville havde oplyst disse høstnødvendige Altinger, ileddi han til Azemas Kammer, og kastede sig til hendes Fodder. Altså, kæreste Azema, har jeg dem to Gange at takke for mit Liv? saaledes begyndte han at tale til hende. Ja jeg er Dem endnu mere skyldig. De har reddet min Dre. Hvorledes kan jeg nogen Tid belønne saadan en Begierning? Deres som De virkelig er mig noget Tak skyldig, min kære Ridder, svarede Azema, saa takker jeg Himlen, som aldrig lader en god Gierning blive ubelønnet. Jeg har været saa lykkelig, at redde Deres Dre og Deres Liv, og De har allerede betalt Deres Gæld. Lad os takke Forsynet, som sendte os Hielp i det Øyeblik, da det syntes at forlade os.

Azema fortalte herpaa Ridderen alt hvad der havde tildraget sig med hende fra den Tid af, de

de skildres ad. Ridderen skildrede, da han horte
Mylord Dullingtons Navn, men Azemas Op-
rigtighed, og den Vængsel han vilde efter søge at
see hendes Datter, og hendes Ensidighed,
som blev vedligeholdt af hendes uafslægtelige Unkke,
alt dette overbeviste ham om, at allene Besk-
skab, og ikke Rierlighed kunde have Sted i hendes
Hierte.

Joreville havde i hans første Ungdoms Aar
været meget vild, han havde benyttet sig af alle
Ting, uden at tænke. Hans Evenskab med
Mylord Dullington, og de uhyggelige Folger
den havde, gave ham Anledning til Eftertanke.
Hvort forelsket han end var i Azema, saa havde
hendes Ond dog saadan en Magt over ham, at
han misbiller hende, at han aldrig vilde benytte
sig af den uhyggelige Ensidighed, som havde be-
gaaet hende i hans Bred. Jeg har elsket Dem,
lige Azema; ja, hvad siger jeg, jeg elskede Dem
endnu; men denne Rierlighed er nu ikke mere saa
heftig, saa paktet for sig selv, som den var
sorn. Saa stor er Dindes Herredømmet, Deres
og min egen Religion, en Datter, som er
Dem kjer, og som De brænder af Venskab efter
at see igien; min Ridderlige Stand, hvis Plig-
ter jeg paa det nøjeste maa opfylde; alt dette
befaler mig at dæmpe en Sindslidelse, som for-
urøeliger Dem, og ved hvilken jeg vanærer mig
selv. Forundre Dem ikke over, at høre mig
tale

tale saaledes: Da jeg ved Deres Edelmødighed er undgaaet en skammelig Død, saa har jeg, hvor ung jeg end er, dog maattet lære at eftertænke, hvilket jeg ogsaa haver gjort. Med en uafsladelig Erbødighed kan jeg allene gienigjælde Deres Belgierninger, og det skal herefter allene være den, jeg vil bevise Dem.

Disse vare omtrent Jorevilles Ord. Denne æstværdsige Ridder bragte Osatois Datter det liden Barn, som man havde fundet i Louperket paa Galeen, og som efter al Rimelighed var det eneste, som blev i Live, da det Algierste Skib floy i Lusten. Det kunde omtrent være ti Maas neder gammelt; det havde noget meget Indtagende i sit Ansigt. Det rakte Hænderne imod Azema, som tog det paa Armene, og overvældede det med Kys, hvorved hun ikke kunde holde sig fra at græde. Den liden Dreng fordoblede sine Venligheder, og de adskillige Bevægelser han gjorde, syntes at udtrykke hans Medlidenshed. Han slog Hænderne sammen, saae paa Azema, og omfavnede hende. Det lod ligesom han soledes hendes Tilstand, og bad om Hielp for hende. Azema var Moder, og en meget Eierlig Moder, den Lykke, at hun igien skulde see hendes Datter, havde hun allene den medlidende Ven at takke for, som havde taget hende til sig. Hvor stor Deel maatte hun altsaa ikke tage i denne lille Ulykkelige's Skiebne, som var bleven reddet

reddet ved et virkelig Underverk. O Idreville, raabte hun, hvor gaaer dette Barns Ulykke mig, til Hierte! Hvor elskværdigt er det! Mon der vel i hele Verden kunde være saa barbarisk et Hierte, som ikke blev rørt ved at see det! Jeg besværges Dem, Idreville, overlad mig dette Barn. Jeg er Moder, giv mig det, jeg sværger Dem til, at jeg ikke vil gjøre nogen Forskiel paa ham og min egen Datter. De maae troe Azemas Hierte! og hvorledes kunde jeg tænke anderledes? Da jeg har Alis Menneſkelighed at takke for at min Datter er i Behold, saa viser Himmelen mig en Venlighed, at erkende dens Naade. Lad mig vise dette Barn al den Biſtand, som jeg saa ofte har onſket min Stephanine.

Idreville kunde ikke bare ſig for Graad, hvilket han havde Møye med at ſkiule. Dette Tegn paa Føleſſe holder man for Svaghed hos et Mandſolk, men i Særdeleſhed hos en Soldat, ligesom et haardt Hierte allene var Tegn til Tap-
perhed. Selsomme Indbildning! Vi ville overlade de endnu vilde Folk, at anſee den menneſkelige Elendighed med tørre Øyne; lad dem midt i Feldſlag og Mord uden Gnſen bade ſig i Blod. Denne Tapperhed er Barbarie. Vi ville ile hen at forſvare vores Fæderneland, vi ville, om det gøres nødigt, opofre vores Ære og Liv for det; vi ville ſette Mod imod Mod, men
efter

efter Seneren maae det være os tilladt at sukke, og at bedrove os over de uforbigiengelige Følger af en ofte nødvendig Krig; vi ville være Mennesker; og dog tillige blive Soldater. Vi ville række de Ulykkelige en hjælperig Haand, begræde deres Skæbne, og, naar vi lade see disse Tegn paa et folende Hjerte, ville vi ikke være bange for, at vi derved fornødre vore Sieler, som ere skabte folende, og som ikke kan blive ubarmhertige uden tilfældigviis.

Ridderen var villig til at søge den smukke Rusinde i hendes Begiering. Han forærede hende den lille Dreng, som hun holdt paa hendes Arme, da hun strax kaldte ham Galubuschka, hvilket paa Russisk betyder saa meget som lille søde Due. En fiodelig Moders Kierlighed's Bevillinger kunde ikke være stærkere end de vare, som hun beviste denne liden Fader og Moderlose.

Vi have forladt Moro i en duelig Fjendes Hænder, som sagde god for hans Liv. Denne Ulykkelige var skult af Saar; imidlertid havde det meget Blod, han havde mistet, dog ikke svækket hans stærke Legeme; han befandt sig saa vel som nogen i hans Tilstand kunde være. Idreville gif til ham i hans Kammer, saasom det laae ham Maag paa at vide alle denne Skielms Anslag, for at forekomme dem, om de endnu sigtede til at skade Azema. Saa snart Moro blev
ham

ham vaer, sagde han til ham: Min Herre, dersom De viser saa stor Omhyggelighed for at lade mig helbrede, allene til den Ende, at straffe mig efter Fortienesten, naar jeg er lægt, saa maae jeg sige Dem, at dette er meget grumt, og at jeg veed et ubedrageligt Middel, ved hvilket jeg kan undgaae, at straffes af Gøddelen; men dersom De hjælper mig af Edelmødighed og Menneskelighed, saa skal dette Hierte, som saa længe har været barbarisk, aabne sig for Taknemmelighed, og denne Deres Edelmødighed skal udvirke det, som ingen Gæde har udrettet, hvilke jeg saa ofte har trodsset. Det vilde være Dem anstændig, at bringe Dyden tilbage igien i en Siel, som er besmittet med de fæleste Laster. Troe ikke, at Frygt for Døden kommer mig til at tale saaledes. Da jeg har henbragt saa mange Aar under Rov og Mord, saa er jeg for længe siden vant til at betragte den i Nærværelsen, uden at blive forskrækket for den. Dersom mine Gierninger havde havt ædlere Hensigter, saa var jeg bleven bekiendt ved Dem paa en betømmelig Maade.

Din Misgierning, svarede Idreville, for-
tiener uimodsigelig Døden, du henhører ikke til
de Søe-Røvere, som en meget lastværdig Ef-
terladenhed af de christelige Magter giver Ret til
at søerne omkring paa Havet, uden at de have
anden Straf end Slaveriet derfor at vente. Di-
ne skammelige Gierninger kunde allene forsones
ved

ved de største Pinser.. Imidlertid er dit Liv dog i Sikkerhed. Forhverve dig denne Godhed med en oprigtig Fortællning om dine Forbrydelser, og ved at angive dem, som ere i Complot med dig. Herpaa skal din Benaadelse beroe. Hvad kunde det hjælpe mig, om jeg heri vilde bedrage Dem? svarede Moro. Jeg er villig til at fortælle mine Begivenheder for Dem og Azema. Naar De have hørt dem, saa overlader jeg Dem selv at domme, om jeg fortjener, at De formilder Deres Strengthed imod mig.

Idreville lod strax den smukke Rusinde komme ind i Moros Kammer, hvorpaa denne sidste begyndte at fortælle saaledes, som følger:

Jeg er en Søn af en Skipper, som eyede en liden Barke og havde hjemme i St. Trope paa Kysten af Provence; min Fader havde avlet mig med en Græfinde, som han hemmelig havde bortført paa en Kense til Detue i Archipelagus. Min Opdragelse lignede min Fødsel; fra mit tredje Aar af vidste jeg ikke af andet Huus at sige, end min Faders Fartoy, hvormed han pleyede at gaae fra Genua og de Toskanske Kyster, til Neapolis og Sicilien. Paa disse adskillige Kenser samlede han sig saa meget, at han kunde handle for sin egen Regning. Han ladte sit Skib med saadanne Vahre, som han troede snarest at kunde affette, og da han havde sagt min Moder Farvel,

gik

gif vi til Lebante. Den Midlandſke Søe er hef-
 tige Storme underkaster, vi maatte udstaae en
 af de stærkeſte, ſom drev os af vores Ben, og
 kastede os hen til en Side af det Adriatiſke Hav-
 Buge. Vi vare neppe ſlupne fra denne Fare,
 førend vi ſaae os forfulgte af en Søe-Røver.
 Omendſkiønt vores Skib ſenlede meget got, og
 min Fader var en ypperlig Styrmand; ſaa var
 dog Søe-Røveren efter ſex Timers Forlob i Færd
 med, at tage Binden fra os. Vi funde ikke
 værge os, og holdte altsaa for det beſte, at lade
 vort Gods i Stikken, og redde vor Frihed.
 Min Fader tog mig i ſine Arme, hvorpaa han
 ſprang i Chalouppen, Matroſerne fulgte hans
 Exempel, og, ved at roe stærkt, naaede vi det
 Venetianiſke Herredømme, og lode vort Skib
 blive i Søe-Røverens Kloer, hvilken ogsaa var
 ſaa fornøjet med hans Bytte, at han ikke gior-
 de nogen Anſtalt til at forfølge os.

Det lader ligesom man ikke tager ſig den
 Skade, man lider paa Soen, ſaa nær, ſom den
 man lider paa Landet. Da man er vant til Fa-
 ren, og har Haab om ſnart at oprette ſit Tab,
 ſaa gior det ikke lidet til at lindre den Smerte,
 man ellers maatte føle derover. Min Fader
 trøſtede ſig altsaa efter Søe-Folkenes Maade me-
 get ſnart over ſit Forliis. Han havde endnu
 reddet en temmelig Sum Penge, og Benedig
 lovede ham Forlyſteller, ſom vare efter hans

2 3

Smag;

Smag; han tog ogsaa Deel i dem, uden at besymre sig om det Tilkommende.

Det var paa Christi Himmelfarts-Dag. Det er bekiendt, at Dogen paa denne Dag med den største Pragt ægter Havet, ved det han faster en Ring i Bolgerne. En selsom Sædvane, da et Herredømme, som bestaaer allene i Inderbildningen, da de Venerianske Skibe bestandig blive et Nov for Søe Røverne. Min Fader troede, at han paa denne Dag havde seet min Moder i en af de Gondoler, hvormed Canalerne i Staden Venedig ere opfyldte. Han stræbte forgieves efter at naae hende, og al hans Eftersøgen var uden Nytte. Denne Hændelse satte ham Griller i Hovedet. Min Moder var artig og ville behage. Han havde ved sin Bortreise ladet hende beholde Bæler, Vahre og Sølv-Tøj, og han elskede hende mere, end han agtede hende. Dette var nok til at forvolde ham en Afsmag for al Fornøjelse. Han gik med en beqvem Venlighed til Livorno, da derfra toge vi en Felucke, som bragte os til St. Trope

Min Fader havde seet sin Skiebne forud. Min Moder havde faaet den Ulykke, som var mødt os, at vide, hun troede vi vare giorte til Slaver, og da hun ikke havde noget Haab om at see os igien, tog hun det Kjøtbareste af Huset bort med sig, og af Frygt for at Tiden skulle falde hende lang,
ud

udvalgte hun en vis Græker til sit Selskab, hvilken hun i vores Huus gav ud for hendes nære Slægt. Min Faders Gieldnere havde taget alt det bort, som min Moder havde ladet blive tilbage, og ved vores Ankomst fandt vi Dyrigheden i Færd med at gjøre Huset fuldkommen ryddelig.

En Søemand tænker aldeles ikke som andre Mennesker. Hans Forbittrelse er uden Grændser, men den lader sig ogsaa let igien tilfredsstille. Min Fader vilde tage Livet af alle Kettens Bientere; man holdt ham tilbage, man tilbød ham et Glas Vin, man taledes fornuftig med ham, han drak endnu et, og han blev igjen roelig. Han forglemte sit Tab, han tænkte ikke mere paa sin Rone, han fik allehaande nye Anslag i Hovedet, og saa renste vi lige saa fornøvede til Marseille, som om Lykken havde vilst sig fuldkommen gunstig imod os.

I denne Handelsstad var min Fader berømt som en god Styrmand og en erfaren Skibs-Kapitain. Han fandt snart en Kiøbmand, som betroede ham et Skib paa fire hundrede Tønder og en rig Ladning til Aleppo. Tiden var kort, og min Fader gjorde alle muelige Anstalter til denne Rejse. Det første han sørgede for var, at Skibet fik sit fulde Tal af Mandskab. En vis Sicilianer, Savani, som i lang Tid havde svermet omkring paa Søen, tilbød ham sin Tjeneste

neste som Styrmand. Denne Savani havde
 i fem Aar været en Slave i Tripolis, han havde
 antaget Turbanen, og derpaa traadde han i Sel-
 skab med en Renegat og Søe-Røver, ligesom han,
 men som var klogere end han, i det han, efter en
 Søe-Kenise, som skulde være begge fordeeltig,
 lod Savani blive tilbage paa Den Ischwa, og
 derpaa tog Flugten til Tripolis med de Penge de
 skulde have delet med hinanden. Savani, som
 nu igien var saa fattig, som tilforn, besluttede
 at foregive at han var undvigt af Slaveriet, for
 at ssiule, at han var falden fra Religionen, hvor-
 paa han igien blev Matros.

Min Fader sandt stor Fornøjelse i at høre
 denne Mand tale, han blev hans beste Ven og
 hans sædvanlige Drikke-Broder. En Dag da
 min Fader erindrede sig alle sine uslykkelige Hæn-
 delse, og i sær den sidste, lod Savani sig merke
 med, at saa mange Forliis kunde af et maades-
 ligt Hoved ikke uden i lang Tid igien erstattes,
 men dersom han var i min Faders Sted, saa
 vilde han paa en eneste Dag igien gjøre sin Lykke.
 Dette gjorde min Fader nysgierrig; han spurgte
 ham, paa hvad Maade det kunde lade sig gjøre.
 Da I forlanger denne Prove paa min Oprig-
 tighed, sagde Savani, saa vil jeg ogsaa give
 eder den. I har henbragt eders beste Aar med
 Møne og Arbejde og i tusinde Farligheder, i det
 Haab, at I skulde leve i Roelighed paa eders
 Alder-

Allderdom. Et uformodentligt Tilfælde berøver eder alt eders Guds, og I smigrer eder med, at I igien vil forhverve eder det ved de sædvanlige Midler? Daarlighed, min Ven, Daarlighed! I maae enten forsinægte i Elendighed, eller ogsaa igien gjøre eders Lynke ved et overordentligt Middel. Jeg vil sige eder mine Tanker. En retskaffen Søemand har ingen Fæderneland; Søen er det eneste Element, hvorpaa han ønsker at leve. I dette Land har I intet mere at tabe. Man betroer eder at føre et Skib med en riig Ladning; hvem hindrer eder i at gjøre eder til Eiere deraf? ubvælg eder erfarne Matroser, men som dog endnu ikke have været i den Middellandske Søe; gjør mig til eders Styrmand, og jeg vil føre eder til Tripolis, hvor I for et Syns Skyld kan antage Turbanen, og derpaa fortære eders Penge i Ro. Dette vilde jeg gjøre, om jeg var i eders Sted, og her til raader mit Vennskab eder. Denne alt for store Ærlighed, om hvilken man gjør os saa herlig en Beskrivelse, er en Dyd for rige Folk, som selv snart vilde lade af at øve den, dersom de bleve fattige. Og hvad kommer overalt mig disse Love ved, alt dette Mit og Dit? Kan jeg vel gjøre nogen Forskiel derpaa, naar jeg har Mangel paa alle Ting? Hvem som er den stærkeste, den har den største Ret; og naar man mangler Styrke, maae man bruge List. Ved saadan Tale, og ved deslige afskyelige Grunde

feringer vidste Savani at faae det med min
 Fader, ligesom han vilde. Min Fader besatte
 altsaa sit Skib med fremmede Matroser. Sa-
 vani blev den første Styrmænd, og man seyle-
 de bort. Hele Rejsen igiennem var Binden
 bestandig god. I den saa Dage fik man Ryk-
 tene af Barbariet i Sigte. Savani gik i
 Land, for at indhente Kundskab, og at afdale
 Maaden, hvorpaa min Fader skulde imodtages.
 Det varede ikke længe, førend han kom igjen
 med et talrigt Følge, hvilket vi alle ansaae som
 en Gæst man gav os, for at ære os, hvorfor
 vi forud begyndte at glæde os over en meget
 naadig Velkomst; man indbildte alle dem, som
 vare paa Skibet, at, da vi ikke vare indviklede i
 Krig med Sø-Roverne fra Algier og Tripolis,
 saa laae vi her allene for at indtage frisk Vand,
 og at bytte nogle Værelser bort for Proviant.
 Gæsten, som kom med Savani, beegnede os
 ogsaa meget venlig. En Lods gik til Roeret og
 førte os ind i Havnen. Men hvilken Forskiel,
 da vi vare komne der? Saa mange vi havde
 været paa Skibet, nemlig otte og tyve, bleve
 fæstede i Lænker, og fæstede i en Art af Fæng-
 sel, hvori man holder de Christne Slaver fangne.
 Den arumme Savani havde aabenbaret Re-
 geringen den Løst han havde brugt, for at lokke
 os i Garnet, og tillige bevidnet, hvor ivrig han
 ønskede, herefter at leve og døe en god Musel-
 mænd. Hvor ælendige disse Grunde end vare,
 saa

saar fandt de dog Bifald hos Søe-Roverne. Musti satte en nye Turban paa hans Hoved, Regieringen tildømte ham Skibet og alle Bahrene, og beholdt allene Slaverne for sig selv. Ved vores Ulykke blev Savani en mægtig Stridsmand, eller en af de fornemmeste Skielmer iblant Søe-Roverne. Han nød ikke længe Got af sin Misgierning, han omkom kort Tid derefter i en Trefning med en Fransk Fregatte, som var bleven skilt fra Duquesnes Esquadre, da denne første Gang bombarderede Algier.

Tre Aar havde vi allerede holdt ud i dette haarde Slaverie, og vi havde ikke fundet udstaae det længer, dersom Frankrig, hvis Magt den Gang var paa den høyeste Spidse, ikke havde besluttet at temme Søe-Rovernes Frelshed, som foruroeligede alle Kyster, og fornærmede alle Slag uden Forskiel.

Efterat Algier anden Gang var bleven bombarderet, maatte Tunis og Tripolis, hvis Magt var i meget usle Omstændigheder, krybe til Korset. Ridderen af Amfreville, Kapitain paa et Krigs-Skib, blev udnævnt til, at tage imod deres Ydmygelse, og i Kongens af Frankrigs Navn at befrie alle Christne Slaver. Vi vare iblandt deres Tal, og bleve i Triumph førte til Amfrevilles Skib, som strax gik til de Genuesiske Kyster, og forenede sig med den berømte Du-

Duquesnes og Hertugen af Mortentarts Flode.

Dette Tog var iligemaade en Følge af Ludvig den Siortendes retmæssige Brede, saasom han havde forbudet Genueserne, ikke at overslade hverken Krudt eller Bomber til Algiererne, og da han havde tilladt dem at være neutrale, saa kunde han ikke med ligegyldige Øyne see paa, at de sendte hans da værende Fiender, Spanierne, Hielp. Ved denne Bombardement ovede jeg mig i at bruge Raaben. Jeg fik Tilladelse at være en af de Frivillige, som stormede Forskuden St. Pierre d'Arena. Den Tapperhed jeg viiste i de smaa Trefninger, vi havde med Fienden, forhvervede mig megen Berømmelse, og af min Indsigt, naar det kom an paa at plyndre, dømte alle, at jeg ved saadanne Lejligheder med Tiden ikke vilde finde min Lige.

Da vi vare komne tilbage til Provence, søgte min Fader igien at giøre sin Enhæ paa en næsten lige saa dristig Maade, som den var bleven forspildt for ham. Man havde ikke mindste Mistanke om at han havde Deel i Bedrageriet, saasom han selv havde været en Slave; enhver beklagede hans Ulykke, og søgte at hjælpe ham; men alt dette var ikke nok for et Hierte, som allerede var gaaet uden for Redeligheds Grændser. En Last, som er gaaet frugtesløs af, giver
altid

altid Mod til at begaae en nye, som skal være lykkeligere.

Omendstiont Krigen, som Franferig den Gang førte, meget indskrænkede Handelen til Soes, og Prinzen af Oranien, som siden blev Konge i Engelland under Navn af Wilhelm den Tredie, hans Foretagende imod hans Svigers Fader Kong Jakob, hindrede ligeledes at handle paa Kysterne af Irland, saa gik dog en stor Mængde af Skibe derhen under neutrale Flag. Paa Rheden af Marseille laae et Skib, som var kjøbt i Norge, og blev ført af en Irælender, men som gav sig ud for en Dansk. Denne Kapitain havde en meget artig Pige hos sig, som var fra Limerick i Irland, og hvilken han gav ud for sin Kone. Min Fader blev dodelig forelsket i hende, En Sømands Kierlighed stiger hurtig; den er hos ham ligesom en gunstig Vind, hvilken man maae føre sig til Nytte. Han gjorde sin Begiering, og man hørte ham. Den unge Skionhed tilstod for ham, at man med List havde rovet hende fra hendes Forældre, og at hun brændte af Begierlighed efter at forlade hendes Elskere. Hun forsikrede ham, at Kapitainens haarde Opførsel havde gjort hele Skibets Folket opsigtsig imod ham, og dersom han vilde ægte hende, saa vilde hun med Matrosernes Samtykke levere hele Skibet i hans Bold. Min Fader, som var forblindet af sin Sindslidelse, lovede hende

hende alt, hvad hun forlangede. Skibet havde allerede sin fulde Ladning, og man biede allene efter god Vind, for at reyse bort. Man bestemmede en Sammenkomst den følgende Nat; den var meget mørk, og syntes at være hans Anslag gunstig. Han seylede bort i en Fiskers Baad, uden at overveje den Tilstand, i hvilken han lod mig blive tilbage; han steg op paa Skibet, men i det Øyeblik, da han satte Foden paa Dækket, kom Kapitainen, som efter al Anseelse havde faaet alle Ting at vide, med Sabelen i Haanden fra den anden Side, han gav min Fader et Hug, som styrtede ham til Jorden; han kastede ham i Soen, hidsede Seil, og skyndte sig bort i den største Hast. Dagen derefter blev hans døde Legeme funden ved Hav-Bredden.

Da jeg nu aldeles raadte mig selv, saa tog jeg Tieneste paa den første Kaper. Krigen med Engelland gav mig Levlighed til at giøre mig bekendt, og at beriae mig. Med en Chaloupe paa sex Kanoner understod jeg mig at borttage en Engelsk Fregat i Havnen ved Lingsmouth. Man talte om intet, uden om den unge Moro. Denne Berømmelse, som jeg saaledes strax i Begyndelsen indlaade mig, og jeg havde min Tap- perhed, og Erjarenhed i Svøvesenet at takke for, skulle med Rette have forbedret de Fent, som havde rodfæstet sig hos mig formedelt Opdragelsen, men de onde Exempler ere stærkere. Da jeg nu var en Rover i Henseende til min
 Stand,

Stand, saa blev jeg det ogsaa siden af forders
vede Grundsetninger.

Jeg vil ikke trække Dækket fra alle de for-
skrækkelige Optrin, i hvilke jeg spillede den for-
nemmeste Rolle. Disse Roverier, som Stats-
Klogskaben i Krigs-Tider viser sig bevaagen
imod, og som desværre ere alt for nødvendige,
blive siden efter i Freds-Tider straffede med Gal-
gen. Jeg understod mig at fortsætte dem, end-
ogsaa efter at man havde gjort Fred. De En-
geliske Plante-Stæder paa de Afrikanske Kyster,
hvilke jeg havde været med at ødelegge, Toget
paa Cartagena, hvor de Mexicanske, Skatte
blive forvarede, dc jeg var i Folge med Pointis,
Anføreren for den Franske Flode, og saa mange
andre Foretagender imod Statens Fiender, og
meget ofte imod vores egne Skibe, havde bragt
mig i saadan Bane med at rove, at det ikke mere
stod i min Magt at leve ordentlig. Man indgav
meget velgrundede Klager imod mig, og jeg fik
at vide, at man havde givet den strengeste Bes-
falning, at levere mig død eller levende til Frans-
kerig, og at man ville med lige Strængthed handle
med alle andre Søe-Rovere, af hvilke der var
en stor Mængde af adskillige Folkeslag.

Hvad skulde jeg i denne Nød gribe til? Vos-
res eneste Redning var, at søge til de længst bort-
liggende Hav, og at forkynde alle de Folkeslag,
som

som havde erklæret sig imod os, en blodig Krig. Til vores Samlings-Plads udvalgte vi Kysten af Madagaskar, en stor De Osten for Afrika, og fra dette vores Opholds-Sted satte vi snart Skræk i hele Europa. Vores afskyelige Forening havde en været længere, end i tredie Aar, da vi allerede havde tredsindstyve store Skibe, endnu engang saa mange bevæbnede Barker, og omtrent tolv tusinde Mand Søe-Rovere, Matroser og Soldater, og vi vare allerede Ehere af umaalige Rigdomme. Vi ville trække et Skiul for alle de barbariske Handlinger, ved hvilke jeg enten har været Hovedmand, Medskyldig eller Bidne; hvor meget jeg end er vant til at see Blod, saa kan jeg dog ikke uden Gysen tænke paa disse Tider. Min Samvittighed plager mig, og det er mig ikke mueligt at stille den tilfreds. En Misdæder fortienet visselig Straf, og den han føler i sit eget Hjerte, er i Sandhed ikke den mindste.

Imellem Lastefulde Gemytter kan Enighed ikke længe regiere, og et Selskab af Skielmer kan ikke bestaae længe. Evedragt og Uenighed havde Herredømmet i alle vore Forsamlinger. Ofte strede vi med bevæbnede Hænder om Frugterne af vore Laster, og et hvert Borte, som vi af en Hændelse fik at see, kostede mere end een Søe-Rovers Liv. Nøden havde tvunget mig til denne Levemaade, men endelig kunde jeg ikke
ud

udstaae den længere. Jeg forenede mig med nogle Misfornøiede, og under det Paaskud at handle paa Kysterne af Guinea, toge vi Skatensind alt hvad vi kunde tage med os af Vahre og Penge. Vores Forsæt var, at vi med vores Rigdomme vilde søge Beskættelse hos en af de barbariske Republikker. Vores Haab blev i en Hast giort til intet. Det stod vel i vores Magt ved vores Agtsomhed at undvige saadanne Skibe, hvis Størrelse vi havde Ansig at frygte for, men vi kunde hverken forud see, en heller undsige en forfærdelig Storm, som rasede i sex Dage, og som kastede mig, efter at vores Skib var splittet ad, nogen og halvdød ind paa den Marrokaniske Havbred. Graadige Hav! du tog dine Rigdomme tilbage, og opslugede ikk: mig! Jeg maatte see mig reddet til nye Missernaer! Jeg vil ikke opholde Dem med at fortælle de store Besværligheder, jeg maatte udstaae imellem stene Klipper, og i det brændende Sand, forend jeg kom til et Sted, som var beboet. Hvert Oneskik stillede mig nye Farer for Dyrer; Hunger og Tørst, og de glubende vilde Dyr truede mig idelig med Undergang. Endelig saae jeg en Skikkelse som et Menneske, nemlig en gammel Sort, som arbejdede paa Marken. Nogle afbrudte Ord, som jeg frembragte i hans Sprog, bevægede ham til Medlidenhed; han førte mig ind i sin Hytte, hvor jeg snart igien fik mine Kræfter.

Fra den Kandt, hvor jeg var fastet i Land, til Staden Marokko, er Benen fuld af Sand, og meget lang; dog alligevel satte jeg mig for at reyse derhen, og jeg kom endelig til denne Hovedstad, efter at jeg til Guds i to Maaneder havde med de forfærfeligste Besværligheder lagt denne Bey tilbage. Hvad Begreb man end kan gjøre sig om disse Røvere, saa kan en Ulykkelig dog stedse være vis paa at finde medlidende og menneskelige Hjerter iblandt dem. De ere Barbarer paa Havet, og Mennesker i deres Huse. En af dem, til hvilken jeg i Særdeleshed vendte mig, tog mig med megen Godhed i sit Huus, og syntes at være rørt ved den Roman jeg fortalte ham om mit Levnet og den Ulykke jeg havde udstaaet. Han trostede mig, og i Steden for at give mig det Raad, at tage Tjeneste paa et Skib, som skulde løbe ud for at reye, som mit første Forsæt var, saa foreslog han mig meget mere, at følge en af hans Brødre til det Ottomanniske Hof, hvorhen han blev sendt af Regjeringen, og hvor jeg efter hans Sigende, kunde have Haab om, enten at komme tilbage til mit Fæderneland, eller ogsaa faae en anden fordeelaatig Post for medelst min Færdighed i fremmede Sprog.

I det menneskelige Liv foresalder der meget ofte saadanne Omstændigheder, hvor man holder den ringeste Straale af Haab for en virkelig Lykkes Günst. Jeg reyste bort med denne Gensandt;

sandt; og jeg var saa lykkelig, at behage ham, og at være ham til Nytte; han holdt mig frielige til Constantinopel. Da han behøvede en mægtig Talsmand i de Sager han havde at forrette, saa gjorde han meget ofte sin Opvartning hos Tartarchanen, som paa den Tid opholdt sig i Constantinopel; og ved den Umage han gjorde sig hos Denne Herre, varede det ikke længe, før end jeg fik en fordeelagtig Post ved de Tropper, som stode i Tyrkisk Tjeneste. Jeg vil ikke falde Dem fredsommelig med at fortælle Dem alle de Røverier, Mord og Streiffier, i hvilke Fordovenhed havde større Deel end et retskaffent Mod. Ved et af de Indfald, vi gjorde i Pohlen, ved hvilket jeg bortførte denne Metima, som De fandt i Maseppas Huus, sagde den Tartar, som anførte os, nogle haarde ord til os. Trætslen blev hidsig, man greb til Sabelen, og sloges dygtig, thi mange vare paa Anførerens Side; imidlertid erklærede Seneren sig doa for Opførerne, hvis Hoved jeg var, og vores Officier maatte bide i Græsset. Da vi igien kom til os selv, overvejede vi, i hvilken Krog paa Jorden vi ville skiule vores Misgjerning; vi besluttede at tage vor Tilflugt til Saporogerne. De toge imod os med aabne Arme. Nogle Prøver paa Dumdristighed, hvilke disse Røvere holdte for Lapperhed, forvoldte at jeg inden kort Tid blev Hovedet for denne affkyelige Republik.

Mazeppa har fortalt Dem den Samtale vi holdte med hinanden i Spidsen af begge vores smaae Krigs-Hære. Dette var mit første Beskendskab med denne dydige Polak. Det Benskab jeg solde for ham, hindrede mig ikke, at være Usakoi behjælpelig i sit Had til ham, da han gierne vilde have ham af Verden. Dette samme Benskab bevægede mig ogsaa for Slaget ved Pultava, at støde til Carl den Tolvtes Leyer. Vores Tab ved Dniæper-Floden, og vores Flugt til Bender har været Aarsag til nye Forbrændelser, som jeg har begaaet. De har besejlet mig at være oprigtig, og jeg har intet dulgt for Dem.

Dette Hjerte, som De bestandig har seet blodgierrig, og som maae forekomme Dem gandske solesløs for Kierlighed; dette Hjerte blev dog fuldkommen antændt, ved det jeg fik Dem at see; De forlade mig denne Tilstaaelse, naadige Fruer, min Oprigtighed kan ikke mere fornærme Dem; den er et Beviis paa min Endighed.

Gaa længe Mazeppa levede, søgte jeg meget omhyggelig at skjule min Kierlighed. Mine listige Anslag med Tartarchanen, sigtede ikke til Kongens af Sverriaes Fordeel, men jeg søgte i Forvejen at forskaffe mig et Tilflugts-Sted, dersom jeg skulde været saa uheldig, at kunde bortføre Dem. Tartarchanen troede at han havde mig

mig nødig; offentlig lod han, ligesom han ikke fiendte mig, men hemmelig tilgav han mig, at jeg var rent bort. Efter at Mazeppa endelig var død, saa var det mig umueligt at tie længere; jeg aabenbarede Dem min Kierlighed, og De beegnede mig med den Foragt, jeg fortiente. Fra dette Øyeblik af besluttede jeg at hevne mig, om det endogsaa skulde koste mit Liv. Osafoi kunde tiene mig heri, jeg skrev til ham. Bores Sammenrottelse lykkedes os, jeg rev Dem af Alis Arme, som jeg holdt for en lykkelig Medbejler. Jeg vil ikke beskrive det Kaserie, som pinnede mit Hierte, da jeg blev taget til Fange af Scheremetoff, ført for Keyserinden, gjort til Skamme, og givet frie, paa en Tid, da jeg gierne havde ønsket mig Døden. I denne samme Nat, som var saa ulykkelig for Dem, og paa hvilken jeg ikke kan tænke uden Afsky, vendte jeg tilbage til Alis Lejer, plyndrede hans Riigdomme, og nød den barbariske Fornøjelse, at berøve Dem Deres Stephanie, og at see min Medbejler i mine Hænder.

Efter deslige skammelige Gierninger, og da Freden skulde slutes imellem Rusland og Porten, var det ikke mere sikkert for mig, at vende tilbage til Tartarerne. Jeg sammenskrabede alle de Flygtige, som vilde følge mig, og tog atter min Tilflugt til Saporogerne, hvis Anfører jeg havde været. De havde allerede udvalgt sig et

nne Over-Hoved, og jeg havde ingen anden Fordeel, end at de indrømmede mig og Mine en Deel til Boepæl, og at jeg blev anseet som en Bundsforvandre af Republikken. Dette var alt, hvad jeg forlangede. Jeg havde endnu en stor Mængde Tilhængere iblandt dem, som ønskede at faae mig igien til deres Anfører. Hos et Folk uden Love, og uden Sæder, kan Stats-Kunsten ikke udrette meget, min Ret til at være Anfører maatte afgjøres med Kaarden. J. g blev overvunden, og det som smertede mig allermeest var, at jeg mistede begge de Gisler, ved hvilke jeg troede igien at gjøre min Lykke enten hos Russerne eller hos Tyrkerne.

Til hvilket Land skulde jeg nu begive mig? Jeg var berøgtet for mine Koverier hos alle Europæiske Magter, og fordømt til Døden, som jeg fortiente. De handlende Folkslag havde forenet sig imod mine Stoldbrødre, Søe-Koverne af Madagaskar, og søgte at udrødde dem. Polakker, Tyrker, Russer, Tartarer, Saporoger, alle havde sat Belønning paa mit Hoved, og forlanaede mit Blod. I denne yderste Fare faldt Oskoi mig ind. Jeg vovede under mange Slags Forklædninger at gaae lige til Moskva; jeg saae Dem der, naadige Frue, men i Steden for at dette Syn skulde formildet mig, saa formerede det kun mit Kaserie. Jeg fik at vide, hvor Deres ullykkelige Fader opholdt sig, jeg skyndte

kyndte mig til ham, hans Brede lignede min. Det er ikke altid Dyden, som forener Hjerterne, Lasterne have ogsaa deres Baand, som knyttes endnu fastere af Frygt og Nødvendighed. Vores Forehavende gik i Begyndelsen overordentlig vel for sig. Det lod ligesom vores Lykke skulde befæstes ved Statens Kuldkastelse og Kæiserens Død, og at vores Troeløshed ikke skulde blive straffet af den tilkommende Regent; De selv skulle igien komme i min Bold. En retfærdig Gud, som vaager over Monarkernes Liv, gjorde i et Øyeblik alle vore Anslag til intet. Jeg veed ikke, hvorledes jeg undgik Døden, da man saa stærkt søgte efter mig, saa vel som de andre Sammensvorne, en heller hvorledes det gik til, at jeg fandt et Tilflugts-Sted i Sverrig, hvorfra jeg siden efter hemmelig forføyede mig til Holland.

Jeg var i den yderste Armod, og saae intet andet Middel imod min Ulykke, end Fortvivlelse; da jeg engang uformodentlig paa Børsen i Amsterdam fandt Savani, denne gamle Ven af min Fader, hvilken jeg allerede tilforn havde seet paa Madagaskar. Han indsaae snart min ælensdige Tilstand, og uden at bekymre sig meget om Aarsagen dertil, tilbød han mig sin Bistand. Hvem vilde ikke have taget derimod, i saadan Nød, som jeg den Gang var udi? Jeg omfavnede denne Skielm, som en Ven, Himlen havde sendt mig. Da jeg havde fortalt ham mine

M 4

Hæns

Hændelser, opmunrede han igien mit. Haab, og bad mig at være ham behjelpelig i at udføre et Anslag, som visselig var det allerbesynderligste for Verden. For at indse det, maae jeg erindre nogle Ting, som tilforn vare skedte.

Carl den Tolvte var kommen tilbage fra Bender, og uaaet hans uforsagte Mod, havde han dog ikke fundet redde Stralsund, hvor ind han havde fastet sig. En hver anden Monark havde givet tabt under saadan en Byrde af Ulykkelige Hændelser. Carl gjorde Anstalter til et Foretagende, som ingen Anfører haver tænkt paa siden Hannibals Tider. Da han paa alle Sider var ængstet af Danske og Russer, som med forenet Magt havde angrebet hans Lande, saa spillede han Kriegen til Norge, og belejrede Fæstningen ved Christiania, Hoved-Staden i dette Kongerige. Europa ansaae med Rette dette Anslag, som det meest forvirvlede man kunde gribe til; men man vidste ikke hvad en fin Eriskunst kunde have for Hensigter ved dette Indfald.

Baron Henrich Görtz blev til Belønning for de Tjenester han havde viist Kongen, i den Tid han opholdt sig i Bender, udnævnt til hans første Stads-Minister og Indling. Han var snedig, forroven, og stor i sine Anslag, munter, og vidste hundrede Udveje; han var i
højeste

højest Grad ødsel, og drev Spot med Eder og Løfter. Denne Minister troede, at det ikke var umueligt at bringe hans Herre igien til sin forrige Hønhed, og at gjøre ham paa nye til den som skulle afgjøre alting i Europa. Peter den Store havde gjort mange Erobringer, men han manglede Folk i sine Lande, og hans Skats Kammer var udtømmet. Disse Omstændigheder syntes at gjøre Freden let. Kong August sad endnu ikke meget fast i Pohlen, og de, som holdte med Kong Stanislaus kunde let faae Overhaand igien. Naar han først havde faaet disse Fiender af Halsen, saa troede han, at han ikke havde nødig at frygte for Danmark. Zaren var paa den Tid ophidset imod Engelland, og af disse Omstændigheder betiente Gørz sig, for at legge Grund til en Forsønting imellem tvende saa berømte Avindsmænd.

Carl den Tolvte fandt Smag i alt hvad der var stort. Anden Gang at berøve Kong August Kronen, og atter at sette den paa Stanislaus's Hoved, at hevne sig paa Kong Georg, og at hielpe Jacob den Andens Søn paa den Engellske Throne; at ydmynge Danmark, og igien at indsette Hertugen af Holsteen i sine Stater, dette var omtrent Ministerens Forslag, hvortil Kongen af Sverrig strax gav sit Samtykke. Gørz skikkede en Gesandt til Moskau, og ved Menzikofs Meglen, som den Gang var

al Ting i alle, lod Zaren sig finde villig til at indgaae et Forlig.

Den berømte Cardinal Alberoni, som paa den Tid var Stads-Minister i Spanien, og som var indtaget af den største Begierlighed efter igien at hielppe det Spanſke Monarkie til ſin forrige Anſeelse, understøttede af alle Kræfter den Svenske Ministers Anslag, og i Særdeleshed det at hielppe Prætendenten igien paa den Engelske Throne. Den Gang forestod Europa ſaa forfærdelig en Forandring, ſom ikke noget Menneske havde forestillet ſig. Omvendſkiønt denne Hemmelighed var bekiendt for flere end tusinde Personer, ſaa blev dog ikke det mindste af den aabenbaret, og man gjorde umaadelige Tilbeder.

Gørz, ſom ikke var meget æfel i at udvælge Midler for at naae ſit Maal, tog imod al den Hielp han kunde ſaae i denne Sag. Sverrig var næsten gandske øde, og det havde overalt Mangel paa Folk; Soe-Væsenet var i en ælendig Tilſtand; og der var ingenſteds Penge. Soe-Roverne paa Madagaſkar fik dette at vide, de fiendte alle Carl den Tolvtes Sind, de vidſte, at han var i den yderſte Nød, og hvor ſtor Lyſt han dette uagtet havde til Krig. De beſluttede altsaa, at ſende nogle af deres Selskab til Gørz, og at tilbyde ham deres Rigdomme,

Domme, deres Skibe, og deres Liv, naar han kunde forskaffe dem Beshyttelse hos hans Konge. Mine Staldbrodre udvalgte Savani til at megle i denne Sag, og han gik om Bord paa et Hollandsk Skib. Savani forstod sig bedre paa Søe:Væsenet end paa Tale:Kunsten, og han var en større Skielm end Statsmand; han troede jeg var mere stikket til at paatage mig denne Forretning end han. Vi bleve eenige om vores Sager, og reyste uden Tidsspilde til Stralsund, hvor Kongen den Gang befandt sig tilligemed Baron Görtz. Denne Minister tog meget begierlig imod det Tilbud jeg gjorde ham; han lovede mig, paa hans Herres Begne, at vi skulle blive indtagne i Havnen ved Gothenborg, og at vi skulle have Tilladelse at anlegge en Stad der i Nærværelsen, hvor vi skulle nyde alle borgerlige Friheder. Vores Forslag var virkelig ikke heller at foragte; tredsindstyve store Skibe, hundrede og tyve andre af forskjellig Størrelse, flere end septen tusinde Mand, og over tre hundrede Millioner, af hvilke Halvdelen strax ved vores Ankomst skulle komme i Landets Casse, alt dette var visselig ingen liden Hielp for Sverrig, som den Tid var meget i Betryk.

Ministeren, som var lige saa begierlig som jeg efter at slutte Contracten, sendte til den Ende de Herrer Bromstrom og Mendal til Kysterne af Madagaskar, for at bringe alle Ting i Rig-
tighed.

tighed. Men Carl den Tolvtes Død ved Frichshald til intet gjorde dette besynderlige Anslag; og al vores Forhaabning.

Denne sidste Ulykke vilde giort mig gandske forsagt, dersom ikke Savani havde tilbudet sig at dele sin Ulykke med mig, samt lovet mig, at jeg med Sikkerhed igien kunde træde i Søe-Røver-Selskabet. Paa den Tid fik jeg at vide, at Zaren vilde komme til Frankrig, og at De var i hans Følge. Jeg overtalede Savani til, at han tillod mig, at forsøge, at bortføre Dem. Her vil jeg ikke igientage hvor ofte det slog mig fejl. Lüttich, Paris, og Rhone-Flodens Bredde vare Vidner til mine glippede Anslag. Jeg havde endnu et Haab tilbage, og dette var det sidste. Dette Forehavende var meget vel begyndt. Da vi fik at vide, med hvilket Skib De vilde reyse bort, saa gjorde Savani sig Umage for at blive antaget som Styrmand derpaa; mange Matroser kiendte ham, hvilke havde drevet Søe-Roverie tillige med ham, og som ikke torde røbe ham af Gingt, for selv at blive straffede. Han sendte mig i Forvejen til Algier, og lod en af hans gamle Staldbrødre vide, at paa den og den Tid skulle et Skib af en vis Størrelse passere den og den Hønde, og at han vilde hjælpe ham til at gjøre sig Mester deraf. Fjorten Dage ferend den bestemte Tid, løbe vi ud fra Algier, og to Dage derefter, borttog vi det

det Sicilianſke Skib, ſom De har ſeet. De veed hvorledes den Bedragere Sanani, ſom havde faſtet ſig i Søe-Røver-Skiber, imedens Trefningen varede, undkom i Baaden med hans Ben, Søe-Roveren og nogle Reysſende.

Da jeg nu oprigtig haver fortalt Dem ſaa ſtore Skielmſtykker, maae De med Billighed have en Afſkye for mig. Jeg forſkrækkes ſelv for Dem, og udbeder mig ingen anden Naade, end at De ikke vil ſtraffe mig ſom jeg har fortient. Vilde jeg ſoge at opvække Deres Medlidenhed, og love Dem, at et Hjerte, ſom aldrig har vidſt af Dhyden at ſige, vilde forbedre ſig, ſaa bedrog jeg ſaavel Dem, ſom mig ſelv. Frihed, denne himmelſke Gave, ſom enhver Skabning haver Ret til at fordre, vilde for mig være en Naade, ſom jeg ſnart vilde misbruge. De lade alſaa mine Bønner fordoble, og ſkienk mig Livet. Hermed kan De fornøye Menneſkeligheden, Retſærdigheden og tillige Deres Gjern.

Saavel Azema ſom Idreville maatte nødvendig blive rørt ved ſaadan en Fortælling. De kunde neppe begribe, hvorledes en Skielm, ſom ſaa længe havde badet ſig i Blod, og begaaet ſaa utallige Misgierninger, kunde giøre ſaa rigtige og velgrundede Anmerkninger. Azema, ſom ved Moros Fortælling erindrede ſig al hendes forrige Ulykke, blev gandske Tankefuld,
dog

dog forlod hendes Tungsindighed hende, da hun saae den liden forladte Dreng, som efter Idrevilles Befalning blev hende bragt.

Jeg skienker dig Livet, sagde Ridderen, i det han vendte sig til Moro, og jeg vil skule dit Mavn og dine Laster. I Steden for at kaste dig i Lænker, saa skal du være frie. Lov mig allene, at du aldrig uden mig, eller uden min Tilladelse, vil forlade Den Malta, hvorhen jeg vil bringe dig.

Moro kunde paa ingen Maade haabe saa stor en Naade; han lovede Idreville, at han i Fremtiden aldrig vilde betragte sig selv anderledes, end som hans Slave. Azema fiklede imidlertid for den lille Galubuschka; hun spurgte Moro om dette Barns Hændelser, men han kunde ikke berette hende noget vist. Han vidste intet videre, end at der paa det Sicilianske Skib, som han borttog, havde været en Mand med sin Kone, to smaae Drengsbørn, og en gammel Berient, og at dette uhykkelige Barn laae i Arme-ns Arme, da Skibet fløj i Lusten. Uhykkelige Offer, raabte den medlidende Azema, hvor ung du end er, saa har du dog allerede udstaaet den grumme Skiebne! Hvor mange Taarer vil du ikke koste din Moder! O min Datter! jeg haaber at see dig igien! Himlen vil igien give mig dig for mine Taarers Skyld, men denne Stakkels Forladte kan aldrig vente at komme mere

mere i hans Moders Arme. Hun kunde ikke tale mere for Suk; og hun kunde ikke forlade dette elskværdige Barn.

Efter fem Dages Forløb kom man endelig til Malta. Efter at Idreville havde ledsaget Azema til sit Hus, forsøgede han sig til Storkmesteren, for at give ham Efterretning om sit Korstog. Han dulgte intet for ham af den smukke Russindes Hændelser, og aabenbarede ham tillige hvad han havde lovet Moro. Han blev nysgierrig efter at see Azema, og hvad Moro angaaer, saa gav han saa strænge Befalninger, at det var ham umueligt, at undflye.

Azema havde gierne ønsket at blive ubekiendt; alt hvad der syntes at opholde hendes Rense, var hende imod. Desuden var hun ogsaa bange for Idreville, omendskönt han havde gjort hende de helligste Løfter.

Og hvorledes kunde den Afholdenhed, han nu viiste, rime sig med hans forrige heftige Kierlighed. I de vilde Aar er saadan en Evang alt for vanskelig, saasom Sindslidelserne da en saa let lade sig bringe under Aaget. Idreville var en Ben af Dyden; naar den havde Overhaand hos ham, gjorde han ofte det Løfte, ikke at vanhellige den; men et eneste Dyrefast, som han gjorde til Azema, betog ham al
Magt

Magt til at holde det fattede Forsæt. Siden han var kommen til Malta, havde det vel hundrede Gange fortrodt ham, at han havde talet noget til Stor-Mesteren om Azema, og han søgte den ene Dag efter den anden, at opsejle den Besøgelse, som Azema skulle aflegge hos Stor-Mesteren. Den smukke Rusinde forundrede sig derover, og skyndte bestandig paa hendes Bortrejse. Imidlertid blev den dog idelig opsat. Idreville blev tankeslad og tungsindig, han vedede ikke at løste sine Dyne i Behret. Hans Hierte syntes nedtrykt af en Hemmelighed, som han ikke torde aabenbare. Endelig kom det Øyeblik, da den opdagede sig af sig selv.

Midt om Natten lod Idreville Azema opvække. Han sagde hende, at han nu havde funden en meget beqvemt Lejlighed, med hvilken hun kunde komme til Constantinopel; men man maatte ikke forsømme noget Øyeblik; Skibet laae paa Rheden og vilde strax lette Anker. Den elskværdige Rusinde troede dette, og gik med ham. Hvad Aarsag havde hun vel til at tvivle paa det han sagde. Han viiste hende et Middel, hvorved hun igien kunde komme til at see og omfavne hendes kære Stephanine, dette sinigrede hendes Moderlige Kierlighed alt for meget, at hun kunde have mindste Mistanke om noget Bedragerie.

Azema

Azema og Idreville vare i en Chaluppe. Bagten i Havnen, som var bestrøket, lod dem frit sejle ud, da de i det samme uformodentlig bleve anholdte af en bevoxnet Barke. Da Riddersen saae, at han var forraadt, tænkte han ikke mere paa at giøre nogen Modstand, som ogsaa vilde været forgieves. Han var gandske nedslagen. Azema kunde ikke begribe, hvorfor man ikke vilde lade hende reyse. Hun spurgte ofte om Aarsagen, men ingen vilde svaare hende. I midlertid førte man dem som Fanger til Stor-Mesterens Pallads. Han var opstaaet, og alting var skeet efter hans Befaling; han lod Azema træde ind. Min Frue, sagde han, den Begierlighed jeg havde efter at see Dem, burde ikke gjort Dem bange, endnu meget mindre nødte Dem til at forlade denne De paa en Maade, som har al Anseelse af en strafværdig Flugt. Idreville har aabenbaret mig Deres Herkomst, og Deres ulukkelige Hændelser, og jeg troede, at han sagde mig Sandhed, men han har uden Tvivl bedraget mig. Han har dulgt for mig den store Deel, De tager i hans Kierlighed. Han har indbildt sig, at jeg vilde forhindre Deres fælles gode Forstaaelse; De har ligeledes troet det, og i denne Forblindelse har De gjort Anstalter til Deres Flugt, for ikke længer at være bundne. Men, min Frue, hvorfor skal jeg tabe den Hønhedsfølelse, jeg havde fattet for Dem? Hvad er det for en Afgrund, hvori De

N

vil

vil styrte sig? De staaer særdig, at bringe Idreville, Dem selv og Deres Datter i Forsdervelse? Himmels, raabte den halv asinægtige Azema, er jeg den, som man gjør deslige Besbryndelser? O du, som beskiermer Uskyldigheden, forleen mig din Biestand! Jeg forgaaer! hvordan! jeg flye? jeg elske? Hvor skulle jeg flye hen, hvor min Datter ikke var? Naadige Herre, jeg kan ikke tale mere — man har bedraget Dem, den barbariske Idreville! troe mig, jeg er uskyldig, aabne Deres Øyne for Sandheden! Herpaa fortalte hun ham med en rørende og uforstilt Oprigtighed, hvor listig Ridderen havde bedraget hende.

Stor-Mesteren, som var en meget redelig Mand, og som forstod den Kunst, i rette Tid at læse i det menneskelige Hierte, troede strax, at Azema var uskyldig. Han lod Idreville komme ind, og med et vredt Ansigt sagde han følgende forfækkelige Ord til ham: Her seer I eders Offer, og eders Anklager; hør nu eders Dommer! hvad er der blevet af eders Lofte, eders Religion, eders Ærlighed og eders Dyd? Hvorledes beskiermer I eders Herkomst, og hvad hjælper nu eders Adelskab eder? O Himmels! hvilket grumt Hierte maae jeg ikke opdage hos eder? Er det paa den Maade, I belønner den, som har reddet eders Liv og eders Ære? Hvilken nedrig Taknemmelighed, at vilde med en ævig

ævig Skændsel belønne den, som haver reddet eders Liv fra en skammelig Døds Straf. Thi hvad er Livet uden Ære. Jeg taler intet om, at I saa aldeles haver forglemt eders Pligter imod mig; jeg veed, at man maae forlade Ungdommens Fejl, men at man ogsaa maae straffe Hjertets Laster. Jeg veed alle eders Troeløsheder; jeg har opsnappet eders Breve til Spanien. Jeg veed, at I vilde give Ordens-Korset tilbage, og derpaa søge Tjeneste, og at man havde lovet eder en. Alle eders Bøye ere mig bekendte. En eneste Post laae mig endnu paa Hjertet, nemlig: at jeg frøastede for, at Azema havde ladet sig forføre af eders Tale, og var bleven eders Medskyldige. Dog hendes Hjerte er reent; jeg befrier dette Offer fra eders Unimennelighed, og i Morgen skal hun reyse bort. Vel skulle jeg handle med eder efter Lovens yderste Strængighed, men jeg har Medlidenhed med eders Ungdom; et sikkert Sængsel skal bringe eder paa dndigere Tanker. Eders Forladelse og min Taushed vil berøe paa, hvorledes I fører eder denne mildde Straf til Nytte.

Ridderen stod som en Misdæder, hvilken forkyndes sin Døds Dom. Han kunde neppe drage sin Aande, og han var alt for meget rørt, at han enten kunde fælde Taare, eller frembringe et Ord. Endelig kom han noaentunde til sig selv. Jeg vil ikke soe at forsvare mig, saade
N 2 han

han til Stor-Mesteren. Mine Forbrudelser ere Dem bekiendte, og De straffer mig endda alt for lemsfældig for dem. Jeg kan ikke undskyldte mig. Min Pligt, min Ære, Azemas Eiegenlydighed, og hendes gode Raad, intet har fundet helbrede mig for denne fordervelige Sindslidelse, som hverken Tid eller Esterranke har formaaet at svække. Med hvilken Fortvivlelse forlod jeg Paris, og hvor stor var min Glæde, da jeg befriede Azema fra Slaveriet! Himlen giver mig hende igien, sagde jeg til mig selv, den vil forene mig med hende. En Levning af Dyd tvang mig, at sige Sandhed, da jeg fortalte hendes Hændelser, men det varede ikke længe, førend jeg igien fortrød det. Kiereste Azema, jeg er nok straffet, lad mig ikke have paadraget mig Deres Had, foruden min anden Plage; Kierlighed alene har gjort mig strafværdig.

Stor-Mesteren lod Idreville gaae ud, og bad den smukke Russinde at tage imod et Kammer i hans Pallads, indtil den følgende Dag, da et fransk Skib skulle gaae til Seyls, og bringe hende til Constantinopel.

- Den Fare, af hvilken Azema saa lykkelig var sluppet, erindrede hende paa nye om alle de Forhindringer, som havde mødt hende, imedens hun havde været paa Vejen at see hendes Kiære Stephanie. Du havde hun ikke længere nok
dig,

Dig, at være bange enten for Jorevilles Sindslidelse, eller for Moros Forfølgelser, dette uagtet svevede hun dog bestandig imellem Frygt og Haab, og Stor-Mesteren med al sin Bestyrelse formaaede neppe at tilfredsstille hendes Uroelighed. Hun reyste bort, fuldkommen overbevist om, at Ridderen var en meget farlig Elskere for hende; dog i det hun kom bort fra ham, ønskede hun i sit Hjerte, at han maatte være frie, og at hun ikke skulle have hans Fængsel at takke for hendes Sikkerhed. Hun talte med Stor-Mesteren derom, da hun tog Afsked. Mon Denne Høymodighed ikke var grundet paa fierligere Tanker? Vi kunde maaskee herefter faae det at see.

Det Franske Skib havde saa lykkelig en Sejlads, som man kunde ønske. Efter faa Dage fik man de syv Taarne i Sigte, og kort derefter kastede man Anker. Azema tog ind i Forstaden, Pera, hos den Russiske Minister, som allerede en lang Tid med Utaalmodighed havde ventet efter hende.

Hun var neppe ankommen der, førend hun, fuld af Glæde, skyndte sig til Constantinopel, og lod sig føre til Ali's Hus. Men hvilket For-
denstag for hende! Ali, den dydige Ali, beboede det ikke mere. Hvad er der blevet af denne Ulykkelige, hvad er der blevet af den Stakkels Stephanine,

phanine, som var betroet hans Omsorg? hvad vil der blive af den Stakkels kjerlige Moder? Azema spurgte meget nøye om alle Ting. Man berettede hende, at Ali var bleven mistænkt af Musti, at han ikke var rettroende, og at han tvivlede paa Religionens fornemste Grundsaetninger; han var falden i Unaaide hos Sultanen, man havde gjort Beslag paa hans Gods, og fastet ham i Fængsel, hvor han endnu var, og af hvilket han ikke kunde vente at komme ud paa anden Maade, end at blive sendt som landsflygtig til den De Rhodus, dersom han kunde være saa lykkelig, at undgaae den dødelige Strikke. Man troede, Stephanine var i Seraillet hos Sultaninden Valide.

Ingen Tilstand i Verden kan ligne den, hvori den bedrovede Azema nu befandt sig. Hun havde reist saa lang en Vej fra Moskau til Constantinopel, hun havde underkastet sig alle Farer, hun havde igiennemsejlet mere end eet Hav, og maatte nu see hendes Haab at strandre i Havnen! hun mistede den eneste Ven, paa hvilken hun kunde forlade sig, og tillige med ham hendes Datter, for hvis Skyld hun havde besluttet, at forlænge sit Liv. O Sandhed, en henstbedrovelig Tilstand! Hun kunde, desto værre! ikke bedrage sig. Ali, som var anklaget, forhørt, og fordømt af Musti, som var hans hemmelige Fiende, var forloren uden al Redning, og

og Stephanine, naar hun engang var i Seraillet, saa kunde hun ikke uden et Underværk igien komme derudaf.

Den smukke Rusinde, som herover var bleven gandske forsagt, drog tilbage til den Russiske Gesandts Pallads, og fortalte ham alt hvad hun havde hørt. Men hvad for et Raad kunde han give hende? han var alt for flog, at han skulde sætte sin Anseelse i Fare, hans Forbønner vilde giort Alis Ulykke endnu mere vis, og endnu stærkere tilluftet Stephanines Fængsel. Hos Porten veed man intet af den Folke-Ret, som er saa hellig over hele Europa. En udenlands Minister faaer ikke Stor-Sultanens fiendtlige Tanker at vide, førend han bliver ført til Stats-Fængselet; paa saa uretsfærdig en Maade havde Achmeth i forrige Krig altid erklæret sig for eller imod Rusland. Gesandten kunde altsaa ikke giøre videre, end have en oprigtig Medlidenhed med Azema; en svag Trøst i en stor Ulykke! Denne saa billig fortvivlede Moder henbragte henz Matten med Graad.

Den anden Dag om Morgenens lod den Jodinde sig melde hos hende, som havde giort hende saa gode Tjenester, da hun første Gang opholdt sig i denne Stad. Den smukke Rusinde skielvede af Glæde, da hun horte denne Rosnes Navn, som hun gandske havde forglemmt.

Hun løb hende i Møde, og fortalte hende i en Høst al hendes Ulykke, særdeles Ali's Fængsel, og det, at hun havde mistet hendes Datter. Judith (dette var Godindens Navn) var et listigt Fruentimmer; hun var vant til alle Serrailers Trækker, og havde ofte fuldbragt de allerbesværligste Ting. Jh nu! sagde denne gamle Kone, hvorfor vil De saa aldeles overgive sig til Bedrøvelsen? troer De, at der er slet ingen Hjelpe-Middel for Deres Ulykke? o! jeg har, paa min Ære, udrettet langt andre Sager. Men vi ville engang ret estertænke dette Tæn. Formedelst Muftis Fiendskab, er Ali fæstet i Fængsel, og denne ærlige Mand forfølges under Ærin af Religionen. Jeg forundrer mig ikke derved. Ali har Penge, og dersom han skal døe, saa falde de i den gode Hr. Muftis Kasse: o! jeg tænker nok disse Høflere, af bare Gudfrimodighed giøre de alt det Onde de vil. De bruge det Sværd, som Sultanen haver givet i Deres Hænder, langt mindre til at forsvare Deres Prophets Ære, end til at hevne deres Hovmod, og at tilfredsstille Deres nedrige Gierlighed. Saa ringe jeg end synes at være, saa har jeg dog allerede styrket nogle af disse hellige Bedragerer, ved det, at jeg har aabenhjærtet deres neddrægtige Kunstgreb. Denne maae ikke heller troe, at han endnu er sikker for sin. Jeg maae besøge Ali. Jeg har nogle Benner, som kan forskaffe mig Indgang i Fængselet. Der
paa

paa vil jeg sætte mig i Bevægelse. Jeg veed allerede, at Bezieren, Bostangi-Bacha og Tarnitscharernes Uga, ere misfornøiede med ham. Han skal falde, eller — dog, jeg siger intet. Vi ville først tale noget om den anden vigtige Sag. Stephanine er altsaa i Seraillet? I Sandhed, dersom hun kun er noget smuk, saa vil det staae meget haardt, at faae hende ud af dette Fornøielseernes Opholds-Sted. En ung Skionhed, som lover at blive fuldkommen med Tiden, at ville rive saadan en ud fra de Troendes Beherskeres veltystige Begierligheder, det var et forvovent Forsæt! ach! de gior mig gandske forstræffet, raabte Azema, o!-fiere Judith, betænk dog, at jeg er Moder — Taalmodighed, min smukke Frue, saaledes faldt Judith hende ind i Talem, De er meget hastig, for Pokker; det er ikke got at skienke med Dem. — Nu da denne Stephanine, dette lille allerkiereste Creatur, som De holder saa meget af, ja, det skal De see igien, og De skal omfavne det. — Himmel, sagde Azema, skulle det være mueligt, jeg døer af Glæde, — en hvad, sagde Jodinden, hvorfor vilde De døe, det var jo en meget pudseerlig Tanke, — dog, vi ville ikke skienke. Jeg erindrer, at De kan spille paa adskillige Instrumenter. Sultaninderne ere ret rasende efter Musik, særdeles paa fremmede Instrumenter. Jeg vil udbasune Deres Dygtighed, derved kan De komme ind i Seraillet. Derinde regierer

en forstræffelig Riedsommelighed. De smukke Ganger vil ønske at see Dem. Sultaninden Valide, hvis forslitte Hierte ikke længer er beqvem til at tage imod de onime eller oprørske Følelser, vil være den første, som ønsker at have denne Fornøjelse. Stephanine er bestandig hos hende; Favoritinden bliver ogsaa en af dem, som vil høre til. Sultanen, — hvem kan vide — Dog, jeg haster til Allis Fængsel, derfra til Seraillet, derpå kommer jeg hid tilbage, De maae holde sig færdig, at følge mig, alle Ting skal gaae got.

Naar man har troet, at alting uden nogen Redning var ude, og man saa seer Haabet paa eensgang igien at oplive, saa er det neppe, at Sielen kan finde sig deri. Den smukke Russinde sovede i to Timer imellem største Frygt og Haab. Endelig kom den gamle Jodinde tilbage. Det er endnu ikke ude med Ali, sagde hun, han faaer ikke den ulykkelige Strikke førend i Morgen — I Morgen! raabte Azema. O Himmel! — Ja, ja, sagde Jodinden, ikke før end i Morgen! Denne Eftermiddag kan vi anvende til vores Fornøjelse. Vi ville gaae til Seraillet, og der skal De spille paa Luth. Jeg haaber, De vil gjøre det meget smukt, og jeg lover Dem, at De i mig skal have en ret opmærksom Tilhører. Maaſkee vi faaer Stephanine at see, — og maaſkee ikke — O min fiere
 Jus

Judith, sagde Azema, hvor kan de finde saa
dan slem Fornøielse i at plage mig? De maae
ikke falde mig ind i Ordet, svarede Jødinden,
jeg siger maaskee; thi man kan ikke sværge for
nogen Ting. — Hvem veed, om ikke hundrede
Ting kan komme i Veien. Naar vi saa kom-
mer ud af Serraillet, saa vil jeg gaae til mine
Venner, som visselig ikke ere Mustis; men først
vil jeg besøge deres Favoritinder, disse ere de
Talsmænd, til hvilke jeg tager min Tilflugt,
naar jeg vil være lykkelig i noget, og De maae
troe mig, min fiere Veninde, at en Sag gaaer
ofte ikke rigtig, fordi man ikke har gjort to smukke
Dyde til sine Fortroelige. Disse Favoritin-
der skal tale med hans Højheds Ministre, som
hiemme i deres Kamre langt fra ikke ere saa
Enurvorne, som de ere i Divan. O! der-
som De allene vidste, hvor tanne disse Herrer
ere, hvor — hvor utaalmodig de gjør mig, faldt
Azema hende ind i Talem. Sagte, svarede
Jødinden, Taalmodighed! jeg fortæller Dem
alle mine Hielpemidler. Fruerne skal altsaa fore
Ordet, vores ærværdige Herrer skal høre paa
dem, blive bevægede, love alle Ting, og giere
sig lystig. I Morgen, naar den første Bon er
holdet, forsøner de sig i Divan; de Eroendes
Beherskere haaber jeg ogsaa lader sig see der,
og dersom Ali imidlertid ikke er reyst til Paradiis,
saa troer jeg, at han om Aftenen, — om Af-
tenen er han allerede qvalt: — o min fiere Ju-
dith,

ditch; — for Pokker! dette er ikke min Skyld,
 — jeg kan ikke være hurtigere. I øvrigt er det
 endda mueligt, at Musti, som skriftlig haver
 lovet Ali at spare hans Liv, dersom han vil
 betale ham fem hundrede Punge, endnu oppebier
 hans Svar, førend han af Kysseren udbeder sig
 en Ordre til hans Genrettelse. Vi ville stedse
 haabe. Mine Benner, som bærer lige saa stærkt
 Had til Musti, som de haver Afstøne for ham,
 hvilket ogsaa er ret, thi han staaer i Naade hos
 Kysseren, og han er en langt større Hyklere,
 end de ere Bedragere, mine Benner blive ind-
 tagne af deres Favoritinder, de lade sig alle see
 i Divan med mørke Ansigter og nedslagne Øyne.
 Staten, vil enhver sige, trues med den største
 Fordervelse; Musti er en Forræder, som søger
 at støde din Hønhed fra Thronen. Hver Dag
 begaaer han tusinde uretfærdige Gierninger, hvilke
 han siger, du er Skyld udi, for at berøve dig dit
 Folks Kierlighed og Fortroelighed. Ali, den
 redelige Ali, bliver et Slagoffer for ham, der-
 som du, o de Troendes Æns, ikke udrækker din
 Hielperige Haand over hans Hoved. Hans
 hele Forbrydelse er, at han elsker dig, at han
 har soret, at aabne dine Øyne, og, at han er
 rig. Sultanen vil derpaa blive rasende, og sige;
 — men jeg veed ikke hvad han vil sige, — jeg
 vil derfor heller tie. Det beste er, at Ali har giv-
 vet mig Mustis Brev, som jeg endnu i Afstien
 vil levere til en af Favoritinderne. Det kan
 giøre

gløre en meget god Birkning, dersom det ikke allerede er for sildig. Dog, lad os gaae, det er paa Tiden, at vi forsoyne os til Seraillet, Sultaninderne vil just nu til at drikke deres Sorbet.

Det havde været meget uforsigtig af Azema, om hun havde søgt at afbryde denne Jodiske Gladderinde; derved havde hun saa meget sildigere kommet til det Sted, hvor hendes fiere Datter opholdt sig. Hun gik altsaa ikke, men hun fløy til Seraillet. Der var befaleet, at føre de tvende Fruentimre ind i Sultaninden Valides inderste Kammerv. De gik igiennem Haven, og kom til en Sal, som var aaben paa alle Sider, men laae dog skjult for Solens Straaler. Sultaninden sad med nogle af hendes Fortroelige paa et prægtigt Teppe; bag ved hende hang et Forhæng need fra Loftet, som syntes at dele Salen i tvende Dele.

Azema, som blev anført af Jodinden, nærmede sig til Teppeet, og fastede sig, efter tyrkisk Sædvane, need for Sultanindens Fødder, som var saa naadig, at løste hende op, og meget kierlig at omfavne hende. Den smukke Rusinde lod hendes Dyne løbe omkring overalt, for at lede efter Stephanine, men ikke et af de nærværende Ansigter syntes at være hendes. Hun blev meget uroelig; man havde forsikret hende,

at

at denne uskyldige Skønhed aldrig vigede fra Sultaninde Valides Side, og dog kunde hun ingensteds see hende; hvad Fordeel kunde hun love sig af denne Udmygelse, dersom hun ikke igien skulde see hendes Datter? man rakte hende imidlertid en Luth; den smukke Rusinde spillede paa den paa en meget fortryllende Maade. Hun sang, og hendes Stemme var ædel, fuld af Melodie, og høyst rørende. Salen gav Gienlyd af det meget Biesald man gav hende. Sultaninde Valide var gandske henrykt, da Forhængen aabnede sig, og paa eengang fremviste Sultanen med hans hele Hof, og den regierende Sultaninde, som just sad og smilede ad den unge Stephanine. Alting blev stille ved dette Optrin. Azema løstede Ønnene op imod Sultanen, Favoritinden, og imod Stephanine, udstrakte Armenene, kunde ikke tale et Ord, men faldt need i Asmagt paa Teppeet. Hele Selskabet blev forvirret. Achmeth, og Sultaninderne vare omhyggelige for Azemas Person, og hjalp hende, saa meget mueligt var. Endelig kom hun til sig selv igjen. Svag og mat kastede hun sine Øjne omkring iblandt Selskabet, hun saae hendes Stephanine noget borte, hun gjorde sig Plads til hende, og sluttede hende i sine Arme, raabende: O min Datter, saa seer jeg dig endelig igjen, nu vil jeg doe fornøjet. Alle forundrede sig over disse Ord; Sultanen nærmede sig til dem, og befalede Azema, at forklare denne Hemmelighed. Troendes
Behers

Beherskere, sagde hun, du seer i mig den ullykkelige Mazeppas Enke. Du seer i denne lille Uskyldige Frugten af et Ægteskab, som Himlen selv havde billiget, men som Skiebnen gjorde ulykkelig. Ali, denne din Høyheds dydige Slave, forvarede denne Skat for mig, og jeg skulle just igien annamme den af hans Hænder, da han formedelst den grumme og gierrige Mustis Forsølgelse — — Himmel, raabte Sultanen, hvilken en Gudsbespottelse! Mahomets Gud! kan jeg høre paa den, uden Brede. Ulyksalige, understaaer du dig, at anklage den fuldkomneste Dyd? dersom den troeløse Ali forfølges af Musti, saa er det Himmelens Sag han fører, saa er det Thronens Majestæt — — holdt inde, Troendes Beherskere, faldt Jodinden ham ind i Ordet, tag dig i Agt, at du ikke fornærmer din egen Retfærdighed: læs dette, før end du straffer! paa samme Tid overleverede hun ham Mustis Brev, hvilket hun havde faaet af Ali, og som han aldrig havde troet, at skulle blive robet. Sultanen fandt det stilet saaledes:

Musti til den forhærdede Ali.

Elendige, skielv! Dodens Engel soever over dit Hoved. Jeg kan forderve dig, jeg kan redde dig; enten du er skyldig eller uskyldig, saa har Sultanen sat din Skiebne i mine Hænder. Elsker du dit Liv mere end dine Rigdomme, saa send mig denne Seddel tilbage tillige med en Anviis:

viisning paa hundrede Punge af din Formue. Hermed kan du kiope dit Liv. Slipper du ud af dine Lænker, og du lader dig merke med den ringeste Klage, saa er du om en Hals. Betænk dig, i Morgen paa denne Tid skal man hente dit Svar.

Alchmeth blev overmaade forbittret, han fiendte Mustis Haand, og var overbeviist om hans Medrighed. Han skal doe for dette, den Forræder! raabte han. Saaledes at misbruge min Fortroelighed, at bevæbne sig med Religions Sværd, for at undertrykke Uskyldigheden! han skal doe! i samme Øjeblik maatte Janitscharernes Alga komme til ham, da han gav ham den strengeste Befaling, at sætte Musti af, og at befrie Ali. Hvad eder angaaer, dydige Moder, sagde han til Azema, da har eders Omhed aldeles berøget mig, men I faaer dog ikke eders Stephanine igien, førend I har forstalt os alle eders Tildraaelser. Men du, sagde han til Zedinden, som har aabnet mine Øyne, dig skal udbetales hundrede Punge af Mustis Formue, førend jeg ved den strengeste Landstingstighed ævig jager ham bort fra mine Øyne.

Azema og Judith faldt need for Sultans Fodder. Deres Øyne sagde indelig, hvor højslig deres taknemmelige Hjertter vare rørte af Monarkens Naade. Intet var imidlertid mere besvæget

vægeligt, end Stephanines Taare, og de Kierligheds-Tegn, hendes ædle Moder vliste imod hende.

Fulde af Erbødighed og Taknemmelighed, saa og forvissede om Storherrens Naade, forfønede Azema, Stephanine og Judich sig igien til den Russiske Gesandts Pallads. Den befriede Ali havde ligeledes allerede begivet sig dertil. Dette var en nye rørende Scene. Azema var den ærlige Ali forbunden for hendes Datter, og Ali havde Azema at takke for sin Ære og sit Liv. Han fortalte den smukke Russinde alt hvad han havde lidt, siden den forfærfkelige Nat, da han blev bunden til en Pæl i sit Telt, og altsaa ikke kunde hindre, at hun blev bortført. Moro, som vi tilforn har hørt, var ved Dagens Frembrudelse igien kommen tilbage. til Leyren, og de afskyelige Mordere havde forskaaet den uskyldige Stephanine. Denne nederdrægtige Anfører for Saporogerne, som var fortvivlet over, at alle hans Anslag vare slagne ham Genl, holdt det for en synderlig Gunst af Lykken, at Ali og Stephanine endnu vare i Live; han holdt dem for Gifler, som maatte holde alle hans Fiender i Erbødighed for ham. Man veed, hvorledes han paa nye tog sin Tilflugt til Saporogerne, over hvilke han tilforn havde befalet, og hvorledes han forgieves gjorde sig Umage for, at overvinde den nye Anfører,

D

for

for igien at trænge sig ind i sin forrige Post. Imidlertid veed De ikke, sagde Ali til Azema, hvilke Plager denne affhyelige Moro i to fulde Aar lod mig udstaae. Hver Dag var jeg bang for Stephanines Liv, og hver Dag syntes ogsaa at være den sidste af mit Liv. Ofte ønskede jeg mig Døden, saasom jeg ikke længere kunde udstaae mine Lidelser, men i deslige Øyeblikke fastede jeg mine Øyne paa Stephanine, hun rakte mig hendes Arme, jeg tænkte paa hendes ulukkelige Moder, og Himmelen gav mit Hierte paa nye noget Haab, saa jeg besluttede at leve. Endelig blev Hovedet for Saporogerne overvundet af hans Fiender, han søgte at forskaffe sig Portens Beskyttelse, og satte mig og Stephanine i Frihed. Hans Ønske lykkedes ham, Storherren gav ham en Castan, saa og vigtige Friheder for hans Folk.

Jeg skrev Dem strax til, smukke Azema, og ventede med Utaalmodighed paa det Øyeblik, da jeg igien kunde overlevere Stephanine i Deres Arme. Mustri, dette lykkelige Hoved for vores Religion, havde i min Fraværelse bemægtiget sig en Deel af mit Gods, under det Paaskud, at han deraf vilde gjøre got imod de Fattige, hvilket Sultanen ogsaa havde tilladt ham. Jeg understød mig at klage over hans Uretfærdighed; jeg overgav Divan adskillige Begieringer, men intet var i Stand til at rive mit Fæderne

derne: Gods af hans gierrige Hænder. Hvilken Sag er vel uretsfærdig, naar den understyttes af Anseelse og Renker? jeg saae mig udplyndret, uden at jeg torde flage. Den Fattigdom, som forestod mig, skulde ikke gjort mig utaalmodig, dersom ikke Stephanine først havde kommet til at lide derved. Hvad har jeg ikke udstaaet, for at tiene dette elskværdige Barn? Hvor mange Taarer har jeg ikke fældet for hendes Skyld? Denne Stakkels unge Rose har, da den endnu neppe havde aabnet sig, udstaaet de haardeste Storme! Gid Himlen giøre hendes tilkommende Liv mere stille og behagelig! Jeg begyndte allerede at vænne mig til min Fattigdom, da Bezier Cumurgi faldt i Unaade Ali — Capolgi, min Slægt, min Ven, og den største Modstandere Musti kunde have, kom igien til denne slibrige Post, og opmuntrede paa nye mit svækkede Haab. Han elskede Retfærdighed, og vilde styrte Hovedet for vores Lov; men han forarsagede sig selv derved et desto hastigere Fald, nemlig tre Maaneder derefter. Hans Fald havde nødvendig ogsaa styrtet mig, men jeg havde intet mere, som Musti kunde røve fra mig, saasom al min Formue allerede var i hans Hænder. Jeg var henkastet under et lavt Tag, jeg havde intet tilovers, som kunde friste hans Gierlighed, og mit Liv var saa slet et Offer, at endogsaa hans Hævn forsmaaede det.

Himmelen lader ofte noget skee, som maas sætte de Stolteste i Forvirring. Den Bedrager, som Mustri havde betient sig af, for at bemægtige sig mit Gods, og som uden Tvivl havde faaet den halve Deel deraf, blev i sin Døds-Time saaledes plaget af sin Samvittrighed, at han tilstod sin Uretfærdighed, og befalede, at man skulde igien gøtgjøre mig tre hundrede Pungc. Eadi, som maatte opskrive dette i nogle Vidners Nærværelse, saa sig nødt til at tilstille mig disse Penge, men han fortiede Skriftet, som indeholdt Mustris affkyelige Mishandlinger.

Denne Naade af Forsynet antændte paa nye Mustris Brede imod mig. For desto lettere at styrte mig i Fordervelse, anstillede han sig, som om han var bleven min Ven. Jeg var saalættroende, at jeg ansaae hans grusomme Trædskehed for en Slags Omvendelse, og i min Ærlighed overlod jeg mig aldeles til hans falske Vensskab. Kan et oprigtigt Hjerte vel være mistroisk? En Dag, da adskillige Zmaner vare tilstæde, taledes vi om den Mahomedanske Religion, han lod sig merke med adskillige Tvivl i Henseende til Alkoranens umiddelbare Indskyndelse, og Mahomeths guddommelige Kald. Jeg tilstod ham, at jeg havde Høragtelse for Propheten, saasom han havde draget Araberne fra deres Afguds-Tjeneste, og bragt dem til den sande Guds Kundskab, men intet fornuftigt Menneske kunde

troe

troe alle de urimelige Ting, som indeholdtes i hans Lov-Bog. Hans Rejse, som han i een Nat havde forrettet fra Mekka til Jerusalem, og igiennem alle Planeterne; Maanen, som han havde deelt i tvende Parter, fordi den var ham i Beyen, og saa mange andre latterlige Ting, havde meget let fundet forblinde Dynnene paa vore Forsædre, men i vore nyere Tider streed de alt for meget imod den sunde Fornuft. Man finder overalt Tanter, som han har laant af Magis, og lært i en Samtale med en christelig Munk; og overalt kunde dette Paradiis, som blot var optænkt for Sandsernes Belyst, og Denne Religion, som saa meget tattede sig efter dens Tilhængeres Sæder og Smag, ikke være en Religion, som Gud umiddelbar havde indgivet. Disse Ord, som bleve taledes i den største Fortrolighed, forvoldte min Dods-Dom. Den rasende Musci kaldte strax paa sine Berientere, og lod mig kaste i Fængsel, hvor jeg af sex dertil købte Vidner blev overbevist om min Ugudelighed, og havde gandske vist maattet miste mit Liv, dersom ikke Judith havde taget sig af Sagen, og styrtet ham ved hans eget Brev. Min forunderlige Redning, for hvilken jeg haver Gud allene at takke, er et Beviis paa, at han vaager over alle Mennesker, og hører vor Bøn i Nøden.

Saaledes taledes Ali, denne værdige Muselman, som, omendskiont han var opdraget i sit

Folks Fjendomme, dog beholdt koldt Blod, nok til at undersøge dem, og ikke at antage dem, uden for saa vidt de en vare stridige imod den sunde Fornuft. Azema kunde ikke kraftig nok udtrykke hendes Hjertes Taknemmelighed for denne værdige Ven; kjerlige Taarer randt need af hendes Kinder, og beduggede hendes kiere Stephanine. Judith blev overvældet med Berømmelser, og den Russiske Minister tog ligesledes oprigtig Deel i al denne Lykke. Bezieren havde givet ham Efterretning om alle Ting, og tillige meldet ham, at Sultanen og hans Moder havde befaleet, at Azema og Stephanine skulle holdes frie i alle Ting, saa længe de bleve i Constantinopel; en Ære, som Gesandtere vel ellers allene undde, men som Keiseren ogsaa lader vederfares Personer, for hvilke han vil vise en besynsderlig Naade.

Azema havde ofte, saavel i Frankrig, som paa hendes Rejse til Constantinopel, skrevet til Keiserinden Catharina, men aldrig faaet noget Svar. Et Oprør, som nær havde havt meget farlige Følger, og Krigen imod Persien, i hvilken Keiserinden fulgte med hendes Gemahl, havde forhindret Svaret. Vi ville her anføre noget af disse Begivenheder.

Peter den Store, som henvendte alle sine Tanker paa sit Riges Beste og Ære, fik at vide, at der imod Norden af det Caspiske Hav var en
 Flod,

Flod, Daria kaldet, som havde sit Udspring i de Calmuckers Land, og førte Guldsand med sig. Zaren udsendte Prins Alexander Bellewitz, en Søn af en Circassisk Fyrste, med nogle tusinde Mand, for at gjøre sig Mester af denne Flods Udlob, og at oprette nogle Skanser ved det Caspiske Hav. Bellewitz efterkom paa det næste Keiserens Befaling, han anlagde tvende Fæstninger, og gjorde sig til Mester af denne rige Flod. Saavidt gik alle Ting lykkelig for denne Anfører; men siden lod han sig forføre af Tartarernes Chan, og deelte sin Hær i adskillige smaae Hobe, for desto lettere at faae Levnets Midler, og at sætte sig i desto større Anseelse ved Mængden af sine Poster. Dette ledte just Tartar-Chanen efter, han overrumplede Bellewitzes Fortrop, needsablede den, tog en Post bort efter den anden, og den ulykkelige Bellewitz selv tillige med to tusinde Mand, som han havde i en Hast trukket til sig, bleve gjort til Krigsfanger. De ubarmhertige og barbariske Tartarer slebte den Russiske Anfører hen til deres Chans Telt, hvor der var udbredt et rødt Teppe, hvilket hos disse Folk er Tegn til Dødsstraf, paa dette blev han nedkastet, og paa den grumme Maade henrettet. Disse Barbarer skaanede ingen, uden Artilleristerne, Musicanterne, og nogle Frievillige. Derpaa leedte Calmuckerne Floden paa en anden Bø, og forvarede alle Tilgange til den.

Peter den Store fik tillige med denne be-
 drøvelige Tidende ogsaa at vide, at han for alt
 dette kunde takke Prins Gagarins Trækker, som
 han havde gjort til Statholder i Siberien. Ga-
 garin, som levede langt borte fra Hoffet, og
 havde en uindskrænket Magt i et stort Land, og
 eyede umaadelige Rigdomme, og tillige blev til-
 bedet af Folket, fattede det Anslag, at afkaste
 det Russiske Aag, og oprette sig et nyt Konge-
 rige. Han havde selv ophidset det Russiske Hof
 imod Tartarerne, og beskrevet deres Magt som
 meget farlig. Det Foretagende ved Floden Da-
 ria havde gjort alle hans Anslag til Jinter, om
 det havde gaaet for sig, han maatte altsaa søge
 at drive det tilbage. Han fandt Længsel til,
 at bestikke Tartar-Chanen, og at sætte Mis-
 tanke i Calmuckerne. Imidlertid fik han en
 Mængde Krigs-Fornødenheder af Keyseren, og
 enhver Forstærkning han fik, formerede hans
 Tilhængeres Partie. Man kunde i Moskau ikke
 faae det mindste at vide om denne Sammenrot-
 telse; thi Statholderen var allene Herre over
 Lande-Bevæbning, og bortsendte selv alle Courerer.
 Siberien stod altsaa paa Nippet at blive et eget
 Kongerige, som formedelsst sine Grændser vilde
 holde med Tartarerne, og blive en uforsonlig
 Fiende af Rusland. Den lykkelige Stierne,
 som havde Indflydelse i Peter den Stores hele
 Regiering, befriede denne Prins fra en Ulykke,
 som reent vilde fordulst hans sidste Regierings-
 Aar.

Mar. En Officier allene af Besætningen i Tobolsko opdagede Sammenrottelsen. Han havde det Mod med sine Underhavende, at tage Prins Gagarin fangen i sit Pallads, og at tilegne sig al Magten. Han sendte strax Bud til Moskau, for at give Efterretning om sin Opsørsel, og at udbede sig Hielp og nye Befalninger, hvorledes han videre skulle forholde sig. Zaren samtykkede alt, hvad denne tappre Officier havde gjort, og lod Gagarin hente til Moskau, hvor han fik sin fortiente Straf. Azema, som var Prins Gagarin nær beslægtet, kunde altsaa ikke forundre sig over, at hun i denne Tid ikke fik noget Svar fra Keyserinden.

Neppe var Zaren befriet fra denne Betyngning, førend han maatte vende sine Vaaben imod Persien, hvor en Tyran under Religionens Dække med hundrede og halvtredstusindstyve tusinde Mand ødelagde alle Ting. Myrweis af de Aghwaners Stamme, en Mand, som kunde bruges til alle Ting, som var dristig, og forstod at smigre sig ind hos Folk, havde, da han kom tilbage fra en Pilgrimsgang til Mekka, udgivet sig for en, som havde guddommelige Indsigtsdelsler, og tog sig for, at støde den svage Hussein fra Thronen, som lod sig selv regiere af sine Fruentimre og Gildinger, og sit Folk undertrykke af sine uværdige Yndlinger. Aghwanerne bleve først forførte, i Spidsen af dem indtog Tyrannen

nen Staden Candahar, dræbte Fyrsten af Georgien og hans hele Familie, og tog hans Skatte i Besiddelse. Efterat hans Krigshær havde formeret sig med en Mængde Misfornoyede, gif han Sophi i Møde, som forsamlede sin Hær paa Sletten ved Ispahan. Den Persiske Monark var saa feig, at han tog Flugten, saasnart Fienden nærmede sig, og søgte om Hielp, som han ikke fortiente. Peter den Store stod den Gang med en Deel Tropper i Armenien, og havde just indtaget den berømte Stad Derbent. Han gav Gusseins Gesandtere det Svar, at han vilde hielppe deres Herre imod Rebellerne, dersom han vilde beqvemme sig til, for ævig at afstræde til Rusland Derbent og Eaku, og de Provinkier Ghilan, Mazanderan og Alterabat. Traktaterne bløve sluttede paa disse Vilkor, og formedelst Sophis Feighed fik Rusland i en Dag mere Land, end det ellers havde fundet indtage i tre Aar. Peter den Første lovede den svage Gussein en Hielp, som han ikke kunde saa let vente sig nogen Nytte af, formedelst den lange Ven, som var imellem dem. Gussein bortgav ligeledes tre Provinkier, over hvilke han ikke længere var Herre, og som han ikke var i Stand til at forsvare.

Saa som Kenserinden havde fulgt hendes Gemahl paa dette Krigs-Tog, saa havde hun ikke havt Lejlighed til at svare Azema, men da Kenserin

seren besluttede, at lade sin Gemahlinde offentlig krone, saa erindrede hun sig igien den smukke Russinde, og skrev hende til, at hun skulde skyn-
de sig, at komme tilbage. Dette Brev fik Azema kort efter den Tildragelse i Seraillet.

Hun skulde altsaa forlade Constantinopel, og skilles fra Ali, uden Haab, nogen Tid at see ham mere. Denne værdige Ben saae med største Bekymring de Anstalter, hun gjorde til hendes forestaaende Vortreise. Han elskede endnu Azema med saadan Iver, som han havde været i den munterste Alder, men tillige ogsaa med al den udvortes Evang, som et fornuftigt og stille Benskab allene kan paalegge sig. Naar den smukke Russinde var nærværende, var han altid Herre over sin Sindslidelse, men i den roelige Nat tænkte han paa hundrede Anslag, hvilke han dog igien forfastede, saa snart det blev Dag. Han vilde følge hende til Moskau, tilbyde hende sit Liv, sin Rigdom og sin Haand; men saa snart han ret overveiede dette Anslag, saa syntes ham, at hans Religion og Alder vare uovervindelige Forhindringer. Vi maae være billige, sagde han til sig selv, Azema er ikke bestemt for mig, min Elskov forfører mig. Mit Ansigt, som er blegt af Alder, skifter sig ikke til de Roser, som pryde hendes Kinder. Jeg har hende at takke for alle Ting; men i det mindste skal hun være mig Takskyldig, fordi jeg opofrer for hendes
Skuld

Skyld mine Sindslidelser. Uroelige stormende Kierlighed, du skal visselig ikke forjage den Hønsagtelse, jeg er hende skyldig. Mit endnu alt for smaa Hierte skal aldeles overlade sig til Følelser af den reneste Taknemmelighed, og jeg vil opofre min Lyksalighed for at befordre hendes. Og naar jeg betragter alting, hvad er det vel da, som jeg opofrer hende? Nogle faa Øjeblik, hvis Traad Dødens Engel snart vil affkære! om ogsaa den dydige Azema vilde faste hendes Øjne paa mig, og værdige mig, at blive hendes Mand; mon jeg da kan forglemme, at vores Religion er forskiellig? Skulle hun forlade hendes eller jeg min? Aldeles ikke! og dog kan en Religion, som blot smigrer vores Sindslidelser, umuelig have sin Oprindelse af Gud. Man maae giøre sig renere Begreb. — Himmel! oplys min Aand, og viis mig Vejen til Sandhed! paa denne Betragtning maae jeg anvende den korte Tid, jeg endnu skal leve. Jeg frasiger mig altsaa, o Azema! den reneste Kierlighed, som jeg haver følt for dig, for ævig at agte dig høyt. Og du, min kierreste Stephani-ne! dig bør jeg elske, elske som en Fader. Himlen give, at jeg, ved den Omfarg, jeg har baaret for dig, haver nedlagt Sæden af din Moders Dyder hos dig.

Efter disse Betragtninger blev Ali roeligere, han fulgte ikke for Azema de adskillige Brev-gesser

gesser som gik for sig i hans Siel, og hvor besværlig det havde været hans Fornuft at overvinde dem. Azema kunde allene beklage ham, hun var opfyldt med Taknemmelighed imod ham, men det stod ikke til hende, at have kierligere Følelser; thi de vare alle henvendte til Stephanine.

Man kan let forestille sig, hvor bedrøveligt det maae have været for disse dydige Sieler, at tage Afsked fra hverandre. De havde ikke engang i tre Maanedes havt Tid nok at berede sig dertil. Azema og Stephanine vare allerede langt borte, da Ali endnu stedse troede, at han saa dem for sig og talde med dem.

Vegen fra Constantinopel til Moskau er lang og farlig, dog blev den lykkelig overstrid, allene, at de Rejsende bleve noget udmattede. Azema, som bestandig havde at bestille med hendes Stephanine, som nu begyndte at faae mere og mere Forstand, og som tillige havde al muelig Omfarg for den liden Galibuschka, merkede ikke engang, at Vegen var lang. Endelig ankom hun til Moskau, og, efter Keyserindens udtrykkelige Befaling, stod hun af ved Slottet. Hun vilde falde need for Keyserindens Fodder; men Keyserinden forhindrede det, i det hun meget kierlig omfavnede saavel hende som Stephanine, og i sær viiste hun sig meget venlig imod den sidste. Jeg har faaet al Deres Ulykke at vide, saaledes
begynde .

begyndte Kæserinden at tale, og jeg har ogsaa oprigtig taget Deel deri; da De nu igien er kommen tilbage til Deres Fæderneland, saa skal De ikke mere komme fra mig, og jeg vil gjøre alt hvad der staaer i min Magt, for at gjøre Dem lykkelig i Fremtiden. Jeg opfylder med Fornøielse tvende Pligter, som jeg haver gjort mig til en Lov, da jeg blev sat paa Thronen; nemlig, at ære Guden, og igien at gotgiøre Skieb- nens Uretfærdighed. Vær De min Veninde, Azema! lad mig paa Thronen nyde den saa siældne Lykke, at jeg har en oprigtig Ven. Da De selv haver lidt saa meget, saa vil Deres Hjerte røres desto mere ved Folkets Ulykke; i Dem vil det findes en trofast Talsmand, ligesom i mig en Moder, der paa alle Maader vil søge at lette dets Byrder. En Vndling, som ikke veed hvad Ulykke er, kan være en redelig Mand, og tillige en haard og streng Minister; men den, som selv har udstaaet Modgang, den som selv har lidt ved Menneskenes Troeløshed, han bliver ikke blot Hofmand og Minister, men tillige en Ven af Folket, og en Ven af sin Konge. Dette er den Plads, kæreste Azema, som De herefter skal beklæde hos mig. Min Gemahl følger mig, jeg vil følge Deres Raad, og naar Folket i Fremtiden velsigner vores Erindring, saa skal det ogsaa med Fornøielse erindre sig Azema, som har hjulpet til med at arbej- de paa dets Beste.

Kæse-

Kensserinden forbød alle Taksigelser. Naturen, som havde begavet hende med alle en stor Mands Egenskaber, lod hende ansee det, som en Pligt, der fortiente de allerstørste Berømmelser. Azema faldt need for hendes Fødder, og forsikrede hende, at hun vilde gjøre alt hvad hun kunde, for at fortjene hendes Fortroelighed. Kensseren viiste sig lige saa naadig imod hende; man anviste hende Kamre paa Slottet. Hun fik en Plads iblant Kensserindens fornemste Damer, og Stephanine blev antaget iblandt hendes Hof-Froekener. .

Efter at alting var tillavet til Kensserindens Kroning, blev denne store og høytidelige Dag fastsat af Kensseren. Denne Ceremonie havde Stats-Røgskaben besluttet, men Folkets Rierlighed helligede denne Dag for ævig i Rigets Historier. Peter den Store vilde, ved det han lod sin Gemahlinde krone, udforske Folket, og forberede det til, at erkiende Catharina for hans Efterfølgeriske. Hun var allene i Stand til, at fortsætte og udføre hans store Anslag, og at lade hans Land regiere, endog saa efter hans Død. Hvor stor end Iragten var ved denne Fest, saa blev den dog langt prægtigere formedelt Folkets Glædes-Taare.

Ved et hvert Hof forarsager en nye Vinding altid Opmærksomhed. Azema kunds med
al

al hendes Bæddenhed dog ikke skule den Guds
 Syndelse, hun havde paa Keyserindens Naade;
 og et uformodentligt Tilfælde viiste tillige, hvor
 høyt Keyseren agtede hende. Paa Kronings-
 Dagen, da hele Hoffet var forsamlet i Hoved-
 Kirken, bekiendtgjorde Keyseren fra sin Throne
 en almindelig Forladelse for alle Misdædere i
 hans Rige. Azema nedfaste sig strax for
 Thronen, og alle bleve taugse. Keyseren, fuld
 af Forundring, befalede hende at staae op. Fæ-
 dernelandets Fader, begyndte hun endelig at
 sige, din store Giel viser sig i sin fuldkomneste
 Glands, din Naade udbreder sig i Dag over
 alle dine Undersaatter; vilde du tillade, at min
 Fader skulde være den eneste iblandt dem, som
 blev i sine Lænker, og ikke skulde forene sin Tak-
 nemmelighed og sine Bønner med dit utallige
 Folk? Han var strafværdig; han forrientede Dø-
 den, og du skienkede ham Livet. Et ævigt Fæng-
 sel var den retfærdige Straf for hans Misgier-
 ning. Men dersom din Retfærdighed er tilfreds-
 stillet, skulde da din Højmodighed ikke lade sig
 bevæge. Skulde du meddele en almindelig For-
 ladelse, allene for at gjøre Lænkerne desto tungere
 for en eneste? Hav Medlidenhed med den uhyk-
 lige Osafois Alder! Hav Medlidenhed med hans
 Forrydelse, og med det han allerede har ud-
 staaet; hav Medlidenhed med hans ælendige
 Datter, som ikke med Roelighed kan nyde dine
 Velgierninger, saa længe hun ikke kan dele dem
 med

med hendes Fader. Osafois Hierte er luttret ved Ulykke, og rensset ved Religionen, som var hans eneste Trost. De stormende Sindslidelser have taget Flugten for Fornuftens Ens; han er, saa at sige, nyfødt, og han vil fortiene, at man skal forglemme hans Fyhl, ved den Begierlighed han har efter at være god. Jo mere uværdig min Fader synes at være til din Naade, Størsmægtigste Kæyser! jo mere Ære er det for dig, at du beviser ham den. Osafoi kan have forglemt sig selv, men aldrig havde Azema's Fader fundet meddele hendes Blod Følleser af Ærbødighed og Trofasthed, dersom de ikke havde haft Sted hos ham selv. De vil igien faae Overhaand hos ham, jeg sværger det ved dig, store Kæyser! jeg sværger det ved mit Liv, som jeg tilbyder dig for min Faders Befrielse. Hvad har du at befrygte? At man staaer efter dit Liv? O! det er i Sikkerhed, Gud vaager over dig og Dette Rige, som tilbeder dig. Lad din Naade have frit Lob, og taal ikke, at jeg allene skal sælde Bedrøvelses-Taarer paa en saa herlig og for Folket saa lykkelig Dag.

Azema havde neppe holdt op at tale, førend mange tusinde forenede Stemmer udraabte: Naade! Naade! o Fædernelandets Fader! tilgiv Osafoi for hans dydige Datters Skyld, paa Kneæ bede vi derom.

Aldrig havde saa stor en Mængde Folk bedet
 om Naade, ved saa højtidelig en Lejlighed. J,
 mine troe Undersaatter, sagde endelig Kejseren,
 J, som altid ere og skal blive mine Børn, for
 eders Taarers Skyld, giver jeg Osakoi hans
 Frihed. Jeg ønsker, at denne Naade maae
 falde Dyden tilbage i hans Siel, og gjøre ham
 værdig til at holdes for Fader til Azema, og
 for en Ven af hans Keiser. Den Dolk, som
 en hemmelig Morders Haand saa ofte har blottet
 imod mig, forfærdede mig aldrig. Jeg søgte
 Intet, uden eders Lykjalighed, jeg vilde rive
 eder ud fra eders Forfædres Barbarie, gjøre
 eders Sæder mildere, og bringe Kunster og Vi-
 denskaber i Anseelse i disse grove Lande. Paa
 samme Tid, da jeg gjorde mig Umage for, at
 gjøre eder forfærdelige for Fremmede ved eders
 Baaaben, saa søgte jeg tillige at vænne mine Med-
 borgere til den Selskabelighed, om hvilken de til-
 forn ikke engang havde noget Begreb. Virk-
 ningen har langt overgaaet mit Haab. Naar
 Menneske-Kierlighed taler, saa er Hjertet dydigt:
 Der er næsten fra dette Øyeblik af, at jeg nyder
 Frugten af mit Arbejde. Jeg regierer nu over
 Mennesker, jeg lever iblant mine Børn, og bli-
 ver beskiermet af mine Venner. Min Ære kan
 ikke stige højere; end ikke engang min Død kan
 afbrøde eders Ænfte, da jeg efterlader eder en
 Moder, som elsker eder, og, som vil gjøre alle
 Ting, for at befordre eders Velfærd.

Denne

Denne Hændelse gjorde langt fra ingen Hind-
der i Kronings-Festen, men meget mere gjorde
den langt herligere. I dette Øyeblik udgiorde
Folket i Moskau ikkun en eneste Familie. Man
omfavnede hinanden, man fældede Taarer, og
forglemte alt Had og Fiendskab. Alting var op-
fyldt med Keyserens, Keyserindens og Azemas
Berømmelser.

Kort efter Kroningen drog Hoffet tilbage
til Petersborg. Osafoi, som allerede var kom-
men ud af Fæstningen Schlüsselborg, ventede
efter Keyseren, for paa Kneæ at takke ham for
hans Forladelse. Azema førte ham selv til Thro-
nen, og man saa nu, at denne gamle graae-
hærdede Mand ikke meget længe kunde benytte
sig af Keyserens Naade. Da han var nedtrykt
af Alar, udmattet af Bekymringer og Fortry-
delse, og ikke længere vant til Dagens Lys, saa
faldt han i Alsmagt i Azemas Arme da han gik
ud fra Audientzen hos Keyseren. Han var neppe
kommen til sig selv igien fra denne første Svag-
hed, førend han paa nye faldt hen uden Følelse.
Hans udmattede Livs-Aander kunde ikke udholde
saa mange adskillige Anfald, han forblev i en
Art af Sove-Syge, som lagde ham i Graven,
inden tre Dages Forløb. Azema var utroste-
lig; næsten første Gang i hendes Livs Tid under-
stod hun sig, at opløste hendes Øyne til Osafoi,
og at kalde ham med det søde Fader-Navn.

Men hun skulle ikke længe nyde denne Lykke. Hun havde henbragt hendes Ungdom i Bedrøvelse, og det loed som Skiebnen endnu ikke havde udtrømmet sine Pile imod hende.

Keyserinden tog oprigtig Deel i Azemas Bedrøvelse. Hele Hoffet efterfulgte hendes Exempel, og viiste sig ligeledes bedrøvet. Keyserens Yndling, Catharinas Fortroelige, for hvis Bevaagenhed hele Hoffet umagede sig, kom ligeledes og ydmygede sig for den nye Favoritinde, da han paa den anden Side ødelagde Folket ved det han misbrugte den ham betroede Magt. Det vil ikke være af Bøyn, at blive noget nænere bekiendt med denne Mand, hvis forunderlige Lykke og særdeles Fald haver sat hele Europa i Forundring.

Menzikof var en liden Postei-Bagers Dreng; Lykken oplestede ham til den honeste Spidse af Ære og Rigdom, og, hvilket er mere sædvanligt i Rusland end i noget andet Land, styrkede ham ned igien i Støvet paa den allerforstræffeligste Maade. Keyseren drog ham først ud af hans nedrige Tilstand, og gjorde ham til sin Page, og det, at han opdagede det Oprør Prins Amilka spandt paa, banede ham en nye Vej til hans Herres Fortroelighed, som strax derefter giftede ham med en Frøken Arsemof, som var af en af de fornemste Familier, rig og dydig,

dydig, og havde fortient et bedre Endeligt. Han kunde hverken læse eller skrive, neppe var det, at han lærte saa meget, at han kunde underskrive sit Navn, men i hans store Lykke vilde han skjule denne Uvidenhed, og stille sig an, som han kunde læse. Dog var det just denne Uvidenhed som reddede hans Liv ved den Undersøgelse imod Stats-Berienterne, som havde gjort Underlæg og ladet sig bestikke, da han beviste for Dommerne imod de Bidner, som anklagede ham, at han virkelig hverken kunde læse eller skrive, og altsaa var bleven bedragen af hans Under-Be-tientere. Han havde megen naturlig Vittighed, og en god sund Forstand og Skionsomhed, saa og en meget levende Indbildnings-Kraft, saa han i et Øjeblik kunde forestille sig en Sag fra den rette Side. Han var af et stort Genie, som var i Stand til at fatte de største Anslag, og særdeles havde han den rare Gave at herse, som man ellers ikkun faaer ved megen Erfaring og Arbejde. Kæseren gjorde ham til Rusfisk Fyrste, til den fornemste Stats-Minister, til Feldmarskal, og Ridder af sin Orden. Han eyede umaadelige Godser, paa hvilke han kunde tælle over hundrede og halvtredstindstyve tusinde Familier. Kæseren gjorde ham til Rigs-Fyrste, og gav ham Hertugdømmet Cosel i Schlesien. Kongerne af Dannemark, Preussen og Pohlen bærede ham med deres Ridder-Ordener, og gav ham anseelige Pensioner. I Frankrig søgte han

P 3

han om at faae den Hellig Aands Orden; men, uden at svare ham, at denne Orden allene var for souveraine Fyrster, eller Prinker af de ældste Huse, lod man ham blot vide, at ingen, som ikke var Rommerst-Catholik, kunde faae den. Alle Hoffer, undtagen det Franske, gave ham den Titel Durchlauchtighed. Efter Peter den Første's Død, ryddede han ved sin Anseelse alt det af Vejen, som kunde hindre Kæiserinden i at bestige Thronen. Imidlertid Kæiserinden regierede, skaaede hun ham mere, end hun havde Fortroelighed til ham. Statsinteressen var deelt imellem dem. Catharina vilde see hendes Datter Princesse Elisabeth paa Thronen, (hvilken hun siden ogsaa virkelig besteg) og Menzikof vilde gifte sin Datter med den unge Prins Alexiowicz, en Søn af den uhyggelige Zarowicz, og sætte ham paa Thronen. Han lod ogsaa, saa snart Kæiserinden var død, Peter den Anden udraabe for Kæiser, og lod denne unge Monark, som ikke var mere end tolv Aar gammel, holde Forlovelse med hans Datter. Han selv erklærede sig for Rigets Regent og Generalisimus, og vidste nu ikke mere af nogen Grændser at sige. Da han var allene den, som beherskede Kæiserdommet, saa skaffede han alle dem bort, som han havde Mistanke til, og forfulgte alle de gamle Bojarer, som formedelsst deres Adels syntes at være sikre for hans Forfølgelser. Hans Tyrannie varede imidlertid kun kort. Den

Dolgoz

Dolgoruckiske Familie, som var en af de anseeligste i Rusland, forbandt sig med Grev Ostermann, og nogle andre, og gjorde Ende paa Menzikofs forfærdelige Magt. Thi paa en Tid, da han befandt sig upasselig, skyndte de sig til Peters Hof, hvor Kenserer opholdt sig, og udvirkede en Befalning hos ham, at tage Denne Minister fast. Da man havde givet ham til Priis for Pobelens Bestiimmelser, forte man ham bort til de længst bort liggende Orken i Siberien. Menzikof havde misbrugt sin Magt, og ikke kiendt sig selv i sin mægtige Tilstand; i hans Landsflygtighed fandt han sig i sine Omstændigheder, og beskæftigede sig allene med at opdrage sin Søn og Datter. Han var sin Ulykke taalmodig, levede som en Philosoph, døde som en Christen, og forriente de Taarer mange fældre over hans Grav. Lykke og Argierighed forderve de beste Gemytter. Menzikof havde altid været en stor Mand; han blev en Tyrann, da han kom alt for nær til Thronen.

Jeg kommer igien til min Historie. Den listige Menzikof, da han saae, i hvilken Naade Azema stod hos Kenserinden, som ligeledes var i stor Anseelse hos hendes Gemahl, forglemte intet, for ved hendes Bevaagenhed at formere sin Anseelse. Han kunde ikke tilbyde hende sin Bestiittelse; thi Azema, saasom hun var dydig og høyst uegennyttig, saa besad hun ligesaa meget

get sit Herskabs Fortroelighed, som han selv. Han meente at angribe hende paa den Side, som gemeentlig er saa svag hos Fruentimmerne, jeg mener ved den Kierlighed, som har sin Oprindelse af Forsængelighed. Han berømte hendes Skionhed, beklagede hendes Ulykke, oplysnede hendes Magt, og sagte ved de største Venkabs Forsikringer, at bane sig Vey til hendes Hierte. Azema tog sig nøye i Alt for denne Smigren; hun havde hendes forrige Velsindighed stedse for Øyne, og lod sig derfor ikke forblinde af hendes nærværende Ulykke. Hun agtede ikke meget, at man rosende hende for hendes Skionhed, hendes Forsængelighed blev ikke opvakt ved hans Hykklerie, og saasom Menzikof var gift, saa ansaae hun hans Opvarmninger som en Fornærmelse og en virkelig Misgjerning. Menzikof lod sig ikke afskuffe. Han loed saa ofte som han var forelsket i hende, at han tilsidst blev det virkelig. Han blev ligesom rasede, da han fik Afslag, og forsøgte ved sine Tilhængere at giøre Osakois Datters Opførsel mistænkt. Han forfulgte hendes Slægt, paa- digtede dem strafværdige Anslag, og lod sig mærke med, at Azema meget vel kunde have Deel deri. Disse Bagtalelser, som man først lod udsprede ved ringe Folk, bleve ogsaa snart bekiendte ved Hoffet. Ministeren lod dem fortælle for sig i hele Hoffets Nærværelse, og syntes at være forstræffet over denne Esterretning.

Han

Han skyndte sig til Azemas Kammer, aabnede hende sin Frygt, og forsikrede hende, at hun havde alle Ting at befrygte for dette opspundne Forræderie. Jeg agter Dem for høyt, sagde han, at jeg skulde fæste Troe til dette offentlige Rygte; imidlertid nævner man Dem udtrykkelig, og mit Herskabs Liv synes at være i Fare. Min Pligt er at aabenbare saadant, men da jeg er forsikket om Deres Uskyldighed, saa lover jeg Dem at tie, dersom De vil belønne min Kierlighed: efter mine Tanker betaler De ikke en Tieneste for dyrt, som sætter Deres Ære og Liv i Sikkerhed.

Azema svarede i Begyndelsen allene med at græde, men dette sidste Forslag ophidsede hende til Brede. Prins, sagde hun, Uskyldigheden kan kun svagt forsvare sig med Ord, min frygtomme Tunge finder ikke Grunde nok til at overbevise Dem. Deres skammelige Medlidenhed vancerer mig, og retfærdiggjør mig ikke. Dersom jeg er straffskyldig, og vores Beherskeres Liv er i Fare, saa er De en meget troelses Minister, naar De vil redde mig fra den Straf jeg fortjener. Men er jeg uskyldig, hvorfor vil De da sværte mig uden at jeg fortjener det. Gølg mig Prins, en oplyst Dommer skal domme i vores Sag! strax derpaa vilde hun begive sig til Kensserindens Kammer, hvor Kensseren ligeledes befandt sig. Menzikof, som blev forstræffet
P 5 over

over hendes Forehavende, og som havde Marsag til at frygte for alle Ting ved dette Forhor, søgte forgieves at forhindre hende, og at overtale hende til at fatte andre Tanker; hun laae allerede for Keyserindens Fødder. Allernaadigste Frue, sagde hun, jeg tilbyder Dem mit Hoved; Menzikof understaaer sig at anklage mig for den største Misgierning. Han taler om et afskyeligt hemmeligt Mord, som jeg skal have opspundet. Forgieves haver jeg fordret af ham, at han skulle erklære sig nærmere, han vil tie, og denne Taushed skal jeg betale med den skammeligste Priis. Jeg beder Deres Majestet, at De i Deres Nærværelse vil lade ham forklare denne Hemmelighed, til hvilken han allene har Nøglen. Hverken Keyseren eller Keyserinden kunde begribe det ringeste af det Azema sagde, de spurgte Menzikof om Sammenhængen. Hvor listig en Hofmand end er, saa er han dog ikke altid forbered nok til at svare. Menzikof loed vel, ligesom han fortalte alt hvad han vidste om denne Sag, og lovede tillige at indhente nærmere Efterretning om denne foregivne Sammenrøttelse; men Keyseren, saae meget tydelig, at denne Yndling ikke havde troet, at hans Bedragerie skulle blive bragt for Thronen. Med al Rette skulle denne nedrige Strøg styrtet Menzikof, men formedelst nye Mars troe Tjeneste havde han dog ikke tabt Monarkens Gunst, om hans Bagvaskelse ogsaa var bleven opdaget. Efter denne Hændelse steg

Aie

Azemas Anseelse endnu høyere hos Kysseren, Kysserinden, saavel som hos hele Hoffet, og hun havde i det ringeste den Fordeel deraf, at hendes Fiender en Tidlang efterlod deres Forfølgelser.

Kysseren nærmede sig inidlertid til sit Endeligt; han var udmattet af stærkt Arbejde, omendskiont han endnu ikke var gammel, og han følte Døden. I hans sidste Øieblik skyndte han sig, saa at sige, med at formere sine Erindringer. I Petersborg, som han havde bygget midt i en Morads, var der allerede over halvtredsindstyve tusinde Huse og prægtige Palladser. Det Balthiske Hav var skult af hans Skibe; Kronstad blev beskyttet af Dæmninger, som vare oprettede midt i Havet, og af hundrede Kanoner, og tilbød Skibene en sikker Havn. Hans længstbortliggende Landes Grændser vare forvarede med Fæstninger, og havde ikke længere nodig at frygte fiendtlige Indfald. Nye Love, en vel indrettet Politie, Kunster og Videnskaber, som stedse kom mere og mere i Anseelse, alt dette bar Vidne om Zarens høye Siel, store Forstand, og særdeles om den Kierlighed han havde for sit Folk. Uagtet han var upasselig, og hans hele Hof indstændig raadte ham detsfra, saa vilde han dog være tilstæde ved Bandets offentlige Indvielse, som skeer meget høitidelig hos Russerne paa Strømmen Hellig tre Kongers Dag. Man gjorde en Abning i Isen, over hvilken oprettes et Telt,

Telt, hvori der læses Messe. Kysseren forfølede sig ved denne Ceremonie, og en hidsig Feber endte hans roesværdige Liv. Catharina blev strax udraabt for Kysserinde. Denne Monarkinde lod Fyrst Menzikof beholde alle de Entbeder han tilforn havde havt, ikke just fordi hun var ham saa særdeles bevaagen, som meget mere af Stats-Klogskab, og Honagtelse for hendes Gemahls Erindring. Hun gjorde sig imidlertid ogsaa en Fornøjelse af offentlig at vise den Fortrøelighed hun havde til Azemas Dyd.

Jeg vil her ikke fortælle alle de smaa nedrige Hyklerier, med hvilke Menzikof søgte paa nye at sætte sig i Gunst hos Azema; disse Smaating vilde kun passe sig slet til de vigtige Begivenheder, paa hvilke et stort Kyskerdoms Skiebne ofte berøer. Omvendt som Menzikof efter Peter den Stores Død endnu stedse blev i Naade, og den første Person efter Kysserinden, saa mærkede han dog, at Catharina meget nøye gav Agt paa ham.

Den Gang vare der tvende Hoved-Partier i Stats-Raadet. Man søgte at overtale Kysserinden til at udnævne sig en Efterfølger. Catharina tænkte, hvilket ogsaa var billigt, paa hendes Datter Prinsesse Elisabeth; men det andet Partie ønskede at see den unge Prins Peter, en Son af den uhyggelige Zarowitz, paa Thronen. Menzikof billigede offentlig Kysserindens Valg,

Balg, 'men underhaanden gjorde han sig ved sine Tilhængere al Uimage for, at gjøre det frugtesløs, og søgte hemmelig at skaffe den unge Prins et stærkt Anhang. Imidlertid alting saaledes var i Bevægelse, begyndte Menzikof paa nye at opvarte Azema. Hans heftige Rierlighed, som atter brød løs, vilde nu ikke lade sig temme. Da han ikke længere kunde forstille sig, og dømte om alle andre efter sig selv, saa aabenbarede han Azema alle hans vidt udseende Anslag, samt de Midler, han vilde betiene sig af, hvilke efter hans Tanker ikke kunde slaae ham fejl. Han vilde sette Zarowizes Søn paa Thronen, og gifte ham med sin Datter, sit eget Ægteskab vilde han lade ophæve, og derpaa tilbyde Kæiserindens Favoritinde sin Haand. Dette var det afskyelige Anslag, denne Minister havde fattet. Azema blev forfækket, og var alt for redelig og dydig til, at hun skulde besvare Menzikof anderledes end med Foragt. Den Afsky hun havde for saadan en Sammenrottelse, i hvilken man ogsaa tænkte at faae hende til at tage Deel, forarsagede, at hun svarede meget haardt. Erdelig kunde hun ikke holde sig længer, men løb til Døren, og forsikrede, at hun ikke kunde følge saa skielmsk et Forehavende for Kæiserinden. Herudover blev Menzikof gandske rasende, og gik løs paa Azema med den blotte Kaarde. Da Stephanine, som var i det næste Kammer, hordte denne Allarm, saa løb hun
til,

til, og fastede sig imellem Ministeren og hendes Moder, hvorved Stødet traf hende, saa hun styrtede i hendes Blod ned for Azemas Fodder. Dette var endnu ikke nok, men Kyskerinden, som ofte besøgte Azema meget fortroelig, traadte ind i Kammeret just i samme Øyeblik, da denne forfærdelige Scene gik for sig. Hvor forfækket blev hun ikke! Azema laae paa hendes Datters Legeme, og søgte at stille Blodet, som randede af dette uskyldige Offer, Kaarden, som var falden af Ministerens Hænder, laae paa Gulvet, og han selv stod bleg, skielvende og halv asmagtig. Kyskerinden blev nogen Tid staaende ubevægelig af Forfækkelse. Azema raabte nogle gange: den Barbar! og Menzifof sagde stammende: en uhykkelig Kierlighed, naadigste Kyskerinde; — — min Forstand, som jeg ikke var mægtig, — gaae bort, Prins, sagde Catharina, Deres Hoved skal være mig Borgen for dette Barns Liv. — Jeg forlanger ingen Forklaring af Dem.

Man hjalp Stephanine strax saa meget man kunde, man randsagede hendes Saar, og fandt dem ikke farlige. Da Azema var bleven noget roeligere fra denne Side, fortalte hun Kyskerinden alt hvad der var skeet, og alle denne Ministers farlige Anslag. Catharina blev ligesom uden for sig selv derover, at en Yndling, som havde hende at takke for alle Ting, og som ved hende var det han var, torde have saa dristige

stige Anslag; hun gjorde alt hvad hun kunde, for at drive hans Forehavende tilbage. I nogle Dage torde han ikke lade sig see for hende, og endnu mindre for Azema. Hun havde fundet styrte ham aldeles, men Statens Nytte udfordrede, at hun endnu skaanede ham. Da hans Anslag vare aabenbarede, saa kunde de ikke længere gjøre nogen Skade. Men denne Stats-Regel, at skaae en mægtig Forbryder, gjorde, at Prinsesse Elisabeth ti Aar sildigere kom paa Thronen.

Stephanine var neppe kommen sig igien, førend Kysserinden blev syg. Menzikof, om hvilken ingen vidste at han var falden i Unaade, havde forrettet sine Embeder, ligesom tilforn; han lod Kysserinden, da hun laae paa sit yderste, underskrive et Testament, hvori hun erklærede den unge Prins Peter for hendes Efterfølger, og Menzikof til Rigets Regent. Azema maatte fornemme den første Prove paa, at han misbrugte sin Magt. Efterat de havde været heftig i Ord tilfammen, og hun endnu engang havde givet ham Afslag, lod han føre hende, hendes Datter og den lille Galubuschka til Lust-Slottet Oranienbaum, hvor han meget nøye lod dem bevogte, og forbød, at lade noget Menneske komme til Dem.

Man

Man kan ikke forestille sig de Forfølgelser hun maatte udstaae paa dette Sted. Enhver Besøgelse, Menzikoſ aflagde hos hende, formerede hendes Plage. Hendes eneste Trøst var, at hun havde hendes Datter hos sig, og at hun kunde drage Omſorg for den liden Galubuschka. Men hvad er det for et Liv, som man maae henbringe i Graad; hvor man hvert Øyeblik maae befrygte sin Skiendsel, og hvor man ikke engang tør ønske sig Døden, at ikke nogle uskyldige Slagt-Offere uden Redning ſkulle blive forlorne! i denne ſorgelige Tilſtand vare allerede ſex Maaneder forløbne, uden at Azema havde haft et Øyblids Roelighed. Endelig blev hun gandske uformodentlig befriet fra hendes Forfølgeres Tyrannie.

Man erindrer ſig endnu en vis La Motte, hvilken Azema havde bragt med ſig fra Paris ſom Kammer-Tiener. Denne troe Tiener blev berøget af ſin Krues Ulykke, og beſluttede at ſætte hende i Frihed. I den Tid han havde opholdt ſig her i Riget, havde han lært ſaa got at tale Ruſſiſk, at han endogsaa bedrog de Indfødte. Han forklædte ſig ſom en gemeen Arbejds-Karl, gik til Dranienbaum, gjorde ſig bekiendt med ſine Ege, og kom endelig, ved Hielp af en Kone, ſom yndede Azema, lige ind i hendes Kammer. Samtalen gik i Begyndelſen ud paa Menzikoſ, hvorledes han misbrugte
den

den uindstrængte Mægt han havde, og at man maatte frygte for alle Ting af en Karakter saa rasende som hans. Sturningen blev, at man kunde ikke redde sig paa anden Maade, end med Flugten; den var vanskelig, men dog ikke umuelig. La Motte havde i Forvejen betænkt alle Ting. Frosten, som nu just begyndte, og som i disse Lande skjuler Strømme og Floder, ja Havet selv med is og Sne nogle Fod dyb, vilde aabne dem nye Veye, som tillige vare ubeskiendte for de Forfølgere, Menzikos vilde sende efter dem. Han bestemte Azema en vis Time om Natten, da hun tillige med Stephanine, den lille Galubuschka og La Motte satte sig paa tvende Slæder. Alt hvad Osakois Datter fik bort med sig af hendes store Rigdomme, var et Chatol. Det er neppe mueligt, at man kan forestille sig denne farlige Rejse. Man maatte søge at undgaae alle bandede Veye, alle Stæder, ja endogsaa den ringeste Lands-Vej, og derimod rejse igiennem forfærdelige Skove, gaae over det Bothniske Hav, see Hestene, paa hvilke man maatte forlade sig, gaadse udmattede, uden at man kunde faae andre i deres Sted; og foruden alt dette maatte man udstaae den stærkeste Kulde og en forfærdelig Hunger.

Endelig naaede de de Svenske Grændser, hvor de forfriskede sig noget, forend de gik til Stofholm. Dog troede Azema, at hun endnu
var

var hendes Tyran alt for nær, hun var bange for, at man igien skulde udlevere hende til Menzikos, dersom han fik at vide, hvor hun opholdt sig, derfor lod hun forhøre om et Fransk Skib. Men da der var ingen i Havnen, saa gik hun om Bord paa et Engelsk, som var bestemt til London.

Denne Rejse, paa det Baltiske Hav, som gemeentligen er lang og farlig, særdeles paa saa stræng en Tid af Aaret, blev dog endt meget hurtig og uden noget Banheld. Man fastede Anker paa Themsen den ellefte Dag efter man var gaaet fra Stockholm. Azema, som havde intet hos sig uden hendes Chatol, traadde først ud af Skibet. Et andet Skib kom med selvsamme Wind, hvoraf en Mand's Person steg i Land: Det er Mylord Dullington! det er Azema! hørte man paa en og den samme Tid. Det var Azema en stor Lettelse, at finde saa ædel en Ven i et fremmed Land; aldrig havde saadan en Stykke været hende nødvendigere. To Ord forklarede Azemas Tilstand for Mylord. Formedelt vigtige Forretninger maatte han blive i London den Vinter. Han lejede sig et Huus, og tilbød hende Halvdelen deraf.

Hadde Azema været forsængelig og ærgerrig, saa vilde hun meget skammer sig ved hendes nærværende Omstændigheder. Hun, som nye-
lig

lig havde været en stor Kyskerindes Favoritinde, var paa eengang bleven fattig og Landflygtig: imidlertid var hun i Sikkerhed for Menziks Forfølgelser, hun havde beholdt hendes Stephanine og hendes Død, som altid giver et ædelt Gemyt den sande Noelighed.

Dullington var meget begierlig efter at vide den smukke Russindes Hændelser, hun fornøiede hans Nysgierlighed. Den unge Galubuschkas forunderlige Redning, Moros Forræderier, Jorevilles Forrægeri, Alis Død, og de mange Farer, Stephanine og hendes Kierlige Moder havde udstaaet, opvakte snart Afstye, snart Medlidenhed hos denne ærværdige Engelskender. 'Hvorfor, min Frue, sagde han, blive de ædle Hjertter altid forfulgte, da de Læstefulde derimod stedse ere lykkelige? havde jeg paa en Tid af ti Aar, siden jeg mistede min Søn, ved Rigdom og Overflødighed igien fundet erstatte dette Tab, saa havde saa Dødelige været lykkeligere end jeg. Alle mine Gudsere ere i en blomstrende Tilstand, mine Skibe lande lykkelig i Havnen, jeg er ret overvældet af Lykke. Man misunder mig mine Rigdomme, og jeg er dog den ulykkeligste af alle Fædre. Forehold mig ikke, at jeg maaskee engang kan finde min Søn igien. Hvor meget jeg end haver søgt, saa har det dog stedse været forgievet. Han er død! men Himmelen har Medlidenhed med mig, og

A 2

derfor

derfor sender mig Dem, kiereſte Azema, for at lindre min Bedrøvelſe. Den viſer mig det Mid-
del, ved hvilket jeg ſkal beſkræmme Lykken og ære
Dyden. Mine Midler tilhøre mig ikke længere.
Da Forſynet har ſkildt mig ved min Søn; ſaa
befaler det mig, at jeg ſkal uddele dem til dydige
Ulykſalige. Da jeg veed, at De er langt op-
højet over Stolthed og Egenſindighed, ſaa vø-
ver jeg at bede, at De vil antage en Deel af
diſſe Rigdomme. De tillade mig, at jeg anta-
ger dette arme Barn for min Søn; han har in-
gen Fader, og jeg ſaaer aldrig nogen Søn mere.
Afſlaae mig ikke denne Bevaagenhed; ved dette
allene kan mit Sind komme noget i Roelighed.
Hvor haard er De ikke imod ſig ſelv, Mylord,
ſvarede Azema. Mon nogen kan have et dydi-
gere og mere ſolende Hjerte? imidlertid kan jeg
for min Perſon ikke tage imod Deres Tilbud;
et temmelig anſeeligt Smykke, ſom jeg en-
er, kan ſætte Stephanine og mig i den Stand, at
vi kan leve roelig for os ſelv. Paa en anden
Tid vilde jeg blive miſundelig over den Edelmo-
dighed De viſer imod den ſtakkels Fader og
Moderloſe; jeg vilde ikke ladet den Lykke tage
fra mig, ſelv at udøve den Belæiſning. Men
nu overlader Himlen allene til Dem at opfylde
denne vores Menneſke-Kierlighedſ første Pligter.
De nyde denne Fornøjelſe, jeg overlader Dem
den. Vid han kunde bekræde den Sønſ Sted,
ſom De haver miſtet! jeg tager imod denne Foræ-
ring,

ring, sagde Dullington, jeg vil sørge for hans Opdragelse, og gjøre hans Lykke. Men Stephanie! — Stephanie, svarede Azema, som opdrages i Middelstanden, skal ved hendes Guder søge at oprette den Uret Skiebnen har gjort hende. Troz mig, Mylord, man finder ikke altid Lykken i Rigdom. Lykkelig er den, som har forsøgt Modgang, og lært at kiende det Tomme, som er i Hønhed, og endnu lykkeligere er den, som er tilfreds med sin Tilstand, og imodstaaer Vergierrigheds og Forsængeligheds Forestillinger. Dette er en virkelig Lykke, hvilken man forgieves søger efter, saa længe man følger sine Sindslidelser. Den bestaaer i Sinds Roelighed. Vær altsaa ikke længere bange for os; Frankerig, hvor jeg tænker at opslaae min Boepæl, vil forskaffe os et roeligt og behageligt Liv, hvilket jeg aldrig kunde ventet mig ved det Russiske Hof.

Vinteren var just til Ende, og det liflige Land begyndte igien at blive folkerigt. Azema skyndte paa Mylord, at haste med deres Rejse over Søen, men da Mylord havde en vigtig Sag at besørge ved Admiralitetet, saa var han nødt til at blive en Tidlang i Engelland. Han foreslog Azema, at gjøre en Rejse med ham paa nogle Dage til et Enst. Sted, som han havde leiet ikke langt fra Canterbury. Man behøvede ikke mange Anstalter hertil; Azema, Stephanie,

Dullington og Galubuschka reyste bort i en Kareet, og nogle Betientere til Hest fulgte med dem. Om Aftenen, da Hestene gik langsom op af en meget steil Bæj, steg Dullington ud af Vognen, for, uden Forhindring, at see Solen gaae ned, han gik temmelig hurtig, for at komme op paa Spidsen af Højen. Et Menneske kom frem paa en liden Fodstie imellem tvende Klipper, gik med vilde Dyekast løs paa ham, greb ham i Brystet, og sagde med en svag, og af Suk afbrudt Stemme: Pungen — eller Livet — Mylord, uden at blive bange, svarede: Pungen! — Det lader imidlertid ikke, som J er meget øvet i dette farlige Haandverk, det koster en brav Mand altid meget, at overtræde Ærligheds Grændser, og et Vanheld maae være meget forfærdeligt, naar det bringer ham saa vidt. Her, min Herre, er Pungen, der er ikke meget i den, hvilsket gør mig ondt. Jeg er en ærlig Mand, mit Navn er Dullington, besøg mig i London, og betro mig alle eders Hemmeligheder. Jeg vil snart redde eder af den Elendighed, som uimodsigelig allene har forledet eder til dette skammelige Haandverk. Imidlertid Mylord saaledes taledes, havde Roveren aabnet Pungen, og da han saae, at den var fuld af Gvineer, sagde han til Mylord, med Taarene paa Kinderne: Der, min Herre, tag to tredie Dele af Deres Penge igien, det liden, jeg beholder, er nok for mig. Himmel! hvor er jeg ikke ulukkelig, at jeg er nødt til dette!

Ney,

Men, sagde Dullington, alle Pengene tilhører eder, jeg forærer eder dem. Sæt min Oprigtighed og Menneske-Kierlighed videre paa Prove. Menneske-Kierlighed, raabte dette Menneske, i det han faldt need for Mylords Fodder — o! min Herre, følg med mig, og udøv denne Menneske-Kierlighed; vær et Bidne til den forfærfeligste og meest uforskyldte Elendighed — Liden er ædel, De er godhiertig! ach! De vil gandske vist blive meget bevæget. — Følg med mig! Karæten kom imidlertid til dem, Lorden gik til Døren, og sagde til Azema: min Frue, Himlen viser os en Venlighed til at hjælpe nogle Ulykkelige; De har en Ret til, at dele denne ædle Gierning med mig. De fulgte efter deres Ledsager paa den liden Godstie, og da de komme omkring Bierget, saae de en ælendig Straae-taft Hytte. Et blegt, elendigt og med Pialter beklædt Menneske sad uden for Døren med Hænder og Dne oploftede til Himmelen. Da han saae saa mange Mennesker, skyndte han sig ind i Hytten igien. Ledsageren løb hen, og overtaledede ham til at lade Azema, Dullington og deres Folge komme ind. Retfærdige Himmel! hvilket Skuespil saae man her ved det blege Skin af en Lampe! Paa uselt Straae laae en næsten nogen og halvdød Kone; et nyfødt Barn, i hvilket der næsten ikke var noget Liv mere, laae ved Siden af hende, tillige med to andre Ulykkelige, som vare noget større, og næsten færdige, at quæles i Graad. Midt iblandt

dem stod just det Menneske, som havde taget Flugten, og betragtede dette Offer med vilde og funklende Øyne, raabende: Forsærdes, barbariske Hjerter, lader eder bevæge; disse ere eders Brødre, de ere dydige og omkomme i Elendighed, og I, I svømme i Overflodighed. I det han sagde dette, mødte hans og Dullingtons Øyne hinanden. Min Søn! min Fader! raabte de begge paa eengang. Sønnen vilde flye, men hans skielvende Fødder tillode det ikke; han faldt paa Knæe for sin Fader, Faderen trykte ham paa det kjerligste til sit Bryst. Min Søn, min kiere Søn, raabte han, jeg finder dig altsaa igien? Ulykkelige Dag! men hvilken Tilstand! see paa mig, jeg tilgiver dig — omfavn mig, min Søn! Al vores Ulykke har nu Ende. Ach! raabte Mylords Søn, hvilken Priis bør jeg ikke sætte paa Deres Medlidenhed! Deres Forsladelse! men red min arme Kone! mine Stafs kels Børn! Døden sidder allerede i deres Ansigter. —

Der var nu ikke længere Tid at tale med hinanden, Betienterne hentede strax alle de styrkende Sager de havde i Karetten. Man lod enhver af disse Ulykkelige tage noget deraf, og de begyndte Tid efter anden at komme sig igien. Azema lod bringe nogle Klæder, for dermed at stuve klæder og Børn. Man bar dem i Karetten, hvor man behjælp sig saa godt som man kunde,

Kunde, og man førte, uden at spille Tiden, til Canterbury, som var den nærmeste Stad.

Saa snart de vare komne i et Vertshuus, lod Azema denne ulukkelige Familie ikke faae andet end Ried-Suppe; thi da de i tre Dage efter hinanden havde udstaaet den skrækkeligste Hunger, saa havde deres Liv staaet i Fare ved en hver anden og stærkere Næring.

Glæden tindrede i Mylords Dyne, og han var i en bestandig Afvevling af Frygt og Haab. Man havde ladet alle de Syge bringe i et Kammer, og forlangte at de maatte iagttage den nøjeste Taushed. De henbragte Natten langt bedre, end man havde ventet, og om Morgenens Kunde disse ædle Hjertter overlade sig til alle de Gølelser, som Erbødighed, Kierlighed og Taknemmelighed virkede hos dem.

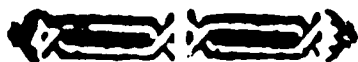
Jeg understaaer mig ikke at affildre denne rørende Scene, da jeg ved min Beskrivelse vilde svække den. Thi man maae tilstaae, at en Fader, som igien finder en Søn, han saa længe har begravet, en Søn, som faaer Forladelse, da han ikke kunde vente den, som seer sine Born udryvne af Uendeligheds og Dødens Strube, og som tør falde den Gienstand for hans omme Kierlighed med det Navn Egteskælle, alt dette er noget, man bedre kan føle, end med Ord udtrykke.

Endnu et Optrin formerede denne ærbørdige Families Glæde. Dullington befalede, at man skulde dække Bordet i hans Børns Kammer. La Motte, denne værdige Betient, var just derinde, da den unge Dullingtons Tjener, som var saa ilde skikket til at være Røver, traadde ind. Disse tvende Mennesker saae længe paa hinanden, endelig faldt La Motte den anden Betient om Halsen, og raabte: Min Broder, min kiere Broder! saa skal jeg efter tyve Aars Forløb dog engang finde dig igien? Disse to Brødre kunde ikke komme fra hinanden. Hvor nægtig er du ikke, o Natur!

Da man var staaet op fra Bordet, bade Azema og Dullington den unge Lord, at fortælle dem, ved hvilke Hændelser de vare faldne i denne forfærfelige Elendighed. Jeg kan med saa Ord tilfredsstille Deres Nysgierlighed, sagde den unge Lord.

Man kan lettelig forestille sig, hvor inderlig jeg maae have elsket, og endnu elsker denne værdige Egteskælle, siden jeg for hendes Skyld opofrede min Lykke, min Rang, al min Forhaabning, ja endogsaa den Erbødighed, jeg var min Fader skyldig. Da jeg havde anvendt alle Midler, for at bevæge ham til at samtykke mit Giftermaal, og jeg desuden var bekymret for mig og min Kiereste, saa besluttede jeg at forlade

forlade Engelland. Men ach! just i det Øyeblik berovede man mig Betty, og min Fader lod mig sætte i et mørkt Fængsel. Hvor blev jeg ikke rasende! jeg bestak mine Bogtere, tog Flugten, bortførte Betty, og gik til Sicilien med et Skib, som just lettede Anker. Jeg var lykkelig; — men kan man være det, naar den, man elsker, ikke er det. Min Pung var tom. Jeg saa allerede den bitterste Armod forud, da en ærlig Riismand tilbød os, om vi ville træde i Selskab med ham. Han drev en liden Handel paa Malta, og nogle af de Archipelagiske Øer. Han antog vores saa Kostbarheder for saa meget de vare værd, og lagde for sin Part lige saa meget dertil i Vahre. I saa Alar havde jeg allerede forhvervet noget anseeligt. Jeg levede meget roelig; men der manglede noget i min Enkesalighed. Naar jeg erindrede min fortornede Fader, saa forsvandt al Glæde af mit Hierte. Min Kone giettede min Befymring. Belan, sagde hun, lader os reyse! en Fader er ikke altid ubevægelig; vi ville falde ham til Fode, og disse smaa Uskyldige skulde hjælpe os at bevæge ham til at forlade os. Jeg havde tre Sønner, to som vare allerede temmelig voksne, og en som endnu laae ved Brystet. Vi gik om Bord paa et Siciliansk Skib, som var bestemt til Engelland. Men neppe vare vi komne i Søen, forend vi maatte overgive os til et Alaiersk Reverskib, saasom vi saa os for svage til at gøre Modstand. Hvor
stor

stor var ikke min Fortvivlelse! min Kone og mine Børn skulle være Slaver, jeg udeste de uretfærdigste Beskyldninger imod Forsynet. Imidlertid kom et andet Skib, Søe-Roveren hastede at angribe det. Under Fægtningen saae man endnu et komme for fulde Segl. Der begyndtes en overmaade hidstig Trefning; men da Søe-Roveren mærkede, at han maatte give tabt, fæstede han mig, min Kone og mine tvende Børn i Chaluppen, lagde Ild ved Krudt-Kammeret, og lod sit Skib flyve i Luften, da han selv tillige med os undgik Faren ved det han af alle Kræfter brugte Alarmerne. Ach, min allerkiereste Fader, lad mine Taarer ikke fornærme Dem paa denne Iyffelige Dag. — En Søn, som neppe var ti Maaneder gammel, var bleven paa Dækket med sin Amme. — Skibet sprang i Luften. — Himmel! retfærdige Himmel! raabte Ajema ligeledes, o iyffelige Dullington, onisavn Deres Søn, see ham her i den unge Galubuschka. — Hvilken nye Forundring! Dullington, hans Søn, og den kierlige Betty, søgte den ene mere end den anden at vise deres Kierlighed imod den unge Dreng, og overvældede den smukke Russinde med de inderligste Taksigelser.

Da Glæden havde sagt sig noget igien hos den unge Lord, blev han saaledes ved at fortælle: I denne Barke maatte vi hvert Øyeblik vente Døden, ligesom Misdædere, der føres til Retterstedet.

stædet. Vi vare ogsaa gandske vist efter tre Dages Forløb omkomne, dersom en Engelsk Fregat ikke havde taget os ind og bragt os til Portsmouth. Jeg havde mistet min Søn, og alle mine Midler; jeg saa vel mit Fæderneland igien, men hvad hjalp det mig, da jeg bestandig forestillede mig en fortørnet Fader.

Jeg maatte imidlertid gaae de Farer i Møde, som jeg saa meget frygtede for. En medlidende Skibs-Kapitain, hvilken jeg havde fortalt min Ulykke, tog mig med sig til London. Jeg erkjendte mig om min Fader, men ingen kunde give mig nogen Efterretning om ham. Nogle gamle Venner, som vare mig Erkiendtlighed skyldige, bleve føleløse ved min Ulykke, og døde ved mine Bønner; nedrige Slægtninge vilde ikke kiende mig; et eneste Menneske, som havde mig at takke for alle Ting, sendte mig hundrede Gvineer, men forbad mig tillige at komme til sig. Jeg havde aldrig taget imod dem, dersom min Kone og mine Børn ikke i en Hast havde behovet Hielp. Med et tungt Hjerte maatte jeg drikke denne Bestæmmelsens bittre Kalk. Jeg dulgte mit Navn, udvalgte mig et ringe Opholds-Sted, og i det jeg ernærede mig ved min ringe Flid, saa troede jeg, at Himlen var træt af at forfølge mig. Paa den Tid kom denne troe Betient, som De her seer, til mig. Han gav mig det Raad, at jeg skulde døde min liden Capital. Forlad mig, retsær.

retfærdige Himmel, jeg vovede det, som var bestemt til min ælendige Families Underholdning, men Aarsagen dertil var reen; jeg ønskede mig ikke mere Formue af anden Aarsag, end for at gjøre min Kones og mine Børns Onstændigheder noget taaleligere. Jeg var saa uforsigtig, at jeg anvendte min liden Credit, og laante fem hundrede Gvineer. I to Aar opslugede Havet al min Forhaabning. Da jeg blev forfulgt for den Gield jeg havde gjort, og maatte holde mig skjult, saa overtalede min Kone og denne troe Tiener mig til at skiule os i den Friestad, hvorfra De haver fort mig. Vi levede der af vore Hænders Arbejde. De behage nu at holde op, allerfiereste Herre, sagde Tieneren, jeg maae fuldende denne sorgelige Historie. Fruens Frugets sommelighed, som svækkede hendes Sundhed, forhindrede os i det Arbejde, som hidindtil havde ernæret os. Min Herre gav mig Tilladelse til at gaae til Canterbury om Dagen. Jeg gik paa Torvet, og lod mig bruge som Arbejds-Karl; det jeg forientede om Dagen, anvendte jeg om Afstenen til Brød for denne ulukkelige Familie, som ellers ikke havde noget at leve af. Men denne liden Fortieneste fik ogsaa en Ende. Naar man vil fortjene sit Brød i sit Ansigtes Sveed, saa skal man endog give Overigheden Penge oven i Riobet. Da jeg ikke vilde betale denne Tært, saa jog Buesvennene mig bort med Hug og Slag. Hvad skulde jeg nu begynde paa?

paa? Mit Herskab var i den nderste Nød. Fruen var just kommen i Barselseng, og havde været i Livs Fare; hendes uslykkelige Mand var intet uden en blot Beenrad; der var næsten intet Liv tilbage i to uskyldige Børn, og jeg selv var saa udhungret, at jeg neppe kunde gaae af Stedet. Jeg besluttede at gribe til det saa meget ndmngens de Middel, at anraabe mine Medborgeres Medlidenhed. Skulde man troe det? vores Uslykkelige rorte ikke en eneste af de rige og gierrige Alarmer, som vare i Staden. Guld af Fortvivelse kom jeg hjem, og da jeg ikke saa nogen anden Redning, saa gik jeg med et bekymret Hierte ud paa Landevejen. De kom, skielvende og bærende fordrede jeg Deres Pung — Resten veed De. Hvor skammelig denne Gierning end er, saa fortryder den mig dog nu Aet intet, thi den har reddet mit Herskabs Liv, og igien gjort den beste Fader lykkelig.

Denne Fortællning satte alles Dnne i Graad; dog gav de Glæden snart igien Rum, ved at tænke paa denne lykkelige og saa lidet forventede Forening. Man blev endnu nogle Dage i Canterbury, at de, som vare upasselige, igien kunde komme til Kræfter; Kysen til Vinstgaarden gik over Styr, og derimod tog man Bene igien til London. Lord Dullingtons Forretninger havde Ende, og denne værdige Fader, som havde i Sinde at forlade Engelland for ævig, havde overtalet

talet sine Børn, at følge ham. til Paris, da han uformodentlig fik følgende Brev:

" Jeg har i Dag seet Dem i Newgate, og De vil neppe holde det for mueligt, at Ridderen af Idreville sidder fangen der. Imidlertid er det min mindste Betsymring. Dersom De endnu har nogen Menneske-Kierlighed, saa maae De komme at troste et Hjerter, som er gandske forvivlet.

Ridderen af Idreville.

Dullington havde virkelig været der om Morgenen, for, efter Sædvane, at uddele Almisse iblandt Fangerne. Saa snart han havde læst dette Brev, løb han til Azemas Kammer, og sagde: De behage at læse denne Seddel, min Frue, Idreville er i Fængsel! jeg maae haste at sætte ham i Frihed. Han fløy til Newgate, uden at oppebie noget Svar.

Azema havde havt Eidsfordriv af Idreville, saa længe han allene viste sig for hende, som en elskværdig sød Herre, der drev sine Artigheder for vidt. Da han i den uhyggelige Stridighed med Mylord Dullington stod færdig at miste sit Hoved paa Skafottet, havde hun havt Medlidenhed med hans Ungdom. Hun havde Ridderens Mod at takke for hendes Vre og hendes Frihed, og dette havde opvaakt hendes Taknemmelig-

melighed; hans strafværdige Forsæt havde derefter igien gjort ham forhadet hos hende. Men Idreville i Engelland, i Fængsel, uden Tvivl i den største Elendighed, og anraabende Dullingtons Menneſke-Kierlighed, dette opvakte ſaadanne Gøleſer i den ſmukke Ruſſindes Hierte, ſom tilforn havde været hende ubekjendte.

Dullington kom imidlertid til Newgate, og omfavnede ſin gamle Ven. Hvorledes, ſagde han til Ridderen, er De kommen i dette forſkrækkelige Opholds-Sted, ſom allene er for Døds-dædere. Kiere Dullington, ſagde han, i en grusomme Tilſtand er det mindſte ſom bekymrer mig; men derſom De endnu elſker mig, ſaa red en Elendigs Liv, ſom af Venſkab for mig ſtaaer fare at lide den ſkammeligſte Døds-Straf. Moro, — — jeg veed, hvad De vil ſige mig; — — men Moro er nu død; han har tre gange reddet mit Liv, og nu ſkulde han for min Skyld komme i Beddelens Hænder? befrie ham, Kiereste Ven, jeg maae opfylde de Pligter, jeg er Taknemmelighed ſkyldig, førend jeg tænker paa min egen Trang.

Vilſ mig noget Middel at tiene Dem, — ſagde Lorden, jeg er færdig. Et hvert Øyeblik, ſom De bliver paa dette forfærdelige Sted, igiendemborer mit Hierte, Alzema, ſom er ligesaa meget Deres Veninde, ſom jeg er Deres Ven,
R venter

venter efter Dem med Utaalmodighed. Azema; her? svarede Ridderen. Paa en anden Tid vilde dette forarsaget mig den største Glæde. Nu har hun Ret til at hade mig; jeg maae i hendes Dyne være et Uhyre. En ulukkelig Kierlighed, som jeg ikke kunde tvinge, min flygtige Ungdom — hvor strafværdig er jeg ikke, lader os ikke tale mere derom. — Dog, da Azema er her, saa har hun uden Tvivl fortalt Dem alle Ting; jeg vil altsaa i en Hast give Dem nogen Underretning om mine Tildragelser.

Jeg kom ikke ud af det Fængsel, hvori Stor-Mesteren havde sat mig, førend vi gik om Bord paa en Galei, som blev udsendt imod de Rantroeende. Vi angrebe tvende Søe-Rovers Skibe fra Tunis; jeg sprang ind paa Dækket af det fornemste, Moro, som ikke vigede fra mig, fulgte efter mig. Morerne omringede os, og deres Mængde blev stedse større. Jeg var saaret overalt, jeg stod Fare for at blive fangen, men Moro søgte at redde mig, han slog de hidsigste af Fienderne tilbage, og tog det Øjeblik i Agt, da Fienderne vigede tilbage, og forundte ham Uandekum. Han tog mig i sine Arme, styrtede sig i Søen, svemmede af Sted med mig, og kom, som en Senervinder, igien om Bord paa vores Skib. Imidlertid var vores Galei bleven en Læf overalt. Vi maatte vinde Sener eller doe. Trefningen begyndte med nye Hidsighed; da et af

af Søe: Røver: Skibene imidlertid var skudt i Sænk, saa fik vi noget mere Mod. De andre to bleve snart tvungne til at give sig; og fem Dage derefter løb vi ind i Havnen ved Malta, for at lade vores Skib igien sætte i Stand.

Den tilstundende Vinter bevægede mig at bede Stor-Mesteren om Tilladelse, at reise til Frankrig. Men hvor stor var min Forundring, da jeg fik at vide af ham, at mine Vaarørende havde bedet ham om, at nægte mig denne Tilladelse. Jeg igientog min Begiering; men han blev ubevægelig. I min Kaserie og Fortvivlelse herover opførte jeg mig saa uanstændig imod ham, at han blev nødt til, ikke allene at afslaae mig at tale med sig, men end ogsaa at lade mig forkynde Arrest. Min Hidsighed tillod mig endnu ikke at bruge Eftertanke; denne milde Straffente ikke til andet, end at gøre mig endnu mere forbitret. Moro søgte forgieves at gøre mig Forestillinger, jeg vilde ikke høre ham. Han havde mig at takke for sit Liv; og i min Overiselse havde jeg selv nær berøvet ham det; altsaa taug han, og var fornøjet med, at han ved en blind Lydighed kunde overbevise mig om sin Troeskab og Taknemmelighed. Han satte sig ikke længer imod mit Forsæt, at jeg vilde nedlegge min Ridderlige Stand, anden Gang foralemmen min Pligt, og undsøge Stor-Mesterens indbildte Forsølgelser. Han bemægtigede sig en stor Bar-

te, forførte sex tyrkiske Slaver, og midt om Natten overlode vi os til det ubestandige Hav.

Vi gjorde os forgieves Umage for at overtale vore Matroser til, at gaae til Kysterne af Provence, vi vare ikke stærke nok, og altsaa maatte vi finde os i, at de seylede til Constantinopel, hvor vi ogsaa lykkelig ankom. I denne Hovedstad opvæktes min Kierlighed til Azema paa nye. Min troe Moro, min Ben, min Spion, min hele Tilflugt paatog sig at udforske hende. Han besøgte Ali, denne fornuftige Tyrk, om hvilken jeg havde hørt saa meget godt; men Azema var allerede bortrejst. Til min største Ulykke havde jeg ingen flere Penge, og Moro, som var bleven kiendt, hvor forsigtig han end var, saa sit Liv i Fare. Da jeg altsaa ikke kunde følge Azema til Rusland, saa satte jeg det Forsæt, at gaae til Frankrig; en Capitain fra Marseille tog mig med paa mit Ord; og jeg saa mit Fæderneland igien, men med Skamfuldhed og rasede Hierte.

Kiereste Ben, hvilken Tidende fik jeg ikke strax ved min Ankomst! min Fader, som var meget vred paa mig, og som uscylbarlig var bleven endnu mere opbraat imod mig ved Stor-Mesterens alt for sandtsfærdige Beretning, havde gjort mig arveløs. En Broder, hvilken jeg elskede lige saa højt, som mig selv, havde fundet Beslag

hag i denne Grumhed. Ved denne Efterretning blev jeg sat gandske uden for mig selv. Jeg reyste strax til Rouen, hvor min Broder beklædte en anseelig Post i Parlamentet. Jeg var saa fræk, at jeg skrev ham til, og fordrede ham ud. Min Broder havde en lang Tid været Officier; han var ligesaa tapper som jeg; men da han var ældre, burde han ikke da ogsaa have været fornuftigere, burde han ikke have Medlidenhed med mig, og vegret sig ved at tage imod denne skammelige Tvekamp?

Jeg fik det Svar, at han vilde møde mig paa det bestemte Sted; vi kom ogsaa begge paa engang derhen. Saa snart jeg saae ham, blev jeg bleg, og det lod ligesom alt mit Mod vilde forlade mig, da jeg stod særdig at begaae saadan en Last. Min Broder, som tænkte langt anderledes end jeg, befalede mig at forsvare mit Liv, kaldte mig forsagt, greb til Kaarden, og tvang mig til ligeledes at trække ud for at forsvare mig. Vi sægte ved Indgangen til en liden Lund, og ved mine hurtige Stød bragte jeg min Broder til at vige. Moro havde ikke forladt mig, han havde skullet sig nogle Skridt fra Sægte-Pladsen, for i Modsfald at være ved Haanden. Paa engang kom fem Mennesker ud af Skoven, jeg kiendte min Fader iblandt dem, de anfaldt mig bag til. Ved det Skrig, jeg gav fra mig, kom Moro frem, han gik løs paa

disse Uværdige, og søgte at redde mig. Min Broder satte sig imod ham, hans Kaarde sprang i Stykker, og han faldt farlig saaret til Jorden. Nu begyndte min Fader en nye Kamp, hvilken Moro paatog sig at udføre imod ham og tvende af disse Røvere. Seneren var ikke længe uvis, min Fader fik tvende Strik, og faldt ned for Moros Fodder; den ene af hans Følge havde samme Skiebne, og den tredie tog Flugten. Hers paa slap de andre ligeledes mig, og fulgte deres Staldbroder.

Retfærdige Himmel, du veed best hvorledes jeg var til Mode ved dette Skuespil! min Fader, og min Broder, begge i deres Blod! tog jeg Flugten, saa var jeg skyldig i min Faders Død, men blev jeg tilstæde, saa mistede jeg mit Hoved ved Bøddelens Haand. Dog alligevel besluttede jeg det sidste. Moro løb til min Broder, og jeg til min ulukkelige Fader. Han laae endnu i Besvimelse. Han havde faaet et Stød i Halsen, og det andet iennem Armen. Jeg forbandt hans Saar med mit Tørklæde, og havde den Glæde, at see ham igien aabne sine Øyne. Formedeltst Moros Omsorg kom min Broder ligeledes til sig selv igjen. Jeg kastede mig ned for min Faders Fodder. Hvad jeg har gjort, allerfiereste Fader, saaledes begyndte jeg at tale; — — men en Trampen af Heste forhindrede mig at sige mere. Lev vel, sagde jeg med en dyb sukkende Stemme

Stemme til ham, De bekommer Hielp, — De veed selv best om jeg er skyldig, — lader os tage Flugten Moro. Vi skyndte os strax ind i det tykkeste af Skoven, for at komme desto længere bort fra Lande-Beyen.

Den Ulykke, jeg havde havt, var i Henseende til sine Omstændigheder saa græsselig, at jeg ikke kunde vente mig den mindste Sikkerhed i Riget. Vi vandrede hele Natten igiennem, og kom den anden Dag tidlig om Morgenens i Eggen omkring ved Staden Dieppe. Vi torde ikke gaae derind, men blev ved at fortsætte vores Rejse langs med Kysten. Vi kom til en Fisker-Barke, vi bøde Eperen nogle Lovisdor, at han skulde bringe os over til Engelland, hvor vi ogsaa lykkelig kom hen i mindre end tredive Timer.

Her vil jeg ikke igientage den Elendighed, i hvilken jeg formedelt min yderlige Fattigdom blev styrket, og som jeg to Aar efter hinanden maatte udstaae. Min Fortrydelse, og mine Tanker vare mine største Pinsler. Min Fader og min Broder, hvis Saar igien bleve lægte, omendstiont de fuldkommen fiendte min Ufskyldighed, vare dog saa grumme, at de lode mig fordomme som en Fader-Morder. Jeg fik dette at vide — Ach, kiereste Ben, forlad mig mine Taarer — —! da jeg dog troede, at jeg var forladt af hele Verden, saa tilbød man mig Tieneste

R 4

ste

ste ved de Tropper, som man sendte til Jamaïka, for at formere Besætningen. Jeg takkede Him-
melen for denne Begierning, og reyste derhen.
Moro, denne eneste Ven som jeg havde, og der
ligesom jeg var fordenit, fulgte med mig; han
var den eneste, jeg havde Fortroelighed til, og
som kunde trøste mig. Vores Lykke, sagde han
en Dag til mig, kommer allene an paa vores
Flid. Hvorfor vil vi ikke benytte os af det vi kan
spare af vores Sold? dersom De vil tillade mig
det, saa vil jeg paatage mig denne Unage. Jeg
biefaldt hans Forslag. Moro gjorde mig be-
kiendt med en Skipper, som selv eiede et Riobs-
mands-Skib, og paa en Tid af syv Aar havde
vi allerede forhvervet os ni tusinde Gvineer.
Denne liden Lykke satte Mod i os, og gjorde os
begierlige efter igien at see London. Vi affagde
de Bahre, som vi havde bestilt til næste Aar; ja
jeg gjorde endnu mere. I Steden for i egen
Person at betale en vis Righ, som jeg havde
haft at bestille med, saa sendte jeg ham en Bærel
paa to tusinde Pistoler paa en af vore Correspon-
denter. Vi reyste bort. Men, kiereste Dullings-
ton, hvilket Tordenlag, da vi ved vores An-
komst fik at vide, at vores Correspondent havde
gjort Bankerot. Jo mere man har udstaaet, jo
vanskeligere er det at skikke sig i en usformodentlig
Unkke. Jeg havde i Fortvivlelse gjort Ende
paa mit Liv, dersom Moro ikke havde forhin-
dret mig. Da jeg var i denne forfærdelige
Til-

Tilstand, saa loed det ligesom Lykken paa eenang igien vilde erstatte mig alle Ting. Jeg fik den Tidende, at min Fader i sin sidste Time havde fortrødt sin Strængbed, og bevidnet min Ukyldighed; min Broder, som ligeledes var rørt af sin Samvittighed, lod søge efter mig i alle Riger og Lande, for at gjøre mig til sin Arving. Der gives Øjeblikke, i hvilke den største Lykke ikke kan gjøre noget Indtryk paa et ædelt Hjerte; men jeg maae tilstaae, at jeg neppe kunde styre mig selv i min Glæde over denne Efterretning. Men ach! de forfærfeligste Afgrunde ere ofte skjulte med Blomster. Jeg havde i Morges tidlig neppe sat min Fod paa Gaden, førend jeg blev omringet af en Snees Smækker af Retternes Betientere. Jeg værgede mig, Moro hjalp mig; og vi begyndte temmelig at redde os ud fra vore Fiender, uden egentlig at vide, hvorfor de angrebe os; men Nebelen antog deres Partie, og vi maatte give os fangne. Man bragte os i dette Fængsel, og her fik jeg først at vide, at Righn havde ladet mig sætte for de to tusinde Gvineer, jeg var ham skyldig. Jeg kan betale dem, men, kiereste Ven, Moro blev fiendt af en Matros, da han kom herind. Ha ha! det er Moro, raabte han, den Søe-Røver, som har gjort vores Plante-Stæder saa stor Skade. Han har plaget mig nok, nu faaer man ham, efter 20 Aars Forlob, dog endelig enaang fat. Hans Sag skal ikke gjøre mange Omstændigheder,

K 5

der,

der, jeg kender fuldkommen hundrede Vidner —
 I Morgen skal han blive hængt. Strax greb
 man Moro lige for mine Dyne, sluttede ham i
 Lænker, og fæstede ham i et dybt Fængsel. Doms-
 merne have allerede forhørt ham, og han har til-
 staaet alle Ting. I Morgen faaer han sin Dom —
 Dom nu selv, fiere Ven, om min Bekymring.
 Den tilforn barbariske Moro er nu om, med-
 liden, og en ærlig Mand. Hans Venskab for
 den ulykkelige Idreville er Skyld i at han skal
 døe, dette er nu hans Belønning, fordi han saa
 ofte har frelst mit Liv! — Ridderens Taarer
 forhindrede ham, at tale videre.

Denne Sag er endnu ikke saa farlig, sagde
 Dullington, herved kommer alting an paa, at
 man er hurtig. Jeg seer Dem igien inden saa
 Øjeblik.

Lorden kom ogsaa virkelig igien efter en halv
 Times Forløb, og sagde til Ridderen: De er
 fri, min Berømler har sagt god for Dem, følg
 med mig, at vi i min Families Skiod kan for-
 glemme al Deres Ulykke. Men Moro, svarede
 Ridderen! vær kun ikke bange for ham, sag-
 de Lorden, jeg lover Dem for hans Liv, og jeg vil
 gjøre mig Umage for at skaffe ham hans Frihed.

Saa snart Dullington havde bragt Ridde-
 ren hjem i sit Huus, saa gik han til Admirals-
 rets

rets-Dommerne, for at tale for Moro. Han havde Benner, og man tog hans Forbønner i Betragtning. I Særdeleshed fremførte Lorden til hans Forsvar, at han her var fremmed, at det allerede var en meget lang Tid siden der var fældet Dom over ham, og at han siden den Tid havde levet som en retskaffen Mand. Naar man vil tie ne nogen, saa undersøger man ikke en Sag just saa meget nøye. Dommerne bleve bevægede af den Deel, saa ærværdig en Mand som Dullington, tog i denne forhen værende Søe-Rovers Skiebne. De lode holde inde med Processen; da de imidlertid af deres egen Magt allene ikke kunde bevise ham Naade, saa førte de Lorden til Kongen, som var saa naadig, at han samtykkede Moros Befrielse. Saa Tider derefter var han befriet fra sit Fængsel, og Lorden bragte ham i Triumph tilbage i Ridderens Arme.

Joreville var reent uden for sig selv af Glæde. Efter saa stor en Ulykke saae han paa en eneste Dag det Skaar, hans Ære havde lidt, igien oprettet, han fandt sin Ven og sin Elskelige igien; og dog var han ikke lykkelig. Hans heftige Sindslidelse havde nu faaet nye Kræfter, og gjort et langt andet Menneske af ham. Den flygtige, stolte, baldstyrige Joreville var nu frugtsom, beskeden, og elskte paa en dydig Naade.

Azema havde taget imod Ridderen med den største Sindsbevægelse; imidlertid følte hendes Hierte under et indbildt Venskab og Hønhagelse en langt ommere Bevægelse for ham. Hun troede, at hun kun var medliden, og hun var virkelig forelsket. Egentlig at tale, saa havde Idresville aldrig været hende ligegyldig. Hun havde fundet ham elskværdig, men tillige holdt ham for en af de flygtige Smaa-Herrer. Hvilken Umage havde hun ikke gjort sig, for at redde hans Liv? hvor havde hun ikke beklaget ham i hans Ulykke? Hvor stor Rørrighed maatte han ikke da faae til hende nu, da han var en dydig, kierslig, oprigtig, og beskeden Elskere. Disse tvende Personer befandt sig nu i en meget besynderlig Tilstand. Azema var bange for, at prøve hendes Hierte, og Idresville, som fiendte sine Sindslidelser, frygtede ligeledes for, at han skulde forraade dem. Mylord Dullington mærkede, hvor forlegne de vare, og befriede dem fra den Forvirring, enhver Kierlighedserklæring fører med sig.

I nogle Dage, sagde han til dem, har jeg udforsket Dem; mine kiere Born, forlad mig, at jeg taler saaledes. Deres Dyrke taler med hinanden, Deres Hjerter forstaaer hinanden; men Deres Mund er bange for at forklare sig. Hvad kan denne haardnaktede Taushed hjælpe Dem, kiere Azema, skam Dem ikke ved Deres Tilbøielighed. Erindringen af en kær Egteskælle
udfor:

udfordrer just ikke, at De ævig skal blive Enke, og den Umhyggelighed, De bør have for Stephanines Opdragelse, kan meget vel bestaae med en nye Forbindelse. Hvorfor vil De nægte noget, som De med al Deres Kunst ikke har været i Stand til at skiule? Idreville eryndet af Dem. Det er ikke en flygtig Kierlighed, som har sin Oprindelse fra en eneste Dag; han vandt Bener over Deres Hjerte i det Øyeblik, da De først fik ham at see. En Medbenylers Øye bedrager sig sielden, og den Gang var jeg hans. Gjør et Menneske lykkelig, som tilbeder Dem. Evende Hjertter, som har udstaaet saa megen Ulykke, maae søge deres Noelighed i at forene sig med hinanden. — — I Sandhed, Dullington, faldt Azema ham ind i Ordet, jeg veed ikke, hvad De vil sige. — — Tael ikke videre, den ligste Azema, sagde Ridderen, i det han kastede sig for hendes Fodder, Deres Eigenslydighed, eller et reent Afslag, vilde paa nye gjøre mig til det allerulykseligste Menneske. — — Nu, da Orden engang har forraadt min Kierlighed, saa maae jeg tilstaae, at jeg elsker Dem paa det heftigste, ja! jeg tilbeder Dem. Jeg har gjort alle Ting, for at overvinde min heftige Sindslidelse; — — men forgieves. — — Er jeg saa ulykkelig, at mishage Dem saa stærk — — Staae op, Ridder, svarede Azema, Deres Kierlighed gjør mig Ære. Dullington har i mine Øyne læst den. Hovagtselst jeg bærer for Dem,

Dem, mere kan et Hierte ikke gjøre, som i saa mange Aar har udstaaet al muelig Kummer. Det eneste Maal for mine Onsker, er min Datters Opdragelse paa et roeligt Opholds-Sted. Hvilken Gave var mit Hierte for Dem, Ridder, da De igien tiltræder al Deres Gods, og paa nye bliver Deres Fæderneland og Deres Slægtninge forbu den. Hvad vilde De med en Landflygtig, som har ingen Familie og intet Gods. De kan være vis paa, at jeg ævig vil agte Dem høyt. De maae ikke fordre mere af mig; De veed, at man ikke lettelig tilgiver den, som med Magt vil komme efter det, man vil holde hemmeligt.

Disse Alzemas sidste Ord gjorde Ende paa Samtalen. Imidlertid havde hun sagt nok, hvoraf man kunde formode, hvad der gik for sig i hendes Hierte. Ridderen var reent i Fortvivlelse, men Dukington trostede ham, og lovede, ikke at spare nogen Umage, for at bringe den smukke Rusinde til en gunstigere Tilstaaelse. Endelig bragte han hende ogsaa ved sine Forsiklinger saa vidt, at hun gav ham den Forsikring, at hun i denne Sag gandske og aldeles vilde følge hans Raad.

Denne hele Familie kom endelig igien til Paris, det Benskab, som regierede iblant dem allesammen, tillader mig ikke, at kalde dem anderledes.

ledes. Idreville skyndte sig til sin ældste Broder, som havde opholdt sig i Byen, siden deres Fader døde. Han fandt ham Sengeliggende af en Sygdom; som ikke gav dem noget Haab om, at han igien kunde komme sig. Han havde ingen Børn, og altsaa havde han testamenteret sin Broder alle Ting, for derved at gøtgjøre ham den Uret, han havde tilføjet ham; han overleverede ham sin sidste Villie med Taa-rene i Dynene..

Den Russiske Minister lod ligeledes Azema vide Menzikofs Dødsald. Han blev ligesaa pludselig styrtet, som han var bleven ophøjet. Da hendes Fiende var forjaget til Siberien, saa blev Azema igjen fuldkommen Besiddere af alle hendes Eyendomme, hvilket det Russiske Hof befalede at forkynde hende.

Dullington betiente sig af denne Venlighed, at tale med den smukke Rusinde om Idrevilles Kierlighed. Der staaer Dem nu Intet mere i Vejen, sagde han, at ægte Ridderen, som De dog virkelig elsker. Det, at De tilforn ikke vilde beslutte noget, havde en meget ædel Aarsag, De vilde ikke have Idreville at takke for Deres Lykke. Denne Frygt maae nu forsvinde, da De har faaet alt Deres Guds igien. Stephanine er nu rig nok, og vil finde en Kierlig Fader i Deres Mand — — Jeg læser i Deres Hjerte;

Hjerte; Deres Ansigt bliver rødt, og dette for-
 kynder mig, at Ridderen skal være Inffelig. —
 Tyranske Ben, sagde Azema, kan jeg da ikke
 skiule mig for Dem? nu velan, jeg tilstaaer det
 for Dem, at en uovervindelig Tilbøielighed ind-
 tager mig for Ridderen. Alle de mangfoldige
 Hændelser, jeg har været underkastet, alle de
 forskiellige Skikkelser, i hvilke Ridderen har la-
 det sig see for mig, have ikke været i Stand til
 reent at udrjddede denne Sindslidelse. Læser De
 i mit Hjerte? o Dullington, jeg elsker Deres
 Ben, og min Haand — — Jeg tager imod
 denne Haand med Henrykkelse, raabte Ridde-
 ren, som Dullington havde skiult, og som nu
 kastede sig need for Azemas Fodder; jeg tager
 imod denne Haand; og min skal hermed love
 Dem en ævig Kierlighed og Hønhagelse.

Vi ville ikke opholde Læseren med at fortælle
 alle de forskiellige Optrin af Kierlighed, Tak-
 nemmelighed og Venskab, imellem disse værdige
 Personer. Idreville lod Egetskabs-Contracten
 opsætte, og gjorde alle muelige Anstalter til en
 prægtig Bryllups Fest. Han kom ikke fra sin
 smukke Russindes Fodder, og Azema henbragte
 al hendes Tid hos hendes tilkomnende Mand,
 og hendes fiere Stephanie.

Imidlertid var der et seltomt Skuespil, som
 drog en stor Mængde Indvaanere til Hoved-Kirken
 i Pa-

i Paris. Nemlig en Mahomedaner vilde offentlig affværge sin falske Religion, og derimod antage den Christelige. Dullington førte ligeledes sin Familie derhen. Men neppe traadde den nye Profelyt frem, førend Stephanine strax kiendte ham, og raabte: Det er Ali! det er min fære Ali! Azema blev overbevist derom, og Moro, som aldrig forlod Ridderen, bekræftede det ligeledes. Alle igientog: det er Ali! Den Allarm, som dette forarsagede, bevægede Profelyten, at opløste sine Dyne; han saae Azema og Stephanine, og Glæden fremstraalede i hans Ansigt, thi det var virkelig Ali. Imidlertid slog han sine Dyne ned igien, og gif med megen Ærbødighed til Alteret.

Ceremonien var neppe til Ende, førend Azema skyndte sig til Erke-Biskoppens Pallads, hvorhen man havde bragt Ali. Han gif hende i Møde med en Beskedenhed, som var hans nye Stand anstændig. Men Stephanine faldt ham strax om Halsen, og raabte: Ali, min Fader, hvor glæder jeg mig ikke over, at jeg seer Dem her! Ali kunde ikke imodstaae hendes Venligheder, men han tog hende ligeledes i sine Arme. Min Datter, min allerfæreste Datter, raabte han; De forlade mig, min Frue, at jeg bruger dette Navn, thi jeg skal altid beholde en Faders Hjerter for Stephanine. Gid Moderens Dyd ævig maae herske i dette uskyldige Barns Hjerter!

S

Imid-

Imidlertid maae De ikke forundre sig over, at De finder mig her, saasom min Religions grove Bildfarelser akerede for lang Tid siden have faldet mig utaaelige, og jeg haver været rørt af Christendommens oplysend. Sandheder; saa har en guddommelig Straale rørt mine Dyne. Jeg har sonderbrudt de Lænker, som bandt mig til Verden. Jeg har foragtet Rang, Ære og Rigdom, og har taget Flugten fra mit Fæderneland, for at komme til Gud. Jeg har nu gjort det høitidelige Lofte, at jeg vil leve og døe for ham allene, og jeg skal snart i en hellig Eensomhed opfylde dette Tilsagn. Tak De tillige med mig den Gud, som vi tilbede; jeg skal aldrig afstade, at bede ham, at han vil overgynde Dem med al muelig Belsignelse.

Alti omsavuede Stephanine endnu engang med vaade, men dog med muntre Dyne, og gik derpaa i en Hast bort. Hvilken fortreffelig Mand! og hvor værdig var ikke hans Hierte, at bringes Gud til et Offer! Denne rørende Scene gjorde saadant et Indtryk hos den smukke Russinde, at hun kom hjem stærk angrebet af en Feber, hvilket gjorde Ridderen overmaade bange. Men da det dog ikke havde nogen videre Følger; saa blev Dagen til Brølluppet bestemt. Begge de Forelskede gik til Alteret med al den Glæde, som Dyden, og den sande Kierlighed allene kan opvække.

Nu saae Dullington dem endelig lykkelige, og var selv fornøjet. Moro, som af Taknemmelighed gandske havde hengivet sig til Ridderen, tog ligeledes al muelig Deel i hans Beskytters Lykksalighed. Alle vare glade, og man forglemte aldeles al den mangfoldige Ulykke, man havde udstaaet. — —

Her endes Azemas egne Beretninger. Himlen, som ikke endnu engang vilde sætte hende i Fare for den jordiske Glædes Ubestandighed, havde forbeholdt hende en langt renere Lykksalighed.

Man kom tilbage fra Kirken, og Azema fornam, at hun var noget udmattet. Feberen brød ud iagen, og inden saa Timer laae hun i et hæftigt Kaserie, saa at Lægerne opgave alt Haab om hendes Liv. Et eneste Øjeblik syntes at vilde give nogen Forhaabning, men just dette Øjeblik var et Forbud for hendes Død. Hun aabnede hendes Øyne Elskeligste Mand! sagde hun med en svag Stemme; Allerkiæreste Datter — — Dullington! Min bedste Ven! Min Stephanine! — — Min Gud — — —

Hun gav et Suk, og med det samme forlod hendes dydige Siel hende.

Ende paa den Anden og sidste Deel.

---

the first of the month of the year of the
the first of the month of the year of the
the first of the month of the year of the
the first of the month of the year of the
the first of the month of the year of the

the first of the month of the year of the
the first of the month of the year of the
the first of the month of the year of the
the first of the month of the year of the
the first of the month of the year of the

the first of the month of the year of the
the first of the month of the year of the
the first of the month of the year of the
the first of the month of the year of the
the first of the month of the year of the

the first of the month of the year of the
the first of the month of the year of the
the first of the month of the year of the
the first of the month of the year of the
the first of the month of the year of the

Hos Kannevorff i Silke-Baden, første
Dør paa venstre Haand fra Kiøbmager-
Baden, faaes følgende Danske Bøger:
In Folio.

- 1 Beskrivelse over Ectes, Dronning Sophie Mag-
dalene og Marggrevinde Sophie Christinæ Kense
til Norge i Aaret 1733, med en Deel der til hen-
hørende Kobber, Kiøbh. Tryk-Papir, 1 Rdlr. 2 Mk.
Skriv-Papir, 1 Rdlr. 4 Mk. Post-Papir, 1 Rdlr.
5 Mk.

In Quarto.

- 2 Hans de Hofmans Samlinger af publiqe og private
Stiftelser, Foundationer og Gave-Breve udi begge
Rigerne Dannemark og Norge med Historiske Ef-
terretninger over hver Kiøbsted, Kirke og Herre-
Gaard, samt en Deel der tilhørende Kobber og
Portraiter udi 10 Tom. Kiøbh. 755, 65
Frank-Papir. Post-Papir.

1 Tom.	2 Rdlr. 1 Mk.	1 Tom.	3 Rdlr. 1 Mk.
2 Tom.	2 " " "	2 Tom.	3 " " "
3 Tom.	2 " " 2 "	3 Tom.	2 " " 4 "
4 Tom.	2 " " 4 "	4 Tom.	3 " " " "
5 Tom.	2 " " " "	5 Tom.	2 " " 4 "
6 Tom.	2 " " " "	6 Tom.	2 " " 4 "
7 Tom.	2 " " " "	7 Tom.	2 " " 4 "
8 Tom.	2 " " 1 "	8 Tom.	2 " " 5 "
9 Tom.	2 " " 2 "	9 Tom.	3 " " " "
10 Tom.	2 " " 4 "	10 Tom.	3 " " 4 "

Tilsammen 22 Rdlr. 1 Mk. Tilsammen 29 Rdlr. 1 Mk.

Fra 4de til 10 Tom. kan bekommes separat.

- 3 Mallets Indledning til Dannemarkes Riges Historie,
om de gamle Danstes Guds Dyktelse, Love, Sæ-
der og Skikke, Kiøbh. 756, 1 Rdlr.

- 4 D. J. Buls Register over Danske og Norske Lov,
Konge-Loven, Kirke-Ritualet, alle Kongl. Decretor
og Fundamer, alle Forordningerne baade for og ef-
ter

ter Lovens Publication, Privilegier og Rescripter,
Laugh-Artikler ic. med Continuation

- 5 Continuationen her til kan bekommes a parte
- 6 Almaat udi Almaat eller de Tegn som stede ved Christi Død, udi Kaste-Prædikener holdne for det Kongl. Herstab, hvor til er lagt en Paaste Prædiken om Jesu Opstandelse, af Biskop Hersleb, Kiøbh. 751 med Auctors Portrait, 2 Mk.
- 7 Den uanfælgelige Kierlighed, en Tragoedie udi 3 Acter, oversat paa Dansk, Kiøbh. 746, 12 Sk.
- 8 Et Lands Guld-Grube udi Gaare-Aulen, samt Middel og Raad imod Gaarenes Sygdomme, af Hassler, Kiøbh. 755, 1 Mk.
- 9 Føls Concorbank eller Overeensstemmelse imellem Danske og Norske Lov, Kiøbh. 752, 2 Mk.
- 10 Hesseløeris Juridiske Collegium, forbedret og igien-
nysket af Prof. Dons, Kiøbh. 763, 2 Rdlr. 3 Mk.
- 11 Herrnhouts Danske Stat-Kammer, Kiøbenh. 745,
5 Mk.

In Octavo.

- 1 Amadei Creukhergs gudelige Betragtninger paa alle Dage i Aaret tilføjede med Lassenii Bibelske Virak, Kiøbh. 749, Nck. 1 Rdlr. 3 Mk.
- 2 Brorsens Troens rare Klenodie, Kiøbh. 2 Mk. 2 Sk.
- 3 Holbergs Moralske Fabler, Kiøbh. 751, 2 Mk.
- 4 Sj. Klins Kense under Jorden, med Kobber, Kiøbh. 742, 2 Mk. 8 Sk.
- 5 Charicleæ, en Ethiopisk Princesse's Hændelser, Kiøbh. 746, 2 Mk. 8 Sk.
- 6 Phædri Fabulæ med Danske Anmerkninger efter Cinceri Maade, Kiøbh. 756, 1 Mk. 8 Sk.
- 7 Badens Grammatica Græca med Chrestomathia, Kh. 764, 1 Mk. 8 Sk.
- 8 Lito uden Chrestomathia, 1 Mk.
- 9 Butini Afhandling om Borne-Koppernes Inoculation, Kiøbh. 753, 8 Sk.
- 10 Kong Knud, en Tragoedie, Kiøbh. 748, 8 Sk.

- 11 Pamela eller den belønnede Dyd, oversat af det Engelske ved Lotde, 4 Dele, Kiøbh. 2 Rdlr. 4 Mk.
De 3de sidste Dele kan faaes separat, a 4 Mk. St.
- 12 Moria eller Daarlighedens Berømmelse af R. Rotterodam, oversat af Lotde med Anmerkninger og Forflaringer, Alton. 745, 3 Mk.
- 13 Drenstiernes Moraliske Tanker, Kiøbh. 762, 1 Rdlr. 1 Mk.
- 14 Mad. Beaumonts Magazin for Børn, 4 Dele, Kiøbh. 763, 1 Rdlr.
- 15 Gruentimmerets Nytt-Nars-Gave, oversat af det Engelske ved Lotde, Kiøbh. 769, 1 Mk. Dito Skriv-Papir, 1 Mk. 8 Sk.
- 16 Joseph Addison om den Christelige Religion, af det Engelske ved Lotde, Kiøbh. 769, 12 Sk. Dito Skriv-Papir, 1 Mk.
- 17 von Havens nye og forbedrede Efterretninger om det Russiske Rige, 2 Dele, Kiøbh. 747, 5 Mk.
- 18 Lorenz Bentsens Danske Sæ-Bog eller Styr- og Løbsmands Haand-Bog, Kiøbh. 745, 3 Mk.
- 19 Efterretning om nye Bøger og lærde Sager for Aarene 756-57, Kiøbh. 757, 4 Rdlr. der af kan faaes enkelte Stykker fra Mart. 756 til Aug 757 a 1 Mk.
- 20 Deconomisk Journal eller Maanedlige Samlinger af udvalgte Afhandlinger hørende til Husholdning, Kunsten, Land-Bæscæft, Manufacturer, Handelen, og hvad under det Navn Deconomie forstaaes. For Aarene 757, 58, Kiøbh. 757, 3 Rdlr. 4 Mk. 8 Sk. Der af kan faaes enkelte Stykker fra Febr. 757 til Jun. 758, a 1 Mk. 8 Sk.
- 21 Edsbergs Afhandling om den Betsalenhed, som bør bruges paa Prædike-Stolen, Kiøbh. 757, 12 Sk.
- 22 Et ædrue Levnets Gavn og Nytte skrevne af Luigi Cornaro til Nytte for dem som ville naae hundrede Aar, af det Italienske, Kiøbenh. 753, 8 Sk.
- 23 Evander og Alcimna, et Hyrde-Stykke ved Gesner, Kiøbenh. 767, 1 Mk. 8 Sk.

- 24 La Gare Galante, oversat af det Franske, Kiøbh. 757, 1 Mk. 8 Sk.
- 25 J. Torverth's gudelige Betragtninger, Kiøbh. 765, 2 Mk. 8 Sk.
- 26 Fridericia Byes Physiske, Historiske og Oeconomiske Fæsttelse med Kobber, Kiøbh. 767, 4 Mk.
- 27 Det lykkelige Barn ved Opdragelsen eller en Afhandling, som viser Forældres og Læreres Pligter ved Opdragelsen fra et Barns Fødsel til den modne Alder, Kiøbh. 769, 2 Mk. Dito Post-Papir, 3 Mk.
- 28 Azema's, Et Russisk Fruentimmers, forunderlige Hændelser, Kiøbh. 769, 2 Mk. 8 Sk. Dito Post-Papir, 3 Mk. 8 Sk.
- 29 Strubergs de 4re Evangelisters hellige Overeensstemmelse, Kiøbh. 748, 4 Mk.
- 30 Hundrede nye Historier af Mad. Gomek, 6 Dele, Kiøbh. 749, 1 Rdlr. 1 Mk. 8 Sk.
- 31 Rambach's Saliggjørelessens Orden, Kiøbh. 10 Sk.
- 32 Lybeckers Forsøg til en Juridisk Afhandling om Ræve-Hug og Slaa i Almindelighed eller de saa kaldede Drefigen, Kiøbh. 769, 1 Mk. Post-Papir, 1 Rdlr. 4 Sk.
- 33 Ulbers C. C. retskafne Naturalist eller Afhandlinger over visse Materier af vore sædvanlige Son- og Hellig-Dags Evangelier fra Kirke-Aarets Begyndelse til Enden, er under Pressen

Følgende Comoedier.

- 34 Den Kortroelige Moder, 1 Mk
- 35 Forhindring uden Forhindring, 1 Mk.
- 36 Den forestilte Hordinde, 8 Sk.
- 37 Den undseelige Hørde, 8 Sk.
- 38 De 3de Rivaler, 8 Sk.
- 39 Den Alben-Mundede, 8 Sk.
- 40 Den forsøgte Troeskab, 8 Sk.
- 41 Det 3 dobbelte Giftermaal, 10 Sk.
- 42 Prologus til Comoedien paa Holte-Gaard, 2 Sk.

